

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
« Διδακτικής της Τεχνολογίας & Ψηφιακών Συστημάτων »
Κατεύθυνση: Ηλεκτρονική Μάθηση

Τίτλος Διπλωματικής Εργασίας:
«ΤΠΕ και Εκπαίδευση: Αποτίμηση Δεξιοτήτων»

Ονοματεπώνυμο Γιομέλου Χρυσάνθη
Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Φωτεινή Παρασκευά

Η εργασία υποβάλλεται για τη μερική κάλυψη των απαιτήσεων με στόχο την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών στη διδακτική της Τεχνολογίας και τα Ψηφιακά Συστήματα

Νοέμβριος 2010

Περίληψη

Η Ελληνική Πολιτεία παρέχει σε κλάδους των εκπαιδευτικών τη δυνατότητα επιμόρφωσης στις νέες τεχνολογίες, με απώτερο στόχο την ενσωμάτωση και την αξιοποίηση τους στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Ερευνήθηκαν αντίστοιχα προγράμματα του εξωτερικού και καταγράφηκαν οι απαραίτητες δεξιότητες που προέκυπταν από αυτά. Έγινε σύγκριση με εκείνες του ελληνικού προγράμματος και διαπιστώθηκαν τα κοινά σημεία και οι διαφορές.

Το πρόγραμμα επιμόρφωσης συνεχίζεται, αλλά μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει αποτίμηση αν το πρόγραμμα που υλοποιήθηκε, παρείχε τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις στους εκπαιδευτικούς, ώστε οι δεξιότητες που απέκτησαν να τους προτρέπουν και να τους ωθούν στην ουσιαστική χρήση των ΤΠΕ στη σχολική τάξη.

Το ερώτημα που ανέκυψε ήταν εάν ο εκπαιδευτικός είναι εξοικειωμένος άπταιστα(έχει τις απαραίτητες γνώσεις – δεξιότητες) με την τεχνολογία, την οποία μπορεί και τη χρησιμοποιεί αποτελεσματικά με όφελος την εκμάθηση των μαθητών του;

Μέσα από την παρούσα διπλωματική εργασία επιδιώκεται:

- Η αναλυτική παρουσίαση των όρων ηλεκτρονική μάθηση, ικανότητας, δεξιότητας, συγκριτικής αξιολόγησης.
- Η ανάδειξη της αναγκαιότητας για συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.
- Η παρουσίαση του ρόλου και της στάσης των εκπαιδευτικών αλλά και του συνόλου εκπαιδευτικής κοινότητας στη διδασκαλία .
- Η αναλυτική παρουσίαση αντιπροσωπευτικών προτύπων εκπαίδευσης του οργανισμού ISTE, της UNESCO και της Αγγλίας(Ευρώπη) καθώς και η θεωρητική σύγκριση των διεθνών προτύπων εκπαίδευσης σε σχέση με την υπάρχουσα κατάσταση στην Ελλάδα , στην οποία έχουν αναπτυχθεί κυρίως τεχνολογικές δεξιότητες.
- Η αξιολόγηση ενός δείγματος Ελλήνων εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στα προγράμματα επιμόρφωσης Π2 σε θέματα των Βασικών δεξιοτήτων τεχνολογιών, στην ενσωμάτωση στο πρόγραμμα σπουδών, στην επαγγελματική πρακτική, στην εκπαιδευτική διαχείριση της τάξης και αναφορικά με τις διαμορφωθείσες στάσεις.

Ευχαριστίες

Σε αυτό το σημείο, που πάντα γράφεται τελευταίο αλλά ευτυχώς εμφανίζεται πρώτο, νιώθω την ανάγκη να ευχαριστήσω την Επίκουρη Καθηγήτριά μου, κ. Φωτεινή Παρασκευά για την ενθάρρυνση, την καθοδήγηση και τη βοήθειά της σε όλα τα στάδια εκπόνησης αυτής της εργασίας.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους διδάσκοντες του Μεταπτυχιακού Προγράμματος για τα πολύτιμα εφόδια γνώσεων και δεξιοτήτων που μου προσέφεραν καθ' όλη τη διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών τα οποία και με βοήθησαν να ανταποκριθώ στις απαιτήσεις της παρούσας εργασίας.

Νιώθω την ανάγκη να ευχαριστήσω όσους έλαβαν μέρος στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, γιατί χωρίς την υπομονή και την διάθεσή τους να συμβάλουν στην ερευνά μου, δεν θα μπορούσα να ολοκληρώσω αυτήν την εργασία.

Κλείνοντας τον κύκλο των ευχαριστιών, θα ήθελα να εκφράσω τις θερμότερες ευχαριστίες στους γονείς μου, Λεόντιο και Αγγέλα. Η ανεκτίμητη βοήθεια και η αγάπη τους, θεωρώ ότι είναι οι βασικοί παράγοντες που με στήριξαν στην επίτευξη των στόχων μου. Τους ευχαριστώ πολύ για την εμπιστοσύνη που μου δείχνουν όλα αυτά τα χρόνια.

Αφιερώσεις

Στους γονείς μου

Περιεχόμενα

Λίστα Εικόνων	6
Λίστα Πινάκων.....	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο	8
1. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ.....	8
1.1 Θεωρητική Θεμελίωση Προβληματικής.....	8
1.2 Ερευνητικό Κενό.....	11
1.3 Στόχος της έρευνας	11
1.4 Καινοτομία της Διπλωματικής Εργασίας.....	12
1.5 Ερευνητικά ερωτήματα	12
1.6 Γενική επισκόπηση της μεθοδολογίας	12
1.7 Οργάνωση της διπλωματικής Εργασίας.....	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο	15
2. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ.....	15
2.1 Εισαγωγή	15
2.2 Αξιοποίηση των ΤΠΕ.....	15
2.2.1 Ορισμοί των ΤΠΕ	16
2.2.2 Ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση.....	17
2.2.3 Αναγκαιότητα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών.....	24
2.2.4 Σκοπός Επιμόρφωσης	25
2.2.5 Στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών	26
2.2.6 Επιμορφωτές	27
2.2.7 Μοντέλα Εκπαίδευσης.....	29
2.2.7.1 Ηλεκτρονική Μάθηση.....	31
2.2.7.2 Μορφές Ηλεκτρονικής Μάθησης	32
2.3 Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών	33
2.3.1 Όρος «Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών»	34
2.3.2 Ισχύουσα κατάσταση στη χώρα μας	35
2.4 Ικανότητες – Δεξιότητες (Competencies vs Skills).....	39
2.4.1 Η έννοια των επαγγελματικών ικανοτήτων.....	42
2.4.2 Τα χαρακτηριστικά της Επαγγελματικής Ικανότητας.....	43
2.5 Συγκριτική Αξιολόγηση (Benchmarking)	47
2.5.1 Διάφοροι Ορισμοί Benchmarking.....	47
2.5.4 Είδη Συγκριτικής Αξιολόγησης	49
2.6 Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Προγράμματος - Μοντέλο του Kirkpatrick.....	50
2.7 Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών στο Διεθνή χώρο	51
2.7.1 Πλαίσιο Κατάρτισης Εκπαιδευτικών για τις ΤΠΕ – UK	54
2.7.2 Εθνικά Πρότυπα Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας για Εκπαιδευτικούς - ISTE.....	58
2.7.3 Πλαίσιο εκπαίδευσης εκπαιδευτικών και ΤΠΕ - UNESCO.....	61
2.7.4 Σύγκριση αξόνων περιεχομένου πλαισίων εκπαίδευσης Εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ	63
2.8 Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών στον Ελλαδικό χώρο	71
2.8.1 Εκπαίδευση Εκπαιδευτών Π1- Απόκτηση βασικών δεξιοτήτων στη χρήση των... ΤΠΕ	74
2.8.2 Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών Π2- Επιτυχημένα παραδείγματα ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία	78

2.8.3 Σύγκριση κοινών Ικανοτήτων Διεθνών Πλαισίων κατάρτισης Τ.Π.Ε. με τις αντίστοιχες του Προγράμματος Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Π2	86
2.8.4 Ανάλυση Επαγγελματικών Ικανοτήτων	89
2.9 Ανάπτυξη Περιβάλλοντος E- learning	133
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο	136
3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	136
3.1 Στόχος της Ερευνητικής Προσέγγισης.....	136
3.2 Λειτουργικοί Ορισμοί.....	136
3.3 Ερευνητικά Ερωτήματα	137
3.4 Σχεδιασμός Έρευνας.....	138
3.4.1 Μεθοδολογία Ερωτηματολογίου	140
3.4.2 Σύνδεση Επαγγελματικών Ικανοτήτων με Δείκτες Ερωτηματολογίου	141
3.4.3 Διαδικασία Ανάλυσης Δεδομένων.....	144
3.5 Επιλογή Στατιστικών Κριτηρίων για τις Αναλύσεις	146
3.6 Ερευνητικά Εργαλεία/περιβάλλοντα	149
3.6.1 Ανάπτυξη Επαγγελματικών Ικανοτήτων μέσω e-learning.....	154
3.7 Δείγμα Μελέτης.....	155
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο	157
4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	157
4.1 Εισαγωγή	157
4.2 Ερευνητικές Υποθέσεις	157
4.3 Σχεδιασμός Έρευνας.....	158
4.3.1 Δείγμα Μελέτης / Διάρκεια Έρευνας.....	158
4.3.2 Εργαλείο Συλλογής Δεδομένων.....	159
4.4 Δυσκολίες.....	160
4.5 Στατιστική επεξεργασία των ερωτηματολογίων	161
4.5.1 Συμμετέχοντες – Δημογραφικά στοιχεία	161
4.5.2 Αποτελεσματικότητα Προγράμματος Επιμόρφωσης	198
Στην ενότητα αυτή, θα εξετάσουμε την αποτελεσματικότητα του προγράμματος Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών με βάση τα 4 επίπεδα του μοντέλου του KirkPatrick . Από την παραπάνω στατιστική ανάλυση, προκύπτει ο παρακάτω πίνακας:.....	198
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ^ο	202
5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	202
5.1 Επισκόπηση Αποτελεσμάτων	202
5.2 Συζήτηση - Διάλογος.....	202
5.3 Κριτική ανασκόπηση και προβληματισμοί	203
5.4 Περίληψη συζήτησης.....	204
5.5 Συμπεράσματα	204
5.6 Προτάσεις για περαιτέρω μελέτη και έρευνα.....	205
Παράρτημα 1	207
Παράρτημα 2.....	217
Βιβλιογραφία.....	222
Α. Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία.....	222
Β. Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία	223
Γ. Διαδικτυακοί Τόποι	226
Συντομογραφίες	228

Λίστα Εικόνων

Εικόνα 1 – Σχεδιάγραμμα Διπλωματικής Εργασίας.....	14
Εικόνα 2 – Ενσωμάτωση των ΤΠΕ.....	19
Εικόνα 4 – Ενσωμάτωση των ΤΠΕ.....	31
Εικόνα 3 - Μοντέλα Εκπαίδευσης - Source: Urban T. and Weggen C. (2000).....	31
Εικόνα 5 - Έννοια της Ικανότητας.....	41
Εικόνα 6 - Μοντέλο KirkPatrick.....	51
Εικόνα 7 - Συγκριτικός Πίνακας Προγραμμάτων Επιμόρφωσης UK - ISTE - Unesco.....	67
Εικόνα 8 - Συγκριτική Θεώρηση Διεθνών και Ελληνικών Προγραμμάτων Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών.....	89
Εικόνα 9 - VLE: Open University Support System.....	135
Εικόνα 10 - Ερευνητική Διαδικασία.....	139
Εικόνα 11 - Διαδικασία Ανάλυσης Δεδομένων.....	145
Εικόνα 12 – Βασικά Στοιχεία του Toolkit.....	150
Εικόνα 13 – Πηγές Λογισμικού.....	151
Εικόνα 14 – Επαγγελματικές Ικανότητες.....	152
Εικόνα 15 – Ερωτηματολόγιο Έρευνας.....	153
Εικόνα 16 – Forum Εργαλείου.....	154
Εικόνα 17 - Φύλλο.....	163
Εικόνα 18 - Εκπαιδευτικό Επίπεδο.....	164
Εικόνα 19 - Βαθμίδα Εκπαίδευσης στην οποία υπηρετεί.....	164
Εικόνα 20 - Γνώσεις ηλεκτρονικού υπολογιστή (πριν.....	164
Εικόνα 21 - Κατανομές Ποσοστών Μεταβλητής Α.....	167
Εικόνα 22 - Κατανομές Συχνοτήτων Μεταβλητής Α.....	168
Εικόνα 23 - Κατανομές Ποσοστών Μεταβλητής Β.....	170
Εικόνα 24 - Κατανομές Συχνοτήτων Μεταβλητής Α.....	172
Εικόνα 25 - Κατανομές Ποσοστών Μεταβλητής Γ.....	174
Εικόνα 26 - Κατανομές Συχνοτήτων Μεταβλητής Γ.....	175
Εικόνα 27 - Κατανομές Ποσοστών Μεταβλητής Δ.....	176
Εικόνα 28 - Κατανομές Συχνοτήτων Μεταβλητής Δ.....	177
Εικόνα 29 - Κατανομές Ποσοστών Μεταβλητής Ε.....	178
Εικόνα 30 - Κατανομές Συχνοτήτων Μεταβλητής Δ.....	179
Εικόνα 31 - Κατανομή Συχνοτήτων Σύνθετων Μεταβλητών.....	189
Εικόνα 32 - Γραφική Αναπαράσταση συσχέτισης μεταξύ παραγόντων.....	191
Εικόνα 33- Κατανομή Συχνοτήτων Ομάδας Α.....	195
Εικόνα 34 - Κατανομή Συχνοτήτων Ομάδας Δ.....	196
Εικόνα 35 - Δραστηριότητες Ενότητας: Εκπαιδευτικοί Μέθοδοι.....	217
Εικόνα 36 - Φυλλάδιο πηγών περαιαιτέρω εμβάθυνσης.....	217
Εικόνα 37 - Ενότητα Εκπαιδευτικές Μεθόδοι.....	218
Εικόνα 38 - Φυλλάδιο Δραστηριοτήτων.....	219
Εικόνα 39 - Ερωτήσεις για την Ενότητα Πηγές Λογισμικού.....	219
Εικόνα 40 - Ενότητα ευχέρεια στην χρήση των ICT.....	220
Εικόνα 41 - Βίντεο σχετικό με τη δημιουργία Blog.....	220
Εικόνα 42 - Ερωτήσεις για την ενότητα Εκπαιδευτικό Λογισμικό.....	221
Εικόνα 43 - Ενότητα Χρήση του κατάλληλου Εκπαιδευτικού Λογισμικού.....	221

Λίστα Πινάκων

Πίνακας 1 - Βασικά στοιχεία συσχετισμών και αποκλίσεων και για τα 3 προαναφερθέντα προγράμματα.....	39
Πίνακας 2 – Συγκριτική Θεώρηση Επιμορφωτικών Προγραμμάτων Unesco – ITT - ISTE	71
Πίνακας 3 - Συνοπτικά Στοιχεία από το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (ΔΕΠΠΣ)	74
Πίνακας 4 – Γενικό Πλαίσιο Γνώσεων και Δεξιοτήτων του Προγράμματος Π1	78
Πίνακας 5 – Γενικός Μέρος Προγράμματος Επιμόρφωσης Π2	82
Πίνακας 6 – Ειδικό Μέρος Προγράμματος Επιμόρφωσης Π2	86
Πίνακας 7 – Συγκριτική Θεώρηση Διεθνών και Ελληνικών Προγραμμάτων Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών	88
Πίνακας 8 - Επιπέδο 1: Θεμελιώσεις	141
Πίνακας 9 - Επιπέδο 2: Διδακτική Πράξη	143
Πίνακας 10 - Επιπέδο 3: Κοινωνικό & Εκπαιδευτικό περιεχόμενο	144
Πίνακας 11 – Μεταβλητές Έρευνας	148
Πίνακας 12 - Επαγγελματικές Ικανότητες μέσω e-learning	155
Πίνακας 13 - Φύλο	162
Πίνακας 14 - Ηλικία.....	162
Πίνακας 15 - Εκπαιδευτικό Επίπεδο.....	162
Πίνακας 16 - Βαθμίδα Εκπαίδευσης στην οποία υπηρετεί.....	163
Πίνακας 17 - Γνώσεις ηλεκτρονικού υπολογιστή (πριν τη παρακολούθηση του προγράμματος επιμόρφωσης)	163
Πίνακας 18 - Κατανομές Ποσοστών Μεταβλητής Α	166
Πίνακας 19- Μέση Τιμή Μεταβλητής Α	168
Πίνακας 20 - Κατανομές Ποσοστών Μεταβλητής Β.....	169
Πίνακας 21 - Μέση τιμή Μεταβλητής Β	171
Πίνακας 22 - Κατανομές Ποσοστών Μεταβλητής Γ	173
Πίνακας 23- Μέση Τιμή Μεταβλητής Γ	175
Πίνακας 24- Κατανομές Ποσοστών Μεταβλητής Δ.....	176
Πίνακας 25 - Μέση Τιμή Μεταβλητής Δ.....	177
Πίνακας 26- Κατανομές Ποσοστών Μεταβλητής Ε.....	178
Πίνακας 27 - Μέση Τιμή Μεταβλητής Ε	179
Πίνακας 28 - Item-Total Statistics Ομάδα Α	184
Πίνακας 29 - Item-Total Statistics Ομάδα Β	185
Πίνακας 30 - Item-Total Statistics Ομάδα Γ	186
Πίνακας 31 - Item-Total Statistics Ομάδα Δ.....	187
Πίνακας 32 - Item-Total Statistics Ομάδα Ε.....	188
Πίνακας 33 - Μέσες Τιμές Σύνθετων Μεταβλητών	188
Πίνακας 34 – Πίνακας συσχέτισης μεταξύ των παραγόντων	190
Πίνακας 35 - Σύγκριση των τιμών των σύνθετων μεταβλητών στα 2 φύλα.....	192
Πίνακας 36 - Σύγκριση των τιμών των σύνθετων μεταβλητών ανά ηλικία	193
Πίνακας 37 - Πίνακας Πολλαπλών Συγκρίσεων Ομάδας Α.....	194
Πίνακας 38 - Πίνακας Πολλαπλών Συγκρίσεων Ομάδας Δ	194
Πίνακας 39 - Σύγκριση των τιμών των σύνθετων μεταβλητών ανά βαθμίδα υπηρεσίας..	197
Πίνακας 40 - Αποτελεσματικότητα Προγράμματος Επιμόρφωσης.....	201

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται τα Βασικά Σημεία της Διπλωματικής που θα εξεταστούν στη συνέχεια. Πιο συγκεκριμένα παρουσιάστηκαν:

- 1. Το Ερευνητικό κενό που θα προσπαθήσει να καλύψει η Εργασία αυτή*
- 2. Οι αρχικές ερευνητικές υποθέσεις που θα εξεταστούν στη συνέχεια*
- 3. Οι στόχοι της εργασίας αυτής καθώς και*
- 4. Μία αρχική Γενική Επισκόπηση της Μεθοδολογίας*

1. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ

1.1 Θεωρητική Θεμελίωση Προβληματικής

Η μάθηση θεωρείται ως μία σκόπιμη, συνειδητή, ενεργή, επικοδομητική διεργασία, η οποία περιλαμβάνει στοχοθετημένες διαδικασίες, που περιέχουν δράση και αναστοχασμό. Η δράση προϋποθέτει την αντίληψη, την εμπειρία και τη συνειδητή σκέψη. Ο αναστοχασμός (reflection) των συνειδητών δράσεων θεωρείται απαραίτητος για την οικοδόμηση της γνώσης. Η μάθηση επομένως είναι μία συνειδητή δράση που χαρακτηρίζεται από σκοπούς, στόχους και αναστοχασμό.

Προϋποθέτει την ενεργό συμμετοχή του μαθητή στη μαθησιακή διαδικασία κατά την οποία ο μαθητής σε ένα κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο πλούσιο σε εμπειρίες-πληροφορίες και κίνητρα, οικοδομεί τη γνώση. Οι παιδαγωγικές θεωρίες αξιοποιούν τις εμπειρίες και την ενεργό συμμετοχή του μαθητή και τις μετουσιώνουν σε παιδαγωγική πράξη. Αυτά αξιοποιούν και οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την υποστήριξη της διδακτικής πράξης και της μαθησιακής διαδικασίας.

Οι ΤΠΕ που συνδυάζουν ένα μεγάλο μέρος από τις διαθέσιμες τεχνολογίες, θεωρούνται ως το πλέον ισχυρό εργαλείο στα χέρια του εκπαιδευτικού και του μαθητή για την υποστήριξη της διδακτικής και μαθησιακής διαδικασίας. Η συνεισφορά τους προκύπτει από τα τεχνολογικά χαρακτηριστικά τους. Αυτά συνοψίζονται στους τρόπους με τους οποίους καταγράφουν, αναπαριστούν, διαχειρίζονται και μεταφέρουν πληροφορία. Τα χαρακτηριστικά αυτά αφορούν στη διαχείριση μεγάλου όγκου δεδομένων και πληροφοριών σε μικρό χρόνο, στην παρουσίαση πληροφορίας μέσω δυναμικών

αλληλεπιδραστικών πολλαπλών αναπαραστάσεων και στην επικοινωνία. Η ουσιαστική συνεισφορά των ΤΠΕ στη μαθησιακή διαδικασία προκύπτει έμμεσα, μέσω της παιδαγωγικής αξιοποίησής τους. Αυτή είναι απαραίτητο να συμπεριλαμβάνει διαδικασίες για την ενεργό συμμετοχή μαθητή, διαδικασίες δράσης-αντίδρασης μέσω αλληλεπιδραστικών δραστηριοτήτων, καθώς και διαδικασίες υποστήριξης για τη δημιουργία νοητικών μοντέλων.

Η παιδαγωγική όμως αξιοποίηση των ΤΠΕ υλοποιείται στα πλαίσια της διδακτικής πράξης, η οποία εντάσσεται στο εκπαιδευτικό σύστημα. Από αυτή την άποψη και για την ολοκληρωμένη και αποτελεσματική αξιοποίηση των ΤΠΕ, προκύπτουν ορισμένα ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν ή να ληφθούν σοβαρά υπόψη για την ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Η ανάγκη για συνεχιζόμενη εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση ώθησαν τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν πολιτικές στον τομέα της διά βίου μάθησης, δηλαδή στη διεύρυνση της μαθησιακής διαδικασίας και στην παροχή εκπαιδευτικών ευκαιριών σε όλη τη διάρκεια της ζωής των ατόμων, μέσω ευέλικτων προγραμμάτων μάθησης σε ένα ευρύτατο φάσμα θεματικών πεδίων, ικανών να ανταποκριθούν και στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας.

Στόχοι της διά βίου μάθησης είναι η ενεργοποίηση των ατόμων και ομάδων για ατομική και κοινωνική ανάπτυξη, η προώθηση της ενεργού συμμετοχής των πολιτών και η αύξηση των δυνατοτήτων κοινωνικής ένταξης και απασχόλησης.

Βασικός σκελετός ενός σύγχρονου συστήματος δια βίου μάθησης είναι **η εκπαίδευση ενηλίκων**. Η αξιολόγηση αποτελεί βασικό στοιχείο κάθε οργανωμένης και συστηματικής διαδικασίας την οποία χαρακτηρίζει ο σχεδιασμός, ο προγραμματισμός και η εφαρμογή στη πράξη. Βασικός της σκοπός είναι η ανατροφοδότηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με στόχο τη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Ως **αξιολόγηση της Εκπαίδευσης Εκπαιδευτικών** πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης νοείται η διαδικασία αποτίμησης της ποιότητας της παρεχομένης εκπαίδευσης και του βαθμού υλοποίησης των σκοπών και των στόχων της.

Στην αξιολόγηση περιλαμβάνονται οι έννοιες:

- ✓ αποτίμηση
- ✓ απολογισμός
- ✓ εκτίμηση
- ✓ απόδοση
- ✓ βαθμολόγηση
- ✓ αποτελεσματικότητα
- ✓ παρακολούθηση
- ✓ μέτρηση.

Στα πλαίσια της παρούσας Διπλωματικής εργασίας θα ασχοληθούμε συγκεκριμένα με την αποτίμηση δεξιοτήτων.

Η αποτίμηση δεξιοτήτων μπορεί να επιτευχθεί μέσω διαφορετικών διαδικασιών:

1. Οι ικανότητες οι οποίες αποκτήθηκαν από άτυπη ή ανεπίσημη μάθηση μπορούν να εκτιμηθούν μέσω διαφορετικών μεθόδων και διαφορετικών κριτηρίων ή σημείων αναφοράς, σε σχέση με το επίπεδο λειτουργίας (επιχειρησιακό, κλαδικό, εθνικό ή ευρωπαϊκό) και ελέγχου (αγοράς εργασίας ή εκπαιδευτικό σύστημα).
2. Οι ικανότητες οι οποίες αποκτήθηκαν μέσω τυπικής μάθησης αναγνωρίζονται από τις διαδικασίες αποτίμησης (εξετάσεις), οι οποίες οδηγούν στην πιστοποίηση (απονομή διπλώματος, πτυχίου, κ.λπ).

Η γενική έννοια της πιστοποίησης συμπεριλαμβάνει και όλες τις μεθόδους εκτίμησης/κρίσης που σχετίζονται με την απόδοση ενός ατόμου ή μιας ομάδας.

Η αποτίμηση είναι ένας τρόπος κρίσης που μπορεί να αφορά είτε τον μαθητή ή καταρτιζόμενο, είτε τον εκπαιδευτή, καθώς επίσης τις μεθόδους κατάρτισης (η αποτίμηση των μεθόδων κατάρτισης μερικές φορές αναφέρεται και ως αξιολόγηση). Ο σχετιζόμενος όρος «εξέταση» χρησιμοποιείται κανονικά για να περιγράψει τη διεξαγωγή αποτίμησης, η οποία πραγματοποιείται στις επίσημες (τυπικές) και καθορισμένες διαδικασίες που είναι σχεδιασμένες έτσι ώστε να εξασφαλίσουν υψηλή αξιοπιστία.

1.2 Ερευνητικό Κενό

Μετά από εκτενή αναζήτηση, τόσο στην Ελληνική όσο και στη διεθνή πρακτική και έρευνα διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχει επιστημονική αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης, σχετικά με τη μέτρηση-αποτίμηση, των δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών στην εφαρμογή στην τάξη της χρήσης της ΤΠΕ.

Η παρούσα ερευνητική προσπάθεια έχει σκοπό να αποτιμήσει κατά πόσο αποκτήθηκαν δεξιότητες, γνώσεις και στάσεις μετά την ολοκλήρωση της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, και κατά συνέπεια αν αυτές εφαρμόζονται στην εκπαιδευτική διαδικασία. Θεωρείται κατ' ουσία συνέχεια και ολοκλήρωση του Προγράμματος Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών Β΄ Φάσης, γνωστό ως Π2.

Η προαναφερθείσα αναζήτηση πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά στους Ιστότοπους με θέμα Προγραμμάτων Επιμόρφωσης του εξωτερικού, όπου και δεν βρέθηκε καμία ερευνητική προσπάθεια αποτίμησης. Το πρόγραμμα επιμόρφωσης της χώρας μας δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί και δεν έχει γίνει αποτίμηση.

1.3 Στόχος της έρευνας

Στην παρούσα εργασία γίνεται ενδελεχής μελέτη των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Επιμόρφωσης εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ σε Διεθνές επίπεδο ώστε να γίνει η συγκριτική αξιολόγηση (**benchmarking**) με την Ελλάδα, με σκοπό να δημιουργηθεί ένα γενικό πλαίσιο σε ένα ευρύτερο πρόγραμμα επιμόρφωσης. Στη συνέχεια ερευνάται εάν και σε ποιο βαθμό το πρόγραμμα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών που υλοποιήθηκε, παρείχε τις απαραίτητες γνώσεις στους εκπαιδευτικούς, ώστε να έχουν αποκτήσει δεξιότητες τέτοιες που να τους προτρέπουν και να τους ωθούν στη χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική τους διαδικασία στη σχολική τάξη. Τέλος, προτείνεται ένα εργαλείο (toolkit) εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης με χρήση free web tools, όπως είναι τα Google Apps, το οποίο συμπεριλαμβάνει το e-learning, και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την Εκπαίδευση των Εκπαιδευτικών.

1.4 Καινοτομία της Διπλωματικής Εργασίας

Μετά το πέρας της υλοποίησης του προγράμματος οι εκπαιδευόμενοι θεωρείται, ότι έγιναν λήπτες γνώσεων και προέβησαν σε δραστηριότητες σχετικές με τη θεματολογία και τον σκοπό της επιμόρφωσης. Κατά τον σχεδιασμό του προγράμματος επιμόρφωσης Π2 δεν προβλεπόταν έρευνα για το αν οι εκπαιδευθέντες απέκτησαν ικανότητες και δεξιότητες τέτοιες, ώστε να τους επιτρέψουν να δημιουργούν εκπαιδευτικούς πόρους και να διαχειρίζονται υπάρχοντες στην εκπαιδευτική διαδικασία. Δεν έχει γίνει αποτίμηση για αυτό μέχρι σήμερα.

1.5 Ερευνητικά ερωτήματα

Μετά την παρακολούθηση του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού προγράμματος της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι απόψεις και οι αποφάσεις αξιοποίησης των γνώσεων των εκπαιδευτικών που αφορούν την εφαρμογή των ΤΠΕ από τους ίδιους και πώς αυτές οι απόψεις και οι αποφάσεις συνδέονται με την εν γένει παιδαγωγική τους κατάρτιση και εμπειρία.

Τα ερωτήματα που τίθενται είναι:

- α) Έμαθαν οι εκπαιδευτικοί;
- β) Αυτά που έμαθαν επαρκούν;
- γ) Απέκτησαν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες;
- δ) Ποιες από αυτές χρησιμοποιούν στην εκπαιδευτική διαδικασία;
- ε) Πώς τις χρησιμοποιούν-αξιοποιούν;
- στ) Έχουν βελτιώσει την επαγγελματική τους αποτελεσματικότητα;
- ζ) Αξιοποιούν εφαρμογές e-learning στην Εκπαιδευτική Διαδικασία;

1.6 Γενική επισκόπηση της μεθοδολογίας

Στην παρούσα Διπλωματική Εργασία αξιοποιήθηκε η διαδικασία της **Συγκριτικής Αξιολόγησης (Benchmarking)** με την οποία δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης των

γνώσεων των Εκπαιδευτικών και αφορά συγκεκριμένες βαθμίδες, ηλικίες ή αναπτυξιακά επίπεδα. Το Benchmarking χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με τα πρότυπα (North Central Regional Educational Laboratory, 2004).

Άξονας σε ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα είναι η αξιολόγηση της μάθησης σε σχέση με την αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης με στόχους της συγκεκριμένης ενότητας του προγράμματος τους εξής:

A. Σε επίπεδο γνώσεων:

- Να γνωρίζουν οι εκπαιδευτικοί τον ρόλο της αξιολόγησης της μάθησης στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού τους έργου.
- Να γνωρίζουν τα κριτήρια της αξιολόγησής τους πάνω στην αξιολόγηση της μάθησης.

B. Σε επίπεδο δεξιοτήτων:

- Να μπορούν να συμμετέχουν σε αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας σε ζητήματα αξιολόγησης των μαθητών.
- Να μπορούν κατά το σχεδιασμό της αξιολόγησης της μάθησης να λαμβάνουν υπόψη με κριτικό τρόπο και τα κριτήρια της δικής τους αξιολόγησης.

Γ. Σε επίπεδο στάσεων:

- Να είναι θετικοί σε αξιολόγηση με στόχο την επιμόρφωση και τη βελτίωση του έργου τους ως αξιολογητών της μάθησης.

Η διαδικασία συγκριτικής αξιολόγησης εξυπηρετείται με επάρκεια από το μοντέλο του Kirkpatrick, διότι εξετάζει σφαιρικά την προσωπικότητα του Εκπαιδευτή - Εκπαιδευόμενου μέσω συμπεριφοράς, στάσεων και ικανοτήτων.

1.7 Οργάνωση της διπλωματικής Εργασίας

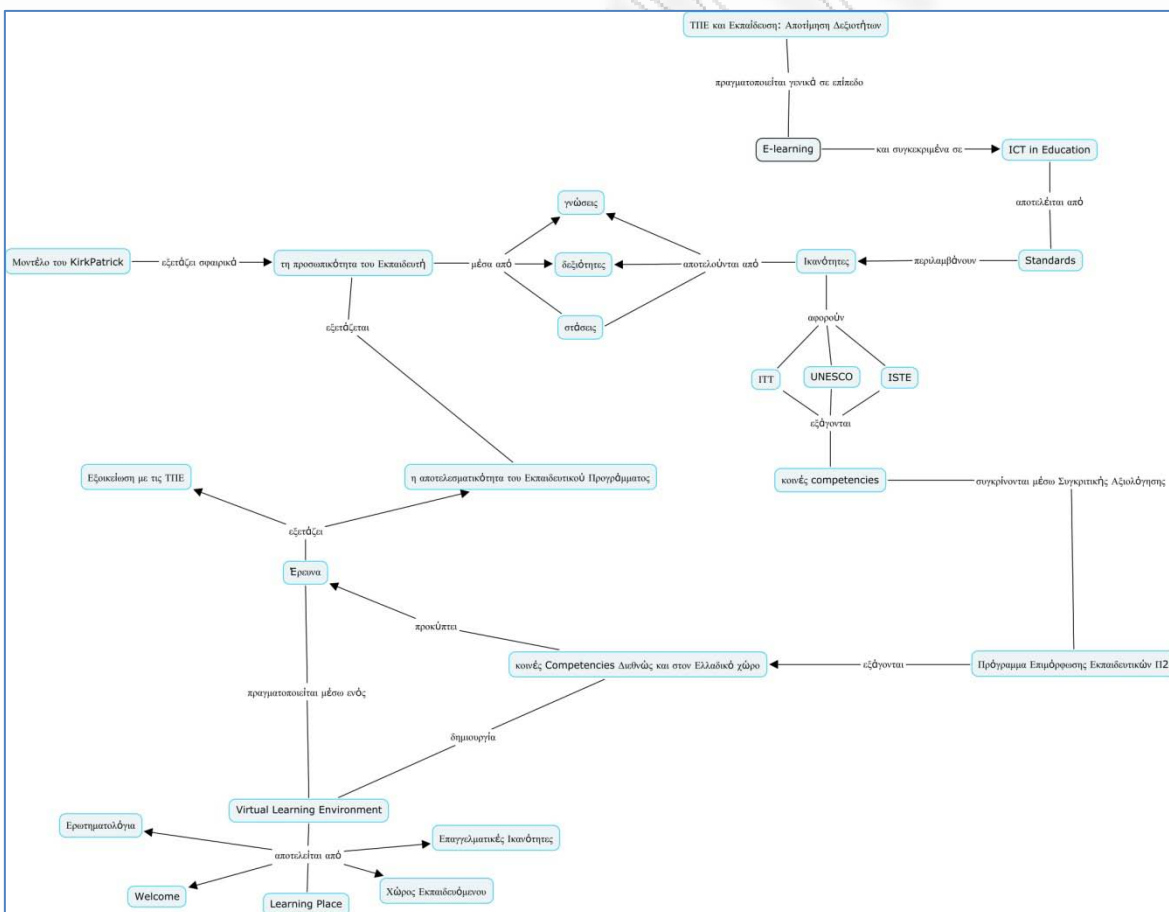

Η διαδικασία υλοποίησης της διπλωματικής εργασίας περιγράφεται συνοπτικά στο mapping που ακολουθεί και αφορά την αποτίμηση δεξιοτήτων, γνώσεων και στάσεων η οποία πραγματοποιείται σε επίπεδο e-learning και συγκεκριμένα στις Τεχνολογίες

Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Ερευνήθηκαν, αξιολογήθηκαν και καταγράφηκαν στοιχεία-ικανότητες σχετικές με διεθνή πρότυπα, συγκρίθηκαν τόσο μεταξύ τους, όσο και με τις προβλεπόμενες από το Ελληνικό Πρόγραμμα Επιμόρφωσης. Εξήχθησαν οι κοινές δεξιότητες και βάση αυτών δημιουργήθηκαν δραστηριότητες που αφορούν το επιμορφωτικό υλικό του Π2.

Η αποτίμηση των δεξιοτήτων γίνεται με τη μέθοδο της συγκριτικής αξιολόγησης, βασισμένη στο μοντέλο του Kirkpatrick, για τη σφαιρική εξέταση της προσωπικότητας του επιμορφωμένου εκπαιδευτικού. Συντάχθηκαν ερωτηματολόγια, όπου έχουν ταξινομηθεί οι ελεγχόμενες δεξιότητες σε τρία (3) επίπεδα και συγκεκριμένα: α) Επίπεδο Εκπαιδευόμενου, β) Μαθησιακό περιβάλλον, γ) Επαγγελματικές ικανότητες.

Δημιουργήθηκε περιβάλλον με εργαλεία ελεύθερου λογισμικού, όπου περιλαμβάνονται θεωρητικό υλικό σχετικό με τα διδαχθέντα αντικείμενα, προτεινόμενες δραστηριότητες και ερωτηματολόγια αυτοαξιολόγησης.

Εικόνα 1 – Σχεδιάγραμμα Διπλωματικής Εργασίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται η Θεωρητική - Βιβλιογραφική Θεμελίωση της Διπλωματικής. Πιο συγκεκριμένα:

- 1. Οι Βασικοί Ορισμοί που προκύπτουν από το θέμα της Εργασίας όπως ΤΠΕ, Ικανότητα – Δεξιότητα, Αποτίμηση*
- 2. Το μοντέλο του KirkPatrick και η Συγκριτική Αξιολόγηση (Benchmarking)*
- 3. Παρουσιάστηκαν τα προγράμματα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών τόσο στον Ελλαδικό όσο και στον Διεθνή χώρο και οι Ικανότητες που προκύπτουν από το καθένα*
- 4. Έγινε Συγκριτική Θεώρηση των Ελληνικών και Διεθνών προγραμμάτων και δημιουργία Γενικού πλαισίου Ικανοτήτων σ' ένα ευρύτερο πρόγραμμα.*
- 5. Ανάλυση των Κοινών Ικανοτήτων που προέκυψαν.*

2. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

2.1 Εισαγωγή

Στο παρόν κεφάλαιο παρατίθεται όλο το θεωρητικό υπόβαθρο πάνω στο οποίο βασίστηκε η έρευνα της διπλωματικής εργασίας.

2.2 Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Η μάθηση θεωρείται ως μία σκόπιμη, συνειδητή, ενεργή, εποικοδομητική διεργασία, η οποία περιλαμβάνει στοχοθετημένες διαδικασίες, που περιέχουν δράση και αναστοχασμό. Η δράση προϋποθέτει την αντίληψη, την εμπειρία και τη συνειδητή σκέψη. Ο αναστοχασμός (reflection) των συνειδητών δράσεων θεωρείται απαραίτητος για την οικοδόμηση της γνώσης. Η μάθηση επομένως είναι μία συνειδητή δράση που χαρακτηρίζεται από σκοπούς, στόχους και αναστοχασμό.

Προϋποθέτει την ενεργό συμμετοχή του μαθητή στη μαθησιακή διαδικασία κατά την οποία ο μαθητής σε ένα κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο πλούσιο σε εμπειρίες-πληροφορίες και κίνητρα, οικοδομεί τη γνώση. Οι παιδαγωγικές θεωρίες αξιοποιούν τις εμπειρίες και την ενεργό συμμετοχή του μαθητή και τις μετουσιώνουν σε παιδαγωγική πράξη. Αυτά

αξιοποιούν και οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την υποστήριξη της διδακτικής πράξης και της μαθησιακής διαδικασίας.

Οι ΤΠΕ που συνδυάζουν ένα μεγάλο μέρος από τις διαθέσιμες τεχνολογίες, θεωρούνται ως το πλέον ισχυρό εργαλείο στα χέρια του εκπαιδευτικού και του μαθητή για την υποστήριξη της διδακτικής και μαθησιακής διαδικασίας. Η συνεισφορά τους προκύπτει από τα τεχνολογικά χαρακτηριστικά τους. Αυτά συνοψίζονται στους τρόπους με τους οποίους καταγράφουν, αναπαριστούν, διαχειρίζονται και μεταφέρουν πληροφορία. Τα χαρακτηριστικά αυτά αφορούν στη διαχείριση μεγάλου όγκου δεδομένων και πληροφοριών σε μικρό χρόνο, στην παρουσίαση πληροφορίας μέσω δυναμικών αλληλεπιδραστικών πολλαπλών αναπαραστάσεων και στην επικοινωνία. Η ουσιαστική συνεισφορά των ΤΠΕ στη μαθησιακή διαδικασία προκύπτει έμμεσα, μέσω της παιδαγωγικής αξιοποίησής τους. Αυτή είναι απαραίτητο να συμπεριλαμβάνει διαδικασίες για την ενεργό συμμετοχή μαθητή, διαδικασίες δράσης-αντίδρασης μέσω αλληλεπιδραστικών δραστηριοτήτων, καθώς και διαδικασίες υποστήριξης για τη δημιουργία νοητικών μοντέλων.

Η παιδαγωγική όμως αξιοποίηση των ΤΠΕ υλοποιείται στα πλαίσια της διδακτικής πράξης, η οποία εντάσσεται στο εκπαιδευτικό σύστημα. Από αυτή την άποψη και για την ολοκληρωμένη και αποτελεσματική αξιοποίηση των ΤΠΕ, προκύπτουν ορισμένα ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν ή να ληφθούν σοβαρά υπόψη για την ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία.

2.2.1 Ορισμοί των ΤΠΕ

- ✓ Οι **Τεχνολογίες της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών** ορίζονται από την Εταιρεία Πληροφοριακής Τεχνολογίας της Αμερικής (ΙΤΑΑ), ως η «μελέτη, σχεδιασμός, ανάπτυξη, εφαρμογή υποστήριξη ή διαχείριση των πληροφοριακών συστημάτων που βασίζονται στην υπολογιστική τεχνολογία, και συγκεκριμένα στις εφαρμογές λογισμικού (software) και του υλικού (hardware) των Η/Υ».
- ✓ Η πληροφοριακή τεχνολογία έχει να κάνει με τη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και με το λογισμικό που χρησιμοποιούν για να μετατρέψουν, να

αποθηκεύσουν, να προστατέψουν, να επεξεργαστούν, να ανασύρουν, αλλά και να επικοινωνήσουν τις πληροφορίες με ασφαλή τρόπο.(wikipedia).

- ✓ Μια σύνθετη και ολοκληρωμένη διαδικασία, που συμπεριλαμβάνει ανθρώπους, διαδικασίες, ιδέες, συσκευές και οργάνωση ασχολείται με την ανάλυση των προβλημάτων τα οποία αφορούν την ανθρώπινη μάθηση και ειδικότερα με τη σχεδίαση, ανάπτυξη και υλοποίηση λύσεων για τα παραπάνω προβλήματα με τη χρήση της τεχνολογίας. (Τ. Μικρόπουλος, Ο Υπολογιστής ως γνωστικό εργαλείο (γ' έκδοση), Ελληνικά Γράμματα, 2006).
- ✓ Ο όρος αυτός στη στενή του έννοια αναφέρεται στη χρησιμοποίηση τεχνολογιών και τεχνικών συσκευών στη διδασκαλία και τη μάθηση. Με την ευρεία τους έννοια χρησιμοποιείται για να χαρακτηρίσει την ορθολογική χρήση μιας ή περισσότερων τεχνολογιών με σκοπό την απόκτηση ενός εκπαιδευτικού αποτελέσματος. Χαρακτηρίζει επίσης το λόγο, τις αξίες και τα υποτιθέμενα ή πραγματικά αποτελέσματα που αντιστοιχούν σ' αυτές τις πρακτικές. (Β. Κόμης, «Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τ.Π.Ε.». Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών 2004).
- ✓ Με τον όρο «χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική οργάνωση και διοίκηση» εννοούμε τη χρήση πληροφορικών εφαρμογών και συστημάτων για εξασφάλιση των καλύτερων προϋποθέσεων για τις διαδικασίες διδασκαλίας και μάθησης. (Nolan & Tatnall, 1995). Ο ορισμός αποκλείει τη χρήση των ΤΠΕ στην καθ' αυτό διαδικασία της διδασκαλίας και μάθησης. Συνεπώς η χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική οργάνωση και διοίκηση είναι ένα μέσο για την επίτευξη ενός συγκεκριμένου σκοπού και όχι αυτοσκοπός.

2.2.2 Ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση

Οι εφαρμογές των ΤΠΕ περιλαμβάνουν τηλε-διάσκεψη, τηλε-εργασία, τηλε-κατάρτιση, διαχείριση πληροφοριακών συστημάτων, αγορά και παρακολούθηση μετοχών κ.λπ. Οι χρησιμοποιούμενες τεχνολογίες αναφέρονται σε ένα ευρύτατο φάσμα που περιλαμβάνει «παλαιές» τεχνολογίες, όπως το ράδιο και η τηλεόραση και νέες, όπως η κινητή

τηλεφωνία. Τα χρησιμοποιούμενα δίκτυα μπορεί να είναι ενσύρματα (χαλκός, οπτικές ίνες), ασύρματα ή κυψελωτού τύπου συνδέσεις, καθώς και δορυφορικές συνδέσεις.

Ο εξοπλισμός μπορεί να περιλαμβάνει τηλεφωνικές συσκευές, Η/Υ, μέρη δικτύων, όπως σταθμούς βάσεως για ασύρματες επικοινωνίες, ενώ το λογισμικό αποτελεί την καρδιά όλων των ανωτέρω συσκευών, δηλαδή τις οδηγίες λειτουργίας πίσω από οποιοδήποτε σύστημα είτε πρόκειται για ένα λειτουργικό σύστημα είτε για το Διαδίκτυο.

Η σημασία των ΤΠΕ δεν έγκειται στην τεχνολογία αυτή καθ' αυτή, όσο στη δυνατότητα που παρέχει για πρόσβαση σε γνώσεις και πληροφορίες και για επικοινωνία.

Οι ΤΠΕ παραλληλίζονται με τη δημιουργία του οδικού δικτύου, του σιδηροδρομικού δικτύου και του ταχυδρομείου. Αυξημένη χρήση των ΤΠΕ επιτρέπει απaráμιλλη πρόσβαση σε τεράστιο μέγεθος πληροφοριών και γνώσεων, καθώς και στα μέσα για την αξιοποίηση αυτών των πληροφοριών. Θεωρείται, ορθότατα, ότι το Διαδίκτυο αποτελεί τη δυναμικότερη μεταφορά τεχνολογίας που έχει εμφανιστεί έως σήμερα. Φυσικά, η αξία του Διαδικτύου, όπως και του τηλεφώνου, εξαρτάται από τον αριθμό των ατόμων που έχουν πρόσβαση. Η αξία ενός δικτύου αυξάνεται εκθετικά με τον αριθμό των μελών του δικτύου.

Στη χώρα μας, σήμερα, οι πιέσεις για την αλλαγή του Σχολείου προς την κατεύθυνση της ενσωμάτωσης των (νέων) Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση (ΤΠΕ-Ε) που εδώ μας ενδιαφέρει, δεν προέρχονται τόσο από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς –οι οποίοι θέτουν άλλες προτεραιότητες και έχουν άλλες ανάγκες– αλλά περισσότερο από παράγοντες εκτός σχολείου. Για ορισμένους, η εισαγωγή των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, έτσι όπως επιχειρείται σήμερα, μοιάζει να είναι επιβαλλόμενη, εισαγόμενη, βεβιασμένη, και άρα αμφισβητήσιμη.

Από την πλευρά της, η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) θεωρεί ότι ο κόσμος που έρχεται αργά αλλά σταθερά είναι μια ανοιχτή ανταγωνιστική κοινωνία, μια «Κοινωνία της Γνώσης» (Knowledge – Based Society) που απαιτεί από όλους τους πολίτες να κάνουν πράξη την «Δια βίου Εκπαίδευση». Αυτός ο κόσμος χαρακτηρίζεται από το ότι τα νέα τεχνολογικά εργαλεία είναι διαφορετικά, η επικοινωνία είναι διαφορετική, η πληροφορία και η πολλαπλότητα των αναπαραστάσεων της είναι διαφορετική, η εργασία είναι διαφορετική και τα νέα παιδιά είναι διαφορετικά.

Το πιο σημαντικό και συνάμα πιο επαναστατικό από παιδαγωγική σκοπιά, όμως, φαίνεται να είναι η διαπίστωση ότι και η μάθηση είναι διαφορετική (Nicholas Negroponte, Media

Lab). Κλασικό παράδειγμα η χελώνα της LOGO που άνοιξε νέους τρόπους σκέψης για τη Γεωμετρία και νέους τύπους γεωμετρικών εξερευνησεων (S. Papert).

Εικόνα 2 – Ενσωμάτωση των ΤΠΕ

Με βάση τα παραπάνω, στο νέο κόσμο που έρχεται το εκπαιδευτικό σύστημα οφείλει να προετοιμάζει όλα τα παιδιά χωρίς αποκλεισμούς:

- Να **χρησιμοποιούν** το διαδίκτυο για αναζήτηση πληροφοριών με σκοπό να λύνουν προβλήματα και να παίρνουν αποφάσεις (προετοιμάζοντας έτσι τους μαθητές να αντιμετωπίσουν αυτό που θα βρουν οπωσδήποτε στην κοινωνία: προβλήματα και αποφάσεις).
- Να είναι **δημιουργικοί** και **αποτελεσματικοί** χρήστες των τεχνολογιών της επικοινωνίας και της πληροφορίας (προετοιμάζοντας έτσι τους μαθητές για ό,τι θα συναντήσουν μελλοντικά στη ζωή τους).
- Να **επικοινωνούν** με άλλους που βρίσκονται μακριά, να συνεργάζονται μαζί τους και να παράγουν.
- Να **οικοδομούν** τις γνώσεις τους σε ένα ευνοϊκό και όσο γίνεται πιο αυθεντικό περιβάλλον μάθησης.

Οι παραπάνω στόχοι, σε γενικές γραμμές, δεν μπορούν να επιτευχθούν με τα μέσα που προσφέρει το παραδοσιακό σχολείο και με τη σημερινή χρηματοδότησή του από το κράτος. Κατά τη γνώμη μας, αυτοί οι στόχοι είναι επιθυμητοί τόσο γιατί διευρύνουν τους παραδοσιακούς όσο και γιατί είναι σύμφωνοι με τα πορίσματα της παιδαγωγικής και της Διδακτικής των μαθημάτων. Από την άλλη, οι αλλαγές είναι τόσο γρήγορες που καθιστούν επιτακτική την ανάγκη να απαντήσουμε σε μια σειρά από ερωτήματα, όπως για παράδειγμα:

- ✓ Τι πρέπει να κάνουμε ώστε το σχολείο να παρακολουθήσει αυτές τις αλλαγές;
- ✓ Πώς να αξιοποιήσουμε αποτελεσματικά τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση προς όφελος της μαθησιακής διαδικασίας σε όλες τις φάσεις της σχολικής ζωής;
- ✓ Ποιες αλλαγές θα πρέπει να επιβάλλουμε στη διδασκαλία ώστε να αποφύγουμε την αναπαραγωγή των παραδοσιακών μεθόδων και να πετύχουμε τους παραπάνω στόχους;
- ✓ Ποιοι είναι οι πιο αποτελεσματικοί τρόποι ένταξης του εκπαιδευτικού λογισμικού στη διδασκαλία χωρίς να αντικαθίσταται ο δάσκαλος και να υποβαθμίζονται (με εικονικά εργαστήρια) οι στόχοι δεξιότητας χειρισμού;
- ✓ Τελικά, τι θα πρέπει να αλλάξουμε στις διαδικασίες διδασκαλίας και μάθησης;
- ✓ Χρειαζόμαστε ένα νέο εκπαιδευτικό όραμα;

Ποια απάντηση δίνουν οι έρευνες;

Οι πρώτες οργανωμένες προσπάθειες εισαγωγής των ΤΠΕ στην εκπαίδευση ξεκίνησαν από τις ΗΠΑ. Ήδη από το 1983 άρχισαν οι πρώτες κραυγές κινδύνου αναφορικά με την εκπαίδευση των νέων. Παρόλο που πολυάριθμα προγράμματα εκπονήθηκαν από τότε, παρόλο που έγιναν προσπάθειες παιδαγωγικής αξιοποίησης των υπολογιστών και του διαδικτύου στη διδακτική πράξη, η κατάσταση δεν βελτιώθηκε όπως μας αποκαλύπτει ο παρακάτω κατάλογος που κωδικοποιεί την κατάσταση της εκπαίδευσης στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, δέκα χρόνια αργότερα (έρευνα Task Force, 1994).

1. Στα περισσότερα σχολεία το διδακτικό εγχειρίδιο παραμένει το βασικό εργαλείο

- διδασκαλίας (πρόκειται για το γνωστό ως **βιβλιοκεντρικό μοντέλο** διδασκαλίας).
2. Οι διδάσκοντες χρησιμοποιούν κυρίως το περιβάλλον του κιμωλιοπίνακα (τεχνική της «κιμωλίας και του λόγου») για τη μετάδοση των γνώσεων.
  3. Οι διδάσκοντες **εργάζονται απομονωμένοι** ο ένας από τον άλλον σε αντίθεση με τους άλλους επαγγελματίες.
  4. Αν και ένα μεγάλο ποσοστό διδασκόντων χρησιμοποιεί διάφορα εποπτικά μέσα διδασκαλίας (video, slides, TV, εκπαιδευτικές ταινίες, πειραματικές διατάξεις) σπάνια συναντάς εκπαιδευτικούς που χρησιμοποιούν συστηματικά τους υπολογιστές και το διαδίκτυο στις σχολικές τάξεις.
  5. Συχνά, ο υπολογιστής χρησιμοποιείται ως «ηλεκτρονικό βιβλίο» για την εξάσκηση των μαθητών (Drill and practice).
  6. Το διερευνητικό λογισμικό «περνάει» πιο δύσκολα στη διδακτική πράξη. Με άλλα λόγια, οι πιο δυναμικές και πιο διαδραστικές (interactive) δυνατότητες των υπολογιστών παραμένουν ανεκμετάλλευτες.
  7. Ο συντηρητισμός του αμερικάνικου σχολείου δεν επιτρέπει τεχνολογική πρόοδο και καινοτομίες στην εκπαιδευτική πράξη.

Πρόκειται για την περιγραφή μιας κατάστασης που «μοιάζει πάρα πολύ με τη δική μας». Στη χώρα μας, οι εκπαιδευτικοί που αξιοποιούν τις νέες τεχνολογίες στην καθημερινή διδακτική πράξη, εκτός από αυτούς που συμμετέχουν σε διάφορα προγράμματα, είναι ελάχιστοι.

Από τις αρχές της προπερασμένης δεκαετίας διενεργήθηκαν πολλές έρευνες βασισμένες στην πειραματική μέθοδο: (pre-test, πειραματική ομάδα- post-test, ομάδα ελέγχου). Οι μετα-ερευνες (meta-recherches) των Kulik, Kulik et Cohen (1980) έδειξαν ένα μικρό προβάδισμα της πειραματικής ομάδας στην οποία ο διδάσκων χρησιμοποιούσε τις νέες τεχνολογίες. Αποκαλύφθηκαν, τότε, διάφορα φαινόμενα που αφορούσαν τις στάσεις των διδασκόντων απέναντι στις νέες τεχνολογίες. Μερικές αναφορές από ποικίλες έρευνες είναι αποκαλυπτικά του πνεύματος της κάθε εποχής:

«Τα νέα μέσα δεν είναι παράγοντες που επηρεάζουν τη μάθηση: τα ενδεχόμενα πλεονεκτήματα οφείλονται, πιθανόν, στις μεθόδους διδασκαλίας».

«Δεν υπάρχουν ειδικές αρχές στη διδασκαλία με τη χρήση υπολογιστή που να μην είναι ήδη αρχές της παραδοσιακής διδασκαλίας».

«Οι υπολογιστές προσφέρουν στην εκπαίδευση ό,τι και τα φορτηγά μεταφοράς τροφίμων: δεν μπορούν να βελτιώσουν την ποιότητα των τροφίμων. Όπως με το να αγοράζεις ένα φορτηγό δεν βελτιώνεις την ποιότητα των προϊόντων έτσι και με τον υπολογιστή δεν βελτιώνεις την εκπαίδευση. Η ποιότητα της μάθησης προάγεται μόνο με μια σωστή εξισορρόπηση των μεθόδων διδασκαλίας και των αναγκών των μαθητών».

«Να θυμάστε ότι: στις περισσότερες περιπτώσεις η αποτελεσματική διδασκαλία με τη χρήση της νέας τεχνολογίας είναι αποτελεσματική με άλλα μέσα».

Τελικά, όλες οι έρευνες αποκαλύπτουν χωρίς καμία αμφιβολία ότι «οι μέθοδοι διδασκαλίας είναι πιο σημαντικές από τα περιβάλλοντα διδασκαλίας και μάθησης». Από την άλλη γίνεται φανερό ότι «η επίδραση των νέων τεχνολογιών αποδεικνύεται πιο σημαντική όταν εκτείνεται χρονικά ή διεισδύει σε πιο σημαντικά ζητήματα της διδασκαλίας. Εκεί που οι νέες τεχνολογίες φαίνεται να υπερέχουν αισθητά είναι τόσο στην παρότρυνση και στη βαθύτερη ενασχόληση όσο και στη θετικότερη στάση απέναντι στο σχολείο».

Η μετά-έρευνα του KULIK (1994) έδειξε ότι με τη χρήση των ΤΠΕ οι μαθητές:

- α) κερδίζουν σε ό,τι αφορά τη μάθηση
- β) κατακτούν τη γνώση σε λιγότερο χρόνο
- γ) αρέσκονται να πηγαίνουν στο σχολείο
- δ) αναπτύσσουν θετική στάση σε ό,τι αφορά την εργασία τους.

Στην Ευρώπη, η αντίστοιχη έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος των Ευρωπαϊκών κοινοτήτων (Task Force, 1996: <http://www2.echo.lu>) απέδειξε ότι:

«Η ένταξη των πολυμέσων στη σχολική πρακτική μπορεί να έχει αποτελέσματα μόνο με καινοτόμες παιδαγωγικές πρακτικές και ευνοϊκές συνθήκες».

Αυτό σημαίνει ότι η δικτύωση των σχολείων και ο εξοπλισμός τους με υπολογιστές θα

πρέπει να συνοδεύεται αναγκαστικά τόσο από μια παιδαγωγική στρατηγική αξιοποίησης όσο και πρόβλεψης πόρων και διοικητικών μέτρων (έρευνες, κίνητρα για τους εκπαιδευτικούς, συμμετοχή και διαφάνεια) που είναι απαραίτητα για την οργανική ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα (πρόκειται για την έννοια της βιωσιμότητας).

Σύμφωνα με την έρευνα, **τα αποτελέσματα (ή οι συνθήκες) για μια αποτελεσματική διδασκαλία** με τη χρήση των ΤΠΕ, συνοψίζονται στα παρακάτω:

1. Μετάβαση από τη μετωπική διδασκαλία –που κυριάρχησε στην εκπαίδευση μια και ήταν σύμφωνη με τις ανάγκες και τα μέσα μιας περασμένης εποχής– στη διδασκαλία με ομάδες.
2. Μετάβαση από τη διάλεξη, κυρίαρχη μορφή διδασκαλίας για πολλά χρόνια, σε μορφές διδασκαλίας που επικεντρώνονται στην αναζήτηση και στη διαμεσολάβηση.
3. Μετάβαση από μια σχολική τάξη που «αδιαφορεί» σε αυτήν που κινητοποιείται μέσα από την ενεργητική συμμετοχή, την επικοινωνία με άλλους και τις αυθεντικές δραστηριότητες.
4. Μετάβαση από μια αξιολόγηση στηριζόμενη στον έλεγχο «συγκράτησης» των γνώσεων σε μια διαμορφωτική αξιολόγηση που βασίζεται στις διαδικασίες και στα παραγόμενα προϊόντα.
5. Μετάβαση από μια ανταγωνιστική κοινωνική δομή σε μια δομή που ευνοεί τη συνεργασία των μαθητών.
6. Μετάβαση από ένα σύστημα στο οποίο όλοι οι μαθητές μαθαίνουν τα ίδια ακριβώς πράγματα προς ένα σύστημα όπου κάθε μαθητής μαθαίνει ενδεχόμενα διαφορετικά πράγματα.
7. Μετάβαση από τους γνωστούς τρόπους έκφρασης και επικοινωνίας (κυρίως λεκτική) σε τρόπους που ενσωματώνουν διαφορετικές αναπαραστάσεις (εικόνες, διαγράμματα, γραφικές παραστάσεις, αλγεβρικές αναπαραστάσεις, πίνακες τιμών, χάρτες πολλαπλών αναπαραστάσεων κ.λπ.).

Τέλος, ορισμένοι ερευνητές επιμένουν στη δημιουργία συγκεκριμένων ευκαιριών στα σχολεία που να επιτρέπουν στους μαθητές:

- να μαθαίνουν και να αναπτύσσονται σύμφωνα με το δικό τους ρυθμό,
- να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες, να τις αξιολογούν και να επικοινωνούν,
- να λύνουν προβλήματα και να ασκούνται στη λήψη αποφάσεων,
- να αναπτύσσουν ποικίλες μορφές έκφρασης και αναπαράστασης,
- να χρησιμοποιούν πηγές που βρίσκονται εκτός σχολείου,
- να εργάζονται με εργαλεία της εποχής τους, αυτά που θα συναντήσουν αργότερα στον κόσμο της δουλειάς και της καθημερινής ζωής.

Στο βαθμό που τα παραπάνω ικανοποιούνται, οι νέες ΤΠΕ-Ε θα μπορούσαν να απελευθερώσουν το διδάσκοντα ώστε να μπορεί να αφοσιώνεται σε πιο σημαντικές εργασίες (αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών, συνεχής αξιολόγηση, βελτίωση του περιβάλλοντος μάθησης, επινόηση δραστηριοτήτων, συνεργασίες με άλλους. κ.λπ.) και να παίρνει πρωτοβουλίες.

Μήπως θα μπορούσαμε να υποθέσουμε ότι «οι ΤΠΕ αποτελούν έναν έξυπνο τρόπο για να αναθεωρήσουμε ορισμένες πλευρές της διδασκαλίας» όπως ισχυρίζεται και ο Andrea DiSessa, εφόσον με αυτές επιδιώκουμε:

- τη συνεργατική μάθηση (παιδαγωγική projects),
- την αλλαγή του ρόλου του δασκάλου (ο δάσκαλος διαμεσολαβητής, σύμφωνα με τον Vygotsky),
- τη διεπιστημονική προσέγγιση (βλέπε το πρόγραμμα Επιστημών PROJECT 2061),
- την οικοδόμηση των γνώσεων από τους μαθητές (σύμφωνα με τον Piaget και τον Papert).

2.2.3 Αναγκαιότητα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών

Οι αλλαγές σε όλους τους τομείς της σύγχρονης κοινωνίας είναι συνεχείς και συντελούνται με ραγδαίους ρυθμούς. Είναι φυσικό επακόλουθο η αναγκαιότητα διαρκούς

προσαρμογής όλου του εκπαιδευτικού συστήματος στα κοινωνικά δρώμενα. Ο εκπαιδευτικός για να μπορεί να ανταποκριθεί στο έργο του δεν πρέπει να αρκείται στα εφόδια των προπτυχιακών σπουδών του αλλά έχει ανάγκη από διαρκή ενημέρωση στις εξελίξεις τόσο της επιστήμης του όσο και του τομέα των επιστημών της αγωγής, ανανεώνοντας επαρκώς το γνωστικό του εξοπλισμό.

Η διαρκής επιμόρφωση του εκπαιδευτικού συμβάλλει στον εκσυγχρονισμό των παιδαγωγικών του αντιλήψεων, στην ανανέωση του περιεχομένου διδασκαλίας λόγω της παραγωγής νέας γνώσης. Παράλληλα μπορεί να του παρέχει διαρκή επιστημονική υποστήριξη στο δύσκολο έργο του κάνοντάς τον ενεργό «συστατικό» της οποιασδήποτε σχεδιαζόμενης εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης.

2.2.4 Σκοπός Επιμόρφωσης

Σκοπός της επιμόρφωσης είναι αφενός η αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και, κατ' επέκταση, του εκπαιδευτικού συστήματος, αφετέρου η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του έργου των εκπαιδευτικών στο πλαίσιο της προσωπικής και επαγγελματικής τους ανάπτυξης μέσω της δια βίου εκπαίδευσης.

Σήμερα, στην κοινωνία της γνώσης και της πληροφορίας, η επιμόρφωση καλείται να καταστήσει τον εκπαιδευτικό ικανό:

α) να αντιλαμβάνεται τις ανάγκες του μαθητή και του σχολείου, καθώς και τα μηνύματα των καιρών και

β) να αναλαμβάνει τις απαραίτητες πρωτοβουλίες και την ευθύνη που οι πρωτοβουλίες αυτές συνεπάγονται μέσα σε ένα γενικό πλαίσιο αρχών, το οποίο καθορίζεται από την Πολιτεία.

2.2.5 Στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επιμόρφωση των

Εκπαιδευτικών

Σύμφωνα με τις αποφάσεις των Συμβουλίων της Μπολόνια, της Λισαβόνας (1999, 2000), της Πράγα (2001), του Βερολίνου (2003), του Μπέργκεν (2009), όπως επίσης των Συνόδων της Ε.Ε., η εκπαίδευση πρέπει να αποτελέσει τη βάση πάνω στην οποία η Ε.Ε. θα στηρίξει τον στρατηγικό της σχεδιασμό, ώστε να καταστεί σε παγκόσμιο επίπεδο «η πιο ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία που βασίζεται στη γνώση». Ένας από τους βασικούς στόχους του στρατηγικού αυτού σχεδίου είναι η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών (και των επιμορφωτών τους) μέσω της δια βίου μάθησης, δεδομένου ότι οι ανάγκες διαφοροποιούνται όχι μόνον από εκπαιδευτικό σε εκπαιδευτικό αλλά και όσον αφορά στον ίδιο τον εκπαιδευτικό στα διάφορα στάδια της καριέρας του. Προϋποθέσεις για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των επιμορφωτικών δράσεων που στοχεύουν στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών είναι:

- ✓ Ο προσδιορισμός των επιθυμητών δεξιοτήτων που θα πρέπει να αναπτύξουν οι εκπαιδευτικοί, με δεδομένη την ανάγκη για αλλαγές του ρολού τους στο εκπαιδευτικό σύστημα
- ✓ Η εξασφάλιση καταλλήλων συνθηκών ώστε οι εκπαιδευτικοί να συμμετέχουν στα προσφερόμενα επιμορφωτικά προγράμματα
- ✓ Η δημιουργία συνθηκών που θα καταστήσουν το επάγγελμα του εκπαιδευτικού ελκυστική και θα τον βοηθούν να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του νέου του ρόλου στην κοινωνία της γνώσης και της πληροφορίας.

Ειδικότερα, μέσω της επιμόρφωσης αναμένεται να αναπτύξουν οι εκπαιδευτικοί δεξιότητες και στάσεις οι οποίες θα τους καθιστούν ικανούς:

- ✓ Να οργανώνουν δυναμικά περιβάλλοντα μάθησης
- ✓ Να αξιοποιούν τις νέες τεχνολογίες στις διαδικασίες μάθησης αλλά και στην καθημερινή επαγγελματική τους πρακτική

- ✓ Να οργανώνουν και να συντονίζουν εργασίες των μαθητών σε ομάδες
- ✓ Να οργανώνουν το σχολικό πρόγραμμα και τη διδασκαλία τους με βάση τα επίσημα Προγράμματα Σπουδών, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών στους οποίους κάθε φορά απευθύνονται, με έμφαση στον γραμματισμό και τον αριθμητισμό (literacy, numeracy)
- ✓ Να συνδέουν το περιεχόμενο του αντικειμένου που διδάσκουν με την ανάπτυξη ποικίλων δεξιοτήτων στους μαθητές
- ✓ Να συνεργάζονται επικοινωνιακά με γονείς και άλλους κοινωνικούς εταίρους
- ✓ Να συνειδητοποιούν και να είναι σε θέση να αξιοποιούν την πολιτισμική ιδιαιτερότητα του μαθητικού δυναμικού
- ✓ Να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της δια βίου μάθησης
- ✓ Να στηρίζουν τους μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και να τους παρέχουν κίνητρα μάθησης ανάλογα με την περίπτωση.

2.2.6 Επιμορφωτές

Το επίπεδο των γνώσεων και δεξιοτήτων του εκάστοτε επιμορφωτή σε συνδυασμό με την ποιότητα του παρεχόμενου εκπαιδευτικού υλικού αποτέλεσαν τους βασικούς και αποφασιστικούς παράγοντες επιτυχίας ή αναποτελεσματικότητας των προσφερόμενων προγραμμάτων επιμόρφωσης στο Ηνωμένο Βασίλειο. Όπως μάλιστα επισημαίνει ο Οργανισμός για την Εκπαιδευτική Κατάρτιση και Επιμόρφωση (Teacher training Agency) (TTA, 2001:11) τα καλύτερα κέντρα επιμόρφωσης εξασφάλισαν την ποιότητα των επιμορφωτών τους με συγκεκριμένες μεθόδους και τακτικές όπως:

- Δίνοντας περισσότερη έμφαση στην παιδαγωγική τους κατάρτιση και τη γνώση του αντικειμένου τους και λιγότερη στις τεχνικές τους δεξιότητες.
- Προσλαμβάνοντας προσωπικό που κατανοούσε πλήρως τους επιδιωκόμενους στόχους του προγράμματος σπουδών και ταυτόχρονα γνώριζε εμπειρικά τον τρόπο με τον οποίο αυτοί οι στόχοι συνδέονται με την αξιοποίηση των ΤΠΕ στα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα
- Επιλέγοντας ανθρώπους με αποδεδειγμένη εμπειρία στην επιμόρφωση εκπαιδευτικών και ικανότητες ευελιξίας που είχαν τη δυνατότητα να προσαρμόζουν τα μαθήματά τους και το διαθέσιμο υλικό στις ιδιαίτερες ανάγκες των εκπαιδευτικών.

Αντίθετα οι λιγότερο επιτυχημένοι επιμορφωτικοί φορείς επέλεξαν το διδακτικό τους προσωπικό είτε βασιζόμενοι σε ενδείξεις και υποθέσεις για τις ικανότητές του ή με γνώμονα το επίπεδο των γνώσεων και δεξιοτήτων πληροφορικής τεχνογνωσίας.

Έχοντας κατά νου τα παραπάνω εύκολα διαπιστώνει κανείς μία σειρά από θέματα που σχετίζονται με την περίπτωση της χώρας μας. Είναι σχεδόν βέβαιο πως μία από τις σημαντικότερες αιτίες για την αναμενόμενη μερική επιτυχία ή μερική αποτυχία των δικών μας προγραμμάτων επιμόρφωσης, θα είναι η έλλειψη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού, που διαθέτει την απαραίτητη για το εγχείρημα εμπειρία και τις απαιτούμενες παιδαγωγικές γνώσεις και δεξιότητες. Και αυτό όχι γιατί δεν έχουμε ικανούς και άξιους επιμορφωτές, αλλά γιατί αυτοί είναι πολύ λίγοι ώστε να καλύψουν τις ομολογουμένως αυξημένες ανάγκες μιας επιμόρφωσης ευρείας κλίμακας.

Για παράδειγμα, οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις ενός συντονιστή/επιμορφωτή του προγράμματος Π-3 συνιστούν το προφίλ ενός εξαιρετικά ικανού εκπαιδευτικού με πολλά και σημαντικά προσόντα, ο οποίος:

- Κατέχει εμπειρικά και σε βάθος τη διεπιστημονική εργασία και γι' αυτό μπορεί να υποστηρίξει και να κατευθύνει τις προσπάθειες εκείνων που επιχειρούν να την εφαρμόσουν.
- Είναι επιδέξιος/α και ευέλικτος/η σε επίπεδο οργάνωσης, επικοινωνίας και συντονισμού ομάδων εργασίας.
- Είναι ειδικευμένος σε ζητήματα παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση
- Διαθέτει βασικές γνώσεις ερευνητικής μεθοδολογίας και γνωρίζει θεωρητικά και πρακτικά τη μεθοδολογία της έρευνας-δράσης.

Εύλογα λοιπόν αναρωτιέται κανείς αν έχουμε πολλούς τέτοιους ανθρώπους στη χώρα μας, γιατί οι Σουηδικοί εκπαιδευτικοί φορείς που έχουν εμπειρία στις επιμορφώσεις τύπου ομάδων εργασίας (MES, 2000), και οι οποίοι εφαρμόζουν από το 1999 το πρόγραμμα Π-3, διαπίστωσαν πως δεν έχουν. Γι' αυτό το λόγο υποχρέωσαν όλους τους συντονιστές να παρακολουθήσουν μία ειδικού τύπου επιμόρφωση προκειμένου να προετοιμαστούν για το ρόλο τους στο πρόγραμμα Π-3 (MES, 1999). Επιπλέον, τα πρώτα συμπεράσματα από την πορεία εξέλιξης του προγράμματος Π-3 στη Σουηδία είναι εξαιρετικά ενθαρρυντικά και

προοιωνίζουν την επιτυχία της επιμόρφωσης. Όμως ταυτόχρονα επισημαίνουν πως η αξία των σεμιναριακών συναντήσεων των ομάδων εργασίας (διάρκειας 20 ωρών), που προτείνει και το αντίστοιχο Ελληνικό πρόγραμμα σπουδών για το Π-3 ήταν αμφιλεγόμενη γιατί η ατζέντα και το περιεχόμενό τους δεν είχαν προκαθοριστεί με ακρίβεια (MES, 2001; Chaib et al, 2001).

Τέλος και όσο αφορά στο Ελληνικό πρόγραμμα Π-1 και Π-2, ο μακροσκελής πίνακας των ήδη πιστοποιημένων επιμορφωτών, δημιουργεί την υποψία πως βασικό κριτήριο για την επιλογή τους ήταν η άρτια τεχνολογική τους κατάρτιση. Ωστόσο την ίδια στιγμή, τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων του ίδιου προγράμματος κατάρτισης στο Ηνωμένο Βασίλειο, μας διαβεβαιώνουν πως η αναγωγή των γνώσεων και δεξιοτήτων πληροφορικής σε κεντρικό κριτήριο επιλογής, αποτελεί παράγοντα ανάσχεσης της προόδου και της αποτελεσματικότητας των επιμορφωτικών δράσεων.

2.2.7 Μοντέλα Εκπαίδευσης

Τα Μοντέλα Εκπαίδευσης είναι 4:

- α) Distance
- β) E-learning
- γ) Lifelong learning (Δια βίου μάθηση)
- δ) Classroom applications

Τα επιμορφωτικά προγράμματα, ειδικότερα αυτά που απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς, χαρακτηρίζονται από μια ποικιλομορφία που οφείλεται στο γεγονός ότι δεν υπάρχει μία και ενιαία αντίληψη για τον οργανωτικό-διοικητικό χαρακτήρα και το περιεχόμενό τους, αλλά επιπλέον δεν υπάρχει ένα και μοναδικό πρότυπο εκπαιδευτικού. Υπάρχουν πολλές κατατάξεις ανάλογα με το είδος, την ποιότητα ή το περιεχόμενο των προγραμμάτων αυτών. Αν εξετάσουμε τα προγράμματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών από διοργανωτική σκοπιά και με βάση τα προαναφερθέντα Μοντέλα Εκπαίδευσης, αυτά διακρίνονται σε:

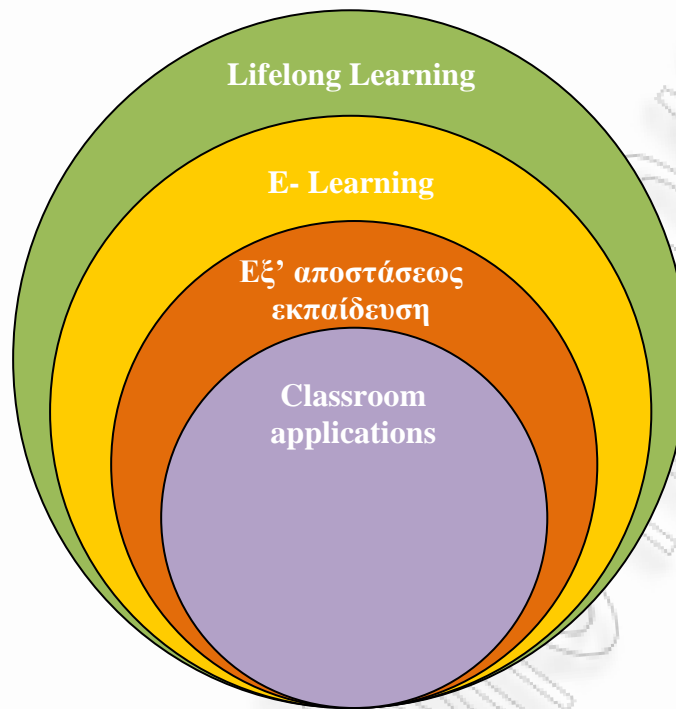
- **Εξ Αποστάσεως:** Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση έχει χρησιμοποιηθεί ευρύτατα στο εξωτερικό για να προσφέρει ίσες ευκαιρίες μόρφωσης σε όλους αλλά έχει συμβάλει επίσης στη βελτίωση της παρεχόμενης με άλλες μεθόδους εκπαίδευση. Ειδικότερα έχει χρησιμοποιηθεί για να βελτιωθεί η διδακτική κατάρτιση των ενεργεία εκπαιδευτικών. Τα προγράμματα αυτού του είδους είναι ευέλικτα, ευρείας κλίμακας, με εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στο διδακτικό υλικό. Δίνουν τη δυνατότητα να αρθούν τα εμπόδια της απόστασης, πράγμα κρίσιμο για την Ελληνική πραγματικότητα, καθώς και εμπόδια σχετικά με το ανομοιόμορφο του επιπέδου των εκπαιδευομένων.
- **E-learning:** Η χρήση της ηλεκτρονικής τεχνολογίας στην παραλαβή, υποστήριξη και ανάπτυξη της διαδικασίας διδασκαλίας και μάθησης. Υπό προϋποθέσεις και σε συνδυασμό με άλλες μεθόδους θα αποτελούσε μια αξιόπιστη πηγή εφαρμογής της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- **Lifelong learning:** Κάθε μαθησιακή δραστηριότητα η οποία αναλαμβάνεται καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής με σκοπό τη βελτίωση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων, στο πλαίσιο μιας προσωπικής και κοινωνικής θεώρησης, μιας οπτικής που σχετίζεται με την απασχόληση. Για τους εκπαιδευτικούς και την επιμόρφωση και βελτίωσή τους αποτελεί κανόνα ή τουλάχιστον θα έπρεπε να αποτελεί κύριο μέλημά τους.
- **Classroom applications:** Σε αυτό το μοντέλο, σε συνδυασμό με τεχνολογικές εφαρμογές στον υπολογιστή, θα ήταν εφικτή και αποτελεσματική η εκπαιδευτική διαδικασία της επιμόρφωσης, με τις παρακάτω μορφές:

Επιμορφώσεις σε Κέντρα (Σεμιναριακού τύπου): Οι εκπαιδευτικοί μετατρέπονται σε μαθητές που ξανακάθονται στα θρανία για να διευρύνουν και να εμπλουτίσουν τις ήδη υπάρχουσες γνώσεις τους. Στο πλαίσιο αυτό βέβαια τα περιθώρια αυτονομίας και πρωτοβουλίας από μέρους τους είναι προκαθορισμένα και περιορισμένα.

Ενδοσχολική Επιμόρφωση: Η ενδοσχολική επιμόρφωση αποτελεί τα τελευταία χρόνια επαγγελματικό δικαίωμα για τους εκπαιδευτικούς, αλλά και μια μεγάλη ευκαιρία για επαγγελματική εξέλιξη. Πραγματοποιείται σε πραγματικές συνθήκες και λαμβάνει υπόψη της τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε σχολικής κοινότητας.

Πανεπιστημιακή Επιμόρφωση: Ινστιτούτα και Ανώτατα Ιδρύματα έχουν αρχίσει να προσφέρουν εξειδικευμένες σεμιναριακές επιμορφώσεις μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων, αλλά και οργανωμένες σπουδές σε προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό

επίπεδο. Η θεματολογία άπτεται των επιδράσεων και δυνατοτήτων των υπολογιστών, στις μεθόδους διδασκαλίας και μάθησης, θεμάτων ψυχολογίας κ.ά.

Εικόνα 3 - Μοντέλα Εκπαίδευσης - Source: Urban T. and Weggen C. (2000)

2.2.7.1 Ηλεκτρονική Μάθηση

Η αλματώδης ανάπτυξη που παρατηρείται στα δίκτυα και τις τηλεπικοινωνίες την τελευταία δεκαετία, η ανεξάντλητη ροή πληροφοριών που μας προσφέρει το Διαδίκτυο αλλά και η κατακόρυφη αύξηση της χωρητικότητας των γραμμών διασύνδεσης, δημιουργώντας τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, έδωσαν νέα πνοή και διάσταση στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Την αναγκαιότητα της χρήσης ψηφιακών και διαδικτυακών τεχνολογιών στη μάθηση, εκπαίδευση και κατάρτιση δημιούργησε η αντίληψη ότι ο άνθρωπος θα πρέπει να αποτελεί το κέντρο της μαθησιακής διαδικασίας, έχοντας εξασφαλισμένη την δυνατότητα μάθησης με πολλαπλούς τρόπους, να μην έχει χωροχρονικές δεσμεύσεις και να έχει επιλογές στο πώς και τι θα μάθει.

Η ελληνική μετάφραση του όρου e-Learning είναι ηλεκτρονική μάθηση ή αλλιώς τηλεεκπαίδευση. Με τον όρο e-Learning εννοούμε τη διαδικασία εκμάθησης όπου η μαθησιακή διαδικασία εκτελείται μέσα από σύγχρονες τεχνολογίες όπως προγράμματα υπολογιστών μέσω του Διαδικτύου. Ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα του ελέγχου

του ρυθμού προόδου και ο εκπαιδευτής την δυνατότητα της κατά βούληση υποστήριξης του εκπαιδευόμενου. Οπότε η Ηλεκτρονική Μάθηση (e-Learning) συνοψίζεται στον εξής ορισμό: «η εξ αποστάσεως εκπαίδευση κατά την οποία γίνεται χρήση των νέων τεχνολογιών πολυμέσων και του Internet, με σκοπό την βελτίωση της ποιότητας της μάθησης με διευκόλυνση της πρόσβασης σε πόρους και υπηρεσίες, καθώς και των ανταλλαγών και της εξ αποστάσεως συνεργασίας».

2.2.7.2 *Μορφές Ηλεκτρονικής Μάθησης*

Για τον καλύτερο προσδιορισμό της έννοιας του e-learning έχουν καθοριστεί τρεις διαφορετικές μορφές:

- **Η ασύγχρονη διδασκαλία:** σε αυτή την περίπτωση παρέχεται στους διδασκόμενους η δυνατότητα να εργαστούν με το υλικό προς διδασκαλία οπουδήποτε και οπωσδήποτε, έχοντας, όμως, τη δυνατότητα ασύγχρονης επικοινωνίας με τους υπόλοιπους συμμετέχοντες και τον εκπαιδευτή. Ο ρυθμός διεξαγωγής ορίζεται από τον εκπαιδευτή σε συνεργασία με τους εκπαιδευόμενους και το υλικό της διδασκαλίας μπορεί να προσφέρεται στους εκπαιδευόμενους σταδιακά κατά την διάρκεια των μαθημάτων.
- **Η σύγχρονη διδασκαλία:** σε αυτή την περίπτωση το μάθημα γίνεται σε κανονικά σε πρώτο χρόνο, αλλά ο καθηγητής και οι μαθητές μπορούν να βρίσκονται σε διαφορετικό τόπο ο καθένας και χρησιμοποιώντας τεχνολογίες τηλεδιάσκεψης να βρίσκονται όλοι σε μία εικονική αίθουσα διδασκαλίας. Ο τρόπος που γίνεται το μάθημα εξασφαλίζει τις δυνατότητες που υπάρχουν και σε μία κανονική αίθουσα.
- **Computer Based Training (CBT):** ορίζεται ως το σύνολο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που πραγματοποιούνται με την χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, είτε μέσω Internet (Web Based Training – WBT), είτε μέσω εκπαιδευτικών CD-ROM που εγκαθίστανται τοπικά.
- **Web Based Training (WBT):** αποτελείται από ένα σύνολο μεθόδων και τεχνολογιών που εξασφαλίζει το διαδίκτυο, γιατί δίνει τη δυνατότητα διαρκούς

ανανέωσης του εκπαιδευτικού υλικού και μιας ευέλικτης δομής που επιτρέπει την εξατομίκευση της μάθησης (Κομνηνού 2007).

2.3 Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών

Η σημερινή εποχή χαρακτηρίζεται μεταξύ άλλων και από την ανάγκη για συνεχή και δια βίου εκπαίδευση. Η δημιουργία επομένως μηχανισμών που θα παρέχουν συνεχή και δια βίου επιμόρφωση και κατάρτιση με αποτελεσματικό, ευέλικτο και αξιόπιστο τρόπο είναι πλέον αναγκαιότητα. Η αναγκαιότητα αυτή καθίσταται πιο έντονη για τη χώρα μας που αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα στην οργάνωση της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, λόγω των πολλών απομακρυσμένων παραμεθόριων και νησιωτικών περιοχών. Οι υπολογιστικές και δικτυακές τεχνολογίες με τις τεράστιες δυνατότητες που προσφέρουν για άμεση επικοινωνία και πρόσβαση σε πηγές γνώσης και πληροφόρησης δίνουν τη δυνατότητα για την αναζήτηση και την ανάπτυξη νέων μορφών οργάνωσης της επιμόρφωσης. Κυρίως όμως, βοηθούν στην αξιοποίηση και περαιτέρω ενίσχυση των πλεονεκτημάτων της εξ αποστάσεως επιμόρφωσης.

Οι ραγδαίες και βαθιές αλλαγές στον επιστημονικό, τεχνολογικό, οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό τομέα που σηματοδοτούν τη σύγχρονη εποχή προβάλλουν επιτακτική την ανάγκη για επικαιροποίηση και διαρκή αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων των πολιτών προκειμένου να ανταποκριθούν στις ολοένα αυξανόμενες απαιτήσεις της προσωπικής και εργασιακής τους ζωής.

Η ανάγκη για συνεχιζόμενη εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση ώθησαν τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν πολιτικές στον τομέα της διά βίου μάθησης, δηλαδή στη διεύρυνση της μαθησιακής διαδικασίας και στην παροχή εκπαιδευτικών ευκαιριών σε όλη τη διάρκεια της ζωής των ατόμων, μέσω ευέλικτων προγραμμάτων μάθησης σε ένα ευρύτατο φάσμα θεματικών πεδίων, ικανών να ανταποκριθούν και στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας.

Στόχοι της διά βίου μάθησης είναι η ενεργοποίηση των ατόμων και ομάδων για ατομική και κοινωνική ανάπτυξη, η προώθηση της ενεργού συμμετοχής των πολιτών και η αύξηση των δυνατοτήτων κοινωνικής ένταξης και απασχόλησης.

Βασικός σκελετός ενός σύγχρονου συστήματος δια βίου μάθησης είναι **η εκπαίδευση ενηλίκων**.

2.3.1 Όρος «Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών»

Με τον όρο «Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών» εδώ νοείται η επίσημη εκπαιδευτική πολιτική νομοθεσία, η οποία προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο οφείλουν τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας να εκπαιδεύουν επιστημονικά και επαγγελματικά κατά την αρχική τους εκπαίδευση τους μελλοντικούς εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Poggeleer, 1982).

Η μεταβαλλόμενη φύση του σχολείου και κατ' επέκταση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου, καθιστά απαραίτητη την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών προκειμένου το εκπαιδευτικό σύστημα να προσαρμόζεται στις κοινωνικές και πολιτιστικές απαιτήσεις της μεταβιομηχανικής εποχής και οι εκπαιδευτικοί να βοηθηθούν στη συνειδητοποίηση του σύνθετου επαγγελματικού τους ρόλου. Αποστολή πλέον των εκπαιδευτικών θεωρείται τόσο το «να μάθουν στους μαθητές πώς να μαθαίνουν» όσο και να τους προετοιμάσουν γνωστικά, πνευματικά και ηθικοκοινωνικά ώστε να διαδραματίσουν το δικό τους ρόλο σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο πλαίσιο κοινωνικών, οικονομικών και πολιτιστικών προκλήσεων.

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών όμως δεν είναι χρήσιμη μόνο επειδή η ραγδαία εξέλιξη των επιστημών και η τεχνολογική επανάσταση απαιτούν εκπαιδευτικούς καλύτερα καταρτισμένους και ενημερωμένους για τις πρόσφατες εξελίξεις στις σχετικές με την ειδίκευσή τους επιστήμες. Είναι επίσης αναγκαία γιατί εξασφαλίζει τη συστηματική πληροφόρηση των εκπαιδευτικών σε περιπτώσεις εισαγωγής εκπαιδευτικών καινοτομιών ή μεταρρυθμίσεων και μετριάξει την αναμενόμενη ιδεολογική αντίστασή τους στις προσπάθειες εκσυγχρονισμού. Πρόκειται, για μια αναγκαία, όχι όμως και επαρκή, συνθήκη για την πραγματοποίηση των επιχειρούμενων θεσμικών αλλαγών.

Εξάλλου, η έρευνα για τη βελτίωση του σχολικού συστήματος έδειξε ότι η εισαγωγή αλλαγών ή καινοτομιών στην εκπαίδευση, που αγνοεί την κουλτούρα των σχολείων και αντιμετωπίζει την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών ως μια γραμμική πορεία εκ των άνω επιβεβλημένη με αποδέκτες παθητικούς εκπαιδευτικούς, είναι καταδικασμένη να αποτύχει. Η επιμόρφωση είναι δυνατό να επιφέρει κάποιες αλλαγές σε μεμονωμένα άτομα, αλλά δεν μπορεί να συντελέσει στη βελτίωση του σχολείου, όταν η επιμορφωτική διαδικασία δε διεξάγεται σε ενδοσχολικό επίπεδο και όταν δεν παρέχονται στη σχολική μονάδα περιθώρια αυτονομίας και αυτοδιαχείρισης της οργανωτικής ανάπτυξης.

Η αρχική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών χαρακτηρίζεται ως ανεπαρκής τόσο ως προς τη χρονική έκταση της προετοιμασίας των υποψηφίων εκπαιδευτικών όσο και ως προς την ποιότητα των παρεχόμενων σπουδών συγκριτικά με άλλα επαγγέλματα με πλήρη αναγνώριση.

Η αναγκαιότητα της επιμόρφωσης προκύπτει επίσης και από τη γενική παραδοχή ότι η εκπαίδευση του επαγγελματία εκπαιδευτικού δεν μπορεί να σταματά με τον πρώτο διορισμό. Αντίθετα, επιβάλλεται η συνεχής επιστημονική ενημέρωσή του προκειμένου η εκπαιδευτική διαδικασία να είναι αποτελεσματική και οι «πελάτες» του-μαθητές και γονείς-ικανοποιημένοι.

Η συνεχιζόμενη εκπαίδευση, εκτός της βελτίωσης που επιφέρει και της βοήθειας που προσφέρει στους εκπαιδευτικούς κατά την άσκηση των καθημερινών επαγγελματικών καθηκόντων τους, στηρίζει διττά τη διαδικασία της προσωπικής τους ανάπτυξης (Ματσαγγούρας, 1995): Αρχικά, παρέχει ευκαιρίες εξέλιξης προδιαθέσεων, εμφάνισης νέων δεξιοτήτων και απόκτησης αυτογνωσίας μέσα από τη διαδικασία του στοχασμού), αρετών που επηρεάζουν την επαγγελματική, αλλά ταυτόχρονα καθορίζουν και την ατομική ευαισθησία του εκπαιδευτικού. Κατά δεύτερο λόγο συντελεί στην απόκτηση επιπλέον προσόντων, γεγονός που συνδέεται άμεσα από την ίδια την καριέρα και την εξέλιξη του εκπαιδευτικού στην εκπαιδευτική ιεραρχία.

Κρίνεται, τέλος, χρήσιμο να επισημανθεί ότι η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών εντάσσεται στη φιλοσοφία της δια βίου παιδείας τον ακρογωνιαίο λίθο της κοινωνίας της μάθησης. Αν όμως πρωταρχικό αξίωμα της δια βίου μόρφωσης αποτελεί η θέση ότι κάθε άτομο σε όλη τη διάρκεια της ζωής του δικαιούται να μαθαίνει και να αναπτύσσεται σφαιρικά ως προσωπικότητα, τότε η επιμορφωτική διαδικασία είναι μια πολλαπλή πρόσκληση για τον εκπαιδευτικό, αφού συνάγει δραστηριότητες που εμφανώς αφορούν τη μεθόδευση της προσωπικής του, συνεχούς και πολυεπίπεδης, αυτοεξέλιξης και άδηλα θέτει προβληματισμούς για το νέο ρόλο που καλείται να διαδραματίσει ο εκπαιδευτικός ως μεταλαμπαδευτής, μεσολαβητής και διευκολυντής του πνεύματος της δια βίου μάθησης στους μαθητές.

2.3.2 Ισχύουσα κατάσταση στη χώρα μας

Στην ελληνική πραγματικότητα, η συνήθης πρακτική είναι, κάθε φορέας λειτουργώντας ερήμην των άλλων, αποφασίζει συγκυριακά, συμπτωματικά, αποσπασματικά με αποτέλεσμα οι δράσεις που παράγονται να αντανakλούν τα ίδια αυτά χαρακτηριστικά.

Η επίσημη εκπαιδευτική πολιτική στηρίζεται στη θεώρηση ότι η ποιότητα των εκπαιδευτικών προσδιορίζει και την ποιότητα του σχολείου. Έτσι, η κοινωνική διάσταση της εκπαίδευσης μεταμορφώνεται σε ατομική προσπάθεια. Είναι μια αντίληψη υπεραπλουστευτική αφού απομονώνει τον εκπαιδευτικό και το μαθητή από το δομικό κοινωνικό τους πλαίσιο αθρώνοντας το κοινωνικό σύστημα. Με τον τρόπο αυτό μεταφέρεται η κρίση και η αντιμετώπισή της από το κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο στο προσωπικό και ατομικό. Θα έλεγε κάποιος ότι αντιμάχεται την προοπτική, η επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού ν' αποτελεί διαρκή και συνειδητό στόχο του.

Οι εκπαιδευτικοί διαπιστώνουν ότι η σεμιναριακού τύπου επιμόρφωση που τους παρέχεται δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους, καθώς τους προσφέρει συνταγές και συμβουλές, χωρίς να τους επιτρέπει να παίρνουν οι ίδιοι την ευθύνη της επιμόρφωσής τους. Ακόμα, πιστεύουν ότι υπάρχει απόσταση ανάμεσα στις θεωρητικές γνώσεις που τους προσφέρονται από τα διάφορα επιμορφωτικά προγράμματα και στις απαιτήσεις της επαγγελματικής τους πρακτικής. Αυτή η πεποίθησή τους στηρίζεται στη διαπίστωση ότι η παρεχόμενη επιμόρφωση δεν τους εξοπλίζει με τα κατάλληλα εφόδια έτσι ώστε, να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τα προβλήματα που συναντούν στην τάξη. Η κατάσταση επιδεινώνεται από το γεγονός ότι, τα τελευταία χρόνια, η επιμόρφωση παραμένει κατά βάση αμετάβλητη, ενώ ο ρόλος του εκπαιδευτικού έχει αλλάξει ριζικά. Η νέα αυτή εκπαιδευτική πραγματικότητα απαιτεί την ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων, όπως ευελιξία στην επίλυση των προβλημάτων, ταχύτητα και αποτελεσματικότητα στις εκπαιδευτικές επεμβάσεις, λήψη ορθών αποφάσεων, κριτική σκέψη και δημιουργικότητα.

Στην ελληνική εκπαιδευτική πολιτική για την επιμόρφωση, αντανακλάται ο συγκεντρωτισμός και η γραφειοκρατική δομή του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, που περιορίζει το ρόλο του εκπαιδευτικού σε παθητικό δέκτη, αφού δε συμμετέχει ούτε στο σχεδιασμό, ούτε στις επιλογές, ούτε στις αποφάσεις για την επιμορφωτική πολιτική.

Το θεσμικό πλαίσιο για την επιμόρφωση δεν υποστηρίζεται από σχετική επιστημονική έρευνα και συστήματα αξιολόγησης, και τις περισσότερες φορές μεταφέρει χωρίς ειδική μελέτη, δάνεια πρότυπα από το εξωτερικό, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές ανάγκες των εκπαιδευτικών στη χώρα μας.

Τα προγράμματα επιμόρφωσης δεν λαμβάνουν υπόψη τους τις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων και κυρίως την εθελούσια, δηλαδή αυτοπροσδιοριζόμενη και ενεργό συμμετοχή τους στην αναγνώριση των αναγκών τους, στο σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στην αξιολόγηση του προγράμματος.

Τέλος, προκρίνεται η «ακαδημαϊκή γνώση» και η σχολειοποιημένη μορφή στα διάφορα επιμορφωτικά προγράμματα με έντονα θεωρητικό χαρακτήρα. Σύμφωνα με το κυρίαρχο επιμορφωτικό μοντέλο, ο «ειδικός» προσφέρει γνώσεις και πρακτικές, άρα υπονοείται ότι κατέχει αδιαμφισβήτητες αλήθειες, γνωρίζει τις απαντήσεις στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί και τις προσφέρει στους επιμορφούμενους.

Τον Μάιο του 1999 στη χώρα μας, σε ένα συνέδριο στα Γιάννενα μία ομάδα συνεργατών του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου παρουσιάζει την εκπόνηση ενός Πλαισίου Προγράμματος Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση των ΤΠΕ (Παπαδόπουλος και άλλοι, 1999), το οποίο δημοσιεύεται στα πρακτικά του εν λόγω συνεδρίου, και είναι σήμερα διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του δικτυακού τόπου της Κοινωνίας της Πληροφορίας (<http://www.infosoc.gr/infosoc/el-GR/>).

Το συγκεκριμένο πλαίσιο επιμόρφωσης, αν και παρουσιάζεται ως πρόταση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, εντούτοις δεν είναι παρά η αποτύπωση του Αγγλικού προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του 1998 στα Ελληνικά. Περίπου ένα χρόνο αργότερα το Υπουργείο Παιδείας προκηρύσσει το φιλόδοξο σχέδιο δράσης του για την επιμόρφωση 75.000 εκπαιδευτικών στις νέες τεχνολογίες και την αξιοποίησή τους στη σχολική τάξη. Για τις ανάγκες της επιμόρφωσης ένα Πλαίσιο Προγράμματος σπουδών εκπονείται για κάθε πρόγραμμα δράσης. Τα προγράμματα σπουδών τόσο του Π-1 όσο και του Π-2 απομιμούνται σε ένα μεγάλο βαθμό το πρόγραμμα σπουδών του Ηνωμένου Βασιλείου (DfEE, 1998) ενώ το πρόγραμμα του Π-3 προέρχεται από τις οδηγίες για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της Σουηδίας (Ministry of Education and Science, 2000). Η προσεκτική μελέτη των κειμένων (δες Παράρτημα: λόγω μήκους παρουσιάζονται μόνο δύο αποσπάσματα σε αντιπαραβολή), γρήγορα οδηγεί στο συμπέρασμα πως το πρόγραμμα επιμόρφωσης που ακολουθεί η χώρα μας είναι ένα υβρίδιο μεταξύ του Αγγλικού και του Σουηδικού προγράμματος. Στην παραπάνω διαπίστωση συμβάλλει και ο παρακάτω διευκρινιστικός πίνακας, ο οποίος παρουσιάζει βασικά στοιχεία συσχετισμών και αποκλίσεων και για τα 3 προαναφερθέντα προγράμματα:

Πρόγραμμα και Χώρα	NOF Training - Ηνωμένο Βασίλειο	IT IS Initiative - Σουηδία	Αρχική Επιμόρφωση στις ΤΠΕ - Ελλάδα
Επιδιωκόμενοι Στόχοι	Ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων για την αποτελεσματική αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία	Ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικά με το πότε, που, πώς και γιατί η χρήση των ΤΠΕ μπορεί να υποβοηθήσει το εκπαιδευτικό έργο	Απόκτηση βασικών δεξιοτήτων στη χρήση των ΤΠΕ για εκπαιδευτικούς σκοπούς
Πρόγραμμα Σπουδών	Ως πρόγραμμα σπουδών νοείται το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών για τη χρήση των ΤΠΕ του 1998	Δεν υπάρχει συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών, μονάχα μερικοί οδηγοί που περιέχουν τους στόχους και το βασικό πλαίσιο στο οποίο κινείται η επιμόρφωση	Χωρίζεται σε 3 μέρη. Το πρόγραμμα σπουδών του Π-1 και του Π-2 είναι πανομοιότυπα με το ΠΣ του Η.Β., ενώ το πρόγραμμα σπουδών του Π-3 βασίζεται στο Σουηδικό μοντέλο επιμόρφωσης των ομάδων εργασίας
Μοντέλα επιμόρφωσης	Υβρίδιο ενδοσχολικής, σεμιναρίων σε κέντρα επιμόρφωσης και εξ αποστάσεως	Συγκρότηση ομάδων εργασίας εκπαιδευτικών με συμμετοχή των μαθητών τους. Οι ομάδες αυτές συντονίζονται από κατάλληλο βοηθό/ συντονιστή	Ενδοσχολική, Σε επιμορφωτικά κέντρα Από απόσταση Αυτο-μόρφωση (για το Π-3)
Υλικό Επιμόρφωσης	Κάθε επιμορφωτικός φορέας σχεδιάζει, αναπτύσσει, δημιουργεί και διαθέτει το δικό του εκπαιδευτικό υλικό και λογισμικό	Προσφέρεται πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό σε διάφορους εκπαιδευτικούς δικτυακούς τόπους, αλλά οι ομάδες εργασίας μπορούν να χρησιμοποιήσουν οτιδήποτε κρίνουν απαραίτητο	Το επιμορφωτικό υλικό και το λογισμικό που θα χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες των προγραμμάτων Π-1 και Π-2 θα παραχθεί κεντρικά από το ΠΙ. Το ίδιο θα συμβεί και με το υλικό για το Π-3, αλλά το τελευταίο θα δημοσιευθεί στο διαδίκτυο.

Επιμορφωτές	Υπεύθυνοι για την επιλογή των επιμορφωτών είναι τα κέντρα επιμόρφωσης. Ωστόσο τα τελευταία περνούν από διαδικασίες ποιοτικού ελέγχου και πιστοποίησης κατά την οποία κρίνονται με βάση προκαθορισμένα κριτήρια	Οι συντονιστές/επιμορφωτές των ομάδων εργασίας προετοιμάζονται ενάμισι περίπου μήνα για να μπορέσουν να ανταποκριθούν αργότερα στις απαιτήσεις των ομάδων εργασίας των εκπαιδευτικών	Η λίστα των πιστοποιημένων επιμορφωτών και των αντίστοιχών κέντρων επιμόρφωσης καταρτίζεται και ενημερώνεται κεντρικά από τις αρμόδιες υπηρεσίες που αξιολογούν τις αιτήσεις
Αξιολόγηση του προγράμματος	Είναι συνεχής και πραγματοποιείται τόσο από το ΤΤΑ όσο και από τον Ofsted	Είναι επίσης συνεχής και πραγματοποιείται από Πανεπιστημιακούς φορείς	Το πρόγραμμα δεν έχει ακόμη αρχίσει αλλά η αξιολόγησή του θα βασιστεί στις επιδόσεις των εκπαιδευτικών

Πίνακας 1 - Βασικά στοιχεία συσχετισμών και αποκλίσεων και για τα 3 προαναφερθέντα προγράμματα

2.4 Ικανότητες – Δεξιότητες (Competencies vs Skills)

Οι όροι ικανότητες και δεξιότητες είναι δύο έννοιες που συγχέονται πολύ συχνά. Δυστυχώς δεν υπάρχει κάποιος ολοκληρωμένος ορισμός για την έννοια Ικανότητα.

Γενικά στη Διεθνή Βιβλιογραφία, συναντώνται διάφοροι ορισμοί τα έννοιας δεξιότητας, αλλά οι περισσότεροι από αυτούς αναφέρονται στην έννοια της ικανότητας.

Σύμφωνα με τους **Cheetham και Chivers (2005)** η έννοια **Skill** αποτελεί υποσύνολο της λέξης **Competency**.

Ορισμοί Ικανότητας:

1. Οι γνώσεις, οι δεξιότητες, οι στάσεις, οι αξίες ή/και τα κίνητρα που σχετίζονται με την απόδοση στον εργασιακό τομέα ή με σημαντικά επιτεύγματα στη ζωή ενός ατόμου και διαφοροποιούνται σε ανώτερη και μέση επίδοση (McClelland, D. 1973).
2. Τα χαρακτηριστικά ενός υπαλλήλου που συμβάλλουν στην επιτυχημένη απόδοση στον εργασιακό τομέα και στην επίτευξη οργανωσιακών αποτελεσμάτων. Περιλαμβάνει γνώσεις, δεξιότητες, δυνατότητες και άλλα χαρακτηριστικά όπως

αξίες, κίνητρα και πρωτοβουλίες (Sinnott, G.C., Madison, G.H., Pataki, G.E. 2002).

3. Οι ικανότητες παρέχουν στους οργανισμούς ένα τρόπο να καθορίσουν με συμπεριφοριστικούς όρους τι πρέπει τα ηγετικά στελέχη τους να κάνουν, προκειμένου να παράγουν τα επιθυμητά αποτελέσματα με τέτοιο τρόπο που να συμφωνούν με την οργανωσιακή αντίληψη και πρακτική του οργανισμού (Intagliata, J., Ulrich, D. Smallwood, N. 2000).
4. Μια συγκεκριμένη, αναγνωρίσιμη, σαφώς καθορισμένη και μετρήσιμη γνώση, δεξιότητα, δυνατότητα ή/και άλλα χαρακτηριστικά (π.χ. στάση, συμπεριφορά), που ένας άνθρωπος μπορεί να κατέχει και είναι απαραίτητη για, ή σχετίζεται με την εκτέλεση κάποιας δραστηριότητας σε ένα συγκεκριμένο επιχειρησιακό πλαίσιο (HR-XML 2007).
5. Ένα χαρακτηριστικό ενός εργαζόμενου (π.χ. κίνητρο, ιδιαιτερότητα, δεξιότητα, γνώση) που οδηγεί σε αποτελεσματική ή/και ανώτερη επίδοση (Lachance, J.R. 1999).
6. Η απαίτηση από ένα άτομο να επιτελέσει ολοκληρωμένα μια συγκεκριμένη εργασία. Συμπεριλαμβάνει γνώση, δεξιότητες και συμπεριφορές που χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση της απόδοσης. Γενικότερα, ικανότητα είναι η κατάσταση κατά την οποία ένα άτομο κρίνεται επαρκές ή αρκετά ικανό να επιτελέσει ένα συγκεκριμένο ρόλο (Wikipedia).

Διαστάσεις Ικανότητας:

Η έννοια της Ικανότητας περιλαμβάνει τρεις (3) διαστάσεις:

- ✚ **Γνώση:** Η Γνώση αναφέρεται σε πληροφορία που προκύπτει από επεξεργασία συγκεκριμένων δεδομένων και ενεργοποιεί συγκεκριμένες δράσεις και λήψεις αποφάσεων. Η Γνώση διακρίνεται κυρίως σε Ρητή Γνώση και Άρρητη Γνώση.
- **Ως Ρητή Γνώση**, ορίζεται η γνώση που μπορεί να εκφραστεί με λέξεις και αριθμούς, δηλαδή βρίσκεται σε μία τεκμηριωμένη μορφή(π.χ. ένα έγγραφο, ένας πίνακας, ένα βίντεο)
- **Ως Άρρητη Γνώση**, ορίζεται η γνώση που είναι ατεκμηρίωτη, έντονα προσωπική, απορρέει από την εμπειρία και ενδέχεται να ενσωματώνει αξίες, στάσεις και συναισθήματα.

✚ **Δεξιότητα:** Η δεξιότητα περιλαμβάνει τη δυνατότητα εκτέλεσης πνευματικών ή σωματικών εργασιών με στόχο την επίτευξη ενός συγκεκριμένου αποτελέσματος (Sanghi, 2004). Όπως και στη περίπτωση της γνώσης, η δεξιότητα εκτείνεται από:

- **Χειροπιαστές και εύκολα αναγνωρίσιμες** δεξιότητες, όπως είναι η συμπλήρωση μιας φόρμας εγγραφής,
- Σε λιγότερο **αντιληπτές** και περισσότερο **γενικές**, όπως είναι η υποβοήθηση μιας ομάδας ατόμων να συζητήσει επιτυχώς.

✚ **Στάση:** Είναι μία πολύπλοκη πνευματική κατάσταση που περιλαμβάνει:

- Πιστεύω
- Αξίες
- Συναισθήματα και

προκαλεί τη συμπεριφορά ενός ατόμου με ένα συγκεκριμένο τρόπο (Sanghi, 2004).

Ενοποιημένος Ορισμός Ικανότητας:

Η **ικανότητα** περιλαμβάνει πάντα μια **πρόθεση**, η οποία λειτουργεί ως κινητήρια δύναμη, προκαλώντας τη **δράση** προς ένα **αποτέλεσμα**.

Εικόνα 5 - Έννοια της Ικανότητας

Η στάση γεννά την πρόθεση.

Η εφαρμογή των γνώσεων και των δεξιοτήτων οδηγούν την πρόθεση, μέσα από τη δράση, προς ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα (Σάμψων, Δ. 2007).

Επομένως, ο ορισμός που δίνεται στην έννοια **Ικανότητα** μπορεί να οριστεί ως ένα **συγκεκριμένο, αναγνωρίσιμο, μετρήσιμο**, και οριζόμενο σύνολο **γνώσεων, δεξιοτήτων** και **στάσεων** που ένα άτομο κατέχει ή πρέπει να αποκτήσει, με στόχο την αποτελεσματική

ή/και ανώτερης επίδοσης εκτέλεση μιας δράσης μέσα σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο (Σάμψων, Δ. 2007).

2.4.1 Η έννοια των επαγγελματικών ικανοτήτων

Πολλά έχουν γραφτεί για το θέμα της ικανότητας κατά τα τελευταία δέκα χρόνια, και η έννοια της έχει σαφώς μεγάλο ενδιαφέρον για τους ερευνητές. Η βιβλιογραφία προσφέρει ένα μεγάλο αριθμό των ορισμών που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα διαστάσεων, σε ορισμένες περιπτώσεις βασίζονται σε διαφορετικές ή ακόμη και αντίθετες θεωρητικές βάσεις. Όπως επισημαίνεται από Minet, (Minet, Parlier και de Witte 1994).

Πράγματι, δεν υπάρχει ενιαία αποδοχή του όρου. Οι Ορισμοί διαφέρουν ανάλογα με τον συνομιλητή, από τη θέση που παίρνει και από τη χρήση της έννοιας της ικανότητας, στη συγκεκριμένη στιγμή».

Η έννοια της ικανότητας που είναι μια σχετικά νέα προσέγγιση ανάλογα με τη δομή της διδασκαλίας. Προσφέρει εξαιρετικές δυνατότητες και τα θέματα είναι σημαντικά, αλλά οι δυνατότητες για κατάχρηση είναι πολυάριθμες. Είναι λοιπόν σημαντικό να διευκρινισθεί η έννοια αυτή. Για να οριστεί η έννοια αυτή πρέπει να αντιμετωπιστεί με διάφορους τρόπους και με μια ποικιλία απόψεων.

Πρώτον, είναι δυνατόν να δοθεί αρνητικό νόημα στην έννοια της ικανότητας, μέσω της συγκέντρωσης σχετικά με τους κινδύνους που πρέπει να αποφεύγονται. Πράγματι, δεν υπάρχει λόγος να αντικατασταθούν οι κατάλογοι γνώσεων και δεξιοτήτων από ένα πλαίσιο επάρκειας, αν το εν λόγω πλαίσιο αποτελεί απλώς ένα νέο τρόπο που περιγράφει η ίδια, με πολύ κριτική προσέγγιση που ίσως θα έπρεπε να αντικατασταθεί. Διατύπωση των αρμοδιοτήτων κατά συνέπεια σημαίνει, πρώτα και κύρια, υιοθετώντας ένα υψηλότερο επίπεδο αφαίρεσης από την απλή απαρίθμηση των συμπεριφορών, τις επιδόσεις και τις δεξιότητες που πρέπει να κατακτηθούν.

Ο δεύτερος κίνδυνος είναι ότι οι ικανότητες είναι δυνατόν να διατυπωθούν με γενικούς όρους που δεν σημαίνουν τίποτα και δεν είναι οδηγός σκέψης και δράσης σε συγκεκριμένη κατεύθυνση. Σε μια τέτοια περίπτωση, οι δηλώσεις της ικανότητας είναι απλά μια σειρά

κενών τύπων που δεν προσφέρουν προς κάποια κατεύθυνση για την προετοιμασία των προγραμμάτων κατάρτισης, και δεν υπάρχει υποστήριξη για τους εκπαιδευτικούς φορείς.

Ένας άλλος τρόπος για να ενισχυθεί η κατανόηση της έννοιας της ικανότητας είναι να εξετάσουμε τι δεν είναι. Οι ικανότητες κατά προσέγγιση είναι αμφιλεγόμενες, δεδομένου ότι έρχονται σε αντίθεση με την αντίληψη της διδασκαλίας και τη διαμόρφωση του προγράμματος στη μετάδοση της γνώσης. Στη νέα προσέγγιση, οι Εκπαιδευτικοί πρέπει πραγματικά να συνεργαστούν ως ομάδα για την προετοιμασία των προγραμμάτων σπουδών.

2.4.2 Τα χαρακτηριστικά της Επαγγελματικής Ικανότητας

Λαμβάνονται υπόψη τη μελέτη των επαγγελματικών ικανοτήτων, τα βασικά χαρακτηριστικά που θα πρέπει να έχουν είναι τα ακόλουθα:

✓ **Η ικανότητα υπάρχει στην πραγματική ζωή.**

Κάθε ενέργεια ή σκέψη εμφανίζεται σε ένα πλαίσιο. Η παρουσία ή η απουσία του πλαισίου, δεν μπορεί επομένως να χρησιμοποιηθεί ως μέσο διακρίσεως μεταξύ ικανότητας και δεξιότητας. Ωστόσο, ένα πλαίσιο που μπορεί να περιγραφεί από την άποψη της ομοιότητάς του με την πραγματική επαγγελματική κατάσταση, και το κριτήριο της ομοιότητας μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να κάνουν διακρίσεις μεταξύ των ικανοτήτων και δεξιοτήτων. Σε αντίθεση με τις δεξιότητες, οι οποίες μπορούν να εφαρμοστούν σε μια κατάσταση όπου υπάρχει μόνο ένας ορισμένος αριθμός των μεταβλητών (για παράδειγμα, στις προσομοιώσεις ή εργαστήρια), οι ικανότητες είναι συμφοραζόμενες, υπό την έννοια ότι όλοι οι περιορισμοί σε πραγματικές συνθήκες συνυπάρχουν. Ο Le Boterf (1997) διακρίνει τη διαφορά μεταξύ των ικανοτήτων και δεξιοτήτων με βάση την παρουσία ή την απουσία ενός συνόλου πραγματικών μεταβλητών δράσης. Διαφορετικά, οι όροι είναι σχεδόν συνώνυμοι. Αρμοδιότητες ασκούνται σε μια επαγγελματική κατάσταση, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δεξιότητες αποτελούν ενέργειες που λαμβάνουν χώρα σε μια ελεγχόμενη ή, σε κάποιο βαθμό, τεχνητό πλαίσιο.

✓ **Η ικανότητα ακολουθεί μια εξέλιξη από το απλό στο σύνθετο**

Με τη χρήση του πραγματικού πλαισίου ως στοιχείο διακρίσεως, είναι δυνατό να καταργηθεί μια ασάφεια που χαρακτηρίζει το έργο του πολλών συγγραφέων οι οποίοι

ισχυρίζονται ότι οι αρμοδιότητες έχουν ευρύτερη έννοια από τις δεξιότητες. Rey (1996), για παράδειγμα, αναφέρει ότι η συμπεριφορική ικανότητα βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο με τις δεξιότητες. «Να είσαι σε θέση να κατατάξεις ονόματα σε αλφαβητική σειρά» (Rey 1996: 28) είναι μια συμπεριφορική ικανότητα, με άλλα λόγια, μια δεξιότητα. Μια ικανότητα μπορεί να βρίσκεται στο ίδιο επίπεδο της απλότητας ως μια δεξιότητα, όπως ακριβώς μια ικανότητα μπορεί να βρίσκεται σε υψηλό επίπεδο πολυπλοκότητας και να απαιτεί χαμηλότερο επίπεδο δεξιοτήτων για την εφαρμογή της. Η διάκριση μεταξύ της ικανότητας και δεξιότητας φαίνεται να έγκειται περισσότερο στην παρουσία ή την απουσία ενός πραγματικού πλαισίου, που περιλαμβάνει όλες τις μεταβλητές της επαγγελματικής δραστηριότητας. Από την άποψη αυτή, το επιχείρημα σύμφωνα με το οποίο οι ικανότητες είναι πολυπλοκότερες και οι δεξιότητες απλούστερες δεν έχει επαρκή βάση για τη διάκριση μεταξύ των δύο. Ωστόσο, στην περίπτωση της αρχικής κατάρτισης των εκπαιδευτικών αρμοδιοτήτων, ένα ενδιάμεσο επίπεδο φαίνεται να είναι αναγκαίο, προκειμένου να αποφευχθούν μεγάλες λίστες των αρμοδιοτήτων ή δηλώσεις ικανότητας που είναι τόσο γενικές και δεν έχουν καμία χρησιμότητα στην καθοδηγούμενη διδακτική.

✓ **Η ικανότητα βασίζεται σε ένα σύνολο των πόρων**

Ικανοί άνθρωποι εντοπίζουν και χρησιμοποιούν τους πόρους σε ένα πλαίσιο δράσης. Οι εν λόγω πόροι θα μπορούν να είναι γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις και άλλες πιο συγκεκριμένες ικανότητες που εφαρμόζεται σε ορισμένες περιπτώσεις. Είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι οι ικανότητες δεν είναι απλά προσωπικοί πόροι. Προσωπικά πόροι μπορούν να βρεθούν στο περιβάλλον ενός ατόμου, για παράδειγμα, συνεργάτες, άνθρωποι των πόρων, ένα δίκτυο από ειδικούς, τράπεζες δεδομένων και βιβλιογραφία. Ενώ ικανοί άνθρωποι χρησιμοποιούν αυτούς τους πόρους, οι ικανότητες τους εξαρτώνται περισσότερο από αυτό. Η ικανότητα δεν είναι μόνο μια συγκεκριμένη γνώση, δεξιότητα ή στάση, αλλά εκφράζεται όταν ένας ανεξάρτητος κάνει χρήση των πόρων αυτών, προκειμένου να αναλάβει δράση.

Επιπλέον, ενώ μια δεξιότητα μπορεί εύκολα να υπάρχει χωρίς τις γνώσεις επί των οποίων αυτή στηρίζεται, μια ικανότητα προϋποθέτει κατ' ανάγκη τη γνώση για τη δραστηριότητα που πρόκειται να γίνει.. Ένας οικοδόμος ο οποίος είναι σε θέση να πραγματοποιήσει ορισμένες ενέργειες, αλλά δεν είναι σε θέση να κατανοήσει τι βρίσκεται κάτω από τη γνώση, μπορεί να περιγραφεί ως εξειδικευμένος, αλλά όχι σαν ικανός. Ακριβώς όπως η γνώση δεν εγγυάται τη δεξιότητα, η ικανότητα δεν εγγυάται την επαγγελματική επάρκεια.

Είναι αδύνατο να υπερεκτιμηθεί η σημασία της γνώσης σε σχέση με την επαγγελματική επάρκεια. Περιγράφουμε καθηγητές ως κληρονόμους της γνώσης, ακριβώς επειδή έχουν αντλήσει τη γνώση από αυτό το απόθεμα. Τους περιγράφουν ως επικριτές επειδή είναι σε θέση να στέκονται πίσω από αυτή τη γνώση, την ταξινόμηση και την οργάνωση που να ταιριάζει στις ανάγκες τους.

✓ **Η ικανότητα βασίζεται στη δυνατότητα να κινητοποιήσει πόρους σε καταστάσεις που απαιτούν επαγγελματική δράση**

Ενώ τα άτομα πρέπει να διαθέτουν γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις στην πηγή των πόρων τους, προκειμένου να θεωρηθούν ικανοί, η ικανότητας απαιτεί επίσης ένα πρόσθετο στοιχείο, δηλαδή ένα πλαίσιο. Ένα ειδικευμένο άτομο είναι σε θέση να κινητοποιήσει πόρους, λαμβάνοντας υπόψη ότι ένα αρμόδιο πρόσωπο είναι σε θέση να το πράξει μέσα σε συγκεκριμένο χρόνο και χώρο, και δεν είναι μόνο σε προσομοίωση ή ελεγχόμενες καταστάσεις. Η απαίτηση του πλαισίου σημαίνει ότι τα αρμόδια άτομα, στη μέση της δράσης, θα πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τις απαιτήσεις και τους περιορισμούς της κατάστασης, να προσδιορίσει τους διαθέσιμους πόρους και να αναλαμβάνουν δράση ενσωματώνοντας, συνδυάζοντας και την εννοηστρώνοντας τους πόρους αυτούς κατά τρόπο που να είναι συναφείς και αποτελεσματικοί. Η ικανότητα έγκειται επομένως στη δυνατότητα να κατασκευάσει κάτι, και όχι να το εφαρμόσει.. Η ικανότητα να δρα τη στιγμή που πρέπει απαιτεί, κρίση, νου και εξυπνάδα. Οι καθηγητές μπορούν επομένως να περιγραφούν ως ερμηνευτές σε ότι διαβάζουν μια κατάσταση κατά κάποιο τρόπο, δίνοντας το νόημα που κρίνεται αναγκαίο, προσαρμόζοντας ή εφευρίσκοντας τον τρόπο αντιμετώπισής της.

✓ **Η ικανότητα είναι μέρος της πράξης από πρόθεση.**

Η ικανότητα ως απόδοση, επιτρέπει στα άτομα να επιτύχουν τους στόχους που θεωρούν επιθυμητούς. Οι εκπαιδευτικοί είναι υπεύθυνοι για να βοηθήσουν τους μαθητές να αναπτύξουν ορισμένες ικανότητες και για την ενστάλαξη σε αυτούς ορισμένων γνώσεων, δεξιοτήτων, αξιών και συμπεριφορών που η κοινωνία θεωρεί ζωτικής σημασίας, αν αυτές είναι ελεύθερες, να συμπεριφέρονται καλά στην κοινωνία και να εξασκήσουν τις εμπορικές ή επαγγελματικές πρακτικές. «Η Ικανότητα μπορεί να είναι περισσότερο από μια δέσμη αντικειμενικά παρατηρήσιμες κινήσεις. Είναι επίσης μια δράση για τον κόσμο, που ορίζεται από την κοινωνική ή την τεχνική χρησιμότητά της-με άλλα λόγια, έχει μια πρακτική λειτουργία» (Rey 1998: 34).

✓ **Η ικανότητα παρουσιάζεται ως μία επιτυχημένη, αποτελεσματική, αποδοτική, επαναλαμβανόμενη επίδοση**

Μία ικανότητα είναι μία δυνατότητα για δράση, δια μέσου ειδικών προβλημάτων σε μια συγκεκριμένη οικογένεια καταστάσεων που μπορούν να εντοπιστούν και να επιλυθούν. Σε ένα πλαίσιο πραγματικότητας, μια ικανότητα εκδηλώνεται ως μία επιτυχημένη, αποτελεσματική, αποδοτική και άμεση απόδοση. Μια ικανότητα εφαρμόζεται επίσης περιοδικά σε διάφορες καταστάσεις, πράγμα που δείχνει ότι η ικανότητα είναι σταθερή. Η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα ενός ικανού ατόμου δεν είναι τυχαίο γεγονός και δεν είναι προσωρινό.

Ικανά άτομα δρουν αποτελεσματικά, με άλλα λόγια, σύμφωνα με τα αναμενόμενα πρότυπα. Ωστόσο, υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί τρόποι για την επίτευξη των στόχων. Μια σειρά μεθόδων μπορούν να χρησιμοποιηθούν, κάποιες πιο αποτελεσματικά από ό, τι άλλες. Η αποδοτικότητα ενός εμπειρογνώμονα μπορεί να θεωρηθεί ως κάτι ιδανικό. Ωστόσο, η πραγματική απόδοση του ικανού ατόμου δεν είναι αναγκαίο να συγκριθεί με εκείνη του εμπειρογνώμονα. Ένα ικανό άτομο είναι κάποιος που είναι σε θέση να κινητοποιήσει πόρους την κατάλληλη στιγμή, όπως ένας επαγγελματίας λογικά θα έχει κάνει σε παρόμοιες συνθήκες. Το κατώτατο όριο απόδοσης που πρέπει κατά συνέπεια να καθιερωθεί, δεν είναι με βάση το μοντέλο των εμπειρογνομώνων, αλλά σύμφωνα με ό, τι ένας επαγγελματίας θα μπορούσε να αναμένεται να κάνει υπό τις ίδιες συνθήκες. Είναι σαφές, λοιπόν, ότι πρόσφατα αποφοιτήσαντες εκπαιδευτικοί δεν πρέπει να αναμένεται να ενεργούν στο ίδιο επίπεδο με τους έμπειρους καθηγητές, αλλά σε ένα επίπεδο που θα μπορούσε λογικά να αναμένεται από ένα άτομο που ξεκινά μια καριέρα ως δάσκαλος.

Η ικανότητα δράσης είναι επίσης αποτελεσματική και άμεση, καθώς και επιτυχής. Η ικανότητα έχει ως εκ τούτου κατακτηθεί επαρκώς για τις ενέργειες που πρέπει να λαμβάνονται γρήγορα και με μια ορισμένη οικονομία των μέσων.

✓ **Η ικανότητα είναι ένα έργο, σε συνεχή επιδίωξη**

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, οι ικανότητες ακολουθούν μια εξέλιξη από το απλό στο σύνθετο. Στο υψηλότερο επίπεδο της πολυπλοκότητας, δεν υπάρχει πραγματικό τέλος του προτεινόμενου στόχου. Για παράδειγμα, κανείς δεν έχει ποτέ οριστική και

πλήρη επίτευξη της ικανότητας της κριτικής σκέψης. Μια ικανότητα χωρίς να είναι εξαιρετικά γενική, θα πρέπει να θεωρηθεί ως ένα έργο-σε-εξέλιξη, περισσότερο από μια συνεχή επιδίωξη από ότι ένας εφικτός στόχος.

2.5 Συγκριτική Αξιολόγηση (*Benchmarking*)

Εννοιολογικός ορισμός: Benchmarking είναι η συγκριτική αξιολόγηση των τεχνολογιών, των διαδικασιών παραγωγής, και των προϊόντων μιας επιχείρησης σε σχέση με τις καλύτερες επιχειρήσεις στο αντίστοιχο πεδίο.

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται με τη βοήθεια επιλεγμένων δεικτών και αξιολογεί τις επιδόσεις στους τομείς:

- των χρηματοοικονομικών
- της διοίκησης και διαχείρισης πόρων και προσωπικού
- της στρατηγικής
- της έρευνας και ανάπτυξης
- της τεχνολογίας παραγωγής
- των προϊόντων και του μάρκετινγκ
- της ποιότητας και ικανοποίησης των πελατών
- της αποθήκης
- της αλυσίδας των προμηθειών.

2.5.1 Διάφοροι Ορισμοί *Benchmarking*

- ❖ Σύμφωνα με τη Wikipedia ο ορισμός που αναφέρεται όσον αφορά το benchmarking είναι ο ακόλουθος: «Ο όρος **Benchmarking** (επίσης γνωστό ως *best practice benchmarking* ή *process benchmarking*, στα ελληνικά αναφέρεται και ως **Συγκριτική προτυποποίηση**) αναφέρεται σαν μια μέθοδο, η οποία χρησιμοποιείται στο *management* και ειδικότερα στο στρατηγικό *management*, επιχειρήσεων ή οργανισμών, για την αξιολόγηση των διαφόρων πτυχών λειτουργίας τους, με μέτρο σύγκρισης την "καλύτερη πρακτική" (*best practice*) στον τομέα τους. Αυτό με τη σειρά του διευκολύνει τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς να αναπτύξουν σχέδια για τον τρόπο υιοθέτησης της "καλύτερης πρακτικής", συνήθως με σκοπό την αύξηση κάποιων πτυχών της απόδοσης τους.

Το Benchmarking μπορεί να είναι ένα μεμονωμένο γεγονός (*one-off event*), αλλά συχνά αντιμετωπίζεται σαν μια συνεχής διαδικασία κατά την οποία οι επιχειρήσεις ή οι οργανισμοί προσπαθούν να βελτιώσουν τις πρακτικές τους. Μια διαδικασία παρόμοια με το *benchmarking* χρησιμοποιείται επίσης στις δοκιμές τεχνικών προϊόντων και στην έρευνα εδάφους.»

- ❖ Με βάση τη σελίδα **The Probert Encyclopedia** ο ορισμός που δίνει είναι ο εξής: «Το benchmarking είναι ένα μέτρο της απόδοσης. Στους υπολογιστές θεωρείται (από χάκερς) ως ανακριβείς μέτρο των επιδόσεων του υπολογιστή.»
- ❖ Βασισμένη στον **Barkley International Inc. (1998-2000)**, το benchmarking ορίζεται ως: «Το πρότυπο για τη μέτρηση, την παρακολούθηση, την τιμή ή την αξιολόγηση της ασφάλειας ή παραγωγής μιας επένδυσης. Είναι συχνά η συγκρισιμότητα όσον αφορά την ωριμότητα και αν η μέση διάρκεια ζωής αποκτήσει περισσότερο νόημα για τις κινητές αξίες.»
- ❖ Σύμφωνα με την **Skandia (2004)**, αναφέρει ως ορισμό του benchmarking ότι είναι: «Ένας δείκτης μέτρησης ή άλλος παράγοντας της αγοράς ο οποίος χρησιμοποιείται από ένα διαχειριστή του αμοιβαίου κεφαλαίου ως κριτήριο για την αξιολόγηση του κινδύνου και την απόδοση του χαρτοφυλακίου.»
- ❖ Βάση του ορισμού που δίνεται από την **Micro 2000 Ltd. (2007)**, το benchmarking αναφέρεται ως: «Ένα πρότυπο δοκιμής ή μέτρησης που χρησιμοποιείται για τη σύγκριση των επιδόσεων των παρόμοιων συστημάτων.»
- ❖ Σύμφωνα με τον **Campbell R. Harvey (2010)**, αναφέρει ως benchmarking: «τις επιδόσεις του προκαθορισμένου αριθμού των κινητών αξιών, που χρησιμοποιούνται για σκοπούς σύγκρισης. Τέτοια σύνολα είναι δυνατό να στηρίζονται σε δείκτες που έχουν δημοσιευθεί ή μπορεί να προσαρμοστούν ώστε να ταιριάζουν σε μια επενδυτική στρατηγική.»
- ❖ Σύμφωνα με το **North Central Regional Educational Laboratory (2010)**, το benchmarking περιγράφεται σαν μια αξιολόγηση των γνώσεων των σπουδαστών/εκπαιδευόμενων η οποία αφορά συγκεκριμένες βαθμίδες, ηλικίες, ή αναπτυξιακά επίπεδα. Το Benchmarks συχνά χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με τα πρότυπα.

Λειτουργικός Ορισμός: Στα πλαίσια της Διπλωματικής Εργασίας το benchmarking χρησιμοποιείται με τον ορισμό **North Central Regional Educational Laboratory (2010)**, που περιγράφεται ως μια αξιολόγηση των γνώσεων, των στάσεων και των δεξιοτήτων των σπουδαστών/εκπαιδευόμενων η οποία αφορά συγκεκριμένες βαθμίδες, ηλικίες, ή αναπτυξιακά επίπεδα. Τα Benchmarks συχνά χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με τα πρότυπα.

2.5.4 Είδη Συγκριτικής Αξιολόγησης

Διακρίνουμε 4 είδη Συγκριτικής Αξιολόγησης:

(1) Συγκριτική αξιολόγηση του ανταγωνιστή

Η συγκριτική αξιολόγηση διεξάγεται ως προς τους ανταγωνιστές και η ανάλυση δεδομένων εξετάζει τους λόγους για τους οποίους ο ανταγωνιστής παρουσιάζει υψηλότερη επίδοση. Ο συγκεκριμένος τύπος συγκριτικής αξιολόγησης μπορεί, από τη μία πλευρά, να είναι απλούστερος από άλλους τύπους και, από την άλλη, πιο περίπλοκος. Αφενός είναι απλούστερος υπό την έννοια ότι πολλές εξωγενείς μεταβλητές, οι οποίες επηρεάζουν την επίδοση της επιχείρησης ενδέχεται να είναι ίδιες μεταξύ της πηγής και του αποδέκτη, εφόσον πρόκειται για εταιρίες του ίδιου τομέα. Αφετέρου είναι πιο περίπλοκος επειδή η ανάκτηση δεδομένων δεν πραγματοποιείται άμεσα, λόγω του ανταγωνισμού. Ωστόσο, οι δυσκολίες τέτοιου είδους μπορούν να ξεπεραστούν, εάν οι δύο επιχειρήσεις στοχεύουν, για παράδειγμα, σε διαφορετικά μερίδια αγοράς.

(2) Εσωτερική συγκριτική αξιολόγηση

Η παραπάνω διαδικασία μπορεί να εφαρμοστεί σε εταιρίες που διαθέτουν πολλές επιμέρους μονάδες (π.χ. πολυεθνικές, εταιρίες με γραφεία πώλησης σε όλη τη χώρα, με πολλές εργοστασιακές εγκαταστάσεις στην ίδια χώρα).

(3) Συγκριτική αξιολόγηση των διαδικασιών

Πρόκειται για διαδικασίες, οι οποίες ενδέχεται να είναι παρόμοιες, αλλά διεξάγονται σε διαφορετικές επιχειρήσεις που παράγουν διαφορετικά προϊόντα, π.χ. η υπηρεσία τροφοδοσίας των πελατών σε αεροπορικές γραμμές και αντίστοιχα σε νοσοκομεία.

(4) Γενικευμένη συγκριτική αξιολόγηση

Στη περίπτωση αυτή, εξετάζονται οι τεχνολογικές πλευρές, η εφαρμογή και η ανάπτυξη της τεχνολογίας. Το ερώτημα προς διερεύνηση αφορά τη τεχνολογική διαφορά ως προς άλλες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση αυτή, η επιχείρηση πηγή μπορεί να προέρχεται από τον ίδιο βιομηχανικό χώρο ή από διαφορετικό. (Κελεσιδής Βασίλης, 2007)

2.6 Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Προγράμματος - Μοντέλο του Kirkpatrick

---

Προσπαθώντας να μετρήσουμε την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων κατάρτισης καταναλώνουμε πολύτιμο χρόνο και πόρους. Η αξιολόγηση του διδασκόμενου με την ολοκλήρωση ενός Εκπαιδευτικού προγράμματος Επιμόρφωσης είναι ένας σημαντικός τομέας. Το πιο γνωστό και διαδεδομένο μοντέλο για τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων κατάρτισης αναπτύχθηκε από τον Donald Kirkpatrick στα τέλη του 1959. Από τότε έχει προσαρμοστεί και τροποποιηθεί από μια σειρά συγγραφείς, ωστόσο, η βασική δομή έχει παραμείνει αναλλοίωτη στη διάρκεια του χρόνου.

Με βάση τη βιβλιογραφία (*Evaluating Training Programs: The Four Levels*, D. KirkPatrick, 2004), σκοπός χρήσης του μοντέλου αυτού, είναι να:

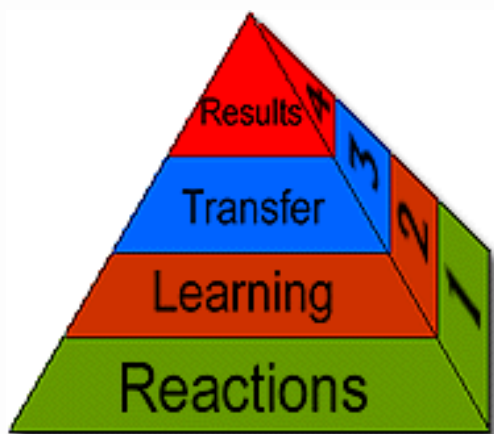
- α) καθορίσει τα προβλήματα και να προτείνει τρόπους βελτίωσης των προγραμμάτων
- β) εάν το πρόγραμμα θα μπορέσει να συνεχιστεί ή όχι
- γ) να επικυρώσει την ύπαρξη και τη δουλειά των Εκπαιδευτικών ως Επαγγελματική Εκπαίδευση

Το συμπεριφοριστικό μοντέλο των τεσσάρων επιπέδων του Kirkpatrick(1959) (ανταπόκριση-reaction, μάθηση-learning, συμπεριφορά- behavior, αποτελέσματα-results) προτείνεται από τη βιβλιογραφία κυρίως για εκπαίδευση Εκπαιδευτικών, έχοντας τον αξιολογητή ως σύμβουλο και την αξιολόγηση ως μηχανισμό κάλυψης των αναγκών της σχολικής τάξης (Βεργίδης & Καραλής ,1999:139-140).

Η βασική δομή των τεσσάρων επιπέδων μοντέλο Kirkpatrick φαίνεται παρακάτω.

Η αξιολόγηση πρέπει πάντα να αρχίζει με το επίπεδο 1, και έπειτα πρέπει να κινηθεί διαδοχικά μέσω των επιπέδων 2,3 και 4. Οι πληροφορίες του προηγούμενου επιπέδου χρησιμεύουν σαν βάση για την αξιολόγηση στο επόμενο επίπεδο.

Το επίπεδο 1 μελετά τις **Αντιδράσεις(Reactions)**, το επίπεδο 2, τη **Μάθηση(Learning)**, το επίπεδο 3, τη **Συμπεριφορά ή Μεταφορά(Transfer)** και το επίπεδο 4, τα **Αποτελέσματα ή Αντίκτυπος(Results)**.

Εικόνα 6 - Μοντέλο KirkPatrick

4. Θα αλλάξουν;
3. Θα χρησιμοποιήσουν αυτά που έμαθαν;
2. Έμαθαν;
1. Τους άρεσε;

Στο **πρώτο επίπεδο** θα αξιολογηθούν οι αντιδράσεις των εκπαιδευομένων για το πώς τους φάνηκε το πρόγραμμα, δηλαδή αν τους άρεσε, αν πέρασαν καλά, αν ήταν αυτό που

περίμεναν. Θα μελετηθεί επιπλέον σε ποιο βαθμό επετεύχθησαν οι αρχικοί στόχοι που τέθηκαν, αν και σε ποιο βαθμό συμμετείχαν οι εκπαιδευόμενοι, σε ποια σημεία το πρόγραμμα παρουσίασε δυσκολίες.

Στο **δεύτερο επίπεδο** θα αξιολογηθούν οι γνώσεις που αποκόμισαν οι εκπαιδευόμενοι από το πρόγραμμα, κι αυτό θα επιτευχθεί με σχετικά ερωτηματολόγια που θα τους δοθούν.

Η μέτρηση είναι σημαντική στο επίπεδο αυτό προκειμένου να επικυρωθούν οι στόχοι μάθησης.

Στο **τρίτο επίπεδο** θα αξιολογηθεί το εάν έγινε μεταφορά και αλλαγή στάσεων και συμπεριφοράς των εκπαιδευομένων εξαιτίας του προγράμματος, δηλαδή εάν ο δάσκαλος/καθηγητής χρησιμοποιεί στο μάθημά του στη σχολική τάξη τις αποκτηθείσες δεξιότητες, γνώσεις και εμπειρίες. Αυτή η αξιολόγηση πρέπει να γίνεται αφού έχει περάσει ορισμένο χρονικό διάστημα από την εκπαίδευση, σύμφωνα πάντα με το μοντέλο του KirkPatrick. Για πολλούς εκπαιδευτές αυτό το επίπεδο αντιπροσωπεύει την πιο αληθινή αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας ενός προγράμματος.

Στο τέταρτο επίπεδο η αξιολόγηση συνδέεται με το κατά πόσο όλη αυτή η διαδικασία άλλαξε τη συμπεριφορά τους.

2.7 Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών στο Διεθνή χώρο

Η εκπαίδευση των μελλοντικών εκπαιδευτικών στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) αποτελεί αναμφίβολα κυρίαρχο στόχο κάθε συστηματικής προσπάθειας χάραξης εκπαιδευτικής πολιτικής για την αποτελεσματική ένταξη και βελτίωση της χρήσης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία. Το ενδιαφέρον της εκπαιδευτικής κοινότητας για αποτελεσματική προετοιμασία στις ΤΠΕ αποτυπώνεται σε επίσημα κείμενα και εκθέσεις διεθνών οργανισμών που επιχειρούν να προσεγγίσουν το θέμα μέσα από περιγραφές της ισχύουσας κατάστασης (UNESCO 2002, Eurydice 2001, 2004). Έτσι, σύμφωνα με την τελευταία, πιο πρόσφατη έκθεση του Δικτύου της Ευρυδίκης για τις ΤΠΕ στην Ευρώπη (Eurydice 2004), η οποία συνδυάζει στοιχεία από τις διεθνείς έρευνες PISA (2002/03) και PIRLS (2001), στις περισσότερες από τις μισές Ευρωπαϊκές χώρες η εκπαίδευση των μελλοντικών εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στις ΤΠΕ είναι υποχρεωτική ή αποτελεί υποχρεωτική επιλογή του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών. Ωστόσο, και λόγω της ιδρυματικής αυτονομίας που απολαμβάνουν οι περισσότερες παιδαγωγικές σχολές, το περιεχόμενο, η οργάνωση αλλά και η χρονική διάρκεια αυτής της εκπαίδευσης διαφοροποιούνται τόσο στο εσωτερικό κάθε χώρας, όσο και μεταξύ των χωρών. Από την άλλη, δεν είναι λίγες οι χώρες στις οποίες το πλαίσιο εκπαίδευσης των μελλοντικών εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ καθορίζεται άμεσα ή έμμεσα, και σε γενικότερο ή ειδικότερο βαθμό από επίσημες κυβερνητικές υποδείξεις. Στην πλειοψηφία αυτών των περιπτώσεων οι πιο συχνά συνιστώμενες βασικές δεξιότητες που αναμένεται να αποκτήσουν οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί στην εκπαιδευτική χρήση των ΤΠΕ είναι η χρήση προγραμμάτων επεξεργασίας κειμένου και δεδομένων, η χρήση Internet και εκπαιδευτικού λογισμικού. Επιπλέον, εξίσου μεγάλη σπουδαιότητα αποδίδεται τόσο στον έμπρακτο χειρισμό των ΤΠΕ για προσωπική χρήση όσο και τη βαθύτερη γνώση της αξιοποίησης των ΤΠΕ για διδακτικούς σκοπούς.

Πέρα όμως από αυτές τις βασικές γενικευμένες διαπιστώσεις, εκείνο που φαίνεται να απασχολεί τη διεθνή επιστημονική και ερευνητική κοινότητα είναι η συγκρότηση ενός ικανοποιητικού πλαισίου εκπαίδευσης εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ και μάλιστα ενός πλαισίου που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες των μαθητών και της σχολικής εκπαίδευσης συνολικά και θα ακολουθεί μία σειρά από ενιαίες μεθοδολογικές και οργανωτικές αρχές. Η δραστηριοποίηση κυβερνήσεων, εκπαιδευτικών φορέων και παιδαγωγικών σχολών προς αυτή την κατεύθυνση επιβεβαιώνεται από την ανάληψη ποικιλίας πρωτοβουλιών. Χαρακτηριστική, για παράδειγμα, είναι η περίπτωση του Ευρωπαϊκού προγράμματος «uTeacher» (Midoro et al. 2005) στο οποίο συμμετέχουν εθνικοί εμπειρογνώμονες-ερευνητές από 19 Ευρωπαϊκές χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα. Το project

«uTeacher» αποτελεί δράση της πρωτοβουλίας «e-learning» και έχει ως στόχο τη δημιουργία -μέσω συμμετοχικών διαδικασιών- ενός κοινού και ενιαίου Ευρωπαϊκού πλαισίου για το προφίλ του/της εκπαιδευτικού σε σχέση με τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Με παρόμοιο τρόπο άλλες χώρες εκτός της Ευρώπης, όπως η Αυστραλία, ο Καναδάς, οι Η.Π.Α. και η Νέα Ζηλανδία έχουν επιχειρήσει σε περιφερειακό επίπεδο ή επίπεδο πολιτειών να αναπτύξουν πρότυπα για την εκπαίδευση μελλοντικών εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ, αλλά το ενδιαφέρον των τελευταίων χρόνων στρέφεται προς τη συγκρότηση προτύπων με εθνικό, ολιστικό και ενιαίο χαρακτήρα. Στην **Αυστραλία**, για παράδειγμα, η οποία βρίσκεται ακόμη στη διαδικασία ανάπτυξης εθνικών προτύπων, η τελευταία σχετική έκδοση του Υπουργείου Παιδείας (Commonwealth Department of Education, Science and Training 2002) επισημαίνει εκτεταμένα την επιτακτική ανάγκη για αποτύπωση κοινών προτύπων εκπαίδευσης εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ και αναφέρεται λεπτομερώς στα επιμέρους στάδια και τις στρατηγικές υλοποίησής τους.

Έχοντας κατά νου τις παραπάνω τάσεις και πρωτοβουλίες, η Διπλωματική αυτή επιχειρεί μέσα από τη μελέτη της διεθνούς βιβλιογραφίας και την αξιοποίηση τριών διαδεδομένων πλαισίων εκπαίδευσης προπτυχιακών εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ να ανιχνεύσει και να προσεγγίσει τις ενιαίες αρχές, και να σκιαγραφήσει τις κεντρικές συνιστώσες συγκρότησης ενός προγράμματος εκπαίδευσης εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας στις ΤΠΕ.

Είναι γενική παραδοχή ότι οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί θα πρέπει να προετοιμασθούν αποτελεσματικά, έτσι ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις και να εκμεταλλευθούν τις δυνατότητες ενός ραγδαία μεταβαλλόμενου τεχνολογικού περιβάλλοντος. Έτσι, εμφανίζονται προκλήσεις και δυνατότητες, για τις οποίες ο κάθε Εκπαιδευτικός θα πρέπει να προετοιμαστεί κατάλληλα.

Καταρχήν, εμφανίστηκε η ανάγκη για **ανάπτυξη τεχνολογικών γνώσεων και δεξιοτήτων** και «μεταφράστηκε», σε επίπεδο προπτυχιακής προετοιμασίας, στη παροχή αυτόνομων υποχρεωτικών μαθημάτων υπολογιστικού αλφαριθμητισμού (Kirschner & Selinger 2003, Davis 2003, OECD/CERI 2001, Drenoyianni 2004). Ωστόσο, η ιδέα αυτή άρχισε σταδιακά να τροποποιείται και να αναδιαμορφώνεται για **δύο βασικούς λόγους**. Από τη μια, η εξέλιξη, η διεύρυνση και ο επαναπροσδιορισμός του όρου «**υπολογιστικός αλφαριθμητισμός**» οδήγησε στη διαμόρφωση νέων θεωρητικών εννοιολογικών προσεγγίσεων και στην ανάδυση της έννοιας της «εγγραμματοσύνης στις ΤΠΕ» (ICT Proficiency, ICT literacy, IT fluency, ICT Capability, digital literacy). Από την άλλη, έγινε αντιληπτό ότι η ανάπτυξη βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων χειρισμού στις ΤΠΕ, αν και -

ως ένα βαθμό- αναγκαία, δεν επαρκεί και δεν ανταποκρίνεται στο αίτημα για αποτελεσματική αξιοποίηση των ΤΠΕ στο εκπαιδευτικό έργο. Έτσι, στις μέρες μας, η συζήτηση περί προετοιμασίας των μελλοντικών εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ φαίνεται να περιστρέφεται γύρω από την **αναζήτηση μιας ικανοποιητικής ισορροπίας μεταξύ δύο βασικών σκοπών:** (Α) εκείνου της **ανάπτυξης της «εγγραμματοσύνης»** των φοιτητών/τριών στις ΤΠΕ, και (Β) εκείνου της **κατανόησης των παιδαγωγικών προκλήσεων, επιπτώσεων και δυνατοτήτων της χρήσης των ΤΠΕ** για διδακτικούς και μαθησιακούς σκοπούς (OECD/CERI 2001, UNESCO 2002). Η έμφαση που αποδίδεται στους δύο αυτούς άξονες είναι έκδηλη σε τρία τουλάχιστον από τα πιο σημαντικά και διεθνώς αναγνωρισμένα πλαίσια προπτυχιακής εκπαίδευσης εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ. Τα τελευταία, ως σημειωθεί, έχουν αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης και επεξεργασίας πολλών επίσημων εκθέσεων διεθνών και κυβερνητικών οργανισμών (UNESCO 2002, Commonwealth Department of Education, Science and Training 2002).

Παρακάτω θα παρουσιαστούν τρία (3) διαφορετικά **Πλαίσια Κατάρτισης Εκπαιδευτικών, αναγνωρισμένα διεθνώς** για τις ΤΠΕ. Συγκεκριμένα θα παρουσιαστούν τα Εθνικά Πρότυπα Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας για Εκπαιδευτικούς για:

- ❖ Ηνωμένο Βασίλειο (UK)
- ❖ Διεθνής Κοινωνία για την τεχνολογία στην Εκπαίδευση (International Society for Technology in Education – ISTE) Η.Π.Α. και
- ❖ UNESCO

2.7.1 Πλαίσιο Κατάρτισης Εκπαιδευτικών για τις ΤΠΕ – UK

Όπως επισημαίνεται στην εισαγωγή του *«Εθνικού Αναλυτικού Προγράμματος Αρχικής Κατάρτισης Εκπαιδευτικών για τη χρήση των ΤΠΕ στη διδασκαλία των γνωστικών αντικειμένων»* του Η.Β. (Initial Teacher Training National Curriculum for the Use of Information and Communications Technology in Subject Teaching, DfEE 1998): *«σκοπός του προγράμματος είναι ο εφοδιασμός κάθε νέου εκπαιδευτικού με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την κατανόηση που είναι απαραίτητες στη λήψη ορθών αποφάσεων σχετικά με το πότε πρέπει, πότε δεν πρέπει και με ποιο τρόπο να **χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά οι ΤΠΕ** στη διδασκαλία συγκεκριμένων γνωστικών αντικειμένων»*. Η

επίτευξη αυτού του κεντρικού σκοπού προτείνεται να πραγματοποιηθεί μέσα από την επίδιωξη δύο διακριτών, αλλά αλληλοσχετιζόμενων κατηγοριών στόχων.

Η **πρώτη κατηγορία** (Section A: Effective teaching and assessment methods) εστιάζει στις **διδασκτικές και αξιολογικές μεθόδους και δεξιότητες που συσχετίζονται με τη χρήση των ΤΠΕ** στη διδασκαλία των σχολικών γνωστικών αντικειμένων. Οι τελευταίες αναμένεται να αποτελέσουν αντικείμενο μελέτης και επεξεργασίας διαφόρων μαθημάτων του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών, αλλά και των πρακτικών ασκήσεων.

Στη **δεύτερη κατηγορία** στόχων (Section B: Trainees' knowledge and understanding of, and competence with information and communication technology) συμπεριλαμβάνονται εκείνες **οι γνώσεις, οι ικανότητες και οι δεξιότητες που αναφέρονται στις ίδιες τις ΤΠΕ**, είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική υποβοήθηση της διδασκαλίας και οι οποίες προτείνεται να αναπτυχθούν τόσο μέσω άμεσης διδασκαλίας όσο και σε συνδυασμό με το περιεχόμενο της πρώτης κατηγορίας στόχων.

Το Πλαίσιο Κατάρτισης Εκπαιδευτικών είναι το πρώτο στάδιο για την επαγγελματική κατάρτιση τους το οποίο παρέχει τα θεμέλια της γνώσης, για την κατανόηση των δεξιοτήτων που θα επιτρέπουν σε κάθε εκπαιδευτικό να χρησιμοποιεί τις ΤΠΕ κατάλληλα, από την πρώτη κιόλας διδασκαλία. Χρησιμοποιώντας τις ικανότητες που θα αναφερθούν παρακάτω, οι Εκπαιδευτικοί μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να υπερβαίνουν τα ελάχιστα πρότυπα, έτσι ώστε να υποστηρίζεται η αποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Οι **Ικανότητες** που αποκτάει ο Εκπαιδευτικός χρησιμοποιώντας το Πλαίσιο Κατάρτισης Εκπαιδευτικών για τις ΤΠΕ – UK είναι οι παρακάτω:

 Για την πρώτη κατηγορία στόχων, οι ικανότητες είναι οι εξής:

- 1) Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να διδαχθούν πώς να αποφασίζουν πότε η χρήση ICT είναι ωφέλιμη για να επιτευχθεί κάποιο διδακτικό αντικείμενο σε θέμα ή φάση και πότε το ICT θα είναι λιγότερο χρήσιμη και ακατάλληλη.
- 2) Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να διδαχθούν πώς να χρησιμοποιούν τις ICT με περισσότερη αποτελεσματικότητα, σε σχέση με το θέμα και τα σχετικά αντικείμενα.
- 3) Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να διδαχθούν πώς να καθορίζουν τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό για κάθε θεματική

- 4) Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να διδαχθούν την πλέον αποτελεσματική οργάνωση στην τάξη με ICT, ώστε να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά τα μαθησιακά αντικείμενα με το θέμα που αναπτύσσεται για μάθηση.
- 5) Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να διδαχθούν να αναγνωρίζουν τη δεδομένη συνεισφορά των ICT, στη διδασκαλία μαθητών με ειδικές ανάγκες.
- 6) Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να διδαχθούν πώς να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν τις πλέον κατάλληλες τεχνολογίες, ώστε να συναντούν διδακτικά αντικείμενα, αναθεωρώντας ένα τμήμα γενικά και αξιολογώντας το λογισμικό που θα χρησιμοποιηθεί.
- 7) Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να διδαχθούν πώς να συνεισφέρουν στην ανάπτυξη και στη σταθεροποίηση της ικανότητας των μαθητών στη χρήση των ICT
- 8) Στην κατεύθυνση να κατανοήσουν πώς να υποκινήσουν, να αξιολογήσουν και να κρίνουν τη διδασκαλία τους και τη μάθηση των μαθητών στο θέμα, όταν χρησιμοποιούν ICT και να αξιολογήσουν τη συμβολή που έχει στη διδασκαλία ενός θέματος, οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να διδαχθούν πώς να υποκινούν την πρόοδο των μαθητών, πώς να αναγνωρίζουν τα standards της επίτευξης στο θέμα όταν χρησιμοποιούνται ICT, πώς να χρησιμοποιούν φόρμες τρόπο διάγνωσης, συνολικές μεθόδους αξιολόγησης της προόδου των μαθητών κατά τη χρήση της ICT.
- 9) Επί πλέον οι εκπαιδευόμενοι να χρησιμοποιούν προγράμματα που προωθούν μαθητές ηλικίας 3-8 και 3-11 ετών έτσι ώστε να διδάσκονται τη σπουδαιότητα της εισαγωγής σε νηπιακές τάξεις στη χρήση ICT, και να αναγνωρίζουν τη συμβολή της σε ομάδες αυτής της ηλικίας.
- 10) Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να δίνουν ευκαιρίες πρακτικής άσκησης σε διδακτικές συνόδους ή μέσα στην τάξη με διάφορες μεθόδους και δεξιότητες.

✚ Για τη **δεύτερη κατηγορία στόχων**, οι **ικανότητες** είναι οι εξής:

- 1) Σε σχέση με το περιεχόμενο της ICT που καθορίζεται από τις παραγράφους 12 – 19, οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να δίνουν ευκαιρίες για να: α)αξιολογούν ένα πεδίο πληροφοριών και επικοινωνίας νέων τεχνολογιών, και με περιεχόμενο σχετικό με τηλεόραση, ράδιο, κομπιούτερ, internet και άλλα, β)κατανοούν και να χρησιμοποιούν σωστά ειδικά μέρη που σχετίζονται με τη χρήση της ICT σε θέματα που είναι απαραίτητα για να επιτρέψουν σε αυτούς να είναι ακριβείς στις επεξηγήσεις τους στους μαθητές.
- 2) Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να εμφανίζονται ότι είναι ικανοί σε αυτούς τους χώρους της ICT που υποστηρίζουν παιδαγωγικά σε κάθε αντικείμενο, συμπεριλαμβάνοντας ότι:

α) μπορούν να υιοθετήσουν κοινά εργαλεία ICT για δικό τους και των μαθητών τους όφελος, β) γνωρίζουν και κατανοούν τα χαρακτηριστικά της πληροφορίας

3) Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να εμφανίζονται σε σχέση με το αντικείμενο και την ηλικία των μαθητών που θα διδάξουν, ότι αυτοί: α) γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν την ICT για να ανακαλύπτουν πράγματα, β) γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν την ICT, για να δοκιμάζουν πράγματα, να τα επιτυγχάνουν και να καταλαβαίνουν πώς αυτά πραγματοποιούνται, γ) να γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν την ICT στην επικοινωνία και την ανταλλαγή ιδεών.

4) Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να εμφανίζονται ότι γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά γνώρισμα των ICT, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανεξάρτητα ή μαζί, για να υποστηρίξουν τη διδασκαλία και τη μάθηση σε θέματα, περιλαμβάνοντας: α) αυτόματες και γρήγορες συναρτήσεις, β) χωρητικότητα και πεδία, γ) ικανότητα παροχής, δ) διαδραστικότητα

5) Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να εμφανίζονται ότι είναι ενημερωμένοι με τις δυνατότητες των ICT, να τους επιτρέψει να προετοιμάζουν και να παρουσιάζουν τη διδασκαλία τους περισσότερο αποτελεσματικά, λαμβάνοντας υπόψη: α) το προοριζόμενο για ακροατήριο, συμπεριλαμβάνοντας το ταίριασμα και την προσαρμογή εργασίας σε θεματικά αντικείμενα, για την κύρια επίτευξη της αναγνωστικής ικανότητας ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, β) τις περισσότερο κατάλληλες φόρμες παρουσίασης συνάντησης εκπαιδευτικών αντικειμένων

6) Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να εμφανίζονται ότι: α) γνωρίζουν και κατανοούν τις απαιτήσεις των ICT για το εθνικό απολυτήριο σε σχέση με τις φάσεις και τα θέματα που πρέπει να διδαχθούν, β) είναι πολύ κοντά με τα πρότυπα που καθορίζονται στο εθνικό απολυτήριο των μαθητών για την IT

7) Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να εμφανίζονται ότι γνωρίζουν πως κάθε ένα από τα παρακάτω είναι σχετικό με τα ειδικά θέματα που για το καθένα έχουν διδαχθεί: α) γενικές διαδικασίες και εργαλεία, β) πόρους αναφοράς, γ) το συγκεκριμένο ICT για το θέμα, δ) το κύριο διδακτικό πρόγραμμα ή διδακτικό υλικό για να είναι σίγουρο ότι το υλικό ταιριάζει με τις ικανότητες των μαθητών

8) Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να εμφανίζονται ότι είναι ενημερωμένοι για: α) τη σχετική νομοθεσία υγιεινής και ασφάλειας στη χρήση των Η/Υ, β) τη νομική εξέταση, γ) δεοντολογικά ζητήματα.

9) Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να εμφανίζονται ότι γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν την ICT για να βελτιώσουν τη δική τους επαγγελματική αποτελεσματικότητα και να μειώσουν τις διοικητικές και γραφειοκρατικές επιβαρύνσεις.

2.7.2 Εθνικά Πρότυπα Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας για Εκπαιδευτικούς - ISTE

Παρόμοια σε περιεχόμενο αλλά με διαφοροποιημένα οργανωτικά και δομικά στοιχεία είναι τα «Εθνικά Πρότυπα Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας για Εκπαιδευτικούς» (National Educational Technology Standards for Teachers) της Διεθνούς Κοινωνίας για την Τεχνολογία στην Εκπαίδευση (International Society for Technology in Education). Ας σημειωθεί ότι τα εν λόγω πρότυπα χαρακτηρίζονται εθνικά για τις Η.Π.Α., αλλά έχουν υιοθετηθεί ή/και χρησιμοποιηθεί από αρκετές χώρες, όπως ο Καναδάς, η Αυστραλία και η Κίνα. Σύμφωνα με τους συντάκτες τους «ορίζουν τις έννοιες, τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις που είναι απαραίτητες για τη **χρησιμοποίηση της τεχνολογίας** στη σχολική τάξη και τις οποίες όλοι οι υποψήφιοι για εκπαιδευτική πιστοποίηση θα πρέπει να επιτύχουν» (ISTE 2000). Χωρίζονται στις **έξι** πιο κάτω κατηγορίες δεικτών απόδοσης ή οικογένειες στόχων:

- i. Τεχνολογικές έννοιες και λειτουργίες (Technology operations and concepts)
- ii. Σχεδιασμός εκπαιδευτικών περιβαλλόντων και εμπειριών (Planning and designing learning environments and experiences)
- iii. Διδασκαλία, μάθηση και πρόγραμμα σπουδών (Teaching, learning and the curriculum)
- iv. Αποτίμηση και αξιολόγηση (Assessment and evaluation)
- v. Παραγωγικότητα και επαγγελματική πρακτική (Productivity and Professional practice)
- vi. Κοινωνικά, ηθικά, νομικά και ανθρώπινα ζητήματα (Social, Ethical, Legal and Human issues).

Οι **Ικανότητες** που αποκτάει ο Εκπαιδευτικός χρησιμοποιώντας το Εθνικό Πρότυπο Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας για Εκπαιδευτικούς - ISTE είναι οι παρακάτω:

Για την **πρώτη** κατηγορία **Τεχνολογικές έννοιες και λειτουργίες**, οι **ικανότητες** που αποκτά ο **Εκπαιδευτής**:

- 1) έχουν αποδεδειγμένη γνώση, δεξιότητες και κατανόηση εννοιών που συνδέονται με την τεχνολογία.
- 2) έχουν συνεχή ανάπτυξη των τεχνολογικών γνώσεων και δεξιοτήτων έτσι ώστε να είναι ενημερωμένοι σε τρέχουσες και αναδύομενες τεχνολογίες.

Για τη **δεύτερη** κατηγορία **Σχεδιασμός εκπαιδευτικών περιβαλλόντων και εμπειριών**, οι **ικανότητες** που αποκτά ο **Εκπαιδευτής**:

- 1) να σχεδιάζουν αναπτυξιακά κατάλληλες μαθησιακές εφαρμογές που εφαρμόζουν τεχνολογικά ενισχυμένες οδηγίες στρατηγικής, για να υποστηρίξουν τις διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες των μαθητών.
- 2) να εφαρμόζουν τρέχουσες έρευνες στη διδασκαλία και τη μάθηση με την τεχνολογία όταν σχεδιάζουν μαθησιακά περιβάλλοντα και εμπειρίες.
- 3) αναγνωρίζουν και να εντοπίζουν την τεχνολογική αξιολόγηση των πόρων τους για την ακρίβεια και την καταλληλότητα.
- 4) σχεδιάζουν τη διαχείριση των τεχνολογικών πόρων μέσα στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.
- 5) σχεδιάζουν στρατηγική στη διαχείριση της μάθησης των μαθητών σε τεχνολογικά ενισχυμένο περιβάλλον.

Για την **τρίτη** κατηγορία **Διδασκαλία, μάθηση και πρόγραμμα σπουδών**, οι **ικανότητες** που αποκτά ο **Εκπαιδευτής**:

- 1) διευκολύνουν τις τεχνολογικά ενισχυμένες εμπειρίες που οδηγούν στα περιεχόμενα των προτύπων και τα τεχνολογικά πρότυπα των μαθητών.
- 2) να χρησιμοποιούν την τεχνολογία για να υποστηρίξουν μαθητοκεντρικές στρατηγικές, που οδηγούν στις διαφορετικές ανάγκες των μαθητών.

3) να επιδεικνύουν την τεχνολογία για να αναπτύξουν οι μαθητές μεγαλύτερης τάξης δεξιότητες και δημιουργικότητα.

4) διαχειρίζονται τις μαθησιακές δραστηριότητες των μαθητών, σε τεχνολογικά ενισχυμένο περιβάλλον.

Για την **τέταρτη** κατηγορία **Αποτίμηση και αξιολόγηση**, οι **ικανότητες** που αποκτά ο **Εκπαιδευτής** είναι να:

1) εφαρμόζουν την τεχνολογία για την αξιολόγηση της μάθησης των μαθητών ενός αντικειμένου, χρησιμοποιώντας μια ποικιλία τεχνικών εκτίμησης.

2) χρησιμοποιούν τους τεχνολογικούς πόρους για να συλλέξουν και να αναλύσουν δεδομένα, να ερμηνεύσουν αποτελέσματα και να ανακοινώνουν τα πορίσματα για τη βελτίωση της εκπαιδευτικής πρακτικής και τη μεγιστοποίηση της μάθησης των μαθητών.

3) εφαρμόζουν διάφορες μεθόδους αξιολόγησης για τον προσδιορισμό της κατάλληλης χρήσης των πόρων από τους μαθητές για μάθηση, την επικοινωνία, και παραγωγικότητα.

Για την **πέμπτη** κατηγορία **Παραγωγικότητα και επαγγελματική πρακτική**, οι **ικανότητες** που καλείται να αποκτήσει ο **Εκπαιδευτής** είναι να:

1) χρησιμοποιούν τους τεχνολογικούς πόρους για να συμμετέχουν στην επαγγελματική εξέλιξη και στη δια βίου μάθηση.

2) βρίσκονται σε διαδικασία συνεχούς αξιολόγησης ώστε να αντικατοπτρίζεται η επαγγελματική πρακτική και να ενημερώνονται για αποφάσεις σχετικές με τη χρήση τεχνολογίας για την υποστήριξη της μάθησης των μαθητών.

3) εφαρμόζουν την τεχνολογία στην αύξηση της παραγωγικότητας

4) χρησιμοποιούν την τεχνολογία για να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με τους μαθητές, τους γονείς και με την ευρύτερη κοινωνία, προκειμένου οι μαθητές να γαλουχηθούν στη μάθηση.

Για την **έκτη** κατηγορία **Κοινωνικά, ηθικά, νομικά και ανθρώπινα ζητήματα**, οι **ικανότητες** που αποκτά ο **Εκπαιδευτής** είναι να:

- 1) διδάσκουν τη νομική και ηθική πρακτικής που αφορά τη χρήση της τεχνολογίας.
- 2) εφαρμόσουν τους τεχνολογικούς πόρους που θα επιτρέψουν στη χειραφέτηση των εκπαιδευομένων με διαφορετικά υπόβαθρα, χαρακτηριστικά και ικανότητες.
- 3) βρουν και να χρησιμοποιούν τους τεχνολογικούς πόρους που επιβεβαιώνουν πολυμορφία.
- 4) να προωθούν την ασφαλή και υγιεινή χρήση των τεχνολογικών πόρων.
- 5) να διευκολύνουν την ίση πρόσβαση στους πόρους της τεχνολογίας για όλους φοιτητές.

2.7.3 Πλαίσιο εκπαίδευσης εκπαιδευτικών και ΤΠΕ - UNESCO

Στο ίδιο περίπου κλίμα με εκείνο των Εθνικών Προτύπων των Η.Π.Α. κινείται η συλλογιστική και το πλαίσιο εκπαίδευσης εκπαιδευτικών που προτείνεται από την UNESCO (UNESCO 2002) στην έκδοση «*Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην εκπαίδευση των εκπαιδευτικών: Ένας οδηγός σχεδιασμού*» (Information and Communication Technologies in Teacher Education: A Planning Guide). Μεταξύ άλλων το συγκεκριμένο πλαίσιο εκπαίδευσης επικεντρώνεται σε τέσσερις βασικούς άξονες στόχων ή ικανοτήτων που κρίνονται απαραίτητοι για την επιτυχή χρήση των ΤΠΕ ως εργαλείων μάθησης.

Ο άξονας «**Παιδαγωγική**» (**Pedagogy**) αναφέρεται: (1) στην κατανόηση των δυνατοτήτων και των επιπτώσεων της χρήσης των ΤΠΕ για διδακτικούς και μαθησιακούς σκοπούς στο πλαίσιο του σχολικού προγράμματος σπουδών, και (2) στο σχεδιασμό, τη διεξαγωγή και την αξιολόγηση της διδασκαλίας και της μάθησης σε ανοιχτά και ευέλικτα μαθησιακά περιβάλλοντα.

Οι άξονες «**Τεχνικά ζητήματα**» (**Technical issues**) και «**Κοινωνικά θέματα και ζητήματα υγείας**» (**Social and Health Issues**) περιλαμβάνουν: (1) την απόκτηση τεχνολογικών γνώσεων και δεξιοτήτων και τη συνεχή αναβάθμισή τους με στόχο τη βελτίωση της προσωπικής και επαγγελματικής αποτελεσματικότητας, και (2) την κατανόηση κοινωνικών, ηθικών και νομικών ζητημάτων που άπτονται της χρήσης των

ΤΠΕ στην καθημερινή ζωή καθώς και ζητημάτων ασφάλειας και προστασίας της υγείας από τη χρήση των ΤΠΕ.

Τέλος, ο άξονας «**Συνεργασία και Δικτύωση**» (**Collaboration and Networking**) αποτελεί ιδιαίτερη και εξειδικευμένη κατηγορία ικανοτήτων εκ των οποίων πολλές είναι ασύνδετες μεταξύ τους. Ωστόσο, κάποιες θα μπορούσαν εύκολα να αποτελέσουν μέρος του άξονα «**Παιδαγωγική**», καθώς αναφέρονται στην κατανόηση της αξίας της συνεργασίας μεταξύ κοινοτήτων μάθησης, τη δημιουργία δικτύων μάθησης και τη συμμετοχή σε ανοιχτά και ευέλικτα μαθησιακά περιβάλλοντα.

Οι ικανότητες που αποκτούν οι Εκπαιδευτές για κάθε κατηγορία στο **Πλαίσιο εκπαίδευσης εκπαιδευτικών και ΤΠΕ – UNESCO**, είναι οι παρακάτω:

Για την κατηγορία **Παιδαγωγική** οι **ικανότητες** των Εκπαιδευτών είναι:

- 1) Οι διδάσκοντες την ICT θα πρέπει να εμφανίζονται ότι κατανοούν τις ευκαιρίες και τα αποτελέσματα από τη χρήση της για μάθηση και διδασκαλία, στο πλαίσιο σπουδών.
- 2) Οι διδάσκοντες την ICT θα πρέπει να σχεδιάζουν, να παρουσιάζουν και να διευθύνουν τη διδασκαλία και τη μάθηση σε ανοιχτά και ευέλικτα μαθησιακά περιβάλλοντα.
- 3) Οι διδάσκοντες την ICT θα πρέπει να είναι σε θέση να αξιολογούν και να βαθμολογούν τη διδασκαλία και τη μάθηση σε ανοιχτά και ευέλικτα μαθησιακά περιβάλλοντα.

Για την κατηγορία **Συνεργασία και δικτύωση**, οι **ικανότητες** των Εκπαιδευτών είναι:

- 1) Οι διδάσκοντες την ICT θα πρέπει να εμφανίζουν την κριτική κατανόηση της προστιθέμενης αξίας στην εκμάθηση της συνεργασίας και δικτύωσης μαζί και μεταξύ κοινοτήτων και χωρών.
- 2) Οι διδάσκοντες την ICT θα πρέπει να συμμετέχουν αποτελεσματικά σε ανοιχτά και ευέλικτα μαθησιακά περιβάλλοντα, σαν μαθητές και σαν δάσκαλοι.
- 3) Οι διδάσκοντες την ICT θα πρέπει να δημιουργούν και να αναπτύσσουν δικτυώσεις που φέρνουν προστιθέμενη αξία στην επαγγελματική εκπαίδευση και στην κοινωνία σε τοπικό επίπεδο και σε παγκόσμιο.

- 4) Οι διδάσκοντες την ICT θα πρέπει να δίνουν ευρεία πρόσβαση και παροχή μαθησιακών ευκαιριών σε όλα τα διαφορετικά μέλη της κοινότητας, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων με ειδικές ανάγκες.

Για την κατηγορία **Κοινωνικά θέματα και υγείας**, οι **ικανότητες** των Εκπαιδευτών είναι:

- 1) Οι διδάσκοντες την ICT χρειάζεται να κατανοούν και να εφαρμόζουν τους κώδικες ηθικής και του νόμου στην πράξη, συμπεριλαμβανομένων των πνευματικών δικαιωμάτων και τον σεβασμό της αποκλειστικής χρήσης.
- 2) Οι διδάσκοντες την ICT θα πρέπει να σκεφθούν και να καθοδηγήσουν τη συζήτηση των επιπτώσεων της χρήσης της νέας τεχνολογίας στην κοινωνία, τοπικά και παγκόσμια.
- 3) Οι διδάσκοντες την ICT θα πρέπει να σχεδιάζουν και να προωθούν την υγιή χρήση της ICT, συμπεριλαμβάνοντας το κάθισμα, τον φωτισμό, τον ήχο και τη σύνδεση ενεργειακών πηγών(ηλεκτρισμό και ραδιοσήματα)

Για την κατηγορία **Τεχνικά θέματα**, οι **ικανότητες** των Εκπαιδευτών είναι:

- 1) Οι διδάσκοντες πρέπει να είναι ικανοί να χρησιμοποιούν και να επιλέγουν από το πεδίο της ICT τους πόρους εκείνους που θα ενισχύσουν την προσωπική και επαγγελματική αποτελεσματικότητα.
- 2) Οι διδάσκοντες την ICT θα πρέπει να είναι πρόθυμοι να ενημερώνονται σε δεξιότητες και γνώση στο φως των νέων εξελίξεων.

2.7.4 Σύγκριση αξόνων περιεχομένου πλαισίων εκπαίδευσης Εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ

Η συγκριτική παρουσίαση και μελέτη των βασικών σκοπών και στόχων των παραπάνω ευρέως διαδεδομένων πλαισίων εκπαίδευσης εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ οδηγεί σε μια σειρά από γενικές διαπιστώσεις.

Καταρχήν, και σε ότι αφορά στα οργανωτικά και δομικά στοιχεία της παρουσίασης σκοπών και στόχων τα τρία πλαίσια παρουσιάζουν ομοιότητες αλλά και διαφορές.

Αρχικά, στα **Εθνικά Πρότυπα Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας για Εκπαιδευτικούς – ISTE**, οι κατηγορίες I, V και VI, θα μπορούσαν νοηματικά και ενδεχομένως ουσιαστικά να ταυτιστούν με την προαναφερθείσα δεύτερη κατηγορία στόχων (Section B) του πλαισίου κατάρτισης του Ηνωμένου Βασιλείου (Πίνακας 1). Είναι γεγονός, ότι στο

τελευταίο η αναφορά στις συγκεκριμένες ενότητες είναι και σαφής και άμεση. Από την άλλη, και στα δύο πλαίσια οι εν λόγω στόχοι αναφέρονται στην απόκτηση τεχνολογικών γνώσεων και δεξιοτήτων και την ανάπτυξη στάσεων και αντιλήψεων που σχετίζονται με το περιεχόμενο της «εγγραμματοσύνης στις ΤΠΕ» των ίδιων των μελλοντικών εκπαιδευτικών και τη βελτίωση των προσωπικών και επαγγελματικών τους πρακτικών μέσω της χρήσης της τεχνολογίας. Με παρόμοιο τρόπο, το περιεχόμενο των υπολοίπων τριών οικογενειών δεικτών απόδοσης, δηλαδή των II, III και IV, ευθυγραμμίζεται με την πρώτη κατηγορία στόχων του προπτυχιακού προγράμματος του Ηνωμένου Βασιλείου. (Section A). Και αυτό, διότι και στις δύο περιπτώσεις το ζητούμενο είναι ο αποτελεσματικός σχεδιασμός, η προετοιμασία, η οργάνωση, η διεξαγωγή και η αξιολόγηση της διδασκαλίας και της μάθησης με τη βοήθεια και την έμπρακτη αξιοποίηση των ΤΠΕ.

Στο πλαίσιο **εκπαίδευσης εκπαιδευτικών και ΤΠΕ – UNESCO**, ο άξονας **«Παιδαγωγική» (Pedagogy)** βρίσκεται σε άμεση συσχέτιση τόσο με τις κατηγορίες II, III και IV των Εθνικών προτύπων των ΗΠΑ, όσο και την πρώτη κατηγορία στόχων του πλαισίου του Ηνωμένου Βασιλείου (Πίνακας 1). Οι άξονες **«Τεχνικά ζητήματα» (Technical issues)** και **«Κοινωνικά θέματα και ζητήματα υγείας» (Social and Health Issues)** παρουσιάζουν επίσης εξαιρετική ομοιότητα με τις κατηγορίες στόχων που περιγράφονται στα πλαίσια εκπαίδευσης τόσο των ΗΠΑ, όσο και του Ηνωμένου Βασιλείου.

Ωστόσο, και σε σχέση με το περιεχόμενο των προτεινόμενων αξόνων και κατηγοριών στόχων, θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο **προσανατολισμός** και των τριών πλαισίων είναι σχετικά **κοινός** και συγκροτείται στη βάση μιας μάλλον ενιαίας συλλογιστικής (Πίνακα 1). Από τη μια, οι Εκπαιδευτικοί θα πρέπει να είναι σε θέση να αξιοποιούν τις ΤΠΕ στη διδασκαλία και τη μάθηση με ό,τι βεβαίως αυτό συνεπάγεται, όπως για παράδειγμα:

- Τη γνωριμία με τις εκπαιδευτικές δυνατότητες και τους περιορισμούς των ΤΠΕ, την κατανόηση της θέσης τους στο σχολικό πρόγραμμα σπουδών και την προσέγγιση της πολυπλοκότητας των ρόλων που επιτελούν στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Την προετοιμασία, τη διεξαγωγή-υλοποίηση και αξιολόγηση διδακτικών δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων που αξιοποιούν έμπρακτα τις ΤΠΕ με στόχο την επιδίωξη ποικίλων διδακτικών και μαθησιακών στόχων: (α) σε όλα τα γνωστικά

αντικείμενα, (β) με τη χρήση διαφορετικών μεθόδων διδασκαλίας, και (γ) λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη τους ανθρωπογενείς παράγοντες και τις εκάστοτε κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες του εκπαιδευτικού πλαισίου/περιβάλλοντος στο οποίο οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί απευθύνονται, δραστηριοποιούνται και συμμετέχουν.

- Το σχεδιασμό, την αξιολόγηση και την επιλογή κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού και λογισμικού για χρήση στη σχολική τάξη από εκπαιδευτικούς και μαθητές διαφορετικών ηλικιών και διαφοροποιημένων ικανοτήτων.
- Την οργάνωση και διαχείριση της χρήσης των ΤΠΕ σε ποικιλία εκπαιδευτικών πλαισίων/περιβαλλόντων.

Από την άλλη, απαραίτητη προϋπόθεση για την αποτελεσματική επιδίωξη των ανωτέρω, αλλά και για την αναβάθμιση των προσωπικών και επαγγελματικών δραστηριοτήτων των μελλοντικών εκπαιδευτικών συνολικά, είναι η ανάπτυξη της «εγγραμματοσύνης» των ίδιων των φοιτητών και φοιτητριών στις ΤΠΕ. Η τελευταία σύμφωνα τόσο με τα τρία πλαίσια που σκιαγραφήθηκαν, όσο και τις επίσημες εκθέσεις δύο τουλάχιστον έγκυρων οργανισμών (CITL 1999, ETS 2002), φαίνεται να περιλαμβάνει:

- Την απόκτηση τεχνολογικών γνώσεων και την κατανόηση των θεμελιωδών αξιωμάτων και αρχών, και των διαχρονικών εννοιών που διέπουν τη λειτουργία των ΤΠΕ.
  - Την ανάπτυξη δεξιοτήτων που σχετίζονται με την ικανότητα χειρισμού μιας ποικιλίας υπολογιστικών και δικτυακών εφαρμογών των ΤΠΕ.
  - Την κατανόηση, την ενημέρωση και την ανάπτυξη στάσεων σε σχέση με τα κοινωνικά, τα ηθικά, τα νομικά και τα ανθρώπινα ζητήματα που περιβάλλουν, προκύπτουν από, και επηρεάζουν τη χρήση των ΤΠΕ στη καθημερινή ζωή.
- την κατάλληλη και αποτελεσματική αξιοποίηση όλων των προαναφερθέντων γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων και στάσεων στη λύση προβλημάτων πληροφόρησης και συγκεκριμένα:
- (1) στο καθορισμό των πληροφοριακών αναγκών ενός προβλήματος,
  - (2) στην αναζήτηση, συλλογή και ανάκληση δεδομένων και πληροφοριών,

- (3) στην οργάνωση, διαχείριση και κωδικοποίηση,
- (4) στην επεξεργασία, ερμηνεία και σύγκριση δεδομένων και πληροφοριών,
- (5) στην αξιολόγηση της εγκυρότητας, της αξιοπιστίας και της ποιότητας της πληροφόρησης,
- (6) στη δημιουργία νέας πληροφόρησης, και
- (7) στην παρουσίαση δεδομένων και πληροφοριών.

Εκτός από τις ομοιότητες που προαναφέρθηκαν, τα τρία πλαίσια παρουσιάζουν και **σημαντικές διαφοροποιήσεις**. Εκτός από τις εμφανείς διαφορές στην ποσότητα των στόχων που προτείνονται από κάθε πλαίσιο, οι κατηγοριοποιήσεις που επιλέγονται είναι άλλοτε **πολύ γενικές** – αν όχι γενικόλογες – (π.χ. κατηγορία «Παιδαγωγική» του πλαισίου της UNESCO) και άλλοτε **πολύ εξειδικευμένες** (π.χ. κατηγορία «Αποτίμηση και αξιολόγηση» του πλαισίου της ISTE, κατηγορία «Συνεργασία και Δικτύωση» του πλαισίου της UNESCO). Επιπλέον, άλλοτε αποδίδεται έμφαση στη λεπτομέρεια (π.χ. στο πλαίσιο του Ηνωμένου Βασιλείου, οι δύο άξονες σκοπών επιμερίζονται σε 18 κατηγορίες στόχων οι οποίες μπορεί να περιέχουν από 0-8 στόχους η κάθε μια) και άλλοτε στη γενίκευση (π.χ. στο πλαίσιο της UNESCO διακρίνονται τέσσερις αρχικές κατηγορίες στόχων χωρίς λεπτομερειακή και ενδελεχή αναφορά στο ακριβές και ειδικό περιεχόμενο της καθεμιάς).

Initial Teacher Training National Curriculum for the Use of ICT in Subject Teaching - UK	National Educational Technology Standards for Teachers - ISTE	ICT in Teacher Education: A Planning Guide - UNESCO
Section B: Trainees' knowledge and understanding of, and competence with information and communication technology	I. Technology operations and concepts V. Productivity and Professional practice VI. Social, Ethical, Legal and Human issues	• Technical issues • Social and Health Issues
Άξονας I: Οι ΤΠΕ ως μέσο και εργαλείο υποστήριξης, βελτίωσης ή/και επέκτασης των σπουδών και των προσωπικών και επαγγελματικών δραστηριοτήτων		
Section A: Effective teaching and assessment methods	II. Planning and designing learning environments and experiences III. Teaching, learning and the curriculum IV. Assessment and evaluation	• Pedagogy • Collaboration and Networking
Άξονας II: Οι ΤΠΕ ως διδακτικό μέσο και εργαλείο μάθησης με στόχο, την υποστήριξη, την ενίσχυση, τη βελτίωση και την επέκταση της διδασκαλίας όλων των γνωστικών αντικειμένων του προγράμματος σπουδών		

Εικόνα 7 - Συγκριτικός Πίνακας Προγραμμάτων Επιμόρφωσης UK - ISTE - Unesco

Πέρα όμως από τους δύο άξονες περιεχομένου που περιγράφηκαν ως τώρα, ένα πληρέστερο πλαίσιο προγράμματος εκπαίδευσης εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας θα πρέπει να περιλαμβάνει και μία επιπλέον συνιστώσα, αυτή της διδασκαλίας της εγγραμματοσύνης των ΤΠΕ στους μαθητές και τις μαθήτριες του δημοτικού σχολείου. Στο πλαίσιο κατάρτισης εκπαιδευτικών του Η.Β., η αναφορά στην ανάπτυξη της εγγραμματοσύνης των μαθητών/τριών στις ΤΠΕ (ICT Capability) και τη διδακτική της είναι περιορισμένη. Επιπλέον, περιλαμβάνεται στον πρώτο άξονα στόχων (Section A: Effective teaching and assessment methods), ενισχύοντας έτσι τη θεωρητική τοποθέτηση που υποστηρίζει πως η ενδεδειγμένη διδακτική προσέγγιση του εν λόγω εγγραμματισμού έχει ολιστικό χαρακτήρα και πραγματοποιείται στο πλαίσιο των γνωστικών αντικειμένων του προγράμματος σπουδών. Αντίθετα, καμία αναφορά περί εκπαιδευτικής προσέγγισης του εγγραμματισμού στις ΤΠΕ δεν γίνεται στα Εθνικά Πρότυπα των ΗΠΑ και το πλαίσιο εκπαίδευσης της UNESCO. Από την άλλη, η ιδιαίτερη έμφαση που αποδίδεται στην εξίσωση του τεχνολογικού επιπέδου των μελλοντικών εκπαιδευτικών με το επίπεδο των γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων που περιγράφονται στα προγράμματα σπουδών των ΤΠΕ για μαθητές, δημιουργεί ενδεχομένως την εντύπωση πως η ικανότητα διδασκαλίας της εγγραμματοσύνης στις ΤΠΕ μπορεί να αναπτυχθεί οσμοτικά και ότι ο/η εκπαιδευτικός που διαθέτει γνώση του περιεχομένου είναι σε θέση να το διδάξει κιόλας στους μαθητές/τριές του.

Ωστόσο, η εγγραμματοσύνη στις ΤΠΕ και η διδακτική της αντιμετώπιση αναδεικνύονται σταδιακά σε στόχο αιχμής για την εκπαίδευση στο νέο μεταβαλλόμενο τεχνολογικό περιβάλλον (CITL 1999, ITAA 2000, ETS 2002). Ας σημειωθεί, για παράδειγμα, ότι η αξιολόγηση του επιπέδου εγγραμματοσύνης των μαθητών/τριών στις ΤΠΕ πρόκειται να συμπεριληφθεί στις εξεταστικές δοκιμασίες της έρευνας PISA 2006 (OECD 2001). Στην πιλοτική μάλιστα έρευνα-εξέταση που έχει ήδη πραγματοποιηθεί με στόχο την εγκυροποίηση των δοκιμασιών, η εγγραμματοσύνη στις ΤΠΕ ορίζεται ως: *«η ικανότητα των ατόμων να χρησιμοποιούν κατάλληλα τη ψηφιακή τεχνολογία και τα εργαλεία επικοινωνίας για την απόκτηση πρόσβασης, τη διαχείριση, την επεξεργασία και την αξιολόγηση πληροφοριών, την οικοδόμηση νέας γνώσης και την επικοινωνία με άλλους, με απώτερο στόχο την αποτελεσματική συμμετοχή στην κοινωνία»* (Lennon et al. 2003). Επιπρόσθετα, η επιτροπή εμπειρογνομώνων (Lennon et al. 2003), που ανέλαβε τη θεωρητική συγκρότηση της πιλοτικής έρευνας διέκρινε τρεις βασικές διαστάσεις, αποφασιστικές για τη διάγνωση και διαμόρφωση του επιπέδου εγγραμματοσύνης των αθητών/τριών: (1) το πλαίσιο στο οποίο χρησιμοποιούνται οι ΤΠΕ (για προσωπική χρήση, στο δημόσιο βίο, για εκπαιδευτικούς και επαγγελματικούς σκοπούς), (2) τις διαδικασίες που εμπλέκονται ή ενεργοποιούνται κατά τη χρήση των ΤΠΕ (αναζήτηση, συλλογή, οργάνωση, επεξεργασία, αξιολόγηση, κ.λπ), και (3) το τεχνολογικό περιβάλλον που χρησιμοποιείται (διαδικτυακό, υπολογιστικό, ηλεκτρονική μάθηση). Παρακάτω παρουσιάζεται ένας συγκεντρωτικός πίνακας με τα κοινά χαρακτηριστικά των τριών (3) πλαισίων κατάρτισης Εκπαίδευσης Εκπαιδευτικών:

Α/Α	ΙΣΤΕ	ΙΤΤ	UNESCO	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
1	Οι εκπαιδευόμενοι δάσκαλοι πρέπει να είναι σε θέση να σχεδιάζουν αναπτυξιακά κατάλληλες μαθησιακές εφαρμογές για μετάδοση γνώσης και πολιτισμού	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να διδαχθούν πώς να καθορίζουν τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό για κάθε θεματική ενότητα.	Οι εκπαιδευόμενοι δάσκαλοι θα πρέπει να σχεδιάζουν, να παρουσιάζουν και να διευθύνουν τη διδασκαλία και τη μάθηση σε ανοικτά και ευέλικτα μαθησιακά περιβάλλοντα ώστε να χορηγούνται οι κατάλληλες γνώσεις.	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να είναι ικανοί να σχεδιάσουν αποτελεσματικά τις κατάλληλες μαθησιακές εφαρμογές, έτσι ώστε να κατευθύνουν τη διδασκαλία με τη βοήθεια της τεχνολογίας, έχοντας απώτερο σκοπό τη μεταφορά γνώσης και πολιτισμού
2	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να έχουν την ικανότητα να χορηγούν κατανοητές οδηγίες με χρήση ΤΠΕ	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ για να σχεδιάζουν και να χορηγούν κατάλληλες οδηγίες	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να παρέχουν διευκολύνσεις στους μαθητές τους δημιουργώντας τις κατάλληλες οδηγίες	Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να είναι σε θέση να δημιουργούν εύχρηστες οδηγίες με τη χρήση των ΤΠΕ
3	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να υποστηρίζουν τις διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες των μαθητών.	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να γνωρίζουν την ηλικία των μαθητών και τις διαφορετικές τους ανάγκες	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να προσαρμόζουν το εκπαιδευτικό τους έργο στις μαθησιακές ανάγκες	Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να είναι σε θέση να δρουν σε μαθησιακά περιβάλλοντα, υποστηρίζοντας τις διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες των μαθητών
4	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να σχεδιάζουν και να παράγουν εκπαιδευτικό έργο	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να αξιοποιούν τους εκπαιδευτικούς πόρους ώστε να δημιουργούν εκπαιδευτικά αντικείμενα	Οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να είναι ικανοί να χρησιμοποιούν και να επιλέγουν τους κατάλληλους πόρους ώστε να παράγουν κατάλληλα αντικείμενα μάθησης	Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να είναι σε θέση να σχεδιάζουν κατάλληλες εφαρμογές με απώτερο σκοπό τη παραγωγή εκπαιδευτικού έργου
5	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να αναγνωρίζουν και να	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να διδαχθούν πώς να αποφασίζουν πότε η χρήση	Οι διδάσκοντες πρέπει να είναι ικανοί να χρησιμοποιούν και να	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να αξιολογούν τους εκπαιδευτικούς πόρους

	εντοπίζουν την τεχνολογική αξιολόγηση των πόρων τους για την ακρίβεια και την καταλληλότητα.	ICT είναι ωφέλιμη για να επιτευχθεί κάποιο διδακτικό αντικείμενο σε θέμα ή φάση και τότε η ICT θα είναι λιγότερο χρήσιμη και ακατάλληλη.	επιλέγουν από το πεδίο της ICT τους πόρους εκείνους που θα ενισχύσουν την προσωπική και επαγγελματική αποτελεσματικότητα.	και να αποφασίζουν πότε η χρήση της ΤΠΕ είναι ωφέλιμη, σε σχέση με το θεματικό αντικείμενο. Μετά την αξιολόγηση η επιλογή των εκπαιδευτικών πόρων να έχει τη δυνατότητα να ενισχύσει την επαγγελματική τους αποτελεσματικότητα.
6	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να εφαρμόζουν διάφορες μεθόδους αξιολόγησης	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να αξιολογούν κάθε εκπαιδευτικό έργο που παρουσιάζεται από τους μαθητές	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να μπορούν να κρίνουν και να αξιολογούν κάθε μαθησιακή δραστηριότητα που υλοποιείται μέσα και έξω από τη σχολική μονάδα.	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ ώστε να αξιολογούν σωστά κάθε εκπαιδευτική δραστηριότητα στη τάξη
7	Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να είναι σε θέση να επικοινωνούν κατάλληλα με το κοινωνικό περιβάλλον	Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να εμφανίζονται ότι γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ στην επικοινωνία και ανταλλαγή ιδεών	Οι διδάσκοντες την ICT θα πρέπει να εμφανίζουν την κριτική κατανόηση της προστιθέμενης αξίας στην εκμάθηση της συνεργασίας και δικτύωσης μαζί και μεταξύ κοινοτήτων και χωρών.	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ στην επικοινωνία και την ανταλλαγή ιδεών μεταξύ κοινοτήτων και χωρών.
8	Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τους κατάλληλους πόρους για αποτελεσματική μάθηση	Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αποφασίζουν πότε η χρήση των ΤΠΕ είναι ωφέλιμη και κατάλληλη για να επιτευχθεί κάποιο διδακτικό αντικείμενο	Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να επιλέγουν τους πόρους εκείνους που οδηγούν στην επίτευξη του εκπαιδευτικού τους στόχου	Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να μπορούν να αναγνωρίζουν και να αξιοποιούν τους κατάλληλα εκπαιδευτικούς πόρους κατά περίπτωση
9	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να χρησιμοποιούν τους τεχνολογικούς πόρους για να συμμετέχουν στην επαγγελματική εξέλιξη και στη δια	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να εμφανίζονται ότι γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν την ICT για να βελτιώσουν τη δική τους επαγγελματική αποτελεσματικότητα και	Οι διδάσκοντες πρέπει να είναι ικανοί να χρησιμοποιούν και να επιλέγουν από το πεδίο της ICT τους πόρους εκείνους που θα ενισχύσουν την προσωπική και	Οι εκπαιδευόμενοι, να χρησιμοποιούν την ΤΠΕ, ώστε να εξελίσσουν την επαγγελματική τους αποτελεσματικότητα, με την επιλογή των κατάλληλων εκπαιδευτικών πόρων.

	βίου μάθηση.	να μειώσουν τις διοικητικές και γραφειοκρατικές επιβαρύνσεις.	επαγγελματική αποτελεσματικότητα.	
10	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να διδάσκουν τη νομική και ηθική πρακτικής που αφορά τη χρήση της τεχνολογίας.	Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να εμφανίζονται ότι είναι ενημερωμένοι: στη σχετική νομοθεσία υγιεινής και ασφάλειας στη χρήση των υπολογιστών, β) τη νομική εξέταση, γ) δεοντολογικά ζητήματα	Οι διδάσκοντες την ICT χρειάζεται να κατανοούν και να εφαρμόζουν τους κώδικες ηθικής και του νόμου στην πράξη, συμπεριλαμβανομένων των πνευματικών δικαιωμάτων και τον σεβασμό της αποκλειστικής χρήσης.	Οι διδάσκοντες την ICT χρειάζεται να κατανοούν και να εφαρμόζουν τους κώδικες ηθικής και του νόμου στην πράξη, συμπεριλαμβανομένων των πνευματικών δικαιωμάτων και τον σεβασμό της αποκλειστικής χρήσης καθώς και να είναι γνώστες της σχετικής νομοθεσίας υγιεινής και ασφάλειας στη χρήση των υπολογιστών.

Πίνακας 2 – Συγκριτική Θεώρηση Επιμορφωτικών Προγραμμάτων Unesco – ITT - ISTE

2.8 Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών στον Ελλαδικό χώρο

Εστιάζοντας στην ελληνική πραγματικότητα, διερωτάται κανείς: αν η παιδεία θεωρείται ορθώς ως η καλύτερη επένδυση για το μέλλον μιας χώρας, πόσο καλή είναι η επένδυση αυτή όταν βασίζεται σε ακατάρτιστους εκπαιδευτικούς;

Η γνώση των ευρημάτων της έρευνας της διδακτικής των επιστημών είναι απαραίτητη στον εκπαιδευτικό, επιτυγχάνοντας τη σύνδεση της γνώσης του περιεχομένου με την παιδαγωγική γνώση και οδηγώντας έτσι στην παιδαγωγική γνώση περιεχομένου. Σημαντικότερη Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου αποκτάται βέβαια με τη διδακτική εμπειρία.

Πρέπει όμως αυτή να είναι μηδενική στο ξεκίνημα της καριέρας ενός εκπαιδευτικού, κάτι που είναι ο κανόνας στον τόπο μας; Η κατάλληλη βασική κατάρτιση των μελλόντων εκπαιδευτικών αποτελεί πλέον γεγονός στις περισσότερες άλλες χώρες. Εδώ βρίσκεται επομένως η μεγάλη ευθύνη της πολιτείας και των πανεπιστημίων στον τόπο μας: να

προετοιμάζουν κατάλληλους εκπαιδευτικούς, κάτι που μπορεί να γίνεται, αλλά δυστυχώς δεν γίνεται με την ευρύτητα που αρμόζει.

Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά στοιχεία από το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) που συνέταξε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο για τη διδασκαλία της πληροφορικής στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση όπως και στοιχεία από την τελευταία εγκύκλιο του γραφείου «Κοινωνία της Πληροφορίας» ΥΠΕΠΘ (14-2-02) σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος επιμόρφωσης εκπαιδευτικών στις νέες τεχνολογίες (Κοινωνία της Πληροφορίας).

ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟ ΕΝΙΑΙΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΔΕΠΠΣ, Αθήνα 2001)	ΠΡΑΞΗ «ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ» (Επιχ. Προγρ. «Κοινωνία της πληροφορίας»)	ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ
Ο γενικός σκοπός της εισαγωγής της πληροφορικής στην υποχρ. εκπαίδευση φέρεται να είναι: να αποκτήσουν οι μαθητές μια αρχική αλλά συγκροτημένη και σφαιρική αντίληψη βασικών λειτουργιών του υπολογιστή σε μια προοπτική τεχνολογικού αλφαριθμητισμού, και αναγνώρισης των ΤΠΕ, αναπτύσσοντας παράλληλα ευρύτερες δεξιότητες κριτικής σκέψης, δεοντολογίας και κοινωνικής συμπεριφοράς.	Το πρόγραμμα σπουδών της επιμόρφωσης αφορά στην απόκτηση βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων στη χρήση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση και καλύπτει: Εισαγωγικές έννοιες της Πληροφορικής και βασικά στοιχεία χρήσης προσωπικού υπολογιστή, επεξεργαστή κειμένου, υπολογιστικών φύλλων, λογισμικού παρουσίασης διαδικτύου και επικοινωνιών	Όπως φαίνεται από το περιεχόμενο του προγράμματος επιμόρφωσης και από τις προβλεπόμενες ώρες επιμόρφωσης δίνεται έμφαση στην εξοικείωση των εκπαιδευτικών με τα τεχνικά χαρακτηριστικά του υπολογιστικού εργαλείου και το λογισμικό γενικής χρήσης (42 από τις 48 ώρες επιμόρφωσης)
Να έλθουν σε επαφή με διάφορες χρήσεις του υπολογιστή ως εποπτικού μέσου διδασκαλίας, και ως γνωστικού, διερευνητικού, επικοινωνιακού, και αναζήτησης πληροφοριών, εργαλείου στο πλαίσιο των καθημερινών σχολικών δραστηριοτήτων	Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία, δια της χρήσης προϊόντων εκπαιδευτικού λογισμικού και της καλλιέργειας του τρίπτυχου γνώσεις, δεξιότητες, και στάσεις	ενώ υποβαθμίζεται δραματικά η αξιοποίηση του κατά την μαθησιακή διαδικασία μέσω της χρήσης κατάλληλου ανοιχτού λογισμικού διερευνητικής μάθησης (6 μόνον ώρες στις συνολικά 48 της επιμόρφωσης)
Σε άλλο σημείο το Διαθεματικό πλαίσιο αναφέρει: «...δεν αρκεί μόνον ο τεχνολογικός εξοπλισμός ... και η διαμόρφωση των ενιαίων πλαισίων και προγραμμάτων σπουδών. Η εισαγωγή και η χρήση τους πρέπει να γίνει κάτω από προϋποθέσεις που θα	Σκοπός είναι οι επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί: να εξοικειωθούν με τη χρήση των ΤΠΕ και να αξιοποιήσουν αποδοτικά τις δυνατότητες τους στην αναζήτηση νέων πηγών γνώσης στην ενεργό συμμετοχή σε νέες κοινότητες μάθησης	Σε κανένα όμως σημείο του κειμένου για την εισαγωγή της Πληροφορικής δεν αναφέρεται ποιες είναι αυτές οι προϋποθέσεις που θα δώσουν νέα διάσταση στην εκπαιδευτική τεχνολογία και θα εισάγουν νέες παιδαγωγικές στρατηγικές. Η δε

δίνουν νέα διάσταση στην εκπαιδευτική τεχνολογία και θα εισάγουν νέες παιδαγωγικές στρατηγικές θα πρέπει επίσης να συνοδεύεται από επιμόρφωση των εκπαιδευτικών ώστε να είναι περισσότερο αποτελεσματική»	στην αναβάθμιση των διδακτικών μεθόδων	εκπαιδευτική επιμόρφωση υποβαθμίζεται ως κάτι που απλά θα συμβάλλει ώστε η εισαγωγή και η χρήση των ΤΠΕ να γίνει πιο αποτελεσματική και όχι ως η <u>αναγκαία</u> όπως είναι στην πραγματικότητα προϋπόθεση

Πίνακας 3 - Συνοπτικά Στοιχεία από το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (ΔΕΠΠΣ)

Το έργο «Προετοιμασία του Δασκάλου της Κοινωνίας της Πληροφορίας (ΚτΠ) / Αρχική Επιμόρφωση όλων των Εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ». Είχε ως στόχο να αποκτήσουν οι εκπαιδευτικοί βασικές δεξιότητες στη χρήση των ΤΠΕ για εκπαιδευτικούς σκοπούς σύμφωνα με τους στόχους που έχουν τεθεί από την πρωτοβουλία *eEurope*. Στην κατεύθυνση της επίτευξης του παραπάνω στόχου διοργανώνονται προγράμματα επιμόρφωσης τα οποία απευθύνονται σε όλους τους εκπαιδευτικούς και σε όλα τα στελέχη της εκπαίδευσης.

Σύμφωνα με το σχεδιασμό του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου προβλεπόταν αρχικά πραγματοποιήθηκαν μια σειρά από επιμορφωτικά προγράμματα σε εθνική κλίμακα τα οποία προσδοκούν στην επίτευξη δύο βασικών στόχων:

- Την απόκτηση βασικών δεξιοτήτων στη χρήση των ΤΠΕ (Πρόγραμμα Π-1) και στην ενσωμάτωσή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία. (Πρόγραμμα Π-2)
- Την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων στο σχεδιασμό μαθημάτων και στην παραγωγή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σεναρίων με χρήση των ΤΠΕ (Πρόγραμμα Π-3).

2.8.1 Εκπαίδευση Εκπαιδευτών Π1- Απόκτηση βασικών δεξιοτήτων στη χρήση των

ΤΠΕ

Το πρόγραμμα έχει διάρκεια 48 ώρες και απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς με ελάχιστη ή ανύπαρκτη προηγούμενη εμπειρία στη χρήση των ΤΠΕ. Αποσκοπεί στο να προσφέρει στους εκπαιδευτικούς ένα πρώτο επίπεδο εξοικείωσης και κατά συνέπεια μια αίσθηση

ασφάλειας, όσον αφορά στις βασικές λειτουργίες και εφαρμογές που σχετίζονται με τις *ΤΠΕ*. Στο πλαίσιο των μαθημάτων του συγκεκριμένου επιμορφωτικού προγράμματος, οι εκπαιδευτικοί, ασκούμενοι σε ένα υπολογιστικό σύστημα και στα βασικά εργαλεία που το συνοδεύουν, **αποκτούν τις βασικές γνώσεις και δεξιότητες στη χρήση των *ΤΠΕ*, που απαιτούνται** για να μπορούν να αντιλαμβάνονται, να αξιολογούν και να χρησιμοποιούν αποδοτικά τις δυνατότητες που προσφέρουν οι *ΤΠΕ*

- για την ποιοτική βελτίωση της διαδικασίας της διδασκαλίας και της μάθησης
- για την ενεργή συμμετοχή τους σε κοινότητες μάθησης
- **για την επαγγελματική τους εξέλιξη και τη βελτίωση της απόδοσής τους**

Γενικό πλαίσιο γνώσεων και δεξιοτήτων	Ειδικοί στόχοι Οι εκπαιδευτικοί πρέπει ...	Παραδείγματα
Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούν τις αντιπροσωπευτικές εφαρμογές λογισμικού γενικής χρήσης: επεξεργασία κειμένου, υπολογιστικά φύλλα, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, πλοήγηση και αναζήτηση πληροφοριών στον παγκόσμιο ιστό.	να μπορούν να χρησιμοποιούν και να ρυθμίζουν τις βασικές επιλογές του περιβάλλοντος διεπαφής μιας εφαρμογής να μπορούν να δημιουργήσουν νέα αντικείμενα να μπορούν διαχειρίζονται αρχεία και δεδομένα εφαρμογών	Χρήση των εργαλείων μορφοποίησης σ' έναν επεξεργαστή κειμένου ή σε μια άλλη εφαρμογή. Διαχείριση παραθύρων. Ρυθμίσεις παραθυρικού περιβάλλοντος εργασίας Δημιουργία κειμένου, λογιστικών φύλλων κ.λπ. Αντιγραφή, διαγραφή, ονομασία και μετονομασία αρχείων-ομαδοποίηση αρχείων σε φακέλους. Αποθήκευση αρχείων. Μετακίνηση αντικειμένων μεταξύ εφαρμογών.

Γενικό πλαίσιο γνώσεων και δεξιοτήτων	Ειδικοί στόχοι Οι εκπαιδευτικοί πρέπει ...	Παραδείγματα
Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να γνωρίζουν και να κατανοούν βασικά θέματα για την έννοια, τις μορφές και τη διαχείριση της πληροφορίας	να γνωρίζουν ότι οι πληροφορίες πρέπει να αξιολογούνται και να ελέγχονται ως προς την ακρίβεια, την εγκυρότητα, την αξιοπιστία και την αμεροληψία τους να μπορούν να αποθηκεύουν τις χρήσιμες πληροφορίες και να συμπιέζουν αρχεία, όταν κρίνεται σκόπιμο να μπορούν να μεταδίδουν και να χρησιμοποιούν από κοινού πληροφορίες και δεδομένα να μπορούν να διακρίνουν και να χρησιμοποιούν τα διάφορα μέσα παρουσίασης της πληροφορίας	Αναζήτηση, έλεγχος και αξιολόγηση πληροφοριών από CD-ROM, από ηλεκτρονικές εγκυκλοπαίδειες, από ηλεκτρονικά περιοδικά, από τον παγκόσμιο ιστό πληροφοριών κ.ά Μια πληροφορία μπορεί να αποθηκευτεί στη μνήμη, στο δίσκο, σε έναν τοπικό server, σε ένα server του Διαδικτύου Η έγχρωμη εικόνα περιέχει περισσότερες πληροφορίες από την αντίστοιχη ασπρόμαυρη και μπορεί να αποθηκευθεί με διαφορετικούς τρόπους για να μειωθεί ο απαιτούμενος χώρος αποθήκευσης της Αρχεία που μεταφέρονται μέσω του Διαδικτύου (ανάλογα με το μέγεθός τους) θα πρέπει να συμπιέζονται Ανταλλαγή μηνυμάτων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Δημιουργία ηλεκτρονικής εφημερίδας μεταξύ μαθητών διαφορετικών ηλικιών και σχολείων Κείμενο, στατικές εικόνες, κινούμενες εικόνες, video, ήχος
Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ, (ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο, την ηλικία και το επίπεδο των μαθητών)		
α) για αναζήτηση της χρήσιμης πληροφορίας	να μπορούν να αναζητούν πληροφορίες με τη χρήση λέξεων κλειδιών, λογικών τελεστών, ευρετηρίων και καταλόγων να μπορούν να εφαρμόζουν απλές στρατηγικές αναζήτησης να μπορούν να προσδιορίζουν πηγές πληροφοριών και να τις αξιολογούν	«Μετάφραση» των ερωτήσεων, που έχουν διατυπωθεί στην ομιλούμενη, σε μορφές που απαιτούνται από το σύστημα π.χ. οι μηχανές αναζήτησης απαιτούν να δίνονται λέξεις κλειδιά που συνδυάζονται με λογικούς τελεστές όπως (AND, OR, NOT),

Γενικό πλαίσιο γνώσεων και δεξιοτήτων	Ειδικό στόχο Οι εκπαιδευτικοί πρέπει ...	Παραδείγματα
	να μπορούν να συλλέγουν, να δομούν και να αποθηκεύουν τα δεδομένα για μελλοντική διόρθωση και επεξεργασία να μπορούν να εκτιμούν την εγκυρότητα, την αξιοπιστία και τη λογική των αποτελεσμάτων	Δεδομένα που έχουν συλλεχθεί από μία βάση δεδομένων ή με μια μηχανή αναζήτησης από το Διαδίκτυο μπορούν να ταξινομούνται και να αποθηκεύονται με βάση το θέμα στο οποίο αναφέρονται
β) για παρουσίαση και ανταλλαγή ιδεών	να μπορούν να παρουσιάζουν τις ιδέες τους επιλέγοντας τα καταλληλότερα μέσα	Κείμενο, αριθμούς, εικόνες, ήχους ή συνδυασμούς
	να μπορούν να ανταλλάσσουν ιδέες και πληροφορίες με το πλέον κατάλληλο μέσο (κατά περίπτωση)	FAX, e-mail, ένα σύστημα τηλεδιάσκεψης κ.λπ, λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των ατόμων που εμπλέκονται καθώς και τους παράγοντες χρόνο και κόστος
γ) για τη βελτίωση της επαγγελματικής τους απόδοσης	να μπορούν να χρησιμοποιούν τις <i>ΤΠΕ</i> για την προετοιμασία υλικού το οποίο θα δίνουν στους μαθητές	Επεξεργασία κειμένου για τη δημιουργία φύλλων εργασίας, χρήση λογιστικού φύλλου για τη γραφική απεικόνιση αριθμητικών δεδομένων με τη μορφή ιστογράμματος, ραβδογράμματος κ.λπ.
	να μπορούν να εντάσουν στο μάθημά τους πρόσθετες πηγές πληροφορίας	Διευθύνσεις στο Διαδίκτυο, εκπαιδευτικό λογισμικό, κ.λπ.
	να γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν τις <i>ΤΠΕ</i> για να συμμετέχουν σε ηλεκτρονικές συζητήσεις και να έχουν πρόσβαση σε πηγές πληροφορίας, βοήθειας, υποστήριξης και σε στοιχεία έρευνας σχετικά με την ένταξη των νέων τεχνολογιών στην τάξη	Αναζήτηση τόπων στον παγκόσμιο ιστό που προσφέρουν εκπαιδευτικές υπηρεσίες, περιεχόμενο, κ.λπ. Εξ αποστάσεως εκπαίδευση, συμμετοχή σε τηλεμαθήματα κ.λπ.
	να γνωρίζουν πώς οι εφαρμογές των <i>ΤΠΕ</i> μπορούν να βοηθήσουν στη διοίκηση του σχολείου	Εφαρμογές λογισμικού για τη μηχανοργάνωση του σχολείου και την επικοινωνία των σχολείων μεταξύ τους.

Γενικό πλαίσιο γνώσεων και δεξιοτήτων	Ειδικό στόχο Οι εκπαιδευτικοί πρέπει ...	Παραδείγματα
Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να μπορούν να αξιοποιούν τις βασικές περιφερειακές συσκευές ενός υπολογιστή	να μπορούν να διαχειρίζονται βασικές περιφερειακές συσκευές να μπορούν να αντιμετωπίσουν απλά προβλήματα που παρουσιάζονται στο υλικό και στο λογισμικό να μπορούν να ζητήσουν βοήθεια από την κατάλληλη πηγή (εγχειρίδια, On line help, internet κ.λπ)	Διαχείριση εκτυπώσεων, αλλαγή παραμέτρων οθόνης εγκατάσταση ενός εκτυπωτή Εγκατάσταση ενός εκπαιδευτικού λογισμικού και γενικότερα ενός λογισμικού. Διαχείριση και αντικατάσταση αναλωσίμων, προστασία από ιούς, κατανόηση της σημασίας των κωδικών (passwords) Αναζήτηση και αξιοποίηση πληροφοριών σχετικά με τη λειτουργία του λογισμικού (on-line help, εγχειρίδια χρήσης)
Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να έχουν ενημερωθεί για θέματα που τίθενται από τις εφαρμογές των ΤΠΕ στους διάφορους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας	να μπορούν να διακρίνουν και να αντιμετωπίζουν ενδεχόμενους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των μαθητών που προέρχονται από κακή χρήση των ΤΠΕ	Συνέπειες στην υγεία από τη χρήση των υπολογιστών π.χ. διαταραχές στην όραση, επιπτώσεις από την εκπεμπόμενη ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία, θέματα χωροταξικής διάταξης των μηχανημάτων, θέση και στάση εργασίας των μαθητών
	να γνωρίζουν τη νομοθεσία σχετικά με την τήρηση προσωπικών πληροφοριών (Νόμος Προστασίας Δεδομένων) τα πνευματικά δικαιώματα και τα δικαιώματα χρήσης λογισμικού	Δικαιώματα χρήσης εικόνων, κειμένων, video, λογισμικού κ.λπ.
	να μπορούν να συζητούν με τους μαθητές τους θέματα σχετικά με την πρόσβαση σε παράνομο ή/και ακατάλληλο υλικό με την προστασία και το απόρρητο των δεδομένων τον έλεγχο των χρηστών κ.λπ τα βασικά χαρακτηριστικά της ΚτΠ τις εφαρμογές των ΤΠΕ και ιδιαίτερα στη μαθησιακή διαδικασία	

Πίνακας 4 – Γενικό Πλαίσιο Γνώσεων και Δεξιοτήτων του Προγράμματος Π1

2.8.2 Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών Π2- Επιτυχημένα παραδείγματα ενσωμάτωσης των

ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία

Το Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (ΠΠΣ) του προγράμματος Π-2 στοχεύει στην προσέγγιση θεμάτων διδακτικής μεθοδολογίας που έχουν συγκεκριμένη σχέση με τις ΤΠΕ.

Οι επιμορφωτές πρέπει να προσεγγίζουν τα θέματα αυτά μέσω της παρουσίασης επιτυχημένων παραδειγμάτων εκπαιδευτικών εφαρμογών και υπηρεσιών των *ΤΠΕ* (π.χ. εκπαιδευτικό λογισμικό, εκπαιδευτικά περιβάλλοντα και υπηρεσίες στον Παγκόσμιο Ιστό, δραστηριότητες που αξιοποιούν εργαλεία και τεχνικές των *ΤΠΕ*). Επίσης, η παρουσίαση των μέσων και των υπηρεσιών (λογισμικό γενικής χρήσης, εκπαιδευτικό λογισμικό, υπηρεσίες του Διαδικτύου κ.ά) πρέπει να γίνεται από τη σκοπιά των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και των εφαρμογών τους στη διδακτική πρακτική. Δηλαδή, οι επιμορφωτές δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να σχεδιάσουν τα μαθήματα τους για να διδάξουν τα μέσα και τις υπηρεσίες που προσφέρουν οι *ΤΠΕ* ως γνωστικό αντικείμενο, αλλά για να παρουσιάσουν και να συζητήσουν με τους επιμορφούμενους εκπαιδευτικούς συγκεκριμένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τα μέσα και τις υπηρεσίες. Επίσης θα πρέπει να επιδιώκεται οι δραστηριότητες αυτές να εντάσσονται στο πλαίσιο συγκεκριμένων σχεδίων μαθημάτων. Όλες οι ώρες επιμόρφωσης είναι εργαστηριακές.

Οι εκπαιδευτικοί που θα ολοκληρώσουν με επιτυχία το πρόγραμμα **Π-2** θα έχουν ενημερωθεί και θα έχουν προβληματισθεί για το πώς μπορούν να αξιολογούν και να χρησιμοποιούν αποδοτικά τις δυνατότητες που προσφέρουν οι *ΤΠΕ*

- για την ποιοτική βελτίωση της διαδικασίας της διδασκαλίας και της μάθησης
- για την ενεργή συμμετοχή τους σε κοινότητες μάθησης
- για την επαγγελματική τους εξέλιξη και για τη βελτίωση της απόδοσής τους

Στη συνέχεια, ακολουθεί πίνακας με την παράθεση Διδακτικών Ενοτήτων – Εκπαιδευτικών στόχων και προβλεπόμενων Ικανοτήτων.

Το γενικό μέρος αποτελούνταν από 5 ενότητες:

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	Ικανότητες (Competencies)
Τεχνολογίες Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην εκπαίδευση, εκπαιδευτική πολιτική και επιστημονική θεμελίωση	Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να γνωρίζουν στοιχειωδώς: α) τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2010 και γενικότερα την πολιτική των Ευρωπαϊκών χωρών για τη χρήση και αξιοποίηση των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική διαδικασία β) τα μοντέλα ένταξης, των ΤΠΕ αυτών σε μακροεπίπεδο (εκπαιδευτική πολιτική) όσο και σε μικροεπίπεδο (σχολική μονάδα)	α) Με τις γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει, μπορούν να μεταφέρουν στους μαθητές τους την ανάγκη χρήσης των νέων τεχνολογιών με τέτοιο τρόπο ώστε εκείνοι να αντιληφθούν τη χρησιμότητά τους, με μετρήσιμα αποτελέσματα. β) Να έχουν την ικανότητα να παρουσιάσουν όλα τα μέσα των ΤΠΕ, προτείνοντας μετά τη γενική αξιολόγησή τους από τους μαθητές. Στη συνέχεια να είναι σε θέση να προβούν σε διορθωτικές κινήσεις όπου κρίνουν ότι απαιτείται.
Σύγχρονες αντιλήψεις για τη μάθηση και τη διδασκαλία και η εφαρμογή τους με εργαλεία υπολογιστικής και δικτυακής τεχνολογίας	Οι εκπαιδευτικοί πρέπει: α) να έχουν βασικές γνώσεις των κυριότερων ρευμάτων σκέψης στις σύγχρονες θεωρίες μάθησης και των επιπτώσεων τους στην οργάνωση διδακτικών καταστάσεων με τη βοήθεια των ΤΠΕ β) να γνωρίζουν τις γενικές κατευθύνσεις της αξιοποίησης των ΤΠΕ σύμφωνα με σύγχρονες θεωρίες μάθησης και σύγχρονες παιδαγωγικές αντιλήψεις. γ) να γνωρίζουν χαρακτηριστικά των ρόλων του εκπαιδευτικού και του μαθητή έτσι όπως αυτοί διαμορφώνονται μέσα από τις σύγχρονες αντιλήψεις για τη μάθηση και τη διδασκαλία. δ) να γνωρίζουν τα βασικά στοιχεία σχεδιασμού εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με διαθεματικό χαρακτήρα και τύπου project. ε) να έχουν γνώσεις του ρόλου που μπορούν να διαδραματίσουν οι ψηφιακές Κοινότητες Πρακτικής και Μάθησης	α) Γνωρίζοντας τις σύγχρονες παιδαγωγικές μεθόδους ή τεχνικές να είναι σε θέση να επιλέγουν κατά περίπτωση τις αρμόζουσες και καταλληλότερες για εφαρμογή. Να επεξεργάζονται τη γνώση, να βρίσκουν πρόσβαση σε αυτή, να την αναλύουν και να την μεταδίδουν. β) Οι σύγχρονες μέθοδοι αναφέρονται σε νέους ρόλους διδάσκοντα-μαθητή. Να αξιολογούν τις υφιστάμενες συνθήκες (πολιτισμικές, κοινωνικές, οικονομικές) και αναλόγως με ευελιξία να προσαρμόζουν το παιδαγωγικό τους έργο. Να συνεργάζονται με τους καταρτιζόμενους ατομικά, προκειμένου να ενισχύσουν τη δική τους μάθηση και διδασκαλία. γ) Να είναι σε θέση να αποδείξουν με πρακτικές μεθόδους στους εκπαιδευόμενους, τη χρησιμότητα των ψηφιακών κοινοτήτων πρακτικής και μάθησης σε κάθε φάση της εκπαιδευτικής διαδικασίας
Χρήση των βασικών εργαλείων πληροφορικής, πολυμεσικών εργαλείων και του διαδικτύου	Οι εκπαιδευτικοί πρέπει: α) να μπορούν να αναζητούν με αποτελεσματικό τρόπο πληροφορίες και ψηφιακούς πόρους μέσα από το διαδίκτυο	α) Ικανότητα έρευνας και επιλογής ψηφιακών πόρων κατάλληλων για τις συγκεκριμένες εργασίες και χορήγησή τους στους εκπαιδευόμενους με απλό

	και να είναι σε θέση να εκτιμήσουν την αξιοπιστία και την εν γένει διδακτική αξία των πληροφοριών αυτών, έχοντας επίγνωση των πρακτικών ορθής χρήσης τους. β) να γνωρίζουν τις θεωρητικές αρχές αξιοποίησης του διαδικτύου στη διδασκαλία και τη μάθηση και διδακτικές προσεγγίσεις με τη χρήση του διαδικτύου. γ) να μπορούν να επιλέγουν το κατάλληλο πολυμεσικό υλικό για μια συγκεκριμένη εκπαιδευτική χρήση. δ) να έχουν στοιχειώδεις γνώσεις για τα Συστήματα Διαχείρισης Μάθησης και Περιεχομένου ε) να κατανοούν τις δυνατότητες των επεξεργαστών κειμένου, των λογιστικών φύλλων, των λογισμικών παρουσίασης και εν γένει των εφαρμογών γραφείου. Να μπορούν να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες με τα προαναφερθέντα λογισμικά γενικής χρήσης.	λειτουργικό τρόπο. β) Προσαρμογή των ψηφιακών αντικειμένων στις απαιτήσεις των εκπαιδευόμενων με χορήγηση οδηγιών εύχρηστων και λειτουργικών. γ) Να γνωρίζουν τις βασικές και επιμέρους δυνατότητες των λογισμικών εφαρμογών γραφείου, ώστε να είναι σε θέση να εκπαιδεύσουν σε αυτές, την ευχρηστία, το σκοπό εφαρμογής και τη λειτουργικότητά τους.
Χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού	Οι επιμορφωτές πρέπει: α) να γνωρίζουν τις βασικές κατηγορίες λογισμικού από πλευράς χαρακτηριστικών και από πλευράς δραστηριοτήτων με τη χρήση τους και να είναι σε θέση να αποφανθούν για το πλαίσιο ένταξης ενός εκπαιδευτικού λογισμικού μετά από σχετική αξιολόγησή του. β) να είναι ενημερωμένοι για χαρακτηριστικά εκπαιδευτικά λογισμικά, εγκεκριμένα από το Υπουργείο Παιδείας.	Να γνωρίζουν το περιεχόμενο, τις ιδιότητες και τα χαρακτηριστικά κάθε συγκεκριμένου εκπαιδευτικού λογισμικού ώστε να είναι σε θέση να επιλέγουν το καταλληλότερο κατά περίπτωση. Να χρησιμοποιεί με ευχέρεια τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών και να τις εισάγει με επιτυχία στη μαθησιακή διεργασία.
Θέματα υποστήριξης σχολικών εργαστηρίων	Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να έχουν τις βασικές γνώσεις για θέματα λειτουργίας και ασφαλείας του σχολικού εργαστηρίου πληροφορικής. Ειδικότερα οι εκπαιδευτικοί πρέπει: α) να έχουν βασικές λειτουργικές γνώσεις σχετικές με τα δίκτυα και τους σταθμούς εργασίας. β) να μπορούν να διαχειρίζονται περιφερειακές συσκευές και	Να έχουν τις απαραίτητες δεξιότητες για τη σύνδεση, λειτουργία ενός εργαστηρίου πληροφορικής. Να έχουν γνώσεις ώστε να αντιμετωπίζουν λειτουργικά προβλήματα διακοπής ρεύματος, εισχώρησης ιών, σφάλματα διαχείρισης από τους εκπαιδευόμενους. Να έχουν γνώσεις και δεξιότητες αντιμετώπισης θεμάτων αντιγράφων ασφαλείας

	αποθηκευτικά μέσα και να αντιμετωπίζουν στοιχειωδώς θέματα ασφαλείας.	και γενικά να εξασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία των εργαστηρίων.

Πίνακας 5 – Γενικός Μέρος Προγράμματος Επιμόρφωσης Π2

Το ειδικό μέρος αποτελούνταν από 3 ενότητες:

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	Competencies
Εκπαιδευτική χρήση βασικών εργαλείων πληροφορικής, πολυμεσικών εργαλείων και του διαδικτύου	Τα λογισμικά γενικής χρήσης (εφαρμογές γραφείου και Διαδίκτυο) και οι εν δυνάμει εκπαιδευτικές χρήσεις τους. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να χρησιμοποιούν με ευχέρεια βασικές εφαρμογές της πληροφορικής που αφορούν συλλογή, επεξεργασία, αναπαράσταση και επικοινωνία στοιχείων και δεδομένων και να είναι σε θέση να τις χρησιμοποιούν σε επαγγελματικά και εκπαιδευτικά θέματα. Επίσης πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν πολυμεσικό υλικό για την παραγωγή απλού εκπαιδευτικού υλικού και δραστηριοτήτων. Ειδικότερα οι εκπαιδευτικοί πρέπει: Να είναι σε θέση να καταλαβαίνουν και να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τις δυνατότητες των επεξεργαστών κειμένου, των λογιστικών φύλλων, των εργαλείων ελεύθερης και γραμμικής σχεδίασης, των εργαλείων παρουσίασης, του διαδικτύου και των εργαλείων επικοινωνίας. Να μπορούν σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες με τα προαναφερθέντα λογισμικά γενικής χρήσης. Να μπορούν να αναζητούν με αποτελεσματικό τρόπο πληροφορίες και	Όλα τα διαθέσιμα μέσα να έχουν γίνει απόλυτα αντιληπτά από τους εκπαιδευτές, σε τέτοιο βαθμό ώστε να είναι ικανοί να επιλέγουν το τι θα διδάξουν, με ποια σειρά, με ποια διαδικασία, τι εκπαιδευτικό πρόγραμμα θα επιλέξουν, σε ποιους και με ποιο τρόπο θα το προσαρμόσουν και πώς θα μετρήσουν τα αποτελέσματα. Θα πρέπει να είναι ικανοί να ανατρέξουν σε πηγές πληροφορίας, κατάλληλες κατά περίπτωση, ώστε το αποτέλεσμα της διάδρασης αυτής να είναι το επιθυμητό.

	λογισμικούς πόρους μέσα από το διαδίκτυο. Να μπορούν να χρησιμοποιούν ειδικό λογισμικό για τη δημιουργία ιστοσελίδων. Να μπορούν να επικοινωνούν αποτελεσματικά μέσω του Διαδικτύου. Να μπορούν να διαχειρίζονται απλό πολυμεσικό υλικό (εικόνα, ήχο). Να μπορούν να αξιοποιήσουν πολυμεσικό υλικό για διδακτική χρήση. Να μπορούν να επιλέγουν το κατάλληλο πολυμεσικό υλικό για μια συγκεκριμένη χρήση.	
Χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού ειδικότητας σε διδακτικές καταστάσεις	Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να είναι άρτια κατάρτισμένοι στη χρήση και τις μεθόδους αξιοποίησης λογισμικών της δικής τους ειδικότητας και να μπορούν να κατανοήσουν πού εμπίπτει το όποιο συγκεκριμένο λογισμικό σε σχέση με τις κατηγορίες εκπαιδευτικού λογισμικού και τη χρήση του στην τάξη. Να είναι ενημερωμένοι για όλα τα εγκεκριμένα από το Υπουργείο Παιδείας εκπαιδευτικά λογισμικά. 2. Να γνωρίζουν αντιπροσωπευτικά είδη από τις βασικές κατηγορίες εκπαιδευτικών λογισμικών που αφορούν την ειδικότητά τους (κλειστού και ανοικτού τύπου, πολυμέσα,	Τα γνωστικά αντικείμενα, αναλόγως με τις ειδικότητες ποικίλουν. Να είναι σε θέση να υποδεικνύουν συγκεκριμένους ψηφιακούς πόρους, στους εκπαιδευόμενους και να τους εκπαιδεύουν στη διαχείρισή τους με οδηγίες. Να χτίζει και να διαχειρίζεται περιβάλλοντα μάθησης και να κατέχει τη διανοητική ελευθερία επιλογών για τις μεθόδους παροχής γνώσης.

	εγκυκλοπαίδειες, προσομοιώσεις, κ.λπ.). Να γνωρίζουν αντιπροσωπευτικά εκπαιδευτικά λογισμικά για τα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα της ειδικότητάς τους. Να είναι σε θέση να αξιολογούν την ποιότητα των εκπαιδευτικών λογισμικών της ειδικότητάς τους, την καταλληλότητά τους καθώς και τα ενδεχόμενα μαθησιακά οφέλη, έτσι ώστε να μπορούν να επιλέγουν λογισμικά που θα τους χρησιμεύσουν στην καθημερινή εκπαιδευτική πρακτική.	
Διδακτική του γνωστικού αντικείμενου και ΤΠΕ	Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει: Να γνωρίσουν τα βασικά στοιχεία της εξέλιξης της επιστήμης και των εργαλείων υπολογιστικής τεχνολογίας για τη μάθηση των γνωστικών αντικειμένων πρωτοβάθμιας και προσχολικής εκπαίδευσης Να γνωρίσουν τις σύγχρονες αντιλήψεις για τη φύση της μαθησιακής διαδικασίας στα γνωστικά αντικείμενα πρωτοβάθμιας και προσχολικής εκπαίδευσης και τους τρόπους αξιοποίησης των	1. Επειδή η εκπαίδευση στις νέες τεχνολογίες έχει την αφετηρία της στη προσχολική και πρωτοβάθμια εκπαίδευση, να γνωρίζει τις πηγές παραγωγής εκπαιδευτικού λογισμικού αυτής της ηλικίας μεταφέροντας τις γνώσεις και τον τρόπο προσέγγισης της εκπαιδευτικής διαδικασίας στους δασκάλους-νηπιαγωγούς. 2. Να τους παρουσιάζει αναλυτικά τις μεθόδους εκπαίδευσης και τις τεχνικές. 3. Να έχει τις απαραίτητες γνώσεις ώστε να τους προωθήσει σε εκπαιδευτικά πακέτα, ικανά να δώσουν τις

	ΤΠΕ σε αυτό το πλαίσιο Να γνωρίσουν τις σύγχρονες τάσεις για τη διδακτική των γνωστικών αντικειμένων πρωτοβάθμιας και προσχολικής εκπαίδευσης και τις καινούργιες διδακτικές μεθόδους αξιοποίησης εκπαιδευτικών εργαλείων στο πλαίσιο αυτό Να γνωρίσουν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι μαθητές καθώς και τρόπους αντιμετώπισης των δυσκολιών αυτών γενικά και ειδικά με τη χρήση των υπολογιστικών εργαλείων και περιβαλλόντων	απαραίτητες πληροφορίες.
Αξιολόγηση και προσαρμογή Εκπαιδευτικών Σεναρίων και Δραστηριοτήτων	Η ανάλυση, η προσαρμογή και η δημιουργία διδακτικών σεναρίων, δραστηριοτήτων, φύλλων εργασίας και περιβαλλόντων μάθησης με ΤΠΕ θα συμβάλει ώστε οι εκπαιδευτικοί να: α)είναι σε θέση να εκπονούν εκπαιδευτικά σενάρια και δραστηριότητες β)γνωρίζουν μεθόδους και εργαλεία αξιολόγησης εκπαιδευτικών σεναρίων γ)μπορούν να υποστηρίζουν και να καθοδηγούν τους επιμορφούμενους στην παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού	Γνώσεις και ικανότητες για να πραγματοποιεί υποδειγματικά διδακτικά σενάρια και εκπαιδευτικές δραστηριότητες τέτοιες που να χρησιμοποιηθούν σαν οδηγοί και υποδείγματα, ώστε οι εκπαιδευόμενοι να είναι σε θέση να πράξουν το ίδιο σε δικά τους αντικείμενα μάθησης.
Ανάπτυξη, εφαρμογή και	Η ενότητα αυτή έχει στόχο την	Να είναι σε θέση να οργανώσει

αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Σεναρίων και Δραστηριοτήτων	αυτόνομη (υπό την επίβλεψη επιμορφωτή) και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση, από ομάδες δύο - τριών εκπαιδευτικών, της σχεδίασης και ανάπτυξης διδακτικού υλικού (σεναρίων, δραστηριοτήτων και φύλλων εργασίας) για τη διδασκαλία ενοτήτων συγκεκριμένου αριθμού διδακτικών ωρών (δύο τουλάχιστον ώρες) σε εικονικές συνθήκες τάξης	μαζί με άλλους εκπαιδευτές ομάδες εργασίας σε εικονικές συνθήκες τάξεις, ώστε το παραγόμενο υλικό να είναι μετρήσιμο σε χαρακτηριστικά και ιδιότητες για να χρησιμοποιηθεί σε πραγματική τάξη.

Πίνακας 6 – Ειδικό Μέρος Προγράμματος Επιμόρφωσης Π2

2.8.3 Σύγκριση κοινών Ικανοτήτων Διεθνών Πλαισίων κατάρτισης Τ.Π.Ε. με τις αντίστοιχες του Προγράμματος Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Π2

Στην ενότητα αυτή, επιχειρείται να γίνει η σύγκριση μεταξύ των αποκτούμενων ικανοτήτων των Εκπαιδευτικών, όπως αυτές προκύπτουν από τους πίνακες 2, 4 και 5, ώστε να είναι δυνατή η πληρέστερη εννοιολογική τους προσέγγιση.

Διεθνής (ITT, ISTE, UNESCO)	Ελλάδα (Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Π2)	Κοινές Επαγγελματικές Ικανότητες
Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ, στο να ανακαλύπτουν πράγματα βελτιώνοντας την επαγγελματική τους υπόσταση	Όλα τα διαθέσιμα μέσα να έχουν γίνει απόλυτα αντιληπτά από τους εκπαιδευτές, σε τέτοιο βαθμό ώστε να είναι ικανοί να μεταδίδουν τη γνώση.	Να δρα ως επαγγελματίας που κατέχει, και μεταφέρει τη γνώση και τον πολιτισμό όταν διδάσκει.
Να δίνει εύχρηστες οδηγίες απόλυτα κατανοητές, που να διευκολύνουν την εκπαιδευτική διαδικασία.	Προσαρμογή των ψηφιακών αντικειμένων στις απαιτήσεις των εκπαιδευόμενων με χορήγηση οδηγιών εύχρηστων και λειτουργικών.	Να χρησιμοποιεί με επάρκεια τη γλώσσα επικοινωνίας, προφορικά και γραπτά, χρησιμοποιώντας σωστή γραμματική στα διάφορα αντικείμενα διδασκαλίας.
Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να είναι ικανοί να σχεδιάσουν αποτελεσματικά τις κατάλληλες μαθησιακές εφαρμογές, έτσι ώστε να κατευθύνουν τη διδασκαλία με τη βοήθεια της τεχνολογίας, έχοντας απώτερο σκοπό την παραγωγή εκπαιδευτικού έργου σε ευέλικτα μαθησιακά	Γνωρίζοντας τις σύγχρονες παιδαγωγικές μεθόδους ή τεχνικές να είναι σε θέση να επιλέγουν κατά περίπτωση τις αρμόζουσες και καταλληλότερες για εφαρμογή.	Να σχεδιάζει, να οργανώνει και να επιβλέπει την τάξη με τέτοιο τρόπο ώστε να προωθεί τη μάθηση και την κοινωνική ανάπτυξη των μαθητών.

περιβάλλοντα.		
Να γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν την ΤΠΕ, για να δοκιμάζουν πράγματα, να τα επιτυγχάνουν και να καταλαβαίνουν πώς αυτά πραγματοποιούνται, αξιολογώντας τα αποτελέσματα.	Όλα τα διαθέσιμα μέσα να έχουν γίνει απόλυτα αντιληπτά από τους εκπαιδευτές, σε τέτοιο βαθμό ώστε να είναι ικανοί να επιλέγουν το τι θα διδάξουν, με ποια σειρά, με ποια διαδικασία, τι εκπαιδευτικό πρόγραμμα θα επιλέξουν, σε ποιους και με ποιο τρόπο θα το προσαρμόσουν και πώς θα μετρήσουν τα αποτελέσματα.	Να αξιολογεί την πρόοδο των μαθητών, στα θέματα διδασκαλίας και να κατευθύνει τις αποκτηθείσες ικανότητες.
Να προωθεί στην τάξη κατάλληλες μεθόδους και πρακτικές, ώστε να επιτυγχάνεται η μάθηση με τα καλύτερα αποτελέσματα.	Να επιτυγχάνει την αρτιότερη οργάνωση μέσα στα πλαίσια της σχολικής τάξης, με τέτοιο τρόπο ώστε να αναπτύσσεται η κοινωνική συμπεριφορά των μαθητών.	Να αναπτύσσει και να καθοδηγεί τις μαθησιακές διαδικασίες, οι οποίες αφορούν τους μαθητές, ώστε να αναπτυχθούν ικανότητες σχετικές με το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών
Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να είναι ικανοί να σχεδιάσουν αποτελεσματικά τις κατάλληλες μαθησιακές εφαρμογές, έτσι ώστε να κατευθύνουν τη διδασκαλία με τη βοήθεια της τεχνολογίας, έχοντας απώτερο σκοπό την παραγωγή εκπαιδευτικού έργου σε ευέλικτα μαθησιακά περιβάλλοντα, υποστηρίζοντας τις διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες των διδασκομένων.	Να είναι ευέλικτοι στη χρήση και στην επιλογή αναλόγως με τις απαιτήσεις και τις ιδιαιτερότητες της εκπαιδευτικής ομάδας.	Να ενσωματώνει στη διδασκαλία του τις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες.
Να είναι σε θέση να προετοιμάζει και να παράγει εκπαιδευτικά αντικείμενα και δραστηριότητες, χρησιμοποιώντας κατάλληλο λογισμικό.	Να είναι σε θέση να αποδείξουν με πρακτικές μεθόδους στους εκπαιδευόμενους, τη χρησιμότητα των ψηφιακών κοινοτήτων πρακτικής και μάθησης σε κάθε φάση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και πρακτικής.	Να ενσωματώνει τις ΤΠΕ στην προετοιμασία και διανομή μαθησιακών δραστηριοτήτων.
Να μπορεί να συνεργαστεί με το κοινωνικό περιβάλλον του σχολείου, σε τέτοιο βαθμό ώστε να προσαρμόζει τα εκπαιδευτικά του αντικείμενα, κατά το δυνατόν, στις υπάρχουσες συνθήκες.	Να είναι σε θέση να οργανώσει μαζί με άλλους εκπαιδευτές ομάδες εργασίας σε εικονικές συνθήκες τάξεις, ώστε το παραγόμενο υλικό να είναι μετρήσιμο σε χαρακτηριστικά και ιδιότητες για να χρησιμοποιηθεί σε πραγματική τάξη.	Να συνεργάζεται με διδακτικό προσωπικό, με τους γονείς, τους συναδέλφους, για την τροφοδότηση μαθησιακών αντικειμένων του σχολείου.
Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να αξιολογούν τους εκπαιδευτικούς πόρους και να αποφασίζουν πότε η χρήση της ΤΠΕ είναι ωφέλιμη, σε	Να μπορούν να συνεργάζονται με άλλους συναδέλφους τους, προσφέροντας τις γνώσεις τους και τις ικανότητές τους, αναπτύσσοντας το	Να δεσμεύεται στην επαγγελματική του ανάπτυξη μεμονωμένα ή σε συνεργασία με άλλους.

σχέση με το θεματικό αντικείμενο. Μετά την αξιολόγηση η επιλογή των εκπαιδευτικών πόρων να έχει τη δυνατότητα να ενισχύσει την επαγγελματική τους αποτελεσματικότητα.	επαγγελματικό τους προφίλ.	
Οι διδάσκοντες την ICT χρειάζεται να κατανοούν και να εφαρμόζουν τους κώδικες ηθικής και του νόμου στην πράξη, συμπεριλαμβανομένων των πνευματικών δικαιωμάτων και τον σεβασμό της αποκλειστικής χρήσης καθώς και να είναι γνώστες της σχετικής νομοθεσίας υγιεινής και ασφάλειας στη χρήση των υπολογιστών.	Να έχουν γνώσεις και δεξιότητες ώστε να εξασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία των εργαστηρίων.	Να επιδεικνύει ηθική και υπεύθυνη και επαγγελματική συμπεριφορά στην εξάσκηση των καθηκόντων του.

Πίνακας 7 – Συγκριτική Θεώρηση Διεθνών και Ελληνικών Προγραμμάτων Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών

Εικόνα 8 - Συγκριτική Θεώρηση Διεθνών και Ελληνικών Προγραμμάτων Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών

2.8.4 Ανάλυση Επαγγελματικών Ικανοτήτων

Η κατάρτιση των εκπαιδευτικών κατευθύνεται στην επαγγελματοποίηση και πολιτιστική προσέγγιση της διδασκαλίας που βασίζεται σε ένα πλαίσιο δώδεκα βασικών επαγγελματικών ικανοτήτων.

Κάθε δήλωση ικανότητας συνοδεύεται από μια γενική περιγραφή της έννοιας της ικανότητας και των χαρακτηριστικών της. Το επίπεδο του επιθυμητού έχει επίσης τεθεί για κάθε ικανότητα. Τα στοιχεία αφορούν την απόλυτη επαγγελματική δράση στη διδασκαλία, παρά τις επί συγκεκριμένων θεμάτων, παιδαγωγικές και διδακτικές απαιτούμενες γνώσεις.. Τα χαρακτηριστικά που συνδέονται με την κάθε ικανότητα θα πρέπει να θεωρούνται ως κατευθυντήριες γραμμές για την επιλογή των αντικειμένων της γνώσης κατά την προετοιμασία των προγραμμάτων κατάρτισης των εκπαιδευτικών.

Αν και οι δηλώσεις που αφορούν τις ικανότητες και τα χαρακτηριστικά ισχύουν για όλους τους καθηγητές, ανεξάρτητα από την εμπειρία τους, το επίπεδο της εκμάθησης αναφέρεται σε αυτό που μπορεί λογικά να αναμένεται από μόλις πρόσφατα αποφοιτήσαντα δάσκαλο. Από την άποψη αυτή, το πλαίσιο ικανότητας έχει κάποιους περιορισμούς. Η τρέχουσα βιβλιογραφία για τη συνεχή εκπαίδευση ή κατάρτιση στο χώρο εργασίας τείνει να επικεντρωθεί στις επαγγελματικές πρακτικές των έμπειρων καθηγητών. Έρευνες με τη συμμετοχή νέων εκπαιδευτικών είναι αποσπασματικές και ελλιπείς, και συχνά τείνουν να επικεντρωθούν σε ελλείψεις και όχι με αυτό που είναι πραγματικά σε θέση να κάνουν αμέσως μετά την αρχική εκπαίδευση. Την ίδια στιγμή, τα πρότυπα ικανότητας που θεσπίστηκαν με διάφορες ειδικές ομάδες και επιτροπές δεν έχουν ακόμη ελεγχθεί από εμπειρικές παρατηρήσεις και αξιολογήσεις των νέων πτυχιούχων στο χώρο εργασίας. Απαιτείται περαιτέρω έρευνα σαφώς για να συμβάλει στον καθορισμό του τι μπορεί ρεαλιστικά να αναμένεται από καθηγητή που πρόσφατα αποφοίτησε. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το πλαίσιο προτείνει ότι δεν υπάρχει ιδιαίτερη βαρύτητα για τις διάφορες επαγγελματικές ικανότητες ή προγράμματα κατάρτισης των εκπαιδευτικών. Οι ικανότητες είναι αλληλένδετες, υπό την έννοια ότι πρέπει να συνδεθούν για την ετοιμασία ενός επαγγελματία δασκάλου. Ομοίως, πρέπει να εφαρμοστούν διαδραστικά και όχι γραμμικά. Ως εκ τούτου δεν πρέπει να είναι ένα σύνολο διαδοχικών εργασιών, αλλά τα βήματα που έχουν αντίκτυπο σε κάποιο άλλο και ότι αλλάζουν καθώς εμπλέκονται τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη.

Θεμελιώδεις – Foundations

1. Μεταφορά γνώσης και πολιτισμού με χρήση των ΤΠΕ

Να ενεργεί ως επαγγελματίας που είναι κάτοχος και ερμηνευτής της γνώσης και του πολιτισμού, όταν διδάσκει.

To act as a professional who is inheritor, critic and interpreter of knowledge or culture when teaching students.

Ορισμός ικανότητας

Να ενεργεί ως επαγγελματίας που είναι κάτοχος και ερμηνευτής της γνώσης και του πολιτισμού, όταν διδάσκει.

ΕΝΝΟΙΑ

Η πολιτιστική προσέγγιση στη διδασκαλία είναι μία από τις δύο γενικές κατευθύνσεις του παρόντος εγγράφου. Ο Πολιτισμός ως εκ τούτου πρέπει να υπάρχει σε όλες τις βασικές επαγγελματικές ικανότητες για τους εκπαιδευτικούς. Ως αποτέλεσμα, πολλά χαρακτηριστικά της ικανότητας περιέχουν ρητές αναφορές στην πολιτιστική πτυχή. Ωστόσο, για να υπογραμμιστεί η σημασία της πολιτιστικής γνώσης (και οι δύο επί συγκεκριμένων θεμάτων και προγραμμάτων σπουδών που σχετίζονται) στον τομέα της εκπαίδευσης, είναι επίσης χρήσιμο να δούμε πώς αυτό το βασικό στόχο της κατάρτισης των εκπαιδευτικών μπορεί να εκφραστεί ακόμη με περισσότερη σαφήνεια σε μια επαγγελματική ικανότητα.

Έχει συχνά ειπωθεί ότι όλα όσα σχετίζονται με τον πολιτισμό συμβαίνουν έξω από τα σχολεία-για παράδειγμα, σε μουσεία, στο θέατρο, στους χώρους των επιδόσεων και ούτω καθεξής. Είναι σαφές ότι οι εν λόγω τοποθεσίες είναι άριστες πηγές της πολιτιστικής έκφρασης, αλλά δεν είναι οι μόνες. Τα Σχολεία, ως δευτερεύοντες πολιτιστικοί χώροι, παρέχουν επίσης εξαιρετική πολιτιστική εκπαίδευση για τους μαθητές τους. Κατά τη μακρά περίοδο που δαπανάται στο σχολείο οι μαθητές προωθούνται από την πρωτοβάθμια στη δευτεροβάθμια βαθμίδα της τέχνης και του πολιτισμού. Τα σχολεία διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη της πολιτιστικής ευαισθητοποίησης.

Ο κίνδυνος της τεχνικής στη διδασκαλία έγκειται ακριβώς σε αυτή την πτυχή. Καθηγητές με ανεπαρκή γνώση του αντικειμένου ή αντικειμένων, δεν είναι σε θέση να κατανοήσουν ή να μεταδώσουν στοιχεία του περιεχομένου, είτε στο σχεδιασμό του μαθήματός τους ή στην πραγματική διδασκαλία τους, για να βοηθήσουν τους μαθητές να δημιουργήσουν δεσμούς μεταξύ των στοιχείων της γνώσης και ως εκ τούτου να δίνουν νόημα στη μάθηση τους.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Θέτει τα βασικά σημεία αναφοράς ως προς την πειθαρχία και, τα σημεία κατανόησης (έννοιες, αξιώματα και τις μεθόδους), προκειμένου να διευκολυνθεί σημαντικά, σε βάθος η μάθηση από τους μαθητές.

Οι εκπαιδευτικοί, αν πρόκειται να διαδραματίσουν το ρόλο τους ως διαμεσολαβητές του

πολιτισμού (Zakhartchouk 1999), πρέπει να είναι σε θέση να δομήσουν δευτερογενή πολιτισμική γνώση, τόσο σε πανεπιστημιακό επίπεδο όσο και σε σχολικό επίπεδο, μέσα από προγράμματα κατά τέτοιο τρόπο, ώστε οι μαθητές να είναι σε θέση να το καταλάβουν. Ταυτόχρονα, πρέπει να υποστηρίζουν τους σπουδαστές που μαθαίνουν. Πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν το πανεπιστημιακό επίπεδο γνώσεων για την κατανόηση του αντικειμένου με συγκεκριμένο περιεχόμενο του προγράμματος, ούτως ώστε να διαπιστωθεί η σχέση μεταξύ αντικειμένου με ειδικές γνώσεις και του επιπέδου γνώσεων του σχολείου. Ταυτόχρονα, το σχολικό επίπεδο γνώσεων ή άλλο ειδικού περιεχομένου πρόγραμμα να γίνει πόρος που χρησιμοποιείται για να βοηθήσει τους μαθητές να αναπτύξουν ικανότητες. Για να καταστεί αυτό δυνατό, οι καθηγητές πρέπει να ενεργούν ως κληρονόμοι της γνώσης-με άλλα λόγια, πρέπει να κατανοούν και να εκφράζουν τα θεμελιώδη σημεία αναφοράς, τις έννοιες, αξιώματα και μεθόδους. Αυτά τα σημεία όλα επιβεβαιώθηκαν από την έρευνα για το θέμα-και ειδικά το πρόγραμμα που συνδέεται με τη γνώση των εκπαιδευτικών και τη συμβολή της στην πρακτική διδασκαλία τους.

Είναι επίσης σημαντικό να σημειωθεί ότι η συσσώρευση ειδικών γνώσεων του αντικειμένου δεν σημαίνει κατ' ανάγκη μια συνεκτική κατανόηση της πειθαρχίας (Wilson και Wineburg 1988). Ακριβώς όπως ένας σωρός από τούβλα, δεν αποτελεί ένα σπίτι, η συσσώρευση της γνώσης από άσχετους, δεν αποτελεί μια ολοκληρωμένη, ευέλικτη κατανόηση του θέματος, και σίγουρα δεν διευκολύνει τη μάθηση από τους μαθητές.

Να υιοθετεί μια κριτική προσέγγιση του θέματος.

Η δευτερεύουσα κουλτούρα που παρέλαβαν από τους καθηγητές, τους επιτρέπει να κατανοήσουν τον κόσμο και να είναι κάτι σημαντικό για τους μαθητές τους. Επιτρέπει επίσης να λάβουν μια κριτική προσέγγιση με το αντικείμενό τους και για το περιεχόμενο των μαθημάτων. Μια κριτική προσέγγιση σημαίνει ότι οι εκπαιδευτικοί μπορούν να κρίνουν τις δηλώσεις που περιέχονται σε άτομα και τα προγράμματά τους, και να εκτιμήσουν τις επιπτώσεις τους στο πλαίσιο της τάξης.

Η Πολιτιστική διδασκαλία απαιτεί την κατανόηση της γένεσης και της επιστημολογίας του θέματος. Στην τάξη, οι καθηγητές πρέπει να εφαρμόσουν καταστάσεις διδασκαλίας / μάθησης που να επιτρέπουν σε διαφορετικές ομάδες μαθητών την κατανόηση επί συγκεκριμένων θεμάτων, ώστε να αναπτύξουν ικανότητες που στη συνέχεια θα μπορούν

να εφαρμόζουν σε διάφορα πλαίσια. Αυτός ο στόχος της ανάπτυξης ικανότητας σημαίνει συχνά ότι οι εκπαιδευτικοί πρέπει να δημιουργούν δεσμούς μεταξύ των δικών τους θεμάτων και άλλων, υιοθετώντας ότι αυτό ισοδυναμεί με μια διεπιστημονική προσέγγιση. Μέσα σε μια ομάδα διδασκαλίας, οι καθηγητές πρέπει να είναι σε θέση να προσδιορίζουν τη συμβολή των διαφόρων θεμάτων προς επίλυση ενός δεδομένου προβλήματος. Θα εντάσσουν τα δικά τους θέματα, με τις δικές τους ειδικές μεθόδους και ερωτήσεις σχετικά με την πραγματικότητα, αλλά είναι επίσης ανοικτά σε άλλα άτομα με τις δικές τους απαιτήσεις και τις μεθόδους τους.

Μετατρέπει την τάξη σε μια πολιτισμική βάση ανοικτή σε μια σειρά διαφορετικών απόψεων στο πλαίσιο ενός κοινού χώρου.

Οι εκπαιδευτικοί εργάζονται με τους μαθητές τους για την οικοδόμηση μιας «κουλτούρας στην τάξη», με κοινά σημεία αναφοράς, μια ταυτότητα, τις αξίες, τα μέσα και τις μεθόδους επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται από κοινού και αποτιμώνται από όλους τους φοιτητές. Για να γίνει αυτό, ενθαρρύνουν τους μαθητές να εκφράσουν και να ακούσουν τις απόψεις τους και τις πηγές, και να μπορέσουν να καθιερώσουν μια κοινή αντίληψη. Όταν συμβεί αυτό, ο εκπαιδευτικός προσδιορίζει τις πηγές της παρανόησης ή των συγκρούσεων και θεωρεί ότι το νόημά τους σε ατομικό και συλλογικό πεδίο (εντός και εκτός της αίθουσας διδασκαλίας), με τους μαθητές. Οι εκπαιδευτικοί θα μπορούσαν, για παράδειγμα, να προσκαλέσουν τους μαθητές να περιγράψουν καταστάσεις από διαφορετική οπτική γωνία, ή να βάλουν τους εαυτούς τους στη θέση των άλλων μαθητών. Μπορούν να βοηθήσουν στη συνέχεια τους μαθητές να επισημαίνουν τις διαφορές τους και να κατανοήσουν τη συμβολή αυτών των διαφορών που κάνουν την ποιότητα της μάθησης και της ζωής στην τάξη. Συνδέουν αυτές τις συζητήσεις για την κοινωνική κατάσταση στην οποία διαφορετικές προσεγγίσεις οδηγούν στην κατανόηση, την ευχαρίστηση, την ανακάλυψη και το επίτευγμα.

ΤΟ ΤΕΛΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ.

Μέχρι το τέλος της αρχικής κατάρτισης του/της, ο καθηγητής-σπουδαστής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- ✓ Κατανοεί επί συγκεκριμένων θεμάτων και το πρόγραμμα ειδικών γνώσεων που πρέπει να διδάσκεται, έτσι ώστε να είναι σε θέση να προωθήσει τη δημιουργία ουσιαστικών δεσμών με τους μαθητές.
- ✓ Επιδεικνύει κριτική κατανόηση της πολιτιστικής ανάπτυξης του και να γνωρίζει τις δυνατότητες και περιορισμούς.
- ✓ Επιδεικνύει κριτική κατανόηση της γνώσης που πρέπει να διδάσκεται, έτσι ώστε να είναι σε θέση να προωθήσει τη δημιουργία ουσιαστικών δεσμών με τους μαθητές.
- ✓ Δημιουργεί δεσμούς με την κουλτούρα των φοιτητών στις προτεινόμενες δραστηριότητες μάθησης.

Θεμελιώδεις – Foundations

2. Χρήση γλώσσας επικοινωνίας

Να επικοινωνεί με σαφήνεια στη γλώσσα διδασκαλίας, τόσο προφορικός όσο και γραπτός, με σωστή γραμματική, σε διάφορα πλαίσια που σχετίζονται με τη διδασκαλία.
To communicate clearly in the language of instruction, both orally and in writing, using correct grammar, in various contexts related to teaching.

Ορισμός ικανότητας

Να επικοινωνεί με σαφήνεια στη γλώσσα διδασκαλίας, τόσο προφορικός όσο και γραπτός, με σωστή γραμματική, σε διάφορα πλαίσια που σχετίζονται με τη διδασκαλία.

ENNOIA

Ενώ η οικογένεια αποτελεί βασική πηγή των στοιχειωδών γλωσσικών προφορικών δεξιοτήτων, τα σχολεία μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο για την εισαγωγή σπουδαστών στη γραπτή γλώσσα και τη διδασκαλία στην τυποποιημένη προφορική γλώσσα (Lebrun και Prefontaine 1999). Στο σύνθετο σύγχρονο κόσμο, το επίπεδο των δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο της οικογένειας είναι σαφώς ανεπαρκές για τα άτομα να βρουν εργασία ή να ενσωματωθούν στην κοινωνία. Η γλώσσα διδασκαλίας πρέπει να είναι το επίκεντρο στα σχολεία, όπου πρέπει να μάθει και να τελειοποιηθεί (Task Force για Αναλυτικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 1997).

Έτσι, όλο το διδακτικό προσωπικό, δεν είναι μόνο εκείνο για το οποίο η γλώσσα είναι η ειδικότητά του, και διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στη βελτίωση της ποιότητας των φοιτητών σε γραπτό και προφορικό λόγο. Η απαίτηση να μιλούν και να γράφουν σωστά έχει εφαρμογή σε όλους τους καθηγητές, που δεν είναι μόνο ειδικοί στη γλώσσα διδασκαλίας, διότι όλοι οι δάσκαλοι πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι, με τον τρόπο τους, καθηγητές γλώσσας (Lebrun και Prefontaine 1999: 67). Όλοι οι μελλοντικοί καθηγητές πρέπει να είναι σε θέση να εκφράσουν τις απόψεις καλά τόσο προφορικά όσο και γραπτώς (Ouellon και Dolbec 1999).

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Χρησιμοποιεί κατάλληλη γλώσσα όταν μιλά σε σπουδαστές, σε γονείς και σε συνομηλίκους.

Ενώ οι καθηγητές πρέπει να εξετάσουν την ομιλούμενη γλώσσα των μαθητών τους, δεν είναι μέλη της κοινωνικής ομάδας των μαθητών. Ως ενήλικες τους παραγγέλθηκε από την κοινωνία, να φτιάξουν και να εκπαιδεύσουν μαθητές, οι εκπαιδευτικοί δεν αναμένεται να μιλήσουν με τον ίδιο τρόπο όπως και οι μαθητές τους, ακόμη και αν γνωρίζουν τη γλωσσική παραλλαγή τους. Αντιθέτως, εάν οι δάσκαλοι αποδέχονται την παρουσία ενός είδους κώδικα στη γλώσσα των μαθητών τους, μέσω της οποίας οι μαθητές επιτυγχάνουν την αυτο-αναγνώριση, «θα πρέπει να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση των μαθητών τους για το γεγονός ότι είναι απόλυτα φυσιολογικό να χρησιμοποιούν λέξεις μπορεί να έχουν αρνητική κριτική από ορισμένους ανθρώπους "(Verreault 1999: 36). Ωστόσο, είναι σημαντικό να μη λάβει θέση υπέρ της ποιότητας γλώσσας σε βάρος της πολυμορφίας "(μια τέτοια θέση) θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη διάκριση μεταξύ της φυσικής χρήσης της γλώσσας και τη δυνατότητα προσαρμογής σε διαφορετικές καταστάσεις επικοινωνίας" (Ouellon και Dolbec 1999).

Παρατηρεί κανόνες της γραμματικής και ύφους όταν γράφει κείμενα που προορίζονται για μαθητές, γονείς ή συμμαθητές.

Όπως επισημαίνεται από Ouellon και Dolbec (1999), οι καθηγητές δεν πρέπει να έχουν μόνο θεωρητική γνώση των κανόνων του γραπτού λόγου, αλλά πρέπει επίσης να θέτουν τους κανόνες αυτούς στην πράξη κάθε φορά που γράφουν κείμενα. Εδώ, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο ως πρότυπα για τους μαθητές τους, και όχι μόνο όταν διορθώνουν δοκίμια. Κείμενα γραμμένα για γονείς προβλέπουν επίσης ορατή απόδειξη γλωσσικής επάρκειας, καθώς και πολλοί γονείς, με ικανότητα λόγου, είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοι σε αυτή την πτυχή.

Είναι ικανός να πάρει θέση, να υποστηρίζει τις ιδέες του και το θέμα του με συνεπή, αποτελεσματικό, επικοινωνιακό και σεβαστό τρόπο κατά τη διάρκεια των συζητήσεων.

Η τρέχουσα μεταρρύθμιση επιτρέπει στους διδάσκοντες και στην ομάδα του σχολείου πολύ μεγαλύτερη ελευθερία στη λήψη παιδαγωγικών επιλογών. Οι καθηγητές θα κληθούν να εξηγήσουν και να δικαιολογήσουν την ενέργεια στην οποία προβαίνουν στις τάξεις τους και στο σχολείο. Πρέπει να είναι σε θέση να υποστηρίξουν την έννοια και τη σημασία των επιλογών τους με τους φοιτητές, με άλλους καθηγητές, με τη διεύθυνση των σχολείων, με τους γονείς και τους εταίρους σε προγράμματα των σχολείων και των φοιτητικών υπηρεσιών.

Επικοινωνεί με ιδέες που χρησιμοποιούν συνοπτικά ακριβές λεξιλόγιο και σωστή σύνταξη.

Σύμφωνα με Ouellon και Dolbec (1999:18), οι καθηγητές πρέπει να αποκτήσουν ένα πιο εκτεταμένο λεξιλόγιο και μια μεγαλύτερη ποικιλία σύνταξης, έτσι ώστε «να είναι σε θέση να ικανοποιήσουν ένα ευρύτερο φάσμα των αναγκών και των καταστάσεων της επικοινωνίας». Αυτό είναι ακόμη πιο σημαντικό εάν λάβουμε υπόψη την ποικιλομορφία των πόρων του σχολείου σε ένα πλαίσιο όπου, για πολλούς μαθητές, η γλώσσα διδασκαλίας δεν είναι η μητρική τους.

Διορθώνει τα λάθη που κάνουν οι μαθητές κατά την ομιλία και σύνταξη.

Όλοι οι καθηγητές πρέπει να δώσουν προσοχή στην ποιότητα των μαθητών τους, σε γραπτή και προφορική γλώσσα. Ωστόσο, θα πρέπει να αποδείξουν ότι είναι

αποφασισμένοι στο θέμα αυτό. Όπως επισημαίνεται από τον Brent (1999: 125), οι καθηγητές στο Κεμπέκ αντιμετωπίζουν ένα δίλημμα: θα πρέπει να εφαρμόζουν το παιδαγωγικό πρότυπο γλώσσας με βάση τη μέση ή ανώτερη τάξη, ένα πρότυπο που ορίζεται αλλού και απέχει πολύ από την τακτική να χρησιμοποιείται στη γλώσσα στο Κεμπέκ, ή θα πρέπει να επιλέξουν ένα παιδαγωγικό πρότυπο που βασίζεται στη λαϊκή χρήση γλώσσας στο Κεμπέκ; Σύμφωνα με το Brent, η μεσαία οδός μεταξύ των δύο αυτών άκρων θα ήταν περισσότερο αποδεκτή.

Συνεχώς προσπαθεί να βελτιώσει τις δικές του προφορικές και γραπτές γλωσσικές δεξιότητες.

Ποιοτική ανάγνωση κειμένων μπορεί να βοηθήσει τους καθηγητές να ανακαλύψουν έναν πλούτο παραδειγμάτων που μπορούν να χρησιμοποιούν στη διδασκαλία τους. Υπάρχουν επίσης πολλά έργα αναφοράς διαθέσιμα, συμπεριλαμβανομένων βιβλίων γραμματικής και λεξικών, που είναι απαραίτητοι πόροι για τους εκπαιδευτικούς. Ωστόσο, για να είναι σε θέση να αναφέρονται σε αυτά τα εργαλεία και να τα χρησιμοποιούν καταλλήλως, οι καθηγητές πρέπει να έχουν επαρκή γνώση της γλώσσας τους. Μπορεί να έχουν ξεχάσει τον κανόνα ή την εξαίρεση, και μπορεί να χρησιμοποιήσουν αυτά τα εργαλεία για να αποφεύγει λάθη που θα αναπαράγονται από τους μαθητές τους. Ωστόσο, εάν δεν έχουν καλές βασικές γνώσεις, δεν θα γνωρίζουν ότι έχουν κάνει λάθος.

ΤΕΛΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ενώ η γλωσσική ικανότητα είναι ένα σημαντικό στοιχείο για πολλά επαγγέλματα, για τους εκπαιδευτικούς είναι ζωτικής σημασίας. Πράγματι, οι εκπαιδευτικοί, ανεξάρτητα από τα μαθήματα που διδάσκουν, χρησιμοποιούν τη γλώσσα σε όλες τις δραστηριότητές τους προκειμένου να βοηθήσουν τους μαθητές τους να μάθουν. Είναι συνεχώς σε πρώτη θέση ως πρότυπα για τους μαθητές τους. Ακόμη και πρόσφατα ειδικευμένοι καθηγητές θα πρέπει να αποδείξουν την καλής ποιότητας σε γραπτή και προφορική γλώσσα.

Στο τέλος της αρχικής κατάρτισης ο καθηγητής-σπουδαστής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- ✓ Χρησιμοποιεί άριστα τους κανόνες της προφορικής και γραπτής έκφρασης, έτσι ώστε να είναι κατανοητός από τη γλωσσική κοινότητα
- ✓ Να εκφράζει τον εαυτό του με ευκολία, ακρίβεια, αποδοτικότητα που προσδοκά η κοινωνία της διδασκαλίας από έναν επαγγελματία.

Διδακτική Πράξη – Teaching Act

3. Καθοδήγηση μαθησιακών διαδικασιών

Να αναπτύξει και να κατευθύνει τη διαδικασία διδασκαλίας / μάθησης που είναι κατάλληλη για τους μαθητές που ενδιαφέρονται για το περιεχόμενο κάποιου θέματος, με στόχο την ανάπτυξη των ικανοτήτων που αναφέρονται στα προγράμματα σπουδών.

To develop teaching/learning situations that are appropriate to the students concerned and the subject content with a view to developing the competencies targeted in the programs of study.

Ορισμός Ικανότητας

Να αναπτύξει και να κατευθύνει τη διαδικασία διδασκαλίας / μάθησης που είναι κατάλληλη για τους μαθητές που ενδιαφέρονται για το περιεχόμενο κάποιου θέματος, με στόχο την ανάπτυξη των ικανοτήτων που αναφέρονται στα προγράμματα σπουδών.

ΕΝΝΟΙΑ

Η μάθηση μεταφέρεται σε ένα πρόγραμμα σπουδών πρέπει να σχεδιαστεί από μια κοινωνικο κοσμοτροβιστική προοπτική στην οποία ο φοιτητής είναι ο κύριος παράγοντας στη διαδικασία της μάθησης. Η μεταρρύθμιση των προγραμμάτων σπουδών, μέσω της μάθησης των μαθητών, επιβεβαιώνει τα πιο βασικά στοιχεία του επαγγέλματος, την ενίσχυση και την υποστήριξη τους» (Bisailon 1994). Σχεδιάζοντας τη διδασκαλία / μάθηση είναι ένα από τα πιο θεμελιώδη από αυτά τα στοιχεία.

Σχεδίαση σημαίνει ουσιαστική δημιουργία, ανοικτές καταστάσεις που επιτρέπουν στους μαθητές να οδεύουν προς τη γνώση, στο τέλος του κύκλου των ικανοτήτων μάθησης σε χρονική διάρκεια περισσότερη του ενός έτους. Οι ικανότητες προσέγγισης εστιάζονται στη διαδικασία που οδηγεί στη μάθηση, την ενσωμάτωση της μάθησης και την ανάπτυξη

σύνθετων πνευματικών ικανοτήτων. Σε αντίθεση με τις πιο παραδοσιακές καταστάσεις όπου ο δάσκαλος είναι ο πλέον συμμετέχων ενεργά στην αντιμετώπιση των μαθησιακών αντικειμένων, αυτού του είδους η προσέγγιση απαιτεί καταστάσεις ανοικτής μάθησης όπου οι μαθητές συμμετέχουν σε διαδικασίες που απαιτούν τις εκ των προτέρων παρατηρήσεις τους για τη μάθηση, μια εικόνα των ορίων ότι η μάθηση, δεν τους αναγκάζει να χειραγωγηθούν και να κατέχουν τις νέες πληροφορίες για τον εντοπισμό και την επίλυση ενός προβλήματος, να εκτελούν κάποια λειτουργία, που παράγει αποτέλεσμα ή την εκτέλεση ενός έργου. Στη διαδικασία σχεδιασμού θα πρέπει να επικεντρωθεί το ανώτερο επίπεδο των ικανοτήτων.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Τοποθετεί την επιλογή και το περιεχόμενο της διδακτικής διαδικασίας σε δεδομένα που προέρχονται από τις πρόσφατες διδακτικές και παιδαγωγικές έρευνες.

Ενώ οι εκπαιδευτικοί δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τη μάθηση των μαθητών τους, δεδομένου του αριθμού των άλλων ατόμων που εμπλέκονται σε αυτό, είναι υπεύθυνοι για τις μεθόδους που χρησιμοποιούν, να αναθέσουν και να εκπαιδεύουν τους φοιτητές. Πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν ότι έχουν χρησιμοποιήσει τις καλύτερες μεθόδους για το πλαίσιο της διδασκαλίας. Για να γίνει αυτό, θα πρέπει να αναφέρονται σε εκπαιδευτικά ερευνητικά δεδομένα. Τα τελευταία είκοσι χρόνια, διδακτικές και παιδαγωγικές ερευνητές έχουν αναπτύξει μια βάση των επαγγελματικών γνώσεων των εκπαιδευτικών που περιλαμβάνει τις θεμελιώδεις έννοιες (π.χ. τις έννοιες των εκπαιδευτικών κινήτρων, γνωστικών και μεταγνωστικών στρατηγικών, αναπαράσταση, επιστημολογικά εμπόδια και διδακτικές μεταφορές) και εντοπίζει δυνητικά χρήσιμες πρακτικές και αποτελεσματικές δράσεις (Jonnaert και Vander Μπορχτ 1999 Gauthier et al. 1997? Reynolds 1989). Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να εργαστούν με την ομάδα διδασκαλίας να εκσυγχρονίσουν τις γνώσεις τους από αυτές τις έννοιες και τις πρακτικές, και στη συνέχεια να επιλέγουν και να προσαρμόζουν αυτές που σχετίζονται με το πλαίσιο.

Επιλέγει και ερμηνεύει ειδικές γνώσεις όσον αφορά τους στόχους, τις αρμοδιότητες και με την επιφύλαξη του περιεχομένου που καθορίζεται στα προγράμματα σπουδών.

Αυτό το χαρακτηριστικό της ικανότητας που ισχύει πρωτίστως για τον σχεδιασμό του μαθησιακού κύκλου ενός μαθητή. Η ομάδα διδασκαλίας προσδιορίζει τις αρμοδιότητες που θα αναπτυχθούν από τους μαθητές κατά τη διάρκεια του κύκλου, σε συνδυασμό με το συγκεκριμένο περιεχόμενο του αντικειμένου που πρέπει να αποκτηθεί και να εφαρμοστεί στην απόκτηση αυτών των ικανοτήτων. Στη συνέχεια εξετάζει τη συμβολή του πανεπιστημιακού επιπέδου γνώσεων για την κατανόηση του περιεχομένου του προγράμματος, τη δημιουργία δεσμών μεταξύ των τομέων της γνώσης, διαθεματικές ικανότητες και την εμπειρία τους τομείς της ζωής στο οποίο θα βρίσκονται οι ικανότητες αυτές. Επομένως, πρόοδος της εκμάθησης που σημειώθηκε από τους φοιτητές στο πλαίσιο του κύκλου, βοηθά στην ανάπτυξη προτάσεων για την εφαρμογή της οργάνωσης του προγράμματος.

Τα σχέδια διδασκαλίας και διαδικασίες αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη τη λογική του περιεχομένου που πρέπει να διδάσκεται και την ανάπτυξη της μάθησης.

Οι εκπαιδευτικοί εργάζονται με τα μέλη της ομάδας διδασκαλίας στον καθορισμό της σειράς με την οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστεί το περιεχόμενο, για να εξασφαλιστεί ότι οι μαθησιακές καταστάσεις περιλαμβάνουν την προηγούμενη μάθηση που απαιτείται για την εκτέλεση ενός έργου, την αντιμετώπιση ενός προβλήματος ή για να ξεκινήσει μια εργασία, και να προετοιμάσει τους μαθητές για μεταγενέστερες καταστάσεις μάθησης. Δεν υπάρχει μία καλύτερη ακολουθία -αυτό εξαρτάται από τον τομέα της μάθησης, τη σύμπλεξη και την κατάταξη των εννοιών και του περιεχομένου, καθώς και τα στοιχεία που οι ίδιοι οι φοιτητές θέτουν σε μια μαθησιακή κατάσταση. Επιπλέον, η προσέγγιση (κατάσταση πρόβλημα, πολιτιστική παραγωγή, τεχνικό έργο, έρευνα ή έργο), μπορεί ενίοτε να οδηγήσει σε αλλαγές στην αρχική ακολουθία εάν υπάρχει ανάγκη να αντιμετωπιστεί το περιεχόμενο που απαιτείται ειδικά για το έργο, αλλά δεν συμπεριλήφθηκε στο αρχικό σχέδιο.

Λαμβάνει υπόψη τα προαπαιτούμενα, παραστάσεις, κοινωνικές διαφορές (δηλαδή το φύλο, την εθνική καταγωγή, τις κοινωνικοοικονομικές και πολιτιστικές διαφορές), τις ανάγκες και τα ειδικά συμφέροντα των φοιτητών κατά την ανάπτυξη της διδασκαλίας / μάθησης.

Αν οι προτάσεις του προγράμματος είναι για τον μετασχηματισμό μαθησιακών αντικειμένων και θέσεων θα πρέπει να ερμηνεύονται σύμφωνα με το σύνολο των γνώσεων που μεταδίδονται από τον μαθητή, και μερικές φορές από το σχολείο, σε σχέση με τη μάθηση. Jonnaert και Vander Μπορχτ (1999: 104) έγραψε ότι «ο εκπαιδευτικός πρέπει να παρουσιάζει μια επιστημολογική ρήξη από τις δικές του γνώσεις αναφοράς και πληροφορίες σε αυτή τη γνώση, να είναι σε θέση να λάβει υπόψη τις αντιλήψεις των μαθητών και τις θεωρίες σχετικά με αυτή .. " Ωστόσο, δεν είναι θέμα των ελέγχων, ποιες είναι οι φοιτητές που ήδη γνωρίζουμε μέσω των προϋποθέσεων ή ερωτήσεων προς την τάξη σε προηγούμενα μαθήματα. Λαμβάνοντας υπόψη τις αντιλήψεις και τις θεωρίες των φοιτητών προϋποθέτει επίγνωση ότι με την εμπειρία τους μέσα και έξω από το σχολείο μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την κατασκευή αντιλήψεων και εξηγήσεων σχετικά με το περιεχόμενο των μαθημάτων και των καταστάσεων, καθώς επίσης και για διάφορες πτυχές του κόσμου (εξέταση των σχέσεων τους με τον κόσμο). Διερευνώντας παραστάσεις των μαθητών, οι εκπαιδευτικοί είναι σε θέση να αναπτύξουν μια παιδαγωγική γνώση του αντικειμένου (Shulman 1987, 1986), με άλλα λόγια, να προβλέψουν τις διαδρομές, τις προκλήσεις και την καθήκοντα εκμάθησης που απαιτούνται για την καθοδήγηση των μαθητών για μια πιο πλούσια και πιο περίπλοκη κατανόηση των εργαλείων και των γνώσεων στον τομέα της μάθησης.

Επιλέγει διαφορετικές προσεγγίσεις διδασκαλίας, που είναι κατάλληλες για την ανάπτυξη των ικανοτήτων που αναφέρονται στα προγράμματα σπουδών.

Οι ικανότητες απευθύνονται στα προγράμματα σπουδών που διαφέρουν πολύ. Εκτός από το θέμα-ειδικές αρμοδιότητες που σχετίζονται με τα πέντε πεδία της εκπαίδευσης, υπάρχουν επίσης «ικανότητες των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, μεθοδολογικές, προσωπικού και κοινωνικού χαρακτήρα, καθώς και ικανότητες που σχετίζονται με ανακοίνωση που στοχεύει στην ανάπτυξη ολόκληρου του ατόμου και να λειτουργεί ως εφαλτήριο για την εκ νέου θέση της μάθησης σε πολλές άλλες περιπτώσεις "(Ministère de l'Éducation 2000: 13). Ο στόχος της επανατοποθέτησης της μάθησης στην τάξη, την οποία οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν ως οδηγό κατά την επιλογή και τη δόμηση του περιεχομένου της μάθησης, είναι επίσης ένα βασικό στοιχείο για την επιλογή της διδακτικής προσέγγισης.

Παρέχει στους σπουδαστές τους πόρους που χρειάζονται για να λάβουν μέρος στη διαδικασία μάθησης.

Η διαδικασία μάθησης που είναι πλούσια και ανοικτή στον κόσμο απαιτεί μια σειρά από οργανωμένους πόρους, τόσο ντοκουμέντα και, σε ορισμένες περιπτώσεις, ανθρωπιά. Οι Εκπαιδευτικοί συνδυάζουν το διδακτικό υλικό τους με τους πόρους από την καθημερινή ζωή ή την ποπ κουλτούρα, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ή διαφήμισης, για να προκαλέσουν ασυνήθιστη ανάμειξη και επομένως πολιτιστικές συγκρούσεις. Δείχνουν στους μαθητές τις διαφορετικές πηγές της διαβούλευσης για ορισμένα έργα ή εργασίες, και να τους διδάσκουν πώς να λάβουν τα σχετικά στοιχεία, ιδίως εάν τα καθήκοντα αυτά αφορούν τη χρήση των CD-ROM, hyperlinks, βάσεις δεδομένων, βιβλιοθήκες, βιβλιοθήκες μουσικής ή εικόνας και των τραπεζών για videoclip Διαδίκτυο. Αναγνωρίζουν τους μαθητές των οποίων οι δυσκολίες με το αντικείμενο έχουν σχέση με τον τρόπο που η πληροφορία σχηματίστηκε ή παρουσιάστηκε και εγκρίνουν άλλες δυνατότητες και μεθόδους παροχής της.

Υποστηρίζουν τη μάθηση των φοιτητών μέσω ερωτήσεων και την παροχή συχνών ανατροφοδοτήσεων σχετικά με την προώθηση της ένταξης και της μεταφοράς της μάθησης.

Στην προσπάθεια για την παροχή ανάδρασης υπάρχει σχεδιασμός για να βοηθήσει τους φοιτητές να προσαρμόσουν τις δράσεις τους, τη διόρθωση λαθών και την προσαρμογή των μεθόδων διδασκαλίας σε αυτούς, οι καθηγητές επίσης εργάζονται σχετικά με τις διαδικασίες σκέψης που εμπλέκονται σε μια μαθησιακή κατάσταση. Βοηθούν τους μαθητές να αναγνωρίσουν τις καταστάσεις και συνθήκες υπό τις οποίες είναι βέβαιο γνώσεων που χρησιμοποιούνται, και να εξετάσει τις οικογένειες των περιπτώσεων για τις οποίες η γνώση είναι κατάλληλη (Legendre 2000). Ενθαρρύνουν τους μαθητές να εντοπίσουν άλλες παρόμοιες ενέργειες, τόσο πνευματικά όσο και μεθοδολογικά, να λάβουν σε άλλους τομείς της μάθησης και στην καθημερινή ζωή τους, και να εξηγήσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές τους. Χρησιμοποιούν ή να βοηθούν στον εντοπισμό παραδειγμάτων διαδικασιών ή ικανοτήτων που είναι κοινές σε πολλά γνωστικά αντικείμενα ή περισσότερες επαγγελματικές δραστηριότητες, συνδέοντάς τις με τα βήματα που οι μαθητές μαθαίνουν.

Ενθαρρύνει την ομαδική εργασία.

Η ικανότητα να ενθαρρύνουν την ομαδική εργασία (π.χ. για να σχηματίσουν υποομάδες, να εκχωρήσουν, να διανείμουν και να εποπτεύουν τις εργασίες, τη διευθέτηση των συγκρούσεων ή λειτουργικά προβλήματα, κ.λπ.) δεν δίνει μια πλήρη εικόνα για την έννοια του εν λόγω στοιχείου. Πράγματι, η έννοια προέρχεται αρχικά από την έννοια της ικανότητας που αναφέραμε προηγουμένως, και από τη δήλωση στο πρόγραμμα σπουδών για παιδιά προσχολικής και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης: «Η αρμοδιότητα αυτή βασίζεται στην αποτελεσματική εφαρμογή και τη χρήση ενός συνόλου των πόρων» (Minnest de l'Education 2000: 10). Οι εν λόγω πόροι είναι ταυτόχρονα εκείνοι που κατέχονται από ένα άτομο ή διατίθενται στη μάθηση ατόμου ή στο περιβάλλον εργασίας (Le Boterf 1999). Από την άποψη αυτή, οι μαθητές στην τάξη είναι επίσης τα άτομα των πόρων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εκμάθηση της δραστηριότητας. Διαθέτουν γνώση, πείρα και δεξιότητες που μπορούν να συμβάλουν στην πρόοδο και στις προσπάθειες των άλλων μαθητών. Οι Εκπαιδευτικοί μοιράζουν δραστηριότητες ανάλογα με την πρόοδο που σημειώθηκε από τους μαθητές στην εκμάθησή τους.

ΤΟ ΤΕΛΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ο Εκπαιδευτικός κατευθύνεται προς την απόκτηση των ικανοτήτων, τον πλούτο και την πολυπλοκότητα των σχέσεων που θα καθοριστούν με τη γνώση. Αυτό σημαίνει, πρώτα απ' όλα, ότι οι δάσκαλοι- φοιτητές θα γνωρίσουν μια πραγματική επιστημολογική ρήξη κατά τη διάρκεια της αρχικής τους κατάρτισης (Jonnaert και Vander Μπορχτ 1999), ιδίως όσον αφορά τις γνώσεις πανεπιστημιακού επιπέδου που μεταδίδονται ως μέρος της κατάρτισης. Δεν είναι ένα ζήτημα που εκτός από τη γνώση, αλλά και τη μάθηση με την άμεση συμβολή του με σκοπό να εξασφαλιστεί η απόκτηση των ικανοτήτων, σε θέματα της σύγχρονης ζωής. Βασικά, σε νέους εκπαιδευτικούς να μάθουν πώς να εντάσσουν τη σχέση των μαθητών με γνώσεις στο επίκεντρο των ανησυχιών τους, και να αναπτύξουν μια πολύπλοκη, κριτική κατανόηση της ανάπτυξης του προγράμματος και της συνοχής του.

Μέχρι το τέλος της αρχικής κατάρτισης του ο καθηγητής φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

Αναπτύξει κατάλληλες και ποικίλες διδασκαλίες εκμάθησης που περικλείουν ένα εύλογο επίπεδο πολυπλοκότητας και επιτρέπουν στους μαθητές να σημειωθεί πρόοδος στην ανάπτυξη των ικανοτήτων τους.

- ✓ Δομεί αυτές τις δραστηριότητες σε ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο.
- ✓ Οδηγεί τους φοιτητές, μέσω των κατάλληλων παρεμβάσεων, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων μάθησης.
- ✓ Καθοδηγεί τους μαθητές να εργάζονται από κοινού σε συνεργασία. Εντοπίζει τα προβλήματα διδασκαλίας μάθησης που ανακύπτουν και χρησιμοποιεί τους κατάλληλους πόρους για την αποκατάστασή τους.

Διδακτική Πράξη – Teaching Act

4. Αξιολόγηση προόδου

Να αξιολογεί την πρόοδο των σπουδαστών στην εκμάθηση του περιεχομένου του θέματος και να ελέγχει τις σχετικές ικανότητες.

To evaluate student progress in learning the subject content and mastering the related competencies.

Ορισμός Ικανότητας

Να αξιολογεί την πρόοδο των σπουδαστών στην εκμάθηση του περιεχομένου του θέματος και να ελέγχει τις σχετικές ικανότητες.

ΕΝΝΟΙΑ

Η αξιολόγηση αποτελεί πλέον μέρος της μαθησιακής διαδικασίας, και πραγματοποιείται σε καθημερινή βάση σε πολλές αλληλεπιδράσεις μεταξύ φοιτητών και καθηγητών, φοιτητές και άλλους μαθητές, σπουδαστές και καταστάσεις. Η μαθησιακή λειτουργία υποστήριξης υπερισχύει της λειτουργίας πιστοποίησης, η οποία προορίζεται κάποιες φορές στο τέλος του συνόλου των διεργασιών (D' Amour 1996? Aylwin 1995). Αφορά τους φοιτητές ενεργά, και πρέπει να διενεργείται κατά τέτοιο τρόπο ώστε οι μαθητές σταδιακά να γίνονται ανεξάρτητοι, σε θέση να αναλάβουν (με την υποστήριξη από το δάσκαλο και άλλους φοιτητές) διαδικασίες που τους επιτρέπουν να κρίνουν την απόδοσή τους. Αθροιστικά οι αξιολογήσεις ερμηνεύονται βάσει των κριτηρίων που καθορίζονται τα

αναμενόμενα χαρακτηριστικά απόδοσης. Οι φοιτητικές επιδόσεις σε σύγκριση δεν με εκείνες άλλων μαθητών, αλλά με τους τύπους των αποτελεσμάτων που αναμένονται, είναι γνωστό, αποδεικνύονται ξανά και ξανά, και παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας. Η ομάδα διδασκαλίας καταστρώνει το πρόγραμμα αξιολόγησης με καταστάσεις και πλαίσια, και περιγράφει τις πτυχές των επιδόσεων των μαθητών, μαζί με τα κριτήρια, που θα αποτελέσει το επίκεντρο της αξιολόγησης αθροιστικά.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Συγκεντρώνει πληροφορίες, όπως οι μαθητές να συμμετέχουν σε μια κατάσταση μάθησης, προκειμένου να προσδιοριστούν τα πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες τους και να αναθεωρήσουν και να προσαρμόσουν τη διδασκαλία του αναλόγως για να τους βοηθήσουν στην πρόοδο τους.

Όταν οι σπουδαστές βρίσκονται σε μία κατάσταση μάθησης, οι εκπαιδευτικοί τους παρατηρούν και τους ρωτούν προκειμένου να δουν τι κάνουν, να διορθώσουν τυχόν παρανοήσεις σχετικά με τις οδηγίες και να εξασφαλίσουν ότι έχουν επιλεγεί σωστά ή ερμηνεύονται τα δεδομένα που χρειάζονται για την εκτέλεση των καθηκόντων. Η προσοχή των μαθητών πρέπει να κατευθύνεται προς τις σχετικές πτυχές της κατάστασης ή τις επιδόσεις, ώστε να μπορούν να ρυθμίζουν τις δράσεις και το σχέδιο τους ή να αναθεωρήσουν τα βήματα τους. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να παρέχουν πληροφόρηση για τη γνωστική (ακρίβεια των πληροφοριών και των γνωστικών στρατηγικών, την καταλληλότητα των μεταγνωστικών στρατηγικών), συναισθηματική (ποιότητα της προσπάθειας, την ικανότητα να επιτύχει, η σχέση με την εκπαίδευση ή το σχολείο) και κοινωνική (διαφάνεια, συνεργασία, συμμετοχή), πτυχή της επίδοσης που απαιτείται από την εργασία ή την κατάσταση. Ανάλογα με την πρόοδο των μαθητών, οι δάσκαλοι τότε προσαρμόζουν τα στοιχεία της κατάστασης, ή αναθεωρούν και επεκτείνουν την ενοποιημένη μάθηση που είναι αναγκαία για το έργο. Πρέπει να αποκτήσουν ή να διασφαλίσουν ότι οι φοιτητές έχουν πρόσβαση σε αυτοέλεγχο σε μεθόδους μάθησης, ώστε να έχουν όσο το δυνατόν περισσότερο τον έλεγχο των δραστηριοτήτων τους (Louis 1999? Tardif 1998? Πόλο de l'Est 1996). Τέλος, οι καθηγητές πρέπει να τεκμηριώνουν τις πηγές πληροφοριών τους έτσι ώστε να είναι σε θέση να παρακολουθούν την πρόοδο των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία και τα έργα τους, και να σε θέση να βασίζονται τις αποφάσεις τους σχετικά με το πόσο καλά οι μαθητές έχουν εξοικειωθεί με τις

αρμοδιότητες.

Κάνει έναν απολογισμό της μάθησης που αποκτούν οι σπουδαστές, προκειμένου να εκτιμηθεί η γνώση τους για τις σχετικές ικανότητες.

Η αναθεώρηση της μάθησης λαμβάνει χώρα στο τέλος ενός κύκλου και διευθύνει τις ικανότητες των μαθητών που έχουν αποκτήσει κατά τη διάρκεια του κύκλου. Η αξιολόγηση επιτρέπει στους καθηγητές να λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με την εκπαιδευτική πορεία κάθε μαθητή (εμπλουτισμός ή ειδικά μέτρα στήριξης) και να ενημερώνει τους γονείς για την πρόοδο που σημειώνεται στο τέλος του κύκλου απόκτησης ικανοτήτων (Ministère de l'Éducation 2000a). Η αναθεώρηση της μάθησης είναι σε αντίθεση με άλλες μορφές αξιολόγησης που λαμβάνουν χώρα κατά τη διάρκεια του κύκλου (κάρτες έκθεσης) και έχει σχεδιαστεί για να κριθεί η ανάπτυξη των ικανοτήτων και να βοηθήσει τους μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικούς που συμμετέχουν για να επιλέξουν το επόμενο βήμα στην πορεία μάθησης.

Σχεδιάζει ή χρησιμοποιεί εργαλεία για την αξιολόγηση της προόδου των φοιτητών και την εκμάθηση των δεξιοτήτων.

Πρώτον, οι καθηγητές βασίζονται στα εργαλεία αξιολόγησης των ικανοτήτων στην κατανόηση των κυριότερων διαφορών μεταξύ των κριτηρίων που πρέπει να πληρούνται και αυτών που χρησιμοποιούνται σε παραδοσιακές ασκήσεις αξιολόγησης. Για παράδειγμα, η παραδοσιακή αξιολόγηση υπογραμμίζει την ακρίβεια των έξω από το κείμενο γνώσεων και τη συμμόρφωση των μεθόδων που χρησιμοποιούνται με αυτές που διδάσκονται. Κατά την αξιολόγηση της ικανότητας, οι καθηγητές πρέπει να κρίνουν πόσο καλά ο σπουδαστής έχει διαβάσει το πρόβλημα, πόσο αποτελεσματικές λύσεις προτείνει, αν ο φοιτητής έχει χρησιμοποιήσει τις γνώσεις εύστοχα, και πόσο καλά αιτιολογεί τη στρατηγική που χρησιμοποιεί (Pole de l'Est 1996). Οι διαφορές αυτές αντανakλώνται στην επιλογή των μέσων που πρέπει να έχουν σχεδιαστεί ή προσαρμοστεί, μια επιλογή η οποία καταργεί αυτόματα κάθε μέθοδο ενισχύει τα μαθησιακά προβλήματα ένταξης: ψηφιδωτό μάθησης, ταξινομημένη μάθηση, επιφάνεια μάθησης, δυσκολίες στη δόμηση και την επικοινωνία σκέψης, κ.λπ. (Bizier 1998).

Οι Εκπαιδευτικοί υποστηρίζουν την πρόοδο των φοιτητών μέσω των διαφόρων δικτύων παρακολούθησης ή αξιολόγησης και ελέγχου, η πολυπλοκότητα των οποίων ποικίλλει

ανάλογα με το χρόνο και εκπαιδευτικούς στόχους (γνωστική, συναισθηματική και κοινωνική). Προσδιορίζουν παρατηρήσιμα στοιχεία με τα οποία συνδέουν περιγραφικά, γραφικά ή με αριθμητικές κλίμακες που τους επιτρέπουν να καταγράψουν τις παρατηρήσεις τους (Louis 1999). Ενημερώνουν τους φοιτητές για το περιεχόμενο αυτών των πινάκων και των καταλόγων, δείχνοντάς τους πώς να τα χρησιμοποιούν για να καθοδηγούν τη μάθησή τους, προσφέροντας τα σχόλιά τους στους συμμαθητές, ή εξετάζοντας το παραγόμενο έργο εντός ή εκτός της αίθουσας διδασκαλίας. Αλλάζουν τα στοιχεία και κλίμακες με βάση τις αντιδράσεις των φοιτητών, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι μαθητές στην κατανόηση και χρήση των εργαλείων, καθώς και το πλαίσιο στο οποίο εφαρμόζονται οι εργαλεία. Χρησιμοποιούν απλές αλλά πλήρεις δηλώσεις για να θέσουν τα επίπεδα επιδόσεων των μαθητών. Περιστασιακά, μπορούν να χρησιμοποιούν μεθόδους που δίνουν έμφαση στο χειρισμό και την απομνημόνευση των πληροφοριών και των διαδικασιών, για παράδειγμα κατά την είσοδο σε ένα πεδίο που απαιτεί εξοικείωση με συγκεκριμένους όρους, ως προϋπόθεση για πιο σύνθετες δραστηριότητες.

Επικοινωνεί τα αναμενόμενα αποτελέσματα για τους σπουδαστές και τους γονείς και παρέχει ανατροφοδότηση σχετικά με την πρόοδο των σπουδαστών και γνώση των αρμοδιοτήτων με σαφή, απλή γλώσσα.

Οι περιγραφές του δεύτερου και του τρίτου χαρακτηριστικού έχουν δείξει ότι η ανακοίνωση του καθηγητή για τα κριτήρια αξιολόγησης και τα επίπεδα των επιδόσεων αποτελεί μέρος μιας ολοκληρωμένης διαδικασίας αξιολόγησης μάθησης. Οι καθηγητές παρέχουν στους φοιτητές πολλές ευκαιρίες να χρησιμοποιούν αυτο-μεθόδους αξιολόγησης και να εκφράζουν την κατανόηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων. Παρέχουν στους μαθητές με απλά εργαλεία (φύλλα, πίνακες, διαγράμματα, πίνακες) δραστηριότητες του ομίλου που παρέχουν ταχέως πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο της ομάδας ή των έργων στην τάξη. Θα συμμετέχουν επίσης οι γονείς στη διαδικασία αξιολόγησης. Κατά την επικοινωνία με τους γονείς, και ιδιαίτερα κατά την υποβολή της ενδιάμεσης κάρτας αξιολόγησης, οι καθηγητές πρέπει να δώσουν την ειδική αξιολόγηση της προόδου του παιδιού, στην απόκτηση ικανοτήτων τονίζοντας τις πτυχές της ικανότητας ότι το παιδί έχει κυριαρχήσει καθώς και εκείνων που απαιτούν περαιτέρω προσπάθεια από τους τρεις εταίρους, δηλαδή το παιδί, τους γονείς και το δάσκαλο. Περιγράφουν τις δυσκολίες που ανέκυψαν από το παιδί με την αναφορά σε επιδόσεις που παρατηρήθηκαν σε διάφορα

πλαίσια, προτείνουν μεθόδους με τις οποίες οι γονείς μπορούν να βοηθήσουν το παιδί, αλλά και καλούν τους γονείς να προτείνουν τις δικές τους μεθόδους στο σπίτι.

ΤΕΛΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Μέχρι το τέλος της αρχικής κατάρτισης του, ο καθηγητής φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- ✓ Εντοπίζει τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες των μαθητών σε μια μαθησιακή κατάσταση.
- ✓ Προσδιορίζει ορισμένες από τις προσαρμογές που απαιτούνται για τη διδασκαλία του
Συnergάζεται με τους συναδέλφους σχεδιάζοντας εργαλεία αξιολόγησης, ερμηνεύοντας το έργο των φοιτητών όσον αφορά την απόκτηση ικανοτήτων και την ανάπτυξη εργαλείων για την επικοινωνία με τους γονείς.
- ✓ Ενημερώνει τους μαθητές σχετικά με τα αποτελέσματα μιας διαγνωστικής διαδικασίας αξιολόγησης και να πληροφορεί τους γονείς και τα μέλη της ομάδας διδασκαλίας για τα διορθωτικά στοιχεία στρατηγικής παρέμβασης που προβλέπονται.

Διδακτική Πράξη – Teaching Act

5. Σχεδιασμός – οργάνωση μάθησης

Να σχεδιάζει, να οργανώνει και να εποπτεύει την τάξη κατά τρόπο που να προωθεί τη μάθηση των μαθητών και την κοινωνική ανάπτυξη.

To plan, organize and supervise a class in such a way as to promote students' learning and social development.

Ορισμός ικανότητας

Να σχεδιάζει, να οργανώνει και να εποπτεύει την τάξη κατά τρόπο που να προωθεί τη μάθηση των μαθητών και την κοινωνική ανάπτυξη.

ΕΝΝΟΙΑ

Σχεδιάζοντας, οργανώνοντας και εποπτεύοντας την τάξη, που συχνά αναφέρεται από την κάπως περιορισμένη έκφραση «διαχείριση τάξης», περιλαμβάνει ένα σύνολο χωριστών επαγγελματικών δραστηριοτήτων που μαζί, αποτελούν την πρακτική της διδασκαλίας. Ενώ πολλά διαδραστικά επαγγέλματα βασίζονται σε one-on-one σχέσεις, οι καθηγητές πρέπει να αποτελούν σχέση με μια ομάδα μαθητών, τους οποίους οδηγούν προς την κατεύθυνση της απόκτησης της γνώσης της μάθησης, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι κατανοούν συμμορφώνονται με τα κοινωνικά πρότυπα. Η συλλογή και δημόσιου χαρακτήρα καθημερινής ζωής στην τάξη απαιτεί ορισμένες σημαντικές δεξιότητες και επιβαρύνει σημαντικά το έργο της επαγγελματικής ευθύνης για τους εκπαιδευτικούς. Εκείνοι που δεν είναι σε θέση να «κρατήσουν» μια τάξη σύντομα θα χάσουν την αξιοπιστία τους στα μάτια των συναδέλφων, των προϊσταμένων τους, των γονέων και ακόμη και των φοιτητών. Πολλές μελέτες για την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας δείχνουν επίσης ότι προτείνουν, αρμονικές εργασίες στην τάξη που περιλαμβάνουν τη μεταβλητή με τη μεγαλύτερη επίπτωση στην ατομική μάθηση των σπουδαστών (Gauthier, Desbiens, Malo, Martineau και Simard 1997: 177). Έτσι, η ικανότητα να εφαρμόσουν και να διατηρούν μια αποτελεσματική, αρμονική λειτουργία της ομάδας μέσα στην τάξη, με βάση τη μάθηση που πρέπει να αποκτηθεί, είναι ζωτικής σημασίας ικανότητα για τους εκπαιδευτικούς. Η απαίτηση να οργανώνουν τη ζωή της ομάδας είναι ακόμη πιο απαιτητική σε ότι οι εκπαιδευτικοί πρέπει, ταυτόχρονα, να είναι σε θέση να καθιερώσουν και να διατηρήσουν μια αρμονική διαπροσωπική σχέση με κάθε φοιτητή.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Να αναπτύσσει και να εφαρμόζει ένα αποτελεσματικό σύστημα για την εκτέλεση τακτικών δραστηριοτήτων στην τάξη.

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει μια συστηματική προσέγγιση για τον καθορισμό δραστηριοτήτων και αλληλεπιδράσεων μέσα στην τάξη (ομιλία, ζητώντας βοήθεια, τη διευθέτηση της εργασίας, κινητικότητα πριν κατά τη διάρκεια και μετά το πέρας των δραστηριοτήτων, διανομή υλικού, χρήση βιβλίων, παράδοση των αναθέσεων, κ.λπ.). Η αποτελεσματική λειτουργία στην τάξη απαιτεί προσεκτικό σχεδιασμό και την εφαρμογή από την αρχή του σχολικού έτους. Ο προγραμματισμός επιτρέπει στους δασκάλους να

προβλέψουν και να προλάβουν λειτουργικά προβλήματα που μπορούν, μεταξύ άλλων, στη δημιουργία απρόσεκτων συμπεριφορών μεταξύ των φοιτητών. Είναι ένα θέμα της εισαγωγής των μαθητών σε κανόνες και διαδικασίες, έτσι ώστε του χρόνου, δεν θα σπαταλήσουν τα υλικά και την ενέργεια, για εργασίες που έχουν ολοκληρωθεί δεόντως και όλα τα μέλη της κατηγορίας να δείχνουν σεβασμό για τους συνομηλίκους τους. Αυτό συνεπάγεται εξηγήσεις, επαναλήψεις, περιόδους πρακτικής εξάσκησης, μοντελοποίηση και ανάλυση των συνεπειών των διαφόρων συμπεριφορών των σπουδαστών (Evertson 1989, Doyle 1986). Οι καθηγητές που εφαρμόζουν τα δικά τους «συστήματά» πρέπει επίσης να προσαρμόσουν το σχεδιασμό τους, ώστε να ανταποκρίνεται στις ομάδες για τις οποίες είναι υπεύθυνοι. Πρέπει να οικοδομούν εκ τούτου ένα περιβάλλον στο οποίο οι περισσότερες από τις λειτουργικές παραμέτρους να είναι σταθερές και προβλέψιμες, ούτως ώστε οι μαθητές να αισθάνονται ασφαλείς και να πιστεύουν ότι οι προσδοκίες τους μπορούν να ικανοποιηθούν.

Να εμπλέκει τους μαθητές σε ατομική ή ομαδική βάση για τον καθορισμό προτύπων για την ομαλή λειτουργία της τάξης.

Οδηγίες για την ιθαγένεια και τους δημοκρατικούς θεσμούς αποτελεί σημαντικό στοιχείο της οργάνωσης του προγράμματος που προκύπτει από τη μεταρρύθμιση των προγραμμάτων σπουδών. Πολλοί εκπαιδευτικοί και τα σχολεία έχουν ήδη εισαγάγει μηχανισμούς που επιτρέπουν στους μαθητές να συμμετέχουν σε σχολική τάξη και τη σχολική ζωή. Το σχολικό συμβούλιο ή συμβούλιο τάξης είναι τα πιο γνωστά παραδείγματα.

Σαφώς, η ανάπτυξη των θεσμών, όπως αυτών σε μια τάξη ή στο σχολείο δεν είναι μια αυτόματη διαδικασία, ιδίως όταν επεκτείνουν τις αρμοδιότητές τους στο περιεχόμενο και τα πρότυπα των μαθημάτων, δεν είναι μόνο προβλήματα πειθαρχίας και εξωσχολικές δραστηριότητες. Δεδομένων των πολλών διαφορετικών τύπων των προσωπικοτήτων που συμμετέχουν, η σχέση μεταξύ των μαθητών και των γνώσεων σχολικού επιπέδου, μπορεί να είναι πολύ διαφορετική ή ακόμη και ανύπαρκτη (Perrenoud 1999). Επιλεκτική συζήτηση μεταξύ των ορίων του προγράμματος και της έννοιας που οι μαθητές καθορίζουν για τη σχολική εργασία για να μπορέσουν οι μαθητές να αποκτήσουν την ατομική και συλλογική εξουσία πάνω στη μάθηση και στη σχολική ζωή.

Η ικανότητα της συμμετοχής των μαθητών στη ζωή της τάξης περιλαμβάνει να ακούει και να μοιράζει, έτσι ώστε οι μαθητές να μαθαίνουν σταδιακά να θέτουν κοινούς στόχους και

να καθορίζουν κοινές μεθόδους. Περιλαμβάνει επίσης τη δυνατότητα να επιτύχει συναινέσεις και συμφωνίες με τους μαθητές σχετικά με αποδεκτές συνθήκες εργασίας και τις συνθήκες, και σε συνεργασία με τους μαθητές για να αναπροσαρμόσουν αυτές τις καταστάσεις και τις συνθήκες, για την επίλυση συγκρούσεων, να μοιράζονται τα καθήκοντα και τις ευθύνες, και να αποφασίζουν για κάθε επιτίμηση εάν ένα μέλος της τάξης παραλείπει να συμμορφωθεί. Η συνιστώσα αυτή είναι συμπληρωματική προς το σχεδιασμό και την εφαρμογή αποτελεσματικών ενεργειών της τάξης, υπό την έννοια ότι φέρνει τους μαθητές στη διαδικασία, ώστε να μπορούν να τηρούν τις πτυχές της ζωής της ομάδας που θα είναι απροσπέλαστα αν ο δάσκαλος δεν μπορεί να λάβει λιγότερο ανοικτή προσέγγιση.

Να επιμένει σε ένα κλίμα τάξης που ευνοεί τη μάθηση.

Ένα κλίμα που ευνοεί τη μάθηση απορρέει από ένα σύνολο δράσεων ελέγχου δραστηριότητας με στόχο τη μεγιστοποίηση των επενδύσεων των μαθητών στην εκμάθησή τους. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να χρησιμοποιούν την παρατήρησή τους, την ανάλυση και την αξιολόγηση των δεξιοτήτων, ταυτόχρονα, να διασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητές τους είναι συνεπείς με το πρόγραμμα και να λάβουν άμεσα διορθωτικά μέτρα εάν είναι απαραίτητο (Nault 1994). Η ταχύτητα με την οποία οι καθηγητές είναι σε θέση να ανιχνεύουν και να αντιδρούν στα γεγονότα, καθώς και η ικανότητά τους να διαχειρίζονται διάφορες εκδηλώσεις ταυτόχρονα, συμβάλλουν στη διατήρηση εγρήγορης στο εσωτερικό του ομίλου ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι στόχοι μπορούν να επιτευχθούν. Η έρευνα με αντικείμενο την αποτελεσματική διδασκαλία συνοψίζει τις βασικές πτυχές της «ενεργητικής εποπτείας», δηλαδή με την εποπτεία για να διασφαλιστεί ότι η τάξη εξακολουθεί να συμμετέχει σε εργασίες μάθησης, ως εξής: προσοχή και επαγρύπνηση όσον αφορά τις δραστηριότητες της ομάδας, συνεχής αξιολόγηση της συμπεριφοράς των φοιτητών σε σχέση με την προβλεπόμενη διαδικασία, και αξιολόγηση και διόρθωση της ταχύτητας, του ρυθμού, της ρευστότητας και της διάρκειας των εκδηλώσεων (Gauthier et al. 1997).

ΤΕΛΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Μέχρι το τέλος της αρχικής κατάρτισης, ο καθηγητής φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- ✓ Καθιερώνει και διατηρεί ρουτίνες που εξασφαλίζουν την ομαλή λειτουργία των τακτικών δραστηριοτήτων στην τάξη
- ✓ Εντοπίζει και διορθώνει οργανωτικά προβλήματα που εμποδίζουν την ομαλή λειτουργία της τάξης
- ✓ Προλαμβάνει ορισμένα από τα οργανωτικά προβλήματα που εμποδίζουν την ομαλή λειτουργία της τάξης και να σχεδιάζει τα μέτρα για την αποφυγή τους
- ✓ Καταρτίζει και να εφαρμόζει τις μεθόδους που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επίλυση των προβλημάτων με τους μαθητές εκείνοι οι οποίοι επιδεικνύουν ανάρμοστη συμπεριφορά.

Κοινωνικό & εκπαιδευτικό περιεχόμενο

6. Διδασκαλία για άτομα με μαθησιακές δυσκολίες

Να προσαρμόσει τη διδασκαλία του σύμφωνα με τις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες, κοινωνικές δυσρυθμίες ή μειονεκτήματα.

To adapt his or her teaching to the needs and characteristics of students with learning disabilities, social maladjustments or handicaps.

Ορισμός ικανότητας

Να προσαρμόσει τη διδασκαλία του σύμφωνα με τις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες, κοινωνικές δυσρυθμίες ή μειονεκτήματα.

ΕΝΝΟΙΑ

Η πολιτική προσαρμογής των σχολείων, ακολουθώντας τη γενική Κοινωνική Αντίληψη είναι εναρμονισμένη με τη μεταρρύθμιση αυτή και προτείνει πολλά μονοπάτια στο σύνολο του διδακτικού προσωπικού, εάν εργάζονται με μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες ενδεχόμενες κακές, κοινωνικές ρυθμίσεις ή μειονεκτήματα σε κανονικές τάξεις, ή με ειδικές τάξεις σε τακτικά ή ειδικά σχολεία.

Η πρώτη διαδρομή τονίζει τη σημασία της πρόληψης της αποτυχίας και εγκατάλειψης, και να δράσει γρήγορα όταν οι δυσκολίες έρχονται στο φως. Όλοι οι εκπαιδευτικοί πρέπει να

αναπτύξουν και να ασκούν ικανότητες με σκοπό τον εντοπισμό των μαθητών που διατρέχουν κίνδυνο και να ενεργούν γρήγορα για την αντιμετώπιση των δυσκολιών που θα μπορούσαν, να γίνουν χειρότερα, συμβιβαζόμενοι με τη σχολική πρόοδο των μαθητών.

Ο δεύτερος δρόμος καθορίζει την προσαρμογή των εκπαιδευτικών υπηρεσιών, όπως το πρωταρχικό μέλημα όλων όσων εργάζονται με μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες, κοινωνικές δυσρυθμίες ή μειονεκτήματα (Ministère de l'Éducation 1999: 20). εκπαιδευτικοί πρέπει να συλλέγουν, να χρησιμοποιούν και να συμπεριλάβουν συγκεκριμένες πληροφορίες για τις ανάγκες των μαθητών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην καθήκοντά τους, ώστε να προσαρμόσει το πρόγραμμα, τις μεθόδους διδασκαλίας και το διδακτικό υλικό σε διαφορετικά μαθησιακά μονοπάτια. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει επίσης να συντονίζουν τις δράσεις τους με εκείνες των άλλων φορέων που παρέχουν υπηρεσίες προσαρμοσμένες για τους φοιτητές, τόσο εντός όσο και εκτός του σχολείου. Τέλος, η παίκτες πρέπει να οργανώνουν και να παρακολουθούν διάφορα εκπαιδευτικά μονοπάτια για τους φοιτητές.

Η πολιτική προσαρμογής στο σχολείο ενθαρρύνει όλους τους εταίρους του σχολείου και να δημιουργήσουν διόδους της δράσης για τους φοιτητές που κινδυνεύουν, ιδίως εκείνοι που έχουν δυσκολίες προσαρμογής, ο αριθμός των οποίων έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια ως αποτέλεσμα των οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων, συμπεριλαμβανομένης της ανεργίας και της φτώχειας. Το διδακτικό προσωπικό συμμετέχει στην υλοποίηση των συλλογικών μέτρων, ώστε να κατανοήσουν την κατάσταση των φοιτητών, την κάλυψη των αναγκών τους και να εγγυηθούν την ασφάλειά τους και την ποιότητα της ζωής στο σχολείο.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Να διευκολύνει την εκπαιδευτική και κοινωνική ένταξη των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες, κοινωνική δυσρυθμίες ή μειονεκτήματα.

Το πρόγραμμα ή κύκλος διδακτικής ομάδας προσδιορίζει τις ανάγκες και τις ικανότητες των μαθητών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες υπό την εξουσία της, και συνεργάζεται για να οργανώσει τη διδασκαλία και τις μεθόδους παρακολούθησης. Τα μέλη της ομάδας συμφωνούν για τις προσαρμογές του προγράμματος και τις στρατηγικές που απαιτούνται για την αξιολόγηση αυτών των φοιτητών, και διατηρεί τακτική επαφή με τους γονείς ώστε

να επιτευχθεί η υποστήριξή τους και να συντονίσουν τις δράσεις τους. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι μαθητές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες έχουν πρόσβαση σε βοήθεια και εργαλεία (διδασκαλία, εξατομικευμένη βοήθεια, τεχνική υποστήριξη, προσαρμοσμένο εξοπλισμό) και ξέρουν πώς να τα χρησιμοποιήσουν. Εάν είναι απαραίτητο, να διαπραγματευθούν με ατομική σύμβαση με έναν φοιτητή και τους γονείς του, για να μπορέσει ο φοιτητής να καλύψει τη διαφορά, την εδραίωση μάθησης ή τους στόχους που είναι κατάλληλοι για την πρόοδο του. Εξαρτώμενοι από ρόλους και τα καθήκοντα στήριξης, οι δάσκαλοι έχουν παρατηρήσεις σχετικά με τη συμπεριφορά και την πρόοδο των εν λόγω φοιτητών και προσαρμόζουν τη διδασκαλία τους ανάλογα.

Να συμβουλευέται τους ανθρώπινους πόρους και τους γονείς για να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις ανάγκες και την πρόοδο των μαθητών με δυσκολίες.

Οι εκπαιδευτικοί λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις εκπαιδευτικές διαδρομές των μαθητών τους που αντιμετωπίζουν δυσκολίες, τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί και οι εκπαιδευτικές και ειδικευμένες υπηρεσίες. Θεωρούν ότι τα μέτρα που λαμβάνονται και καταβάλλονται προσπάθειες από τους γονείς και τις κοινωνικές οργανώσεις όταν καλούνται από τους γονείς, αν και χρειάζεται προσπάθεια για την απόκτηση πληροφοριών που θα οδηγήσουν σε μια καλύτερη κατανόηση των αναγκών και των ικανοτήτων του μαθητή και τις συνθήκες που οδηγούν στην επιτυχία και την ολοκλήρωση του. Επιδιώκουν να προσδιοριστεί με ακρίβεια, όπου η εκπαιδευτική, αναπτυξιακή, πνευματική, κοινωνική ή συναισθηματική καθυστέρηση βρίσκεται, έτσι ώστε να μπορούν να εστιάσουν τη διδασκαλία τους. Αμφισβητούν την έννοια, η βάση και το περιεχόμενο της κάθε διάγνωσης που γίνεται, ιδίως εκείνες που έχουν κοινωνική χροιά (π.χ. διάγνωση της ψυχικής απομείωσης) και εξετάζουν προσεκτικά για σημεία κάθε κοινωνικό στίγμα στο οποίο ο μαθητής μπορεί να υποβληθεί. Εργάζονται με τα άλλα μέλη της ομάδας διδασκαλίας να θεσπίσουν και να προγραμματίσουν τις δραστηριότητες ικανότητας που τους βοηθούν να μάθουν περισσότερο για τις ανάγκες των μαθητών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες, και να αναπτυχθούν οι κατάλληλες μέθοδοι διδασκαλίας.

**ΤΕΛΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ
ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ**

Στο τέλος της αρχικής κατάρτισης, ο καθηγητής φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- ✓ Συνεργάζεται στην ανάπτυξη και την εφαρμογή εξατομικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων σχεδιασμένων για τους μαθητές του.

Κοινωνικό & εκπαιδευτικό περιεχόμενο

7. Προετοιμασία δραστηριοτήτων με ΤΠΕ

Να ενσωματώνει την ΤΠΕ στην προετοιμασία και την παράδοση της διδασκαλίας / εκπαίδευσης, καθώς και για τη διαχείριση της διδασκαλίας και της επαγγελματικής εξέλιξης.

To integrate information and communications technologies (ICT) in the preparation and delivery of teaching/learning activities and for instructional management and professional development purposes.

Ορισμός

Για την αξιοποίηση πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην προετοιμασία και την παράδοση της διδασκαλίας / εκπαίδευσης, καθώς και για τη διαχείριση της διδασκαλίας και της επαγγελματικής εξέλιξης.

ΕΝΝΟΙΑ

Η τρέχουσα ικανότητα θέτει τους μαθητές στο επίκεντρο της διαδικασίας μάθησης και δίνει προτεραιότητα στην ενσωμάτωση των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες, κοινωνικές δυσρρυθμίες ή μειονεκτήματα. Είναι επομένως αναγκαίο να χρησιμοποιούν μια σειρά μεθόδων μάθησης και αξιολόγησης. Δίνοντας μεγαλύτερη ανεξαρτησία στους μαθητές στη διαδικασία κατασκευής της γνώσης, της πληροφορίας και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) μπορεί να συμβάλει σημαντικά σε αυτό το επίπεδο. Παρομοίως, η μεταρρύθμιση τονίζει το πολιτιστικό περιεχόμενο του προγράμματος και προτείνει μια πολιτιστική προσέγγιση της διδασκαλίας. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο, τα δίκτυα μπορεί να γίνουν ένα παράθυρο στον κόσμο για τους σπουδαστές και τους εκπαιδευτικούς, που παρέχει πρόσβαση σε άλλες πολιτιστικά ή γνωστικά αντικείμενα. Οι δυνατότητες που προσφέρουν οι ΤΠΕ στη μάθηση και εκπαίδευση, σε συνδυασμό με το ρόλο που διαδραματίζουν στην κοινωνία, σηματοδοτούν ότι είναι βασικά συστατικά των σχολείων σήμερα.

Οι πολυάριθμες δυνατότητες που προσφέρουν οι ΤΠΕ θα επιτύχουν την πλήρη εκπαιδευτική δυναμική τους μόνον εάν οι εκπαιδευτικοί είναι σε θέση να ασκήσουν τον αυστηρό έλεγχο του περιεχομένου των δραστηριοτήτων και να εξασφαλιστεί ότι επιτρέπουν στους μαθητές να αναπτύξουν τις ικανότητες-στόχο. Αυτό σημαίνει ότι οι ικανότητες διδασκαλίας που απαιτούνται στον τομέα των ΤΠΕ που σχετίζονται περισσότερο με το πώς τα εργαλεία των ΤΠΕ και άλλων πόρων που χρησιμοποιούνται στη διδασκαλία των στρατηγικών από τις προηγμένες τεχνικές γνώσεις από το περιβάλλον του υπολογιστή. Για παράδειγμα, οι καθηγητές δεν χρειάζεται αναγκαστικά να είναι σε θέση να αναπτύξουν εκπαιδευτικό λογισμικό. Ωστόσο, είναι ανάγκη να είναι σε θέση να προβαίνουν σε κριτική ανάλυση του υφιστάμενου λογισμικού και να προσαρμόζεται στις ανάγκες των μαθητών τους.

Έτσι, η γνώση του υφιστάμενου λογισμικού (επεξεργασία κειμένου, βάσεις δεδομένων, λογιστικά φύλλα), e-mail και πληροφορίες χρήσης του δικτύου (πλοήγηση, αναζήτηση, συνεργασία, τεχνικές εργασίας) θα πρέπει να επιτρέπει στους δασκάλους να είναι πιο αποτελεσματικοί σε πολλές πτυχές της διδασκαλίας στρατηγικών για τη διαχείρισή τους, συμπεριλαμβανομένων της εξοικονόμησης και κατάθεσης διδακτικού υλικού, ομαδοποίηση και τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με την πρόοδο των φοιτητών, και ούτω καθεξής.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Εξετάζουν κριτικά την απόφαση σχετικά με τα πραγματικά οφέλη και τους περιορισμούς των ΤΠΕ στη διδασκαλία και τη μάθηση των πόρων, καθώς και σε σχέση με τα κοινωνικά ζητήματα που εγείρουν.

Μερικοί συγγραφείς έχουν προτείνει ότι οι ΤΠΕ θα διευκολύνουν την αλλαγή στάσης από την εκπαίδευση στα σχολεία να επικεντρώνεται στην εκμάθηση που προκλήθηκε από τις εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις σε πολλές χώρες (Perrenoud 1999, Barone, Berliner, Blanchard, Casanova και McGowan 1996). Οι διαδραστικές δυνατότητες της τηλεπληροφορικής του εκπαιδευτικού λογισμικού, είναι σίγουρα σε θέση να ασκούν το ενδιαφέρον των φοιτητών, αλλά πώς ακριβώς συμβάλλουν στη μάθηση; Πώς κάνουν τη μαθησιακή διαδικασία πιο ενεργή; Πώς να συμπληρώνουν την παραδοσιακή παιδαγωγική; Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να επαγρυπνούν και να αξιολογήσουν προσεκτικά τις επιπτώσεις

των ΤΠΕ για τους μαθητές τους και για τις εργασίες τους. Πρέπει να είναι σε θέση να διακρίνει τις εφαρμογές που τους επιτρέπουν να εκτελούν κατά τα άλλα απρόσιτα σύνθετες εργασίες μάθησης (για παράδειγμα, προσομοιώσεις των επιστημονικών πειραμάτων που αφορούν μεγάλο αριθμό διαφορετικών παραμέτρων) από αυτές που καταλαβαίνουν οι φοιτητές, αλλά δεν επιφέρουν σημαντική μάθηση. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει επίσης να είναι σε επιφυλακή για την ανισότητα ή κοινωνικό αποκλεισμό που προκύπτει από τις δυσκολίες πρόσβασης των πόρων ορισμένων μαθητών στην τάξη ή το σχολείο στο σύνολό του. 1996).

Να αξιολογεί τις εκπαιδευτικές δυνατότητες των εφαρμογών της πληροφορικής και της τεχνολογίας δικτύων σε σχέση με την ανάπτυξη των ικανοτήτων που απευθύνονται στα προγράμματα σπουδών.

Ο αριθμός των τοποθεσιών που προσφέρουν σήμερα εκπαιδευτικούς πόρους που ενσωματώνουν τις ΤΠΕ, έχουν σχεδιαστεί ειδικά με ορισμένους τομείς της μάθησης στο μυαλό. Πολλοί από αυτούς τους πόρους αναπτύσσονται από καθηγητές ή σχολικές ομάδες. Έχουν ως εκ τούτου το πλεονέκτημα του να έχουν δοκιμαστεί, και μπορεί να συζητηθούν με άλλους καθηγητές. Οι εκπαιδευτικοί που επιθυμούν να ενσωματώσουν τις ΤΠΕ στη διδασκαλία τους και στις μαθησιακές δραστηριότητες μπορούν να εξερευνούν αυτές τις τοποθεσίες τακτικά, να προσδιορίζουν τα κατάλληλα μέσα για τους δικούς τους τομείς. Με την πάροδο του χρόνου, η ομάδα διδασκαλίας μπορεί να βασίζεται και να διατηρεί μια τράπεζα δραστηριοτήτων για να βοηθούν τους μαθητές με τη μάθησή τους ή για την υποστήριξη άλλων εκπαιδευτικών πρακτικών.

Να επικοινωνεί με διάφορους πόρους πολυμέσων.

Εάν υπάρχει ένας τομέας στον οποίο οι ΤΠΕ μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην ανανέωση της διδακτικής πρακτικής, είναι στον τομέα της συνεργασίας (γραμματεία I' autoroute de l' information 2000). Κατά παράδοση, οι καθηγητές έχουν εργαστεί πολλές φορές μόνο μέσα στην τάξη. Ωστόσο, η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και το κοινωνικό πλαίσιο της τρίτης χιλιετίας απαιτούν ομαδική εργασία, την ανταλλαγή ιδεών με τους συναδέλφους, τη συμμετοχή των γονέων στη σχολική ζωή και μια ανοιχτή προσέγγιση στην κοινότητα.

Το Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ομάδες συζήτησης, θεματικά δίκτυα δεδομένων ή τράπεζες εικόνων επιτρέπουν τις μέχρι σήμερα αδύνατες μορφές συνεργασίας. Για παράδειγμα, θα επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής της αλληλογραφίας του σχολείου, δεδομένου ότι τα άτομα μπορούν να συνεργαστούν για την υλοποίηση κοινών έργων, ακόμη και όταν δεν είναι φυσικά στην ίδια θέση. Επιπλέον, είναι πλέον δυνατή η επικοινωνία με τους γονείς με E-mail, ή να συντονίσουν σχέδια στα οποία συμμετέχουν φοιτητές που βρίσκονται σε διάφορες περιοχές ή χώρες.

Κατά το σχεδιασμό των δραστηριοτήτων μάθησης, οι καθηγητές πρέπει να επιτρέπουν τη χρήση των δικτύων πληροφοριών και e-mail. Με τον τρόπο αυτό, θα πρέπει να επιλέξουν τις πηγές και τις ομάδες πληθυσμού με τους οποίους επιθυμούν να έρθουν σε επαφή, με βάση συγκεκριμένους στόχους. Πρέπει, επίσης, να δομήσουν και να καθοδηγήσουν τις παρεμβάσεις τους, έτσι ώστε να παραμείνουν οι μαθητές επικεντρωμένοι στην εκμάθησή τους, να διατηρούν τα δεδομένα που στέλνουν και να λαμβάνουν με τον κατάλληλο τρόπο, και να αξιολογούν τόσο κριτικά και ηθικά. Αν οι μαθητές διαβουλεύονται με εμπειρογνώμονες σε απευθείας σύνδεση, πρέπει να μάθουν να στοχεύουν και να βελτιώνουν τις ερωτήσεις τους, και να τις διατυπώνουν με σαφείς όρους, έτσι ώστε οι πληροφορίες που λαμβάνουν να είναι σχετικά, εύκολα να κατανοηθούν και να μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Δεδομένης της φύσης της εικονικής επικοινωνίας, όπου η κατανόηση του μηνύματος δεν ακολουθεί τα σιωπηρά πρότυπα της προσωπικής επικοινωνίας, οι καθηγητές πρέπει να είναι πολύ ακριβείς όσον αφορά την ποιότητα της γλώσσας που χρησιμοποιείται.

Χρησιμοποιεί τα ΤΠΕ αποτελεσματικά για την αναζήτηση, την ερμηνεία και κοινοποιεί τα στοιχεία και να επιλύουν προβλήματα.

Οι ΤΠΕ μπορούν να είναι σημαντική βοήθεια στους καθηγητές και τους φοιτητές στην αναζήτηση δεδομένων σε μια δεδομένη κατάσταση προβλήματος. Μπορούν να έχουν πρόσβαση σε ένα τεράστιο όγκο πληροφοριών μέσω των δικτύων. Και πάλι, οι αναζητήσεις τους πρέπει να είναι στοχευμένες, καθώς οι πληροφορίες πρέπει να αναλύονται με κριτικό πνεύμα και να μετατρέπονται σε πόρους που μπορεί στη συνέχεια να χρησιμοποιηθούν για την επίλυση των προβλημάτων, τη δημιουργία νέων αντικειμένων και στην επικοινωνία με διαφορετικά ακροατήρια. Στην πραγματικότητα, όπως οι πόροι

πρέπει να είναι αντικείμενα του δευτεροβάθμιου πολιτισμού, βοηθώντας τους μαθητές να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τον κόσμο.

Οι Τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών επιβάλλουν νέες απαιτήσεις για λειτουργικό σύστημα των εκπαιδευτικών, πώς αυτός θα δομήσει τη συλλογική διδασκαλία, την ομαδική εργασία, την ατομική εργασία στην τάξη, και το σπίτι. Δεν τους επιτρέπουν μόνο να διερευνήσουν και να καταδείξουν το περιεχόμενο που πριν ήταν δύσκολο να έχουν πρόσβαση ή για τους οποίους ήταν δύσκολο να καταρτιστούν, αλλά οι φοιτητές συμμετέχουν ενεργά στη μάθηση με καθήκοντα και σχέδια. Τα διαφορετικά μοντέλα αξιολόγησης των δεδομένων και οι μέθοδοι ταξινόμησης είναι βασισμένοι στο έργο και τους στόχους του σχεδίου μάθησης.

Βοηθά τους μαθητές να εξοικειωθούν με τις ΤΠΕ, τη χρήση των ΤΠΕ για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων μάθησης, να αξιολογήσουν τη δική τους χρήση των ΤΠΕ, και να ασκούν κριτική όσον αφορά τις πληροφορίες που βρίσκουν στο διαδίκτυο.

Στην ανάπτυξη αυτής της ικανότητας, οι νέοι εκπαιδευτικοί θα μάθουν επίσης να βοηθούν τους μαθητές τους να γίνουν «χρήστες ηλεκτρονικού υπολογιστή», δηλαδή να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ σε ένα παραγωγικό, ολοκληρωμένο τρόπο για τους δικούς τους σκοπούς. Αυτό σημαίνει ότι δεν χρησιμοποιούν μόνο τις τεχνολογίες για να μάθουν, να επικοινωνούν και να επιλύουν προβλήματα, αλλά και για να αναπτύξουν μία δομημένη, κριτική, ιδίως όσον αφορά τους κινδύνους της κοινωνικής αποξένωσης και της παραπληροφόρησης. Σαφώς, αυτή η μορφή μάθησης είναι το καλύτερο παράδειγμα των εκπαιδευτικών που χρησιμοποιούν αυτά τα εργαλεία σε καθημερινή βάση, που παρουσιάζεται με κριτικό και παραγωγικό τρόπο, και οι οποίοι αυτό το μοντέλο της κριτικής λειτουργίας το παρουσιάζουν στους φοιτητές τους.

ΤΕΛΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Μέχρι το τέλος της αρχικής κατάρτισης, ο καθηγητής φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- ✓ Επιδείξει κριτική απόφαση σχετικά με τα πραγματικά οφέλη και τους περιορισμούς των ΤΠΕ στα μέσα διδασκαλίας
- ✓ Παρουσιάζει μια γενική κατανόηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι ΤΠΕ (και κυρίως το Internet) για τη διδασκαλία και τη μάθηση, και να γνωρίζει τον τρόπο ενσωμάτωσης των ΤΠΕ σε ένα λειτουργικό τρόπο στη διδασκαλία / μάθηση με δραστηριότητες, ανάλογα με την περίπτωση
- ✓ Χρησιμοποιεί την ΤΠΕ σε διαφορετικές πτυχές της πνευματικής και επαγγελματικής ζωής του: την επικοινωνία, την έρευνα, την επεξεργασία πληροφοριών, την αξιολόγηση, την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους ή τους εμπειρογνώμονες, κ.λπ
- ✓ Να διαβιβάζει αποτελεσματικά την ικανότητα χρήσης των ΤΠΕ στους μαθητές, προκειμένου να στηρίζει τη συλλογική κατασκευή της μάθησης με ένα καλά δομημένο, κριτικό τρόπο.

Κοινωνικό & εκπαιδευτικό περιεχόμενο

8. Συνεργατική διάθεση

Να συνεργάζεται με το προσωπικό του σχολείου, τους γονείς, τους εταίρους στην κοινότητα και τους μαθητές, με τα μέλη της ομάδας διδασκαλίας στην εκτέλεση των καθηκόντων που αφορούν την ανάπτυξη και την αξιολόγηση των ικανοτήτων όπως ορίζονται από τα προγράμματα σπουδών, επιδιώκοντας την εκπλήρωση των εκπαιδευτικών στόχων του σχολείου.

To cooperate with school staff, parents, partners in the community and students with members of the teaching team, in carrying out tasks involving the development and evaluation of the competencies targeted in the programs of study, in pursuing the educational objectives of the school.

Ορισμός

Να συνεργάζεται με το προσωπικό του σχολείου, τους γονείς, τους εταίρους στην κοινότητα και τους μαθητές, με τα μέλη της ομάδας διδασκαλίας στην εκτέλεση των καθηκόντων που αφορούν την ανάπτυξη και την αξιολόγηση των ικανοτήτων όπως ορίζονται από τα προγράμματα σπουδών, επιδιώκοντας την εκπλήρωση των εκπαιδευτικών στόχων του σχολείου.

ΕΝΝΟΙΑ

Η ικανότητα να εργάζονται ως μέρος μιας ομάδας είναι, συνεπώς, μία από τις χαρακτηριστικές πτυχές της νέας τάσης στο επάγγελμα του εκπαιδευτικού. Η ομαδική εργασία, ο «συλλογικός επαγγελματισμός», είναι ένας στόχος που πρέπει να επιτευχθούν. Πολλοί εκπαιδευτικοί ήδη εργάζονται ως μέρος μιας ομάδας, ανάλογα με την κατηγορία ή το θέμα. Άλλοι φαίνεται να είναι υπέρ της μορφής της οργάνωσης και του χρονοδιαγράμματος που θα τους επέτρεπαν να το πράξουν. Η συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών είναι δομημένη με διαφορετικό τρόπο, ανάλογα με το εκπαιδευτικό επίπεδο. Στο πρωτοβάθμιο επίπεδο, οι ομάδες είναι ζωτικής σημασίας για τη διδασκαλία των πόρων, μέσω των οποίων οι καθηγητές μπορούν να επαναφορτίσουν δημιουργικά τις μπαταρίες τους, να ανταλλάσσουν ιδέες, υλικό και τις πρακτικές, και να βρουν υποστήριξη, και όπου μπορούν να γνωρίσουν τους νέους συναδέλφους τους. Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, η υπηρεσία λειτουργεί ως ομάδα αναφοράς, για τη μεταφορά προτύπων συμπεριφοράς και για τις παραμέτρους της επαγγελματικής ταυτότητας. Βοηθά τους δασκάλους να διατηρήσουν τα πρότυπα τους, όταν πρόκειται για φοιτητές που διστάζουν, και παίρνουν πολλές από τις αποφάσεις που αφορούν τη διανομή περιεχομένου μάθησης, όπως εγχειρίδια και για την ανάπτυξη και χρήση του εκπαιδευτικού υλικού (Tardif και Lessard 1999, Glatthorn 1998).

Η έρευνα κατά τα τελευταία δέκα χρόνια σε εφαρμογή των πρωτοβουλιών εταιρικής συνεργασίας μεταξύ διαφορετικών κοινωνικών ομάδων και των σχολείων έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η εταιρική σχέση είναι ασταθής, αλλά θεμελιώδη έννοια, «ένα αντικείμενο που είναι κατασκευασμένο την πάροδο του χρόνου, δεν αποτελεί ένα οριστικό πρότυπο που έχει συσταθεί μια για πάντα, και είναι αυτή η αστάθεια που το χαρακτηρίζει» (Berger και Langouet 1995: 366). Οι αρμοδιότητες της εταιρών ως εκ τούτου θα πρέπει να δομηθούν, καθώς ώστε να εξοικειώνονται με τις εντολές, τους ρόλους και λειτουργίες.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Συνεργάζεται με τα άλλα μέλη του προσωπικού του σχολείου στον καθορισμό των κατευθύνσεων, και την ανάπτυξη και την υλοποίηση έργων που σχετίζονται με εκπαιδευτικές υπηρεσίες σε τομείς που εμπίπτουν στην ευθύνη του σχολείου.

Η συνεργασία σε σχολικό επίπεδο απαιτεί ένα ορισμένο ποσό αποκέντρωσης σε σχέση με τις λειτουργίες και τους ρόλους σε καθημερινές δραστηριότητες της τάξης. Αναφερόμενοι στο επίπεδο σχολικής μονάδας σημαίνει την εισαγωγή στην ιστορία και τον πολιτισμό του σχολείου, δηλαδή ανατίμηση της κληρονομιά του και της προβολής της ανάπτυξης του μακροπρόθεσμα. Οι καθηγητές που συμμετέχουν στο συμβούλιο του σχολείου γνωρίζουν καλά το σχολείο τους. Είναι σε θέση να μεταφέρουν την κουλτούρα και τις αξίες που ενώνουν τα μέλη του. Διευκρινίζουν, εξηγούν και υπερασπίζονται τις επιλογές και τις πρακτικές που ενσαρκώνουν τις αξίες. Για τη συνεργασία με το διδακτικό προσωπικό χρειάζεται επομένως η εν λόγω ικανότητα, ώστε να διεκδικούν και την υποστήριξη των συλλογικών αξιών σε συζητήσεις για σχολικά έργα. Αν συγκρούσεις ή παρανοήσεις συμβαίνουν, πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο διαπραγμάτευσης, συμβιβασμοί ή επιλογές που εκπροσωπούν βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση. Η συμμετοχή στην ανάπτυξη των σχεδίων απαιτεί ανάλογες ικανότητες με εκείνες της ομαδικής εργασίας: την ικανότητα να συμβάλουν, σύμφωνα με την εμπειρία του ατόμου, την αποσαφήνιση των στόχων του έργου για τους σπουδαστές, την προετοιμασία της στρατηγικής και τα στάδια για τα έργα, τις διευκρινίσεις και τον εντοπισμό των αναγκαίων πόρων και, τέλος, τη συμφωνία σχετικά με τις μεθόδους αξιολόγησης των σχεδίων με τους άλλους συμμετέχοντες. Η συμμετοχή στην υλοποίηση του έργου σημαίνει επιμονή σε μια δίκαιη κατανομή των καθηκόντων, παρακολουθώντας τα έργα με τα άτομα που είναι υπεύθυνα και με τους μαθητές, μέσω της υποβολής προτάσεων, της παροχής πληροφοριών με εταίρους, ζητώντας και λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις τους και τη λήψη αποφάσεων για μια αλλαγή κατεύθυνσης, όπου ενδείκνυται.

Ενημερώνει τους γονείς και τους ενθαρρύνει να συμμετάσχουν ενεργά.

• Όσον αφορά την επιτυχία του παιδιού τους

Η Συνεργασία με τους γονείς περιλαμβάνει την ενημέρωση για το πρόγραμμα του κύκλου, κάθε έτος βήμα βήμα, εξηγώντας τις προσδοκίες όσον αφορά την εργασία και την αποσαφήνιση του κώδικα δεοντολογίας της τάξης και του σχολείου. Οι εκπαιδευτικοί κοινοποιούν τις προσδοκίες τους όσον αφορά την ποσότητα και το είδος των εργασιών που οι μαθητές πρέπει να κάνουν στο σπίτι, και να πουν στους γονείς πώς να βοηθήσουν τα παιδιά τους. Όσον αφορά το πρόγραμμα, οι καθηγητές παρέχουν δομημένα σημεία αναφοράς, εξηγώντας και αναφέροντας τους λόγους για τους κώδικες και τους κανόνες

στην τάξη και ζητώντας από τους γονείς να συνεργαστούν για την ενίσχυση των κανόνων αυτών με τους μαθητές. Πολλοί εκπαιδευτικοί κοινοποιούν τις πληροφορίες αυτές κατά την έναρξη των συνεδριάσεων της ομάδας, και πάλι κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, εάν είναι απαραίτητο. Οι προετοιμασία και τη δομή αυτών των συνεδριάσεων να είναι σαφής και αποτελεσματική, αφήνοντας χρόνο στους γονείς να κάνουν γενικές ερωτήσεις. Χρησιμοποιούν μεμονωμένες συναντήσεις με τους γονείς για να διευκρινίσουν πώς και σε ποια έκταση οι γονείς μπορούν να υποστηρίξουν το δικό τους παιδί. Αν το παιδί έχει συγκεκριμένα προβλήματα, ο δάσκαλος συνεργάζεται με τους γονείς για να δει πώς κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί καλύτερα να συμβάλει, και, ενδεχομένως, να προτείνει διαβούλευση με τις ειδικές υπηρεσίες του σχολείου (Vazan 1998).

• Όσον αφορά τη σχολική ζωή

Οι γονείς μπορούν να συμμετέχουν στη σχολική ζωή με ποικίλους τρόπους, όχι μόνο μέσω του διοικητικού συμβουλίου. Για παράδειγμα, μπορούν να λειτουργήσουν μέσα στην τάξη, να συνοδεύσουν τους μαθητές σε εκπαιδευτικές εκδρομές, ή να συμμετέχουν σε πολιτιστικές, αθλητικές δραστηριότητες. Εκτός από τις γενικές ανακοινώσεις μέσω των φοιτητών ή σε εγκυκλίους, οι καθηγητές προσπαθούν να ενταχθούν οι γονείς οι οποίοι έχουν συγκεκριμένους πόρους ή τομείς που παρουσιάζουν ενδιαφέρον σε ένα δεδομένο σχέδιο και στην επιδίωξη των στόχων του σχολείου.

Αναγνωρίζει τις περιπτώσεις όπου η συνεργασία με τα άλλα μέλη της ομάδας διδασκαλίας είναι απαραίτητη προκειμένου να σχεδιαστούν ή να προσαρμόσουν τη διδακτική διαδικασία, για την αξιολόγηση της μάθησης των φοιτητών ή για την προώθηση της εκμάθησης των ικανοτήτων με το τέλος του κύκλου.

Μια ομάδα δεν υπάρχει κατ' ανάγκη μόνο και μόνο επειδή τα μέλη της κάνουν τα πάντα μαζί. Μερικές φορές είναι καλύτερο να μεταβιβάσει ή να έχουν εργασία των μελών σε μικρές ομάδες ή ατομικά. Τα μέλη της ομάδας διδασκαλίας πρέπει να είναι σε θέση να κρίνουν το είδος της συνεργασίας που είναι το καλύτερο για το έργο ή για την επίλυση του προβλήματος. Μερικές φορές, μια απλή ανταλλαγή των πόρων ή των υλικών θα είναι αρκετή. Σε άλλες χρονικές στιγμές, ολόκληρη η ομάδα θα πρέπει να εργαστεί εντατικά για να κάνει τη διάρθρωση των αποφάσεων, όπως η δημιουργία ενός εξόδου, με τη συμφωνία του περιεχομένου της αξιολόγησης για ένα συγκεκριμένο βήμα ή επιλέγοντας ένα βιβλίο

για χρήση από τους μαθητές. Ορισμένα σχέδια μπορεί να πραγματοποιηθούν από μερικά μέλη της ομάδας, ενώ οι άλλοι να συνεργαστούν στενότερα για να βοηθήσουν τους μαθητές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Αυτό σημαίνει ότι τα μέλη της ομάδας πρέπει να είναι εξοικειωμένα με ατομικούς και συλλογικούς πόρους και να τους εφαρμόσουν αρκετά για να εξασφαλιστεί ότι οι μαθητές έχουν την καλύτερη δυνατή υποστήριξη και είναι σε θέση να ελέγξουν τις ικανότητες μέχρι το τέλος του κύκλου.

Να συνεργάζεται σε ενεργό, συνεχή τρόπο, με τη διδασκαλία σε ομάδες εργασίας με τους ίδιους τους μαθητές.

Η έρευνα στη διδασκαλία αποκάλυψε πολλές διαφορετικές μορφές της εκπαιδευτικής συνεργασίας. Η συνεργασία αυτή δεν συνεπάγεται συνήθως την παρουσία ενός συναδέλφου στην τάξη (Άκερ 1999, Tardif και Lessard 1999). Ωστόσο, σε γενικές γραμμές, η συνεργασία φαίνεται να είναι επιθυμητή περισσότερο από ό, τι κι αν εφαρμόζουν και υφίστανται οι καθηγητές σε διάφορες εκπαιδευτικές δραστηριότητες (Tardif και Lessard 1999: 420). Hargreaves (1994) επεσήμανε ότι πολλές μορφές συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών είναι το αποτέλεσμα της διοικητικής πίεσης, ένα φαινόμενο που περιγράφεται ως «αναγκαστική συλλογικότητα». Σύμφωνα με τον Perrenoud (1999), σχηματίζοντας μία διδακτική ομάδα με τους ίδιους τους μαθητές είναι το πιο απαιτητικό στοιχείο της συνεργατικής ικανότητας.

Να βοηθά στην οικοδόμηση συναίνεσης, όταν απαιτείται, μεταξύ των μελών της ομάδας διδασκαλίας.

Η συναίνεση εξαρτάται από τη διανομή κοινών στόχων και νοημάτων και υγιή επίλυση των συγκρούσεων. Η έννοια της διανομής έχει ιδιαίτερη σημασία στη διδασκαλία. Οι καθηγητές έχουν συνήθως συνηθίσει να εργάζονται μόνοι, και το εκπαιδευτικό λεξιλόγιό τους, ενώ φαινομενικά είναι πανομοιότυπο με εκείνο των άλλων εκπαιδευτικών, θα πρέπει σταδιακά να επικοινωνεί με αυτό που σχετίζεται με τις δικές τους πρακτικές, τις πεποιθήσεις τους και τα αισθήματα. Οι συζητήσεις σχετικά με τα υλικά της τάξης, την παρακολούθηση μαθημάτων και μεμονωμένες πρακτικές, συλλογική ανάπτυξη των πρακτικών και, τελικά, η την αμοιβαία παρατήρηση της ομαδικής διδασκαλίας μπορούν να παρέχουν συγκεκριμένα στοιχεία αναφοράς για την οικοδόμηση και τη σταθεροποίηση κοινών εννοιών.

Διαφορές απόψεων, συγκρούσεις και περιστασιακές κρίσεις είναι ένα γεγονός της ζωής για τις ομάδες που συνεργάζονται για μεγάλες χρονικές περιόδους. Τέτοιες καταστάσεις απαιτούν διαπροσωπικές δεξιότητες όπως είναι η ικανότητα να ακούν, ο σεβασμός των άλλων, και η δυνατότητα να ανταλλάσσουν ιδέες με τέτοιο τρόπο ώστε κάθε μέλος να είναι σίγουρο ότι θα ακουστεί. Κατάλληλοι μηχανισμοί επίλυσης συγκρούσεων περιλαμβάνονται στην πρόβλεψη των συγκρούσεων, δηλαδή τον προσδιορισμό των διαφόρων θέσεων και την αντίσταση, να διευκρινιστούν και να τα λάβει υπόψη. Η ομάδα πρέπει να παραμείνει επικεντρωμένη στην εργασία, με τον επαναπροσδιορισμό αν είναι αναγκαίο για την αποφυγή προσωπικών συγκρούσεων ή κακιών που εκφράζονται καλύτερα σε άλλα πλαίσια.

ΤΕΛΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Μέχρι το τέλος της αρχικής κατάρτισης του, ο δάσκαλος φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- ✓ Τοποθετεί το ρόλο του σε σχέση με τον ρόλο που διαδραματίζουν άλλα εσωτερικά ή εξωτερικά πρόσωπα πόρων
- ✓ Ρυθμίζει τις δράσεις του για τους στόχους της εκπαιδευτικής διαδικασίας του σχολείου και να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων αυτών με το να συμμετέχει προσωπικά σε σχολικά έργα
- ✓ Ξεκινήσει την οικοδόμηση μιας σχέσης εμπιστοσύνης με τους γονείς
- ✓ Συμβάλει στις εργασίες της ομάδας διδασκαλίας με αποτελεσματικό τρόπο. Παρέχει εποικοδομητική κριτική και να κάνει καινοτόμες προτάσεις όσον αφορά το έργο της ομάδας

Επαγγελματική Ταυτότητα – Professional Identity

9. Επαγγελματική ανάπτυξη

Να ασκούν επαγγελματική ανάπτυξη μεμονωμένα και με άλλους.

To engage in professional development individually and with others.

Ορισμός

Να ασκούν επαγγελματική ανάπτυξη μεμονωμένα και με άλλους.

ΕΝΝΟΙΑ

Οι νέοι ρόλοι διδασκαλίας σε ειδικά έργα που σχετίζονται με τη μεταρρύθμιση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων μπορεί να αποτελέσει σημαντικό μηχανισμό ανάπτυξης, που επιτρέπει την απόκτηση νέων ικανοτήτων. Αν καθηγητές γίνονται ατομικά και συλλογικά υπεύθυνοι για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση των πραγματικών εκπαιδευτικών έργων, αυτό αλλάζει την άποψη για τα ληφθέντα μέτρα και τα θέματα που διακυβεύονται. Οι Εκπαιδευτικοί εγκρίνουν τα στοιχεία της διδασκαλίας από τα σχέδια αυτά, λόγω των επιπτώσεων που μπορούν να δημιουργήσουν. Πράγματι, πολλοί εκπαιδευτικοί θα θέλαμε να δούμε να διαφοροποιούν τους ρόλους τους και να έχουν μια ευκαιρία για να ασκήσουν συγκεκριμένες νέες αρμοδιότητες με τους συναδέλφους και τους άλλους εταίρους (Comite d' orientation de la σχηματισμό du personnel enseignant 1997). Θα ήθελαν να χρησιμοποιήσουν τις ικανότητές τους αλλού εκτός από την τάξη, και να επανεπενδύσουν ιδέες από τις συζητήσεις στις δραστηριότητες της τάξης τους.

Πολλοί εκπαιδευτικοί έχουν επικρίνει την αναποτελεσματικότητα της επαγγελματικής ανάπτυξης που αποτελείται από ελάχιστα συντονισμένα εργαστήρια διάσπαρτα σε όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους. Οι περιστασιακές παρουσιάσεις των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων κατάρτισης συνδέονται με την κατάσταση στην τάξη, που δεν έχουν συνέχεια, παρέχει δύσκολα την υποστήριξη του κλίματος που οι εκπαιδευτικοί χρειάζονται για να μπορέσουν να αναλάβουν τον κίνδυνο της καινοτομίας (Raymond 1998). Σε πολλά περιβάλλοντα, η έννοια της επαγγελματικής εξέλιξης των εκπαιδευτικών έχει εξελιχθεί. Σίγουρα, η υποχρεωτική επαγγελματική ανάπτυξη a la carte, δίνει έδαφος για νέες μορφές δραστηριοτήτων που επιτρέπουν οι ίδιοι οι δάσκαλοι να συμβάλουν, σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό, για τη δική τους εκπαίδευση (Brossard 1998).

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Εξετάζει την καταλληλότητα των παιδαγωγικών επιλογών του, με τους συναδέλφους του.

Η Επαγγελματική ανάπτυξη από τους ομολόγους του συχνά περιγράφεται ως απαραίτητη προϋπόθεση για την παιδαγωγική αλλαγή και τη μεταφορά της τεχνογνωσίας στο χώρο εργασίας (Brossard 1998, Gordon και Nicely 1998, Ouellet 1998, Conseil Supérieur de l'Education 1995). Οι εκπαιδευτικοί καριέρας μιλούν για τον κεντρικό ρόλο των συναδέλφων τους στην επαγγελματική τους εξέλιξη. Οι συζητήσεις με επίκεντρο την παιδαγωγική σημασία των επιλογών είναι δυνατή μόνο εάν οι δάσκαλοι είναι διατεθειμένοι να σπάσουν την απομόνωση που συχνά επιβάλλεται από την οργάνωση της εργασίας που τους περιορίζει εντός των ορίων της τάξης.

Ο χρόνος και ο χώρος πρέπει να τίθεται και να δομείται για τέτοιες συζητήσεις. Η Κατάρτιση από συνομηλίκους απαιτεί επίσης οι εκπαιδευτικοί να αναιρέσουν την κανονιστική καθοδηγητική σχέση τους με τις πρακτικές τους, σε σχέση με εκείνες των άλλων ανθρώπων. Να συζητά την ορθότητα της έννοιας της επιλογής εξηγώντας την και περιγράφοντας αφανείς λεπτομέρειες των στοιχείων στα οποία στηρίζεται, και όχι να τα δικαιολογεί και να τα υπερασπίζεται. (Vermersch 1994). Προτού οι εκπαιδευτικοί να είναι σε θέση να εξηγήσουν τις πρακτικές τους στους συναδέλφους τους, πρέπει να μπορούν να δουν τις πτυχές που δεν έχουν αντιμετωπιστεί πλήρως -πτυχές που απαιτούν συχνά μια δεύτερη ματιά, ή έλεγχο σε μία τάξη για τον καθορισμό των πραγμάτων που είχαν ληφθεί στο παρελθόν.

Αιχμή του δόρατος τα σχέδια για την επίλυση των προβλημάτων διδασκαλίας.

Πολλές από τις επαγγελματικές αναπτυξιακές στρατηγικές που έχουν αναδυθεί τα τελευταία χρόνια, θέτουν υπό αμφισβήτηση την εικόνα του δασκάλου, ως δέκτη, των καταναλωτών και πομπού της γνώσης που παράγεται από άλλους (Cochran-Smith και Lytle 1999, Schoonmaker, Sawyer και Borrego Brainard 1998). Η έννοια του δραστήριου επαγγελματία που προτείνει ο Schon (1994) είναι ένας ανεξάρτητος επαγγελματίας ικανός να σκέφτεται κατά τη διάρκεια της δράσης και να αποκτά γνώση από τις ενέργειές του. Τα έργα στην τάξη ή στο σχολείο είναι σημαντικοί μοχλοί για την ανάπτυξη των επαγγελματικών γνώσεων. Για τους εκπαιδευτικούς, είναι επίσης ένα εξαιρετικό φόρουμ

στο οποίο μπορούν να ασκήσουν την επαγγελματική ανεξαρτησία τους. Επιλέγουν τις ικανότητες που επιθυμούν να βελτιώσουν, αποφασίζουν πώς θα γίνει αυτό και διαχειρίζονται τις διαπραγματεύσεις μεταξύ των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων τους και τους περιορισμούς και τις δυνατότητες του πλαισίου εργασίας. Η τάξη μετατρέπεται σε χώρο έρευνας, παράγοντας δεδομένα που, όταν εξετάζονται προσεκτικά χρησιμοποιώντας διαφορετικά μέσα (βίντεο εκπαίδευση, πρακτικά επιχειρήματα, τα στοιχεία της έρευνας, κ.λπ.), μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση των πρακτικών.

ΤΕΛΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Αν και έμπειροι καθηγητές έχουν συνήθως δημιουργήσει ένα ευρετήριο των πόρων για να βοηθήσουν στον προσανατολισμό της επαγγελματικής τους εξέλιξης, οι νεοεισερχόμενοι συχνά δυσκολεύονται να καθορίσουν τις προτεραιότητες μεταξύ όλων των γεγονότων και των αιτημάτων που φαίνεται να χρειάζονται επείγουσες απαντήσεις. Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, πολλοί νέοι δάσκαλοι αντιμετωπίζουν δύσκολες επαγγελματικές συνθήκες ένταξης (διδασκαλία σε διάφορα μαθήματα σε μαθητές με διαφορετικό επίπεδο και σε απείθαρχες ομάδες).

Η μεταρρύθμιση της κατάρτισης των εκπαιδευτικών της δεκαετίας του 1990, δημιούργησε έντονες και βίαιες αντιδράσεις, με αποτέλεσμα πολλοί νέοι εκπαιδευτικοί να εγκαταλείψουν το επάγγελμα. Οι ομάδες Εκπαίδευσης καλούνται επομένως να ενισχύσουν την εποπτεία των διαδικασιών με στόχο την εισαγωγή νέων εκπαιδευτικών σε αντιδρώσα σκέψη και βοηθώντας τους να αναλάβουν την ευθύνη της επαγγελματικής τους ανάπτυξης. Μέχρι το τέλος της αρχικής κατάρτισης του ο καθηγητής φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- ✓ Προσδιορίζει, κατανοεί και χρησιμοποιεί τους διαθέσιμους πόρους (εκθέσεις έρευνας και ειδική βιβλιογραφία, παιδαγωγικά δίκτυα, επαγγελματικές ενώσεις, τράπεζες δεδομένων) που σχετίζονται με τη διδασκαλία.
- ✓ Προσδιορίζει τις δυνατότητές του και τα όριά του, μαζί με τους προσωπικούς του στόχους και τα μέσα για την επίτευξή τους
Εμπλέκεται στην αυστηρή αντιδραστική ανάλυση σχετικά με συγκεκριμένες πτυχές της διδασκαλίας του.

- ✓ Αναλαμβάνει ερευνητικά έργα που σχετίζονται με συγκεκριμένες πτυχές της διδασκαλίας του.

Επαγγελματική Ταυτότητα – Professional Identity

10. Υπεύθυνη επαγγελματική συμπεριφορά

Να παρουσιάζουν ηθική και υπεύθυνη επαγγελματική συμπεριφορά κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

To demonstrate ethical and responsible professional behaviour in the performance of his or her duties.

Ορισμός ικανότητας

Να παρουσιάζουν ηθική και υπεύθυνη επαγγελματική συμπεριφορά κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

ΕΝΝΟΙΑ

Ο Επαγγελματισμός είναι μια κατάσταση ή συμπεριφορά που αναπτύχθηκε από ένα πρόσωπο στο πλαίσιο μιας επαγγελματικής διαδικασίας κοινωνικοποίησης, με την οποία αυτός ή αυτή δέχεται τα κοινά πρότυπα από κοινού με την επαγγελματική ομάδα. Οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να επιδεικνύουν επαγγελματισμό, δηλαδή να συμμορφώνονται με τις γενικά αποδεκτές διαδικασίες και τα πρότυπα του επαγγέλματος (Bourdoncle 1991).

Σύμφωνα με τον Lang (1999) όταν αυξάνεται η επαγγελματική αυτονομία, η ευθύνη του εκπαιδευτικού ασκείται πιο έντονα. Η Επαγγελματική αυτονομία αναφέρεται στην ηθική ανεξαρτησία της ευθύνης. Στο πλαίσιο της τρέχουσας μεταρρύθμισης, η οποία δίνει στους εκπαιδευτικούς και την ομάδα του σχολείου πολύ μεγαλύτερη αυτονομία και την ανεξαρτησία της δράσης, θα είναι ζωτικής σημασίας για τους καθηγητές να δικαιολογούν τις πράξεις τους και να απαντούν για αυτό που κάνουν στην τάξη ή στο σχολείο. Ως επαγγελματίες των πόρων που παραγγέλθηκαν από την κοινωνία και απολαμβάνουν ευρείας αυτονομίας, οι καθηγητές πρέπει να είναι σε θέση να υποστηρίξουν τις αποφάσεις τους δημόσια. Πρέπει να είναι σε θέση να εξηγούν και να δικαιολογούν τη σημασία και την κρισιμότητα των επιλογών τους, εάν χρειάζεται, στους συναδέλφους τους, στη

διοίκηση του σχολείου, στους γονείς και στους μαθητές. Μεταξύ της επιβολής της άποψης του ενός και της απόλυτης επιρροής από μια στάση του άλλου, υπάρχει χώρος για μία ικανότητα που πρέπει να αναπτυχθεί από κάθε επαγγελματία που παρέχει δημόσια υπηρεσία.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Κατανοεί τις αξίες που διέπουν τη διδασκαλία του.

Διδασκαλία είναι μια εργασία στην οποία ένας ενήλικας ασκεί επιρροή σε άλλους ανθρώπους, δηλαδή τους φοιτητές (Fourrez 1990). Είναι μια ηθική αναψυχής (Tom 1984), ένα επάγγελμα κορεσμένο με ενίοτε αντιφατικές έννοιες. Όπως ο Perrenoud (1993) ρώτησε: Θα πρέπει να δώσουμε προτεραιότητα στις ανάγκες του συγκεκριμένου ατόμου ή της ομάδας; Θα σεβαστούμε τις ατομικές ιδιαιτερότητες, ή θα τις αλλάξουμε; Θα δοθεί προτεραιότητα στις διαφορές αυτές ή θα εξαλειφθούν; Θα δράσουν προσωπικά ή θα παραμείνουν ουδέτεροι; Θα επιβάλλουν τη βούλησή τους να είναι πιο αποτελεσματικοί ή να διαπραγματεύονται επί μακράν, ακόμη και αν αυτό οδηγεί σε ελλιπή δράση; Να θυσιάσει το μέλλον ή το παρόν; Να δώσει έμφαση στη γνώση και την κοινωνικοποίηση; Να επιμείνει στο δομημένο τρόπο σκέψης ή στην έκφραση και τη δημιουργία; Προώθηση της ενεργού παιδαγωγικής ή της γνώσης; Οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί πρέπει να σκεφτούν τις αξίες τους και τις προκαταλήψεις που διέπουν τη δράση τους, και να παρατηρούν προσεκτικά τις επιπτώσεις τους στην ατομική και συλλογική ευημερία των μαθητών. Αντανακλαστική ανάλυση, συνοδευόμενη από δομημένα βήματα, φαίνεται να είναι κατάλληλη για το σκοπό αυτό.

Διαχειρίζεται την τάξη του με δημοκρατικό τρόπο.

Μια τάξη είναι σαν μια μικρο-κοινωνία, που παρουσιάζει τις ίδιες εντάσεις, όπως η ίδια η κοινωνία (της βίας, του ρατσισμού, του σεξισμού, κ.λπ.). Οι μαθητές δεν θα μπορέσουν να λύσουν τις διαφορές τους, αυθόρμητα και δημοκρατικά, και πρέπει, συνεπώς, να μάθουν για την ανάπτυξη και τη χρήση και των συμπεριφορών που δεν οδηγούν σε αποκλεισμό. Οι καθηγητές μπορούν, για παράδειγμα, να χρησιμοποιούν το συμβούλιο της τάξης και μια συνεργατική προσέγγιση για να βοηθήσουν τους μαθητές στη διευθέτηση των συγκρούσεων στην τάξη με δημοκρατικό τρόπο.

Προσφέρει στους μαθητές την κατάλληλη προσοχή και υποστήριξη.

Ο ορισμός του «επαγγελματία» δεν μπορεί να περιοριστεί σε μια σειρά εξωτερικών συμπεριφορών ή αποκλειστικών αρμοδιοτήτων προσωπικής δέσμευσης. Αντίθετα, «επαγγελματίας είναι ένα πρόσωπο που είναι σε θέση να εφαρμόζει την υποκειμενικότητα του και την προσωπική ταυτότητα στην επαγγελματική ζωή του» (Le Boterf 1997) Από την άποψη αυτή, η κοινωνία και ειδικότερα οι γονείς που εμπιστεύονται τα παιδιά τους σε ένα δάσκαλο αναμένουν ότι ο δάσκαλος θα ανησυχεί (Meirieu 1991) και θα επιδεικνύει το ίδιο επίπεδο της φροντίδας και της επιμέλειας, όπως θα έπρεπε κανονικά να επιδεικνύεται από κάθε επαγγελματία σε παρόμοιες περιστάσεις. Το καθήκον της επιμέλειας, σε αντίθεση με την έννοια της αμέλειας, κατά την άσκηση των επαγγελματικών καθηκόντων είναι συνεπώς ένα σημαντικό μέρος της επαγγελματικής δεοντολογίας.

Δικαιολογεί τις αποφάσεις του σχετικά με τη μάθηση και την εκπαίδευση των μαθητών στα ενδιαφερόμενα μέρη.

Οι εκπαιδευτικοί δεν μπορεί να θεωρηθούν υπεύθυνοι για το αποτέλεσμα της μάθησης των μαθητών τους, διότι τόσο οι άνθρωποι που συμμετείχαν στη διαδικασία της μάθησης πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από αυτήν, όσο και το πλαίσιο στο οποίο εργάζονται μπορεί μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο την επιτυχία της. Συνεπώς, είναι δύσκολο να αποδοθεί η αποκλειστική ευθύνη για την εκμάθηση στην τάξη, στους εκπαιδευτικούς μόνο. Ωστόσο, είναι λογικό να αναμένεται οι εκπαιδευτικοί να αναλάβουν την ευθύνη για τις μεθόδους που χρησιμοποιούν, να αναθέτουν και να εκπαιδεύουν τους μαθητές τους. Πρέπει επομένως να είναι σε θέση να αποδείξουν ότι έχουν εφαρμόσει τον καλύτερο δυνατό τρόπο για το πλαίσιο αυτό. Έτσι, η επαγγελματική ευθύνη δεν είναι εφικτή χωρίς αναφορά στα δεδομένα της έρευνας και στην ικανότητα των εκπαιδευτικών να πραγματοποιούν έργα στην τάξη και να τεκμηριώνουν την πρόοδο και τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται.

Αποφεύγεται κάθε μορφή διάκρισης προς τους φοιτητές, τους γονείς ή τους συναδέλφους.

Σε μια πλουραλιστική κοινωνία όπως η δική μας, υπάρχει ένα ευρύ φάσμα των αξιών και

απόψεων. Η τάξη ή το σχολείο είναι ένα είδος κέντρου που φέρνει σε επαφή τους μαθητές διαφόρων προελεύσεων, με διαφορετικές μητρικές γλώσσες, που ανήκουν σε διαφορετικές θρησκείες, φυλές, κοινωνικές τάξεις και ούτω καθεξής. Οι εκπαιδευτικοί έχουν έναν ιδιαίτερο ρόλο να διαδραματίσουν στον τομέα αυτό. Πρέπει να είναι αντίθετοι σε καταστάσεις που οδηγούν σε διακρίσεις ή αποκλεισμό και να εφαρμόζουν μηχανισμούς για τη διασφάλιση του σεβασμού της επιείκειας και των διαφορών, ιδιαίτερα για τις διαφορές που σχετίζονται με την καταγωγή.

Τοποθετεί τις ηθικές συγκρούσεις που εμφανίζονται στην τάξη σε σχέση με τις μεγάλες σχολές σκέψης.

Αν είναι να αναλύσουν τα ηθικά προβλήματα που προκύπτουν σε μια τάξη (σεξ, βία, ναρκωτικά, κ.λπ.) και να ανακαλύψουν τρόπους αντιμετώπισής τους, οι καθηγητές πρέπει να εφαρμόζουν ειδικές πολιτιστικές γνώσεις, αλλιώς υπάρχει κίνδυνος να αναπαράγουν τις προκαταλήψεις που οδηγούν σε διάφορες μορφές αποκλεισμού. Οι ηθικές θέσεις έχουν αλλάξει με την πάροδο του χρόνου, και έχουν αντίκτυπο στο πώς αναλύονται τα προβλήματα και οι λύσεις που προτείνονται. Είναι λοιπόν ζωτικής σημασίας για τους εκπαιδευτικούς να είναι σε θέση να τοποθετήσουν τα ηθικά προβλήματα σε σχέση με τις μεγάλες σχολές σκέψης (φιλοσοφικά, ιστορικά, κοινωνικά, πολιτικά, ψυχολογικά), να κατανοήσουν τις προκαταλήψεις τους, να κάνουν συνειδητές επιλογές και να αναλάβουν αυτές τις επιλογές τόσο σε προσωπικό όσο και δημόσιο επίπεδο.

Διαδηλώνουν την ορθή κρίση κατά τη χρήση του νομικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει το επάγγελμα του εκπαιδευτικού.

Η διδασκαλία διέπεται από ένα νομικό και κανονιστικό πλαίσιο. Ο εκπαιδευτικός νόμος ορίζει τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των καθηγητών, και η συλλογική σύμβαση ορίζει τους κανόνες σχετικά με τη σύμβαση εργασίας. Κατά συνέπεια, οι καθηγητές πρέπει να εκτελούν τα καθήκοντά τους σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου που διέπει το επάγγελμά τους.

ΤΕΛΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Αν και η διδασκαλία είναι μια ηθική δεξαμενή (Tom 1984), η ηθική αρμοδιότητα έχει συχνά παραμεληθεί στην κατάρτιση των εκπαιδευτικών. Σε μια πλουραλιστική κοινωνία, όπου υπάρχουν πολλές διαφορετικές απόψεις και όπου οι σχέσεις με την αρχή έχουν αλλάξει ουσιαστικά, είναι σημαντικό να υπογραμμίσω την πτυχή αυτή στα σχολεία και στην κατάρτιση των εκπαιδευτικών.

Μέχρι το τέλος της αρχικής κατάρτισης του ο καθηγητής φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- ✓ Αποδεικνύει ότι διαθέτει επαρκή ευθύνη σε σχέση με τους μαθητές ώστε να μπορεί κανείς να συστήσει χωρίς επιφυλάξεις ότι μια τάξη θα ανατεθεί στη φροντίδα του
- ✓ Απαντά σε άλλους για τις δράσεις του, με την παροχή βάσιμων λόγων.

2.9 Ανάπτυξη Περιβάλλοντος E- learning

Έχοντας ορίσει τις κοινές Επαγγελματικές Ικανότητες, που προέκυψαν από τη Συγκριτική Αξιολόγηση των Προτύπων Διεθνώς αλλά και στην Ελλάδα, προτείνεται ένα online περιβάλλον (Virtual Learning Environment - VLE) εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης με χρήση free web tools, όπως είναι τα Google Apps, το οποίο συμπεριλαμβάνει το e-learning, και χρησιμοποιείται για την Εκπαίδευση των Εκπαιδευτικών.

Ένα VLE είναι ένα online (υπολογιστή) περιβάλλον, το οποίο περιλαμβάνει διάφορα εργαλεία για τη διευκόλυνση της μάθησης του Εκπαιδευτικού. Δεν απαιτείται εγκατάσταση κάποιου ειδικού λογισμικού μάθησης, το μόνο που χρειάζεται είναι μια σύνδεση στο Internet για να έχετε πρόσβαση σε ένα VLE. Το περιβάλλον αυτό μπορεί να προσφέρει στον Εκπαιδευτικό ένα ευρύ φάσμα ευκαιριών για την προώθηση της μάθησης, όπως:

- Επικοινωνία με άλλους Εκπαιδευτικούς
- Δραστηριότητες Μάθησης
- Ανταλλαγή αρχείων
- Ομαδική εργασία
- Αυτο-αξιολόγηση

Ένας άλλος όρος που χρησιμοποιείται συνήθως σε συνδυασμό με το VLE είναι η Διαχείριση Μαθησιακού Περιβάλλοντος (Managed Learning Environment - MLE). Και οι δύο όροι χρησιμοποιούνται συχνά ως ισοδύναμοι. Ενώ ένα VLE θα ασχοληθεί με θέμα το περιεχόμενο και τη γενική διδασκαλία και μάθηση, ένα MLE θα ασχοληθεί και με πληροφορίες όπως τα αρχεία των εκπαιδευτικών. Επομένως, ένα VLE είναι πραγματικά ένα υποσύνολο ενός MLE.

Τα εργαλεία ενός VLE είναι :

- Εργαλεία Επικοινωνιών
- Διανομή περιεχομένου διαδραστικά
- Εργαλεία αξιολόγησης
- Διαδραστικούς πίνακες

Πιθανώς ένα από τα βασικότερα εργαλεία που προσφέρονται από έναν VLE είναι η δυνατότητα να παρέχει στους Εκπαιδευτικούς με διαδραστικό θέμα του περιεχομένου. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει σημειώσεις υποστήριξης διάλεξης.

Ένα άλλο βασικό εργαλείο για κάθε αξιολογη VLE είναι ένα εργαλείο επικοινωνίας. Αυτό επιτρέπει στον καθηγητή να επικοινωνεί με άλλους Εκπαιδευτικούς με ποικίλους τρόπους μέσω chat ή forum.

Επιπλέον, προσφέρονται μια σειρά από άλλα διαθέσιμα εργαλεία, όπως να είναι σε θέση να συνδεθεί με εξωτερικές πηγές ή να δημιουργήσετε ομάδες Εκπαιδευτικών για την προώθηση της αμοιβαίας στήριξης και της ομαδικής εργασίας. Υπάρχουν επίσης διάφορες εναλλακτικές δυνατότητες που επιτρέπουν στους Εκπαιδευτικούς να υποβάλουν τις δραστηριότητες ή οποιοδήποτε άλλα αρχείο επιθυμούν ηλεκτρονικά, ή να χρησιμοποιήσετε τα προσωπικά εργαλεία όπως τα ημερολόγια και τα προσωπικά βιβλία διευθύνσεων. Μπορούν επιπλέον να δημιουργήσουν τα δικά τους έγγραφα, φύλλα εργασίας ακόμα και αξιολογήσεις και να μοιραστούν με τους συναδέλφους τους.

Κατά συνέπεια, ένα VLE μπορεί να προσφέρει ανάλογες ευκαιρίες διδασκαλίας που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να υποστηρίξει και να συμπληρώσει τις παραδοσιακές μεθόδους διδασκαλίας, αλλά θα υπάρχει πάντα η ανάγκη για ανθρώπινη αλληλεπίδραση. Έτσι ένα VLE δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ως ένα σύνολο υποκατάστασης της πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία.

Introduction

[Home](#)
[Our Mission](#)
[Roadmap](#)
[License](#)

OpenUSS

[Concept](#)
[Components](#)
[Technology](#)

Developers

[Introduction](#)
[SourceForge](#)

Users

[Community](#)
[News Archive1](#)
[News Archive2](#)

Installations

[References](#)

Persons

[Initiators](#)
[Members](#)

Support

[Sponsors](#)
[Commercial](#)

Links

[List](#)

OpenUSS concept is based on the ASP (Application Service Provider) model, which means that one or more organizations (Universities, Schools, Communities and Companies) can be handled within one instance of OpenUSS. OpenUSS gives users the flexibility to use their chosen appliances - the so called multi-channel information delivery - to access the OpenUSS instance: Internet PC, Personal Digital Assistants and Mobile Phones are some examples to mention.

brought to you by

CampusSource
 The Portal for Open Source Software for higher education. CampusSource is supported by: Das Ministerium fuer Schule, Wissenschaft und Forschung des Landes Nordrhein - Westfalen, Germany".

Institute of Business Informatics and Controlling at the University of Munster
 This project is a part of NCSI (Nordrhein Westfalen Open Source Initiative). The head of the institute is Prof. Dr. H. L. Grob.

Leiria University of Applied Sciences
 Partner university.

National University of Pedagogy, Mexico
 Partner university.

STHINK, Barbans
 Partner university.

Ansted University
 Partner university.

SOURCEFORGE.NET

Εικόνα 9 - VLE: Open University Support System

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάστηκε η *Μεθοδολογία Έρευνας της Διπλωματικής*.
Πιο συγκεκριμένα:

1. Ανάλυση Ερευνητικών Υποθέσεων
2. Παρουσίαση βημάτων Σχεδιασμού Έρευνας και Στατιστικών Κριτηρίων
3. Παρουσίαση και Ανάλυση Ερευνητικών Εργαλείων / Περιβαλλόντων
4. Παρουσίαση Ερωτηματολογίου και τρόπου Διεξαγωγής Έρευνας.

3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

3.1 Στόχος της Ερευνητικής Προσέγγισης

Στην παρούσα εργασία γίνεται ενδελεχής μελέτη των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Επιμόρφωσης εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ σε Διεθνές επίπεδο ώστε να γίνει η συγκριτική αξιολόγηση (**benchmarking**) με την Ελλάδα, με σκοπό να δημιουργηθεί ένα γενικό πλαίσιο σε ένα ευρύτερο πρόγραμμα επιμόρφωσης. Στη συνέχεια ερευνάται εάν και σε ποιο βαθμό το πρόγραμμα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών που υλοποιήθηκε, παρείχε τις απαραίτητες γνώσεις στους εκπαιδευτικούς, ώστε να έχουν αποκτήσει δεξιότητες τέτοιες που να τους προτρέπουν και να τους ωθούν στη χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική τους διαδικασία στη σχολική τάξη. Τέλος, προτείνεται ένα εργαλείο (toolkit) εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης με χρήση free web tools, όπως είναι τα Google Apps, το οποίο συμπεριλαμβάνει το e-learning, και χρησιμοποιείται για την Εκπαίδευση των Εκπαιδευτικών.

3.2 Λειτουργικοί Ορισμοί

Στην ερευνητική διαδικασία, ο λειτουργικός ορισμός που θα χρησιμοποιηθεί για να γίνουν οι μετρήσεις είναι:

- ✓ **Ικανότητα** ορίζεται ως ένα **συγκεκριμένο, αναγνωρίσιμο, μετρήσιμο**, και οριζόμενο σύνολο **γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων** που ένα άτομο κατέχει ή

πρέπει να αποκτήσει, με στόχο την αποτελεσματική ή/και ανώτερης επίδοσης εκτέλεση μιας δράσης μέσα σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο (Σάμψων, Δ. 2007) και συγκεκριμένα οι Επαγγελματικές Ικανότητες.

- ✓ **Αξιολόγηση είναι η διαδικασία καταγραφής** (documenting), συνήθως με μετρήσιμους όρους, γνώσεων, δεξιοτήτων, στάσεων και απόψεων (<http://en.wikipedia.org>).

Επιπλέον, θα χρησιμοποιηθεί και το **μοντέλο του KirkPatrick** για να εξετάσουμε την αποτελεσματικότητα της Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών

3.3 Ερευνητικά Ερωτήματα

Μετά την παρακολούθηση του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού προγράμματος της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι απόψεις και οι αποφάσεις αξιοποίησης των γνώσεων των εκπαιδευτικών που αφορούν την εφαρμογή των ΤΠΕ από τους ίδιους και πώς αυτές οι απόψεις και οι αποφάσεις συνδέονται με την εν γένει παιδαγωγική τους κατάρτιση και εμπειρία.

Σκοπός της έρευνας είναι η καταγραφή και διερεύνηση των αντιλήψεων και των απόψεων των εκπαιδευτικών που παρακολούθησαν τον κύκλο επιμόρφωσης Π2, του προγράμματος επιμόρφωσης «Επιμόρφωση όλων των Εκπαιδευτικών στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ)», η αποτίμηση των κοινών επαγγελματικών ικανοτήτων, να μετρηθεί η αποτελεσματικότητα του Εκπαιδευτικού Προγράμματος και η καταγραφή και ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας. Μετά την παρακολούθηση αυτού του προγράμματος κατάρτισης, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι απόψεις και αποφάσεις των εκπαιδευτικών, που αφορούν την εφαρμογή των ΤΠΕ από τους ίδιους και πώς αυτές οι απόψεις συνδέονται με την εν γένει παιδαγωγική τους κατάρτιση και εμπειρία.

Το βασικό ερευνητικό ερώτημα που θα διερευνηθεί είναι:

Είναι ο εκπαιδευτικός εξοικειωμένος άπταιστα(έχει τις απαραίτητες γνώσεις – δεξιότητες) με την τεχνολογία, την οποία μπορεί και τη χρησιμοποιεί αποτελεσματικά με όφελος την εκμάθηση των μαθητών του;

Το ερώτημα αυτό χωρίζεται σε μικρότερα. Συγκεκριμένα:

E1: Ο εκπαιδευτικός είναι εξοικειωμένος με την τεχνολογία και ειδικότερα έχει υψηλές ικανότητες:

- ✓ στις Βασικές δεξιότητες τεχνολογιών,
- ✓ στην ενσωμάτωση στο πρόγραμμα σπουδών,
- ✓ στην επαγγελματική πρακτική,
- ✓ στην εκπαιδευτική διαχείριση της τάξης και
- ✓ αναφορικά με τις διαμορφωθείσες στάσεις έχει αυξημένες θετικές επιπτώσεις σε προσωπικό επίπεδο.

και

E2: Τα γενικά στοιχεία του ατόμου (το φύλο, η ηλικία, το εκπαιδευτικό επίπεδο, η βαθμίδα εκπαίδευσης στην οποία υπηρετούν και η γνώση Η/Υ) επηρεάζουν τον βαθμό ικανότητας και τις στάσεις των εκπαιδευτικών.

3.4 Σχεδιασμός Έρευνας

Στο Ερευνητικό Μέρος της Διπλωματικής Εργασίας θα δημιουργηθεί ερωτηματολόγιο βασισμένο στις αποτιμώμενες ικανότητες (competencies) που έχουν εξαχθεί κατόπιν συγκριτικής θεώρησης των Διεθνών και του Ελληνικού Προγράμματος Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών.

Ερευνήθηκαν, αξιολογήθηκαν και καταγράφηκαν στοιχεία-δεξιότητες σχετικές με διεθνή πρότυπα, συγκρίθηκαν τόσο μεταξύ τους, όσο και με τις προβλεπόμενες από το Ελληνικό Πρόγραμμα Επιμόρφωσης. Εξήχθησαν οι κοινές δεξιότητες και βάση αυτών δημιουργήθηκαν δραστηριότητες που αφορούν το επιμορφωτικό υλικό του Π2.

Συντάχθηκαν ερωτηματολόγια, όπου έχουν ταξινομηθεί οι ελεγχόμενες δεξιότητες σε τρία (3) επίπεδα και συγκεκριμένα: α) Επίπεδο Εκπαιδευόμενου, β) Μαθησιακό περιβάλλον, γ) Επαγγελματικές ικανότητες.

Επιλέγεται ως μέθοδος προσέγγισης του προβλήματος που ερευνάται η **έρευνα πεδίου** στον πληθυσμό των εκπαιδευτικών της Α βάθμιας και Β βάθμιας εκπαίδευσης.

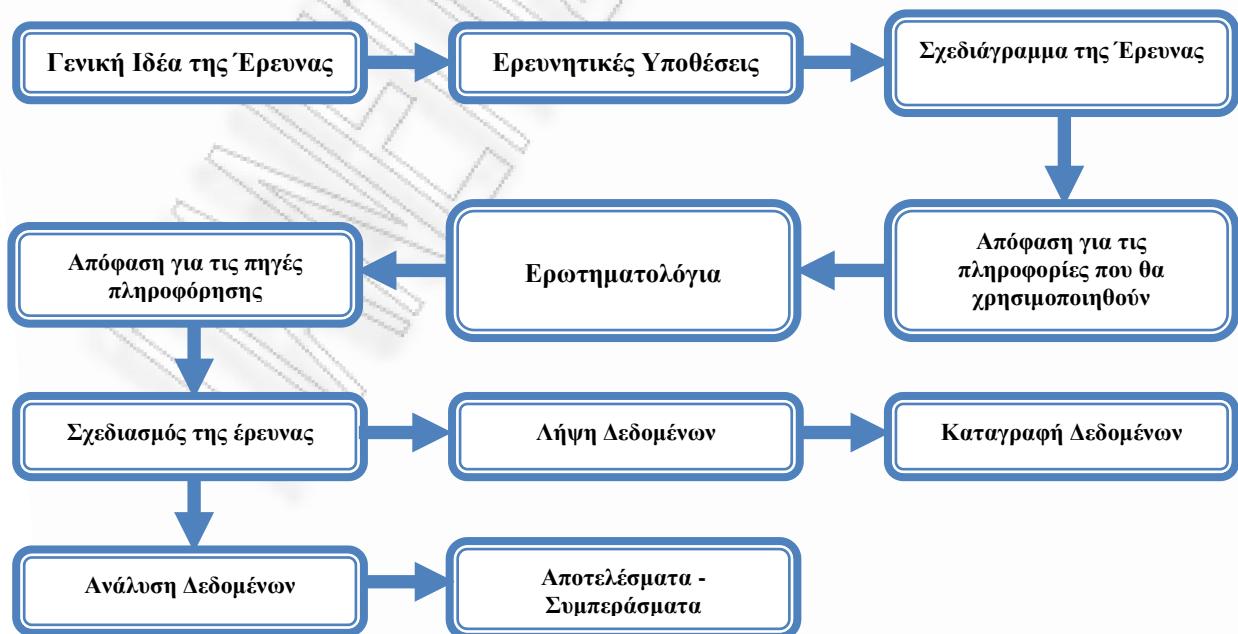
Κατατάσσεται στις **μορφές ενεργητικής έρευνας** (Action Research). Επιλέχθηκε γιατί λειτουργεί κατά περίπτωση, ενδιαφερόμενη για τη διάγνωση ενός προβλήματος σε συγκεκριμένο πλαίσιο, απαιτεί συνήθως συνεργασία ομάδων – ατόμων, είναι συμμετοχική. Επίσης είναι μέσο πρακτικής εκπαίδευσης των διδασκόντων και αποτίμησης των ικανοτήτων τους, βοηθά στην επικοινωνία ερευνητή και συμμετέχοντα.

Δημιουργήθηκε περιβάλλον με εργαλεία ελεύθερου λογισμικού, όπου περιλαμβάνονται θεωρητικό υλικό σχετικό με τα διδαχθέντα αντικείμενα, προτεινόμενες δραστηριότητες και ερωτηματολόγια αυτό-αξιολόγησης.

Κατά τη διαδικασία της παρούσας έρευνας ακολουθήθηκαν οι εξής φάσεις:

- Σκοπός της έρευνας.
- Σχέδιο έρευνας.
- Συλλογή Δεδομένων
- Επεξεργασία δεδομένων.
- Στατιστική Ανάλυση δεδομένων
- Αποτελέσματα – Συμπεράσματα

Στο παρακάτω σχήμα διακρίνεται η σειρά των ερευνητικών διαδικασιών που ακολουθήθηκε στην παρούσα εργασία.

Εικόνα 10 - Ερευνητική Διαδικασία

3.4.1 Μεθοδολογία Ερωτηματολογίου

Σύμφωνα με την υπάρχουσα έρευνα αποφασίστηκε να χρησιμοποιηθεί το ερωτηματολόγιο ως το ερευνητικό εργαλείο για την αξιολόγηση των Ικανοτήτων των Επιμορφωμένων.

Το ερωτηματολόγιο είναι ένα έντυπο στο οποίο οι ερωτώμενοι καλούνται να αποτυπώσουν τις απαντήσεις και τις αντιδράσεις τους. Συνηθίζεται να δίνεται απευθείας στους ερωτώμενους και ο καθένας να τσεκάρει μόνος του τις απαντήσεις του. Άλλες φορές πάλι ο συνεντευκτής σημειώνει τις απαντήσεις που το κάθε άτομο δίνει. Οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου είναι κλειστού τύπου. Αυτός ο τύπος ερωτήσεων είναι εκείνος που προσφέρεται καλύτερα για μία στατιστική ανάλυση και ανίχνευση. Γίνονται εύκολα κατανοητές, απαντώνται εύκολα και εγγυώνται μία σχετική ανωνυμία.

Περιορισμός Έρευνας: Καλό θα ήταν να μπορούσαμε να δώσουμε ερωτηματολόγια πριν και μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος έτσι ώστε να διερευνήσουμε την προϋπάρχουσα γνώση και την επίδραση του προγράμματος στις γνώσεις, στάσεις και διαθέσεις των εκπαιδευόμενων. Στη συγκεκριμένη περίπτωση προαξιολόγηση δεν μπορεί να υπάρξει αφού το πρόγραμμα έχει ολοκληρωθεί.

Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείται για την ενεργητική έρευνα στηρίζεται στις βασικές ικανότητες των Εκπαιδευτικών που έχουν προκύψει από τη συγκριτική θεώρηση των Διεθνών Προγραμμάτων Επιμόρφωσης και του Προγράμματος Επιμόρφωσης όπως παρουσιάστηκαν στο κεφάλαιο 2 ([Παράρτημα 1](#)). Αποτελείται από τέσσερα βασικά τμήματα τα οποία συλλέγουν τα εξής δεδομένα:

1. Κοινωνικά χαρακτηριστικά, όπως η ηλικία, το φύλο, η μόρφωση, κ.λπ.
2. Την ικανότητα χρήσης των Εκπαιδευόμενων της Τεχνολογίας σε σχέση με τα Ακαδημαϊκά Πρότυπα
3. Στοιχεία δεδηλωμένης προτίμησης τα οποία προκύπτουν από τις απαντήσεις των χρηστών στην περίπτωση χρησιμοποίησης πρακτικών μεθόδων και σύγχρονων τεχνολογιών μέσα σε ένα περιβάλλον μάθησης σχεδιασμένο κατάλληλα για την επίτευξη υψηλών επιδόσεων από τους μαθητές.

4. Στοιχεία που αφορούν το επίπεδο κατοχής των επαγγελματικών ικανοτήτων από τους Εκπαιδευτικούς ώστε η μάθηση των μαθητών να είναι πιο αποτελεσματική

3.4.2 Σύνδεση Επαγγελματικών Ικανοτήτων με Δείκτες Ερωτηματολογίου

Παρακάτω παρουσιάζονται οι σχέσεις μεταξύ των αποτιμώμενων Επαγγελματικών Ικανοτήτων με τους Δείκτες του Ερωτηματολογίου:

Level- Επίπεδο	Professional Competency - Επαγγελματική Ικανότητα (P)	Factors - Δείκτες (F)
Foundations – Θεμελιώδεις	P.1 Μεταφορά γνώσης και πολιτισμού με τη χρήση των ΤΠΕ Να ενεργεί ως επαγγελματίας που είναι κάτοχος και ερμηνευτής της γνώσης και του πολιτισμού, όταν διδάσκει. To act as a professional who is inheritor, critic and interpreter of knowledge or culture when teaching students.	F . Β . Γ - Υψηλότερο Επίπεδο Ικανοτήτων F . Δ . Α - Δεξιότητες Βασικών Τεχνολογιών
	P.2 Χρήση γλώσσας επικοινωνίας Να επικοινωνεί με σαφήνεια στη γλώσσα διδασκαλίας, τόσο προφορικά όσο και γραπτώς, με σωστή γραμματική, σε διάφορα πλαίσια που σχετίζονται με τη διδασκαλία. To communicate clearly in the language of instruction, both orally and in writing, using correct grammar, in various contexts related to teaching.	F . Γ . Α. - Πλαίσιο Εκμάθησης

Πίνακας 8 - Επίπεδο 1: Θεμελιώσεις

Level- Επίπεδο	Professional Competency - Επαγγελματική Ικανότητα (P)	Factors - Δείκτες (F)
Διδακτική Πράξη - Teaching Act	P.3 Καθοδήγηση μαθησιακών διαδικασιών Να αναπτύξει και να κατευθύνει τη διαδικασία διδασκαλίας / μάθησης που είναι κατάλληλη για τους μαθητές που ενδιαφέρονται για το περιεχόμενο κάποιου θέματος, με στόχο την ανάπτυξη των ικανοτήτων που αναφέρονται στα προγράμματα σπουδών. To develop teaching/learning situations that are appropriate to the students concerned and the subject content with a view to developing the competencies targeted in the programs of study.	F . B . B. - Ενίσχυση Βασικών Γνώσεων F . B . Γ. - Υψηλότερο Επίπεδο Ικανοτήτων F . B . E. - Σχετικότητα
	P.4 Αξιολόγηση προόδου Να αξιολογεί την πρόοδο των σπουδαστών στην εκμάθηση του περιεχομένου του θέματος και να ελέγχει τις σχετικές ικανότητες. To evaluate student progress in learning the subject content and mastering the related competencies.	F . Δ . B. - Πρόγραμμα Σπουδών, Μάθηση και Αξιολόγηση
	P.5. Σχεδιασμός - οργάνωση μάθησης Να σχεδιάζει, να οργανώνει και να εποπτεύει την τάξη κατά τρόπο που να προωθεί τη μάθηση των μαθητών και την κοινωνική ανάπτυξη. To plan, organize and supervise a class in such a way as to promote students' learning and social development.	F . Γ . B. - Περιεχόμενο Μάθησης F . B . Δ - Κίνητρα F . Δ . Δ - Εκπαιδευτική Διαχείριση της Τάξης

	P.6 Διδασκαλία για άτομα με μαθησιακές δυσκολίες Να προσαρμόσει τη διδασκαλία του σύμφωνα με τις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες, κοινωνικές δυσρρυθμίες ή μειονεκτήματα. To adapt his or her teaching to the needs and characteristics of students with learning disabilities, social maladjustments or handicaps.	F. Γ. Α. - Πλαίσιο Εκμάθησης

Πίνακας 9 - Επίπεδο 2: Διδακτική Πράξη

Level- Επίπεδο	Professional Competency - Επαγγελματική Ικανότητα (P)	Factors - Δείκτες (F)
Κοινωνικό & εκπαιδευτικό περιεχόμενο - Social and Educational Content	P.7 Προετοιμασία δραστηριοτήτων με ΤΠΕ Να ενσωματώνει τις ΤΠΕ στην προετοιμασία και την παράδοση της διδασκαλίας / εκπαίδευσης, καθώς και για τη διαχείριση της διδασκαλίας και της επαγγελματικής εξέλιξης. To integrate information and communications technologies (ICT) in the preparation and delivery of teaching/learning activities and for instructional management and professional development purposes.	F. B. A - Ευχέρεια F. B. E - Σχετικότητα F. Γ. Δ - Πρόσβαση στη Τεχνολογία
	P.8 Συνεργατική διάθεση Να συνεργάζεται με το προσωπικό του σχολείου, τους γονείς, τους εταίρους στην κοινότητα και τους μαθητές, με τα μέλη της ομάδας διδασκαλίας στην εκτέλεση των καθηκόντων που αφορούν την ανάπτυξη και την αξιολόγηση των ικανοτήτων όπως ορίζονται από τα προγράμματα	F. Γ. Γ. - Σχολική Κουλτούρα

	σπουδών, επιδιώκοντας την εκπλήρωση των εκπαιδευτικών στόχων του σχολείου. To cooperate with school staff, parents, partners in the community and students with members of the teaching team, in carrying out tasks involving the development and evaluation of the competencies targeted in the programs of study, in pursuing the educational objectives of the school.	
	P.9 Επαγγελματική ανάπτυξη Να ασκούν επαγγελματική ανάπτυξη μεμονωμένα και με άλλους. To engage in professional development individually and with others.	F . B . Γ. - Υψηλότερο Επίπεδο Ικανοτήτων F . B . Z - Συμβιβασμοί F . Γ . Ε - Πληροφορική και Επικοινωνίες F . Δ . Ε - Διαμορφωθείσες Τάσεις
	P.10 Υπεύθυνη επαγγελματική συμπεριφορά Να παρουσιάζουν ηθική και υπεύθυνη επαγγελματική συμπεριφορά κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. To demonstrate ethical and responsible professional behaviour in the performance of his or her duties.	F . B . Z. - Συμβιβασμοί F . Δ . Γ. - Επαγγελματική Πρακτική

Πίνακας 10 - Επίπεδο 3: Κοινωνικό & Εκπαιδευτικό περιεχόμενο

3.4.3 Διαδικασία Ανάλυσης Δεδομένων

Η διαδικασία ανάλυσης δεδομένων που θα ακολουθηθεί είναι η εξής:

1. Αρχικά θα γίνει **περιγραφική στατιστική** (κατανομή συχνοτήτων και ποσοστών) των γενικών μεταβλητών για να προσδιοριστούν οι συμμετέχοντες.
2. Κατόπιν, επειδή οι 6 εξαρτημένες δημιουργούνται από ομάδες ερωτήσεων θα γίνει έλεγχος αξιοπιστίας για το συνολικό ερωτηματολόγιο και για τις υποκλίμακες.

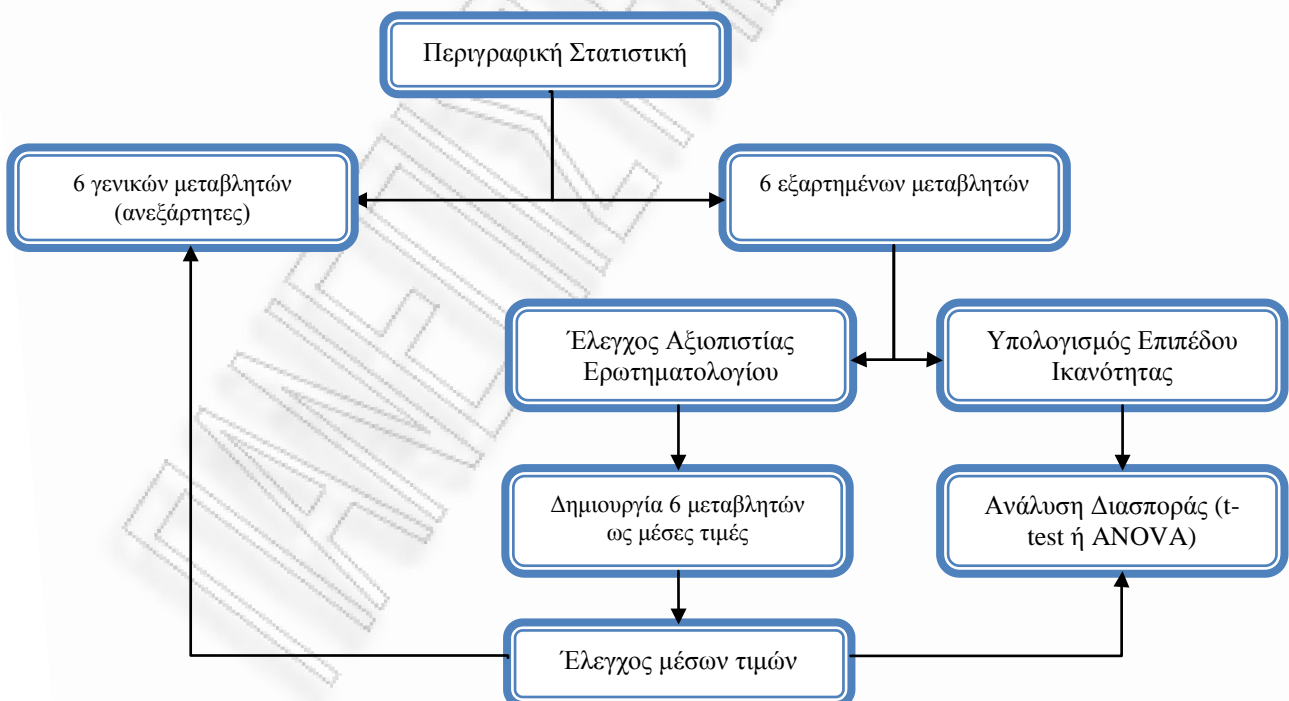

Αν οι τιμές του ελέγχου είναι υψηλές (cronbach $\alpha > 0.7$) τότε θα δημιουργηθούν οι 6 μεταβλητές ως οι μέσες τιμές των ομάδων ερωτήσεων που τις συνθέτουν.

4. Ακολούθως θα γίνει περιγραφική στατιστική (μέσες τιμές και διασπορές) για τις 6 μεταβλητές, για να υπολογισθεί το επίπεδο ικανότητας και να απαντηθεί το 1ο ερευνητικό ερώτημα.

5. Κατόπιν θα γίνει στατιστική συμπερασματολογία και συγκεκριμένα έλεγχος μέσων τιμών των 6 εξαρτημένων για τους υποπληθυσμούς που δημιουργούνται από τις 5 γενικές. Οι έλεγχοι θα γίνουν με **t test** ή **ANOVA** (ανάλυση διασποράς). Ως αποτέλεσμα των ελέγχων θα προκύψει η ύπαρξη ή όχι στατιστικά σημαντικών διαφορών των μέσων τιμών και κατά συνέπεια θα προκύψει αν κάποια εξαρτημένη μεταβλητή εξαρτάται - συσχετίζεται με κάποια από τις ανεξάρτητες και ποιες. Υπόθεση 2. Οι εξαρτημένες θα αξιοποιηθούν ως συνεχείς καθώς χρησιμοποιείται η κλίμακα Likert.

Στο παρακάτω σχήμα διακρίνεται η διαδικασία Ανάλυσης δεδομένων που ακολουθήθηκε στην παρούσα εργασία.

Εικόνα 11 - Διαδικασία Ανάλυσης Δεδομένων

3.5 Επιλογή Στατιστικών Κριτηρίων για τις Αναλύσεις

(α) Ποιοτικές μεταβλητές (qualitative variables). Είναι οι μεταβλητές των οποίων οι δυνατές τιμές είναι κατηγορίες διαφορετικές μεταξύ τους. Η χρήση αριθμών για την παράσταση των τιμών μίας τέτοιας μεταβλητής είναι καθαρά συμβολική και δεν έχει έννοια μέτρησης. Για παράδειγμα, η μεταβλητή «οικογενειακή κατάσταση» έχει δυνατές τιμές τις κατηγορίες «έγγαμος», «άγαμος», «διαζευγμένος» και «χήρος». Τις τιμές αυτές θα μπορούσαμε να τις παραστήσουμε συμβολικά με τους αριθμούς 1, 2, 3 και 4 αντίστοιχα (κάτι το πολύ συνηθισμένο στην εισαγωγή δεδομένων σε Η/Υ όπως θα δούμε), χωρίς όμως να υπάρχει κάποια έννοια διάταξης ή μέτρησης.

Οι ποιοτικές μεταβλητές έχουν σχέση με την κατανόηση του θεωρητικού μέρους και επομένως την ικανότητα των εκπαιδευτικών να χρησιμοποιούν τις γνώσεις τους στην παραγωγή των δραστηριοτήτων, ανοικτού περιεχομένου, που προτείνονται από το διαδικτυακό εργαλείο.

Οι μεταβλητές αυτές έχουν σχέση με την αποτελεσματικότητα του προγράμματος επιμόρφωσης.

Στις επιστήμες της αγωγής, μεταβλητή είναι κάθε φυσικό μέγεθος, φαινόμενο, χαρακτηριστικό, παράγοντας ή άλλο στοιχείο, που μεταβάλλεται και η μεταβολή είναι δυνατόν να μετρηθεί, δηλαδή να εκφραστεί με αριθμό, σύμβολο ή χαρακτηριστικό.

Οι μεταβλητές – όροι που θα αξιοποιηθούν για την έρευνα, βασίζονται στον παραπάνω επιστημονικό ορισμό και αφορούν κάθε δυνατότητα μέτρησης όλων των παραγόντων που προκύπτουν μετά την αξιολόγηση και τη συλλογή των αποτελεσμάτων.

Ερευνώνται και αποτιμώνται οι μεταβλητές – όροι, λαμβάνοντας υπόψη σχετικές γνωσιολογικές έννοιες περί μεταβλητών, του ορισμού, των διαχωρισμών της ποιοτικής και ποσοτικής υφής τους. Η ερευνητική προσπάθεια θα ολοκληρωθεί με τις ρουμπρικές αξιολόγησης, του προγράμματος επιμόρφωσης και του δικτυακού εργαλείου αξιολόγησης.

(β) **Ποσοτικές μεταβλητές (quantitative variables)**. Είναι οι μεταβλητές με τιμές αριθμούς που όμως έχουν τη σημασία της μέτρησης. Η ηλικία, ο αριθμός παιδιών μιας οικογένειας, το οικογενειακό εισόδημα είναι τέτοιες μεταβλητές. Οι ποσοτικές μεταβλητές διακρίνονται με τη σειρά τους σε δύο μεγάλες κατηγορίες τις διακριτές (ή ασυνεχείς) και τις συνεχείς.

Σε μία διακριτή μεταβλητή η μικρότερη μη μηδενική διαφορά που μπορούν να έχουν δύο τιμές της είναι σταθερή ποσότητα. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι ο αριθμός των μελών της οικογένειας. Πράγματι, η μικρότερη δυνατή (μη μηδενική) διαφορά ανάμεσα σε δύο οικογένειες είναι ένα άτομο. Τέτοιες μεταβλητές έχουν «διακεκριμένες» τιμές όπως 0, 1, 2, 3, ...

Αντίθετα, σε μία συνεχή μεταβλητή δύο τιμές μπορούν να διαφέρουν κατά οσοδήποτε μικρή ποσότητα. Ως παράδειγμα αναφέρουμε την ηλικία, για την οποία η διαφορά ανάμεσα σε δύο τιμές θα μπορούσε να είναι χρόνια, μήνες, ημέρες, ώρες, λεπτά, δευτερόλεπτα, κοκ.

Στην πράξη θεωρούμε σαν συνεχή μια μεταβλητή που μπορεί να πάρει όλες τις τιμές σε ένα διάστημα, διαφορετικά τη θεωρούμε διακριτή (η μεταβλητή «άτομα οικογένειας» δε θα μπορούσε προφανώς να πάρει όλες τις τιμές ανάμεσα στο 1 και στο 3 όπως π.χ. την τιμή 1.5).

Οι ποσοτικές μεταβλητές που θα διερευνηθούν αφορούν τη μέτρηση της επίδοσης κατά τη διαδικασία επίλυσης των μετρήσιμων δραστηριοτήτων, το ποσοστό των σωστών απαντήσεων, το ποσοστό των ατόμων με σωστές και λάθος απαντήσεις, τον αριθμό των ατόμων που συμμετείχαν στη διαδικασία αποτίμησης και τον αριθμό των εκπαιδευτικών που εκπόνησαν δραστηριότητες παραγωγής εκπαιδευτικών αντικειμένων.

Άλλη μία διάκριση των μεταβλητών είναι οι **Εξαρτημένες και Ανεξάρτητες**.

Οι **ανεξάρτητες μεταβλητές** είναι εκείνες που επεξεργαζόμαστε ενώ οι εξαρτημένες μεταβλητές μετριούνται μόνο ή καταχωρούνται. Αυτή η διάκριση εμφανίζεται ως ιδιαίζουσα αφού δημιουργεί σύγχυση σε πολλούς επειδή, όπως μερικοί φοιτητές λένε, όλες οι μεταβλητές εξαρτώνται από κάτι. Η ορολογία εξαρτημένη και ανεξάρτητη μεταβλητή ισχύει συνήθως για την πειραματική έρευνα όπου μερικές μεταβλητές επιδέχονται

επεξεργασία, και από αυτή την άποψη είναι ανεξάρτητες κατά τα αρχικά σχέδια αντίδρασης, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα, τις προθέσεις, κ.λπ. των θεμάτων. Μερικές άλλες μεταβλητές αναμένονται να θεωρηθούν εξαρτημένες από την επεξεργασία τους χειρισμό ή τις πειραματικές συνθήκες. Δηλαδή, εξαρτώνται από την απάντηση στην ερώτηση «τι θα κάνει το υποκείμενο».

Κάπως αντίθετα προς τη φύση αυτής της διάκρισης, αυτοί οι όροι χρησιμοποιούνται επίσης στις μελέτες όπου δεν χειριζόμαστε κυριολεκτικά τις ανεξάρτητες μεταβλητές, αλλά μόνο ορίζουν ιδιότητες στις πειραματικές ομάδες που ορίζονται από μερικές προϋπάρχουσες ιδιότητες των θεμάτων. Παραδείγματος χάριν, εάν σε ένα πείραμα, τα αρσενικά συγκρίνονται με τα θηλυκά σχετικά με τα χρωμοσώματα τους το φύλο θα μπορούσε να κληθεί ως ανεξάρτητη μεταβλητή και το χρωμόσωμα ως εξαρτημένη μεταβλητή.

Σε κάθε περίπτωση μεταβάλλεται κάτι το οποίο προκαλεί αλλαγή σε κάτι άλλο. Αυτό που μεταβάλλουμε εμείς συνειδητά λέγεται ανεξάρτητη μεταβλητή. Αυτό που μεταβάλλεται λόγω της ανεξάρτητης μεταβλητής λέγεται εξαρτημένη μεταβλητή.

Οι μεταβλητές που θα εξεταστούν στη συγκεκριμένη έρευνα είναι οι εξής:

Ανεξάρτητες Μεταβλητές	Εξαρτημένες Μεταβλητές
Φύλλο	Ικανότητα
Ηλικία	Δεξιότητες βασικών τεχνολογιών
Εκπαιδευτικό Επίπεδο	Επαγγελματική Πρακτική
Βαθμίδα Εκπαίδευσης	Εκπαιδευτική Διαχείριση της τάξης
Γνώσεις Η/Υ	Διαμορφωθείσες Στάσεις

Πίνακας 11 – Μεταβλητές Έρευνας

3.6 Ερευνητικά Εργαλεία/περιβάλλοντα

Στα πλαίσια της Διπλωματικής Εργασίας δημιουργήθηκε ένα ερευνητικό εργαλείο για την αποτίμηση των Δεξιοτήτων των Εκπαιδευτικών με χρήση των εργαλείων ελεύθερου λογισμικού Google Sites (<http://www.google.com/sites>).

Τα Google Sites είναι ο ευκολότερος τρόπος για να γίνουν διάφορες πληροφορίες προσβάσιμες στα άτομα που χρειάζονται γρήγορη, ενημερωμένη πρόσβαση. Τα Google Sites παρέχουν τη δυνατότητα συνεργασίας ατόμων που δεν βρίσκονται στον ίδιο χώρο μέσω διαφορετικών εργασιών όπως επισύναψη αρχείων, πληροφοριών από άλλες εφαρμογές της Google (Google Docs, Google Calendar, YouTube and Picasa), καθώς και τη δημιουργία περιεχομένου ελεύθερης μορφής. Η δημιουργία ενός site είναι τόσο εύκολη όσο η επεξεργασία ενός εγγράφου, και μπορείτε πάντα να ελέγχετε ποιος έχει πρόσβαση, αν είναι ακριβώς οι ίδιοι, η ομάδα σας, ή ολόκληρος ο οργανισμός σας. Εύκολα μπορούν να δημοσιευτούν οι ιστοσελίδες. Τα Google Sites είναι προσβάσιμα από οποιονδήποτε υπολογιστή είναι συνδεδεμένος στο Διαδίκτυο.

Επιλέχθηκε το εργαλείο αυτό γιατί είναι ένα περιβάλλον ελεύθερου λογισμικού το οποίο μπορεί εύκολα να φτιάξει και να χρησιμοποιήσει και ο ίδιος ο Εκπαιδευτικός για τη δική του (ηλεκτρονική) τάξη.

Το toolkit είναι διαθέσιμο στη σελίδα: <http://sites.google.com/site/toolkitskills> .

Η σελίδα χωρίζεται σε 5 μέρη:

1. **Βασικά Στοιχεία του Toolkit**, στα οποία περιλαμβάνονται η χρήση του Εργαλείου, ο Σκοπός, η Διαδικασία Αξιολόγησης που χρησιμοποιείται.

▼ Αρχική

- Σκοπός
- Γιατί Toolkit;**
- Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης
- Χρήση Toolkit

▼ Περιβάλλον Μάθησης

- ▶ Εκπαιδευτικές Μέθοδοι
- ▶ Πηγές Λογισμικού
- ▶ Κανόνες Υγιεινής - Ασφάλειας
- ▶ Χρήση των ICT
- ▶ Χρήση Εκπαιδευτικού Λογισμικού
- ▶ Εκπαιδευτικά Σενάρια

▼ Χώρος Εκπαιδευόμενου

- Forum
- Chat Room
- FAQ's
- Ημερολόγιο

Επαγγελματικές Ικανότητες

- Ικανότητα 1
- Ικανότητα 2

Ερωτηματολόγιο

- Εισαγωγικό Μήνυμα
- Μέρος Α - Εκπαιδευόμενοι
- Μέρος Β - Μαθησιακό Περιβάλλον
- Μέρος Γ - Επαγγελματικές Ικανότητες

Γιατί Toolkit;

Η **ιστοσελίδα- toolkit** στοχεύει στο να μπορέσει ο Επιμορφούμενος να **αποτιμήσει τις δεξιότητες** που έχει αποκτήσει από την **Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Π2**. Θα αντιληφθεί εάν ο κόπος και ο χρόνος που αφιέρωσε, σε μελέτη και άσκηση, ήταν ικανός ώστε να μεταφέρει στα διδακτικά του αντικείμενα την χρήση των ΤΠΕ, με αποτέλεσμα της συνεργασίας δασκάλου - Τεχνολογίας, την ελκυστικότερη αποδοτικότερη εκπαιδευτική διαδικασία.

Για την υλοποίηση του εργαλείου αυτού, ακολουθήθηκε η εξής διαδικασία:

- Καταγράφηκαν οι Δεξιότητες που θα είναι σε θέση να αποκτήσει ο κάθε εκπαιδευόμενος παρακολουθώντας το πρόγραμμα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών Π2.
- Ερευνήθηκε η ύπαρξη αντίστοιχων προγραμμάτων που έχουν πραγματοποιηθεί σε εκπαιδευτικούς, χωρών του εξωτερικού. Επιλέχθηκαν προς σύγκριση τα αντίστοιχα προγράμματα των ISTE, Unesco, ITT.
- Καταγράφηκαν οι Δεξιότητες που προέκυπταν από κάθε ένα πρόγραμμα.
- Οι Δεξιότητες των Επιμορφωτικών Προγραμμάτων του εξωτερικού, συγκρίθηκαν με τις Δεξιότητες του Ελληνικού Προγράμματος και καταγράφηκαν οι **Κοινές Δεξιότητες** που πρέπει να αποκτηθούν μετά την ολοκλήρωση του επιμορφωτικού Προγράμματος.

Στο εργαλείο αυτό αποτιμώνται αυτές οι **Κοινές Δεξιότητες** που πρέπει να έχουν αποκτήσει οι Εκπαιδευτικοί.

Κάνοντας **κλικ** στον επόμενο σύνδεσμο μπορείτε να δείτε τις Δεξιότητες που προέκυψαν:

Εικόνα 12 – Βασικά Στοιχεία του Toolkit

2. **Περιβάλλον μάθησης** ([Πάρτημα 2](#)), το οποίο περιλαμβάνει δραστηριότητες για τους Εκπαιδευόμενους καθώς και Υλικό Περαιτέρω Εμβάθυνσης για κάθε μία από τις Αποτιμώμενες Ικανότητες (competencies) που έχουν εξαχθεί κατόπιν συγκριτικής θεώρησης των Διεθνών και του Ελληνικού Προγράμματος Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών.

▼ Αρχική

- Σκοπός
- Γιατί Toolkit;
- Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης
- Χρήση Toolkit

▼ Περιβάλλον Μάθησης

- Εκπαιδευτικές Μέθοδοι
- ▼ Πηγές Λογισμικού
  - Πηγές Περαιτέρω Εμβάθυνσης
  - Κανόνες Υγιεινής - Ασφάλειας
  - Χρήση των ICT
  - Χρήση Εκπαιδευτικού Λογισμικού
  - Εκπαιδευτικά Σενάρια

▼ Χώρος Εκπαιδευόμενου

- Forum
- Chat Room
- FAQ's
- Ημερολόγιο

Επαγγελματικές Ικανότητες

Ικανότητα 1

Ικανότητα 2

Ερωτηματολόγια

Εισαγωγικό Μήνυμα

Μέρος Α - Εκπαιδευόμενοι

Μέρος Β - Μαθησιακό Περιβάλλον

Πηγές Λογισμικού

Στόχοι Ενότητας: Με τις προβλεπόμενες δραστηριότητες, θα πρέπει να μπορείτε να είστε σε θέση να:

- γνωρίζετε τις βασικές κατηγορίες ελεύθερου και μη λογισμικού ,
- να τις χρησιμοποιείτε,
- να τις αξιολογείτε και
- να μπορείτε να τις εντάσετε στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Εικόνα 13 – Πηγές Λογισμικού

3. **Επαγγελματικές Ικανότητες**, όπου παρουσιάζονται τα βασικά στοιχεία για κάθε ικανότητα όπου ο Εκπαιδευτικός καλείται να κατέχει μετά το Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών Π2 που έχουν παρακολουθήσει.

▼ Αρχική - Σκοπός - Γιατί Toolkit; - Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης - Χρήση Toolkit ▼ Περιβάλλον Μάθησης ► Εκπαιδευτικές Μέθοδοι ► Πηγές Λογισμικού ► Κανόνες Υγιεινής - Ασφάλειας ► Χρήση των ICT ► Χρήση Εκπαιδευτικού Λογισμικού ► Εκπαιδευτικά Σενάρια ▼ Χώρος Εκπαιδευόμενου - Forum - Chat Room - FAQ's - Ημερολόγιο Επαγγελματικές Ικανότητες Ικανότητα 1 Ικανότητα 2 Ερωτηματολόγιο Εισαγωγικό Μήνυμα Μέρος Α - Εκπαιδευόμενοι Μέρος Β - Μαθησιακό Περιβάλλον Μέρος Γ - Επαγγελματικές Ικανότητες	Ικανότητα 2 <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; color: green;">Ορισμός - Statement</th> <th style="text-align: center; color: orange;">Χαρακτηριστικά - Features</th> <th style="text-align: center; color: green;">Τελικό επίπεδο - Level of Mastery</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="vertical-align: top;"> Να επικοινωνεί με σαφήνεια στη γλώσσα διδασκαλίας, τόσο προφορικός όσο και γραπτώς, με σωστή γραμματική, σε διάφορα πλαίσια που σχετίζονται με τη διδασκαλία. <i>To communicate clearly in the language of instruction, both orally and in writing, using correct grammar, in various contexts related to teaching</i> </td> <td style="vertical-align: top;"> 1. Χρησιμοποιεί κατάλληλη γλώσσα όταν μιλά σε σπουδαστές, σε γονείς και σε συνομηλίκους. 2. Παρατηρεί κανόνες της γραμματικής και ύφους όταν γράφει κείμενα που προορίζονται για μαθητές, γονείς ή συμμαθητές. 3. Είναι ικανός να πάρει θέση, να υποστηρίξει τις ιδέες του και το θέμα του με συνεπή, αποτελεσματικό, επικοινωνιακό και σεβαστό τρόπο κατά τη διάρκεια των συζητήσεων. </td> <td style="vertical-align: top;"> Στο τέλος της αρχικής κατάρτισης ο καθηγητής - σπουδαστής θα πρέπει να είναι σε θέση να: 1. Χρησιμοποιεί άριστα τους κανόνες της προφορικής και γραπτής έκφρασης, έτσι ώστε να είναι κατανοητός από την γλωσσική κοινότητα 2. Να εκφράζει τον εαυτό του με ευκολία, ακρίβεια, αποδοτικότητα που προσδοκά η κοινωνία της διδασκαλίας από έναν επαγγελματία. At the end of his or her initial training, the student teacher should be able to: 1. Master the rules of oral and written expression so as to be understood by the linguistic community; </td> </tr> </tbody> </table>	Ορισμός - Statement	Χαρακτηριστικά - Features	Τελικό επίπεδο - Level of Mastery	Να επικοινωνεί με σαφήνεια στη γλώσσα διδασκαλίας, τόσο προφορικός όσο και γραπτώς, με σωστή γραμματική, σε διάφορα πλαίσια που σχετίζονται με τη διδασκαλία. <i>To communicate clearly in the language of instruction, both orally and in writing, using correct grammar, in various contexts related to teaching</i>	1. Χρησιμοποιεί κατάλληλη γλώσσα όταν μιλά σε σπουδαστές, σε γονείς και σε συνομηλίκους. 2. Παρατηρεί κανόνες της γραμματικής και ύφους όταν γράφει κείμενα που προορίζονται για μαθητές, γονείς ή συμμαθητές. 3. Είναι ικανός να πάρει θέση, να υποστηρίξει τις ιδέες του και το θέμα του με συνεπή, αποτελεσματικό, επικοινωνιακό και σεβαστό τρόπο κατά τη διάρκεια των συζητήσεων.	Στο τέλος της αρχικής κατάρτισης ο καθηγητής - σπουδαστής θα πρέπει να είναι σε θέση να: 1. Χρησιμοποιεί άριστα τους κανόνες της προφορικής και γραπτής έκφρασης, έτσι ώστε να είναι κατανοητός από την γλωσσική κοινότητα 2. Να εκφράζει τον εαυτό του με ευκολία, ακρίβεια, αποδοτικότητα που προσδοκά η κοινωνία της διδασκαλίας από έναν επαγγελματία. At the end of his or her initial training, the student teacher should be able to: 1. Master the rules of oral and written expression so as to be understood by the linguistic community;
Ορισμός - Statement	Χαρακτηριστικά - Features	Τελικό επίπεδο - Level of Mastery					
Να επικοινωνεί με σαφήνεια στη γλώσσα διδασκαλίας, τόσο προφορικός όσο και γραπτώς, με σωστή γραμματική, σε διάφορα πλαίσια που σχετίζονται με τη διδασκαλία. <i>To communicate clearly in the language of instruction, both orally and in writing, using correct grammar, in various contexts related to teaching</i>	1. Χρησιμοποιεί κατάλληλη γλώσσα όταν μιλά σε σπουδαστές, σε γονείς και σε συνομηλίκους. 2. Παρατηρεί κανόνες της γραμματικής και ύφους όταν γράφει κείμενα που προορίζονται για μαθητές, γονείς ή συμμαθητές. 3. Είναι ικανός να πάρει θέση, να υποστηρίξει τις ιδέες του και το θέμα του με συνεπή, αποτελεσματικό, επικοινωνιακό και σεβαστό τρόπο κατά τη διάρκεια των συζητήσεων.	Στο τέλος της αρχικής κατάρτισης ο καθηγητής - σπουδαστής θα πρέπει να είναι σε θέση να: 1. Χρησιμοποιεί άριστα τους κανόνες της προφορικής και γραπτής έκφρασης, έτσι ώστε να είναι κατανοητός από την γλωσσική κοινότητα 2. Να εκφράζει τον εαυτό του με ευκολία, ακρίβεια, αποδοτικότητα που προσδοκά η κοινωνία της διδασκαλίας από έναν επαγγελματία. At the end of his or her initial training, the student teacher should be able to: 1. Master the rules of oral and written expression so as to be understood by the linguistic community;					

Εικόνα 14 – Επαγγελματικές Ικανότητες

4. **Ερωτηματολόγιο**, όπου κάθε Εκπαιδευτικός καλείται να απαντήσει σε μια σειρά από Ερωτήσεις όπου έχουν ταξινομηθεί οι ελεγχόμενες δεξιότητες σε τρία (3) επίπεδα και συγκεκριμένα: α) Επίπεδο Εκπαιδευόμενου, β) Μαθησιακό περιβάλλον, γ) Επαγγελματικές ικανότητες.

- ▼ Αρχική
  - Σκοπός
  - Γιατί Toolkit;
  - Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης
  - Χρήση Toolkit
- ▼ Περιβάλλον Μάθησης
  - ▶ Εκπαιδευτικές Μέθοδοι
  - ▶ Πηγές Λογισμικού
  - ▶ Κανόνες Υγιεινής - Ασφάλειας
  - ▶ Χρήση των ICT
  - ▶ Χρήση Εκπαιδευτικού Λογισμικού
  - ▶ Εκπαιδευτικά Σενάρια
- ▼ Χώρος Εκπαιδευόμενου
  - Forum
  - Chat Room
  - FAQ's
  - Ημερολόγιο

Επαγγελματικές Ικανότητες

- Ικανότητα 1
- Ικανότητα 2

Ερωτηματολόγιο

- Εισαγωγικό Μήνυμα
- Μέρος Α - Εκπαιδευόμενοι
- Μέρος Β - Μαθησιακό Περιβάλλον

Μέρος Β - Μαθησιακό Περιβάλλον

2. Μαθησιακό Περιβάλλον

Δηλώστε το βαθμό συμφωνίας σας με τις παρακάτω φράσεις

* Απαιτείται

Χρησιμοποιείτε μεθόδους διδασκαλίας και χρησιμοποιείτε τη τεχνολογία για να τις υποστηρίξετε; *

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ
Βαθμός Συμφωνίας	☐	☐	☐	☐	☐

Χρησιμοποιείτε τεχνολογικά μέσα (scanner, ψηφιακές φωτογραφικές, βιντεοπροβολέας κ.λ.π.); *

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ
Βαθμός Συμφωνίας	☐	☐	☐	☐	☐

Η τεχνολογία διευκολύνει τη χρήση μεγάλης ποικιλίας των εκπαιδευτικών στρατηγικών που αποσκοπούν στη βελτίωση της μάθησης και ανταποκρίνονται στις ατομικές σας ανάγκες; *

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ
Βαθμός Συμφωνίας	☐	☐	☐	☐	☐

Εικόνα 15 – Ερωτηματολόγιο Έρευνας

5. **Χώρος για τους Εκπαιδευόμενους**, όπου ο Εκπαιδευτικός μπορεί να επικοινωνήσει με άλλους Επιμορφωμένους (Εκπαιδευτικούς), να ανταλλάξουν απόψεις, να ενημερωθούν για ό,τι νέο υπάρχει σχετικά με το Toolkit αλλά και το υλικό που περιέχεται σε αυτό. Και όλα αυτά, επιλέγοντας έναν από τους δυο τρόπους: μέσω Forum (Απαντώντας ή δημιουργώντας κάποιο/α Δημοσιεύματα) ή μέσω Chat.

Επιπλέον, μπορούν να δουν συχνές απορίες (FAQ's) που δημιουργούνται για το Εργαλείο αυτό και τη χρήση του, καθώς και να εκφράσουν τη γνώμη σας για αυτή την προσπάθεια που γίνεται αλλά και τα παράπονά τους, εάν υπάρχουν.

Στο Ημερολόγιο που θα βρείτε παρακάτω, εμφανίζονται όλα τα σημαντικά γεγονότα όπως Ανέβασμα νέου Υλικού, Διορθώσεις κ.λπ.

- ▼ Αρχική
  - Σκοπός
  - Γιατί Toolkit;
  - Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης
  - Χρήση Toolkit
- ▼ Περιβάλλον Μάθησης
  - Εκπαιδευτικές Μέθοδοι
  - Πηγές Λογισμικού
  - Κανόνες Υγιεινής - Ασφάλειας
  - Χρήση των ICT
  - Χρήση Εκπαιδευτικού Λογισμικού
  - Εκπαιδευτικά Σενάρια
- ▼ Χώρος Εκπαιδευόμενου
  - Forum
  - Chat Room
  - FAQ's
  - Ημερολόγιο

Επαγγελματικές Ικανότητες

- Ικανότητα 1
- Ικανότητα 2

Ερωτηματολόγια

- Εισαγωγικό Μήνυμα
- Μέρος Α - Εκπαιδευόμενοι
- Μέρος Β - Μαθησιακό Περιβάλλον
- Μέρος Γ - Επαγγελματικές Ικανότητες

Forum

Χρησιμοποιήστε το Forum για να:

- Συζητήσετε με συναδέλφους από μακρινά μέρη, να ανταλλάξετε ιδέες, σκέψεις.
- Ρωτήσετε μας για να σας βοηθήσουμε με τις ερωτήσεις σας σχετικά με την αυτοαξιολόγηση.

Παρακαλώ Εγγραφείτε....

Όταν φτάσετε στο φόρουμ παρακαλούμε να αφιερώσετε λίγο χρόνο στο να καταχωρίσετε τα στοιχεία σας, πατώντας στο κουμπί **Register** και εισάγοντας στοιχεία όπως: Username, Password, E-mail.

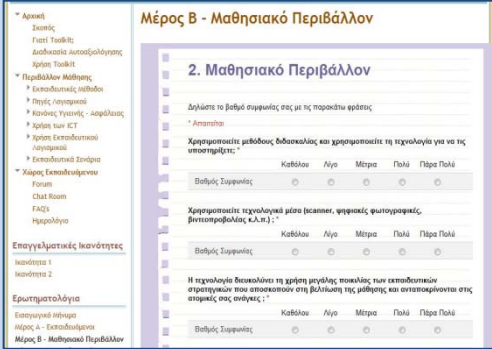
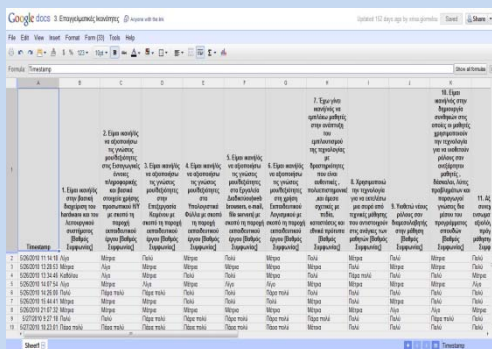
Εικόνα 16 – Forum Εργαλείο

3.6.1 Ανάπτυξη Επαγγελματικών Ικανοτήτων μέσω e-learning

Το online toolkit παρέχει τη δυνατότητα ανάπτυξης των Επαγγελματικών Ικανοτήτων που έχουμε αναφέρει νωρίτερα.

Συγκεκριμένα:

Επαγγελματικές Ικανότητες – Professional Competencies	Δείκτες - Factors	Screenshots
P.1 Μεταφορά γνώσης και πολιτισμού P.3 Καθοδήγηση μαθησιακών διαδικασιών P.6 Διδασκαλία για άτομα με μαθησιακές δυσκολίες P.7 Προετοιμασία δραστηριοτήτων με ΤΠΕ	Knowledge – Culture Subject Content	Περιβάλλον Μάθησης ▼ Αρχική - Σκοπός - Γιατί Toolkit; - Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης - Χρήση Toolkit ▼ Περιβάλλον Μάθησης ► Εκπαιδευτικές Μέθοδοι ► Πηγές Λογισμικού ► Κανόνες Υγιεινής - Ασφάλειας ► Χρήση των ICT ► Χρήση Εκπαιδευτικού Λογισμικού ► Εκπαιδευτικά Σενάρια ▼ Χώρος Εκπαιδευόμενου - Forum - Chat Room - FAQ's - Ημερολόγιο Επαγγελματικές Ικανότητες - Ικανότητα 1 - Ικανότητα 2 Ερωτηματολόγια - Εισαγωγικό Μήνυμα - Μέρος Α - Εκπαιδευόμενοι - Μέρος Β - Μαθησιακό Περιβάλλον Πηγές Λογισμικού Στόχος Ενέργειας: Με τις προβλεπόμενες δραστηριότητες, θα πρέπει να μπορείτε να είστε σε θέση να: • γνωρίζετε τις βασικές κατηγορίες ελεύθερου και μη λογισμικού , • να τις χρησιμοποιείτε, • να τις αξιολογείτε και • να μπορείτε να τις εντάξετε στην εκπαιδευτική διαδικασία.

P.2 Χρήση γλώσσας επικοινωνίας P.8 Συνεργατική διάθεση	Communicate - Cooperate	
P.4 Αξιολόγηση προόδου	evaluate	
P.5. Σχεδιασμός - οργάνωση μάθησης	Supervise - social development	

Πίνακας 12 - Επαγγελματικές Ικανότητες μέσω e-learning

3.7 Δείγμα Μελέτης

Τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης συμπληρώθηκαν από 33 συνολικά εκπαιδευτικούς μεταξύ αυτών και Επιμορφωτές του προγράμματος «Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών στη χρήση και αξιοποίηση των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία».

Στα ερωτηματολόγια συμμετείχαν οι μόνιμοι εκπαιδευτικοί των δημόσιων σχολείων της Α/Θμιας και Β/Θμιας εκπαίδευσης των κλάδων ΠΕ02, ΠΕ03, ΠΕ04 και ΠΕ60/ΠΕ70, και οι Επιμορφωτές του προγράμματος Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών.

Βασική προϋπόθεση για να μπορέσει ένας Εκπαιδευτικός να συμπληρώσει τα ερωτηματολόγια είναι οι εκπαιδευτικοί να έχουν πιστοποιηθεί επιτυχώς για τις γνώσεις και δεξιότητες Β΄ επιπέδου στο πλαίσιο των Πράξεων «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών στην Αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στην Εκπαίδευση» του μέτρου 1.2 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας» (Γ΄ ΚΠΣ) και «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε βασικές δεξιότητες των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε) στην εκπαίδευση» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II ή να είναι ενταγμένοι στο μητρώο επιμορφωτών των ανωτέρω πράξεων.

4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

4.1 Εισαγωγή

Στο παρόν κεφάλαιο περιγράφεται η έρευνα αγοράς που εκπονήθηκε για τη συγκεκριμένη εργασία και συσχετίζονται ερωτήσεις του ερωτηματολογίου, εστιάζοντας στην επίδραση που μπορεί να έχουν διάφοροι παράγοντες στην αποδοχή των νέων τεχνολογιών πληροφορικής και πώς επηρεάζουν την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των Εκπαιδευτικών.

Η ανάλυση των στατιστικών δεδομένων έγινε με τη χρήση του στατιστικού πακέτου SPSS 17.0 (Statistical Package for the Social Sciences). Για τον έλεγχο των ερευνητικών υποθέσεων ακολουθήθηκε μια σειρά στατιστικών αναλύσεων, ξεκινώντας από μια περιγραφική ανάλυση των αποτελεσμάτων και συνεχίζοντας με την Επαγωγική Ανάλυση Αποτελεσμάτων.

4.2 Ερευνητικές Υποθέσεις

Το **Βασικό Ερευνητικό Ερώτημα** που θα εξεταστεί στα πλαίσια της Έρευνας είναι εάν ο Εκπαιδευτικός είναι εξοικειωμένος (έχει τις απαραίτητες γνώσεις – δεξιότητες) με τη τεχνολογία και κατά πόσο μπορεί να τη χρησιμοποιεί αποτελεσματικά σε όφελος της εκμάθησης των μαθητών.

Ειδικότερα σύμφωνα με την υπάρχουσα κατάσταση, ποιος είναι ο βαθμός εξοικείωσης αναφορικά με:

A. Δεξιότητες Βασικών Τεχνολογιών

B. Πρόγραμμα σπουδών, Μάθηση και Αξιολόγηση

Γ. Επαγγελματική Πρακτική

Δ. Εκπαιδευτική Διαχείριση της Τάξης

και ποιες είναι οι Ε. Διαμορφωθείσες Στάσεις

Επίσης, τα δημογραφικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού εάν επηρεάζουν το επίπεδο εξοικείωσης του εκπαιδευτικού στα παραπάνω στοιχεία.

4.3 Σχεδιασμός Έρευνας

Προκειμένου να συλλεχθεί δείγμα από το δειγματοληπτικό πλαίσιο που αναφέρθηκε, αναζητήθηκαν οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στο συγκεκριμένο πρόγραμμα. Το συνολικό πλήθος αυτών εκτιμάται σε 350 άτομα. Δεδομένης της χωρικής διασποράς αυτών στο σύνολο της χώρας, επιλέχθηκε η διανομή και συγκέντρωση του εργαλείου συλλογής μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Κατά συνέπεια προκειμένου να επιλεγεί δείγμα εκπαιδευτικών, έγιναν τα ακόλουθα βήματα:

- ✓ Επιλογή εκπαιδευτικών από τον πληθυσμό με απλή τυχαία δειγματοληψία
- ✓ Αξιοποίηση και δημιουργία των ερωτηματολογίων με βάση τις υπηρεσίες που παρέχουν τα Google Docs. Ενημέρωση και διανομή ερωτηματολογίων με ηλεκτρονικό τρόπο
- ✓ Συμπλήρωση ερωτηματολογίων (εφαρμογή ερωτηματολογίου αυτοαναφοράς με συμπλήρωση χωρίς την παρουσία συνεντευκτή).
- ✓ Συγκέντρωση των στοιχείων των ερωτηματολογίων μετά την συμπλήρωση σε αρχείο excel.

Το μέγεθος δείγματος που επιλέχθηκε ήταν 30 άτομα

4.3.1 Δείγμα Μελέτης / Διάρκεια Έρευνας

- ✓ **Τελικό μέγεθος δείγματος**

Το τελικό μέγεθος δείγματος είναι 33 ερωτηματολόγια.

Συνολικά απεστάλησαν 40 ερωτηματολόγια προκειμένου να ικανοποιηθεί ο στόχος των 30 ερωτηματολογίων και συγκεντρώθηκαν 33.

Η ανταπόκριση κρίνεται ικανοποιητική (82,5%) δεδομένης της διαδικασίας συλλογής (αποστολή, συγκέντρωση και λήψη ερωτηματολογίων με ηλεκτρονικό τρόπο) και της διαδικασίας συμπλήρωσης (εφαρμογή ερωτηματολογίου αυτοαναφοράς με συμπλήρωση χωρίς την παρουσία συνεντευκτή).

Ο μέσος χρόνος συμπλήρωσης κάθε ερωτηματολογίου εκτιμάται ότι θα είναι περίπου 12min.

✓ **Διάρκεια έρευνας:**

Η έρευνα διεξήχθη κατά την περίοδο 25 Μαΐου έως 5 Ιουνίου 2010.

4.3.2 Εργαλείο Συλλογής Δεδομένων

Για την συλλογή του υλικού χρησιμοποιήθηκε ερωτηματολόγιο το οποίο αποτελείται από ερωτήσεις κλειστού τύπου σε 2 ενότητες:

- ✓ **Το πρώτο (Α) μέρος** του ερωτηματολογίου (ερωτήσεις μια έως 5) αφορά στις δημογραφικές πληροφορίες από τους συμμετέχοντες.
- ✓ **Το δεύτερο (Β) μέρος** του ερωτηματολογίου (ερωτήσεις μία έως 29) αποτελείται από κλειστές ερωτήσεις βαθμολόγησης – αξιολόγησης ικανότητας

Αναλυτικά το **Α μέρος** περιλαμβάνει τις ερωτήσεις:

- Φύλο
- Ηλικία
- Εκπαιδευτικό επίπεδο
- Βαθμίδα που διδάσκει
- Γνώσεις σχετικές με χρήση Η/Υ

Στο δεύτερο **(B) μέρος** του ερωτηματολογίου υπήρχαν 29 ερωτήσεις κλειστού τύπου, που αναφέρονται εξοικείωση με την τεχνολογία και στην αξιοποίηση της στην εκμάθηση των μαθητών.

Η παρουσίαση των ερωτήσεων γίνεται κατά ομάδες οι οποίες εκπροσωπούν παραμέτρους που συνθέτουν την τελική αξιολόγηση της εξοικείωσης. Οι 29 ερωτήσεις ομαδοποιούνται σε 5 ομάδες:

A. Δεξιότητες Βασικών Τεχνολογιών (αφορά στην βαθμολόγηση της ικανότητας χειρισμού και γνώσεων απλών στοιχείων) 6 ερωτήσεις

B. Πρόγραμμα σπουδών, Μάθηση και Αξιολόγηση (αφορά στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού στο να αποκτήσει νέο και ουσιαστικότερο ρόλο στην εκπαιδευτική διαδικασία) 5 ερωτήσεις

Γ. Επαγγελματική Πρακτική (αφορά στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού στην αξιοποίηση της τεχνολογίας για την επαγγελματική βελτίωση) 7 ερωτήσεις

Δ. Εκπαιδευτική Διαχείριση της Τάξης (αφορά στην αξιολόγηση της ικανότητας εκπαιδευτικού να αξιοποιήσει την τεχνολογία σε ένα εκπαιδευτικό περιβάλλον) 3 ερωτήσεις

Ε. Διαμορφωθείσες Στάσεις (αφορά στην αξιολόγηση των επιπτώσεων σε προσωπικό επίπεδο, από την παρακολούθηση του προγράμματος) 8 ερωτήσεις

Με τις ερωτήσεις αυτές ο ερωτώμενος καλείται να αξιολογήσει πόσο είναι ικανός / η να εκτελέσει μια συγκεκριμένη ενέργεια ή να δηλώσει τον βαθμό της συμφωνίας του σε μια συγκεκριμένη στάση. Η αξιολόγηση κάθε ερώτησης γίνεται με την χρήση της 5 βάθμιας κλίμακας Likert, όπου το 1 αντιστοιχεί στο ΚΑΘΟΛΟΥ, 2 ΛΙΓΟ, 3 ΜΕΤΡΙΑ, 4 ΠΟΛΥ και 5 ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ.

4.4 Δυσκολίες

Κατά τη διάρκεια της διενέργειας της έρευνας πεδίου δεν προέκυψαν ουσιαστικές δυσκολίες για τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων, παρά μόνο οι εξής δυσκολίες:

- ✓ Η διακίνηση των ερωτηματολογίων έγινε με επιστολή που τους στάλθηκε μέσω e-mail όπου κάθε Εκπαιδευτικός είχε τη δυνατότητα να μπει στην αντίστοιχη

ιστοσελίδα που τους είχε αποσταλεί για τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων. Η πρόσβαση στο διαδίκτυο δεν ήταν εύκολο για ορισμένους.

- ✓ Η προσέγγιση επικοινωνίας έγινε χωριστά για κάθε Εκπαιδευτικό, εξαιτίας του απορρήτου των προσωπικών δεδομένων, όπου δεν μπορούσαν να δοθούν προσωποποιημένα στοιχεία των επιμορφούμενων. Επίσης, ακόμη και αν είχαν δοθεί στοιχεία επικοινωνίας, λόγω των συχνών μεταθέσεων των εκπαιδευτικών, η τηλεφωνική και ταχυδρομική επικοινωνία θα ήταν και χρονοβόρα αλλά και με αμφίβολο αποτέλεσμα.

4.5 Στατιστική επεξεργασία των ερωτηματολογίων

Το **επίπεδο σημαντικότητας** μετράει πόσο συχνά το συμπέρασμα θα είναι εσφαλμένο μακροπρόθεσμα.

Στη συγκεκριμένη έρευνα το **Επίπεδο σημαντικότητας** είναι: $\alpha=0,05$, το οποίο σημαίνει ότι μακροπρόθεσμα, αυτού του είδους το συμπέρασμα θα είναι λανθασμένο 5% των φορών .

4.5.1 Συμμετέχοντες – Δημογραφικά στοιχεία

Στην έρευνα συμμετείχαν συνολικά 33 άτομα.

Από αυτούς το **51,5%** ήταν άνδρες και το **48,5%** γυναίκες.

Αναφορικά με την κατανομή των συμμετεχόντων σε ηλικιακές ομάδες προκύπτει ότι μόνο 2 άτομα (**6,1%**) των συμμετεχόντων ανήκουν στην κατηγορία **[20-30]**. Το υπόλοιπο δείγμα ισοκατανέμεται σχεδόν στις υπόλοιπες 3 ηλικιακές κατηγορίες.

Αναφορικά με το **εκπαιδευτικό επίπεδο** , το **66,7%** των ατόμων είναι απόφοιτοι ΑΕΙ, και ακολουθεί το **15,2%** που δήλωσαν κάτοχοι μεταπτυχιακού και το **12,1%** που είναι απόφοιτοι ΤΕΙ.

Επίσης ομοιόμορφα κατανέμονται οι συμμετέχοντες στην έρευνα στις 3 κατηγορίες απασχόλησης με 11 άτομα να απασχολούνται στην Α βάρθμια εκπαίδευση, 10 άτομα στην Β βάρθμια και 12 άτομα στην Β βάρθμια και ειδικότερα σε ΕΠΑΛ.

Τέλος αναφορικά με τις γνώσεις στην χρήση Η/Υ, το **48,5%** των ατόμων δήλωσαν ότι γνωρίζουν MS OFFICE, το **36,4%** MS WORD, με τις υπόλοιπες κατηγορίες να συγκεντρώνουν μικρότερα ποσοστά εμφάνισης.

Αναλυτικά ακολουθούν πίνακες συχνοτήτων και ποσοστών μαζί με τα αντίστοιχα γραφήματα:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid γυναίκα	16	48,5	48,5	48,5
άνδρας	17	51,5	51,5	100,0
Total	33	100,0	100,0	

Πίνακας 13 - Φύλο

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 20-30	2	6,1	6,1	6,1
30-40	10	30,3	30,3	36,4
40-50	10	30,3	30,3	66,7
50-60	11	33,3	33,3	100,0
Total	33	100,0	100,0	

Πίνακας 14 - Ηλικία

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid απόφοιτος ΤΕΙ	4	12,1	12,1	12,1
πτυχίο ΠΑΤΕΣ	1	3,0	3,0	15,2
ΑΣΕΤΕΜ ΣΕΛΕΤΕ	1	3,0	3,0	18,2
απόφοιτος ΑΕΙ	22	66,7	66,7	84,8
Κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών (Master)	5	15,2	15,2	100,0
Total	33	100,0	100,0	

Πίνακας 15 - Εκπαιδευτικό Επίπεδο

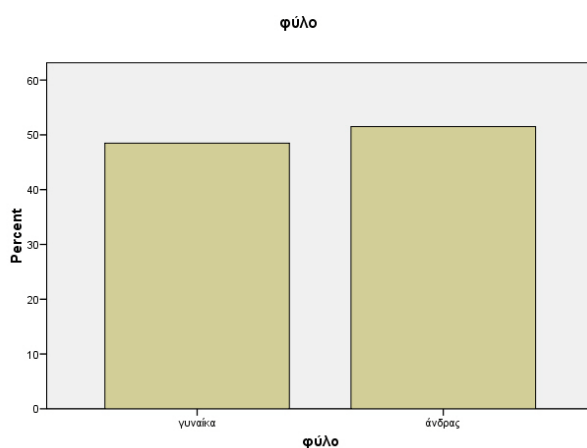
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Πρωτοβάθμια	11	33,3	33,3	33,3
Δευτεροβάθμια	10	30,3	30,3	63,6
Δευτεροβάθμια - ΕΠΑΛ	12	36,4	36,4	100,0
Total	33	100,0	100,0	

Πίνακας 16 - Βαθμίδα Εκπαίδευσης στην οποία υπηρετεί

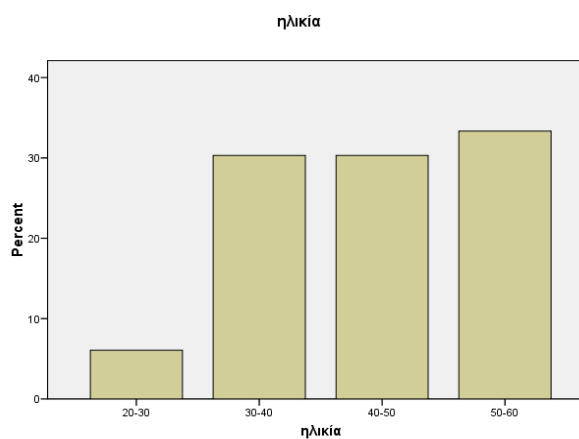
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid MS EXCEL	1	3,0	3,0	3,0
MS WORD	12	36,4	36,4	39,4
MS POWERPOINT	2	6,1	6,1	45,5
MS OFFICE	16	48,5	48,5	93,9
CAD	1	3,0	3,0	97,0
πτυχίο πληροφορικής	1	3,0	3,0	100,0
Total	33	100,0	100,0	

Πίνακας 17 - Γνώσεις ηλεκτρονικού υπολογιστή (πριν τη παρακολούθηση του προγράμματος επιμόρφωσης)

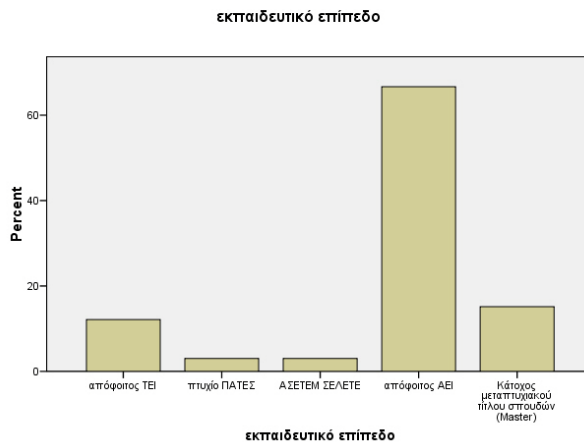
Παρακάτω φαίνεται η γραφική αναπαράσταση των Δημογραφικών χαρακτηριστικών:

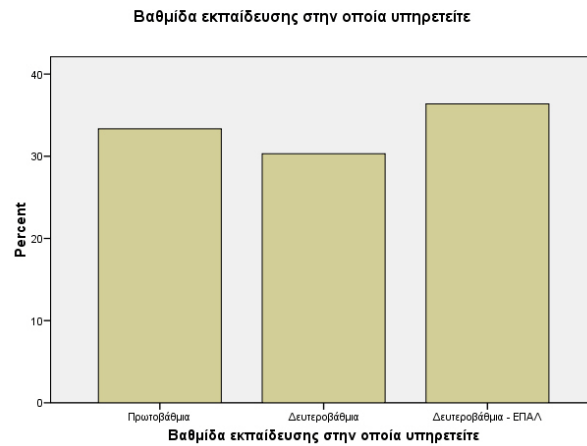
Εικόνα 17 - Φύλλο

Εικόνα 12 - Ηλικία

Εικόνα 18 - Εκπαιδευτικό Επίπεδο

Εικόνα 19 - Βαθμίδα Εκπαίδευσης στην οποία υπηρετεί

Εικόνα 20 - Γνώσεις ηλεκτρονικού υπολογιστή (πριν τη παρακολούθηση του προγράμματος επιμόρφωσης)

Στις παρακάτω ενότητες γίνεται παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Αναλυτικά περιλαμβάνεται:

✓ Ενότητα 1

Υπολογισμό **κατανομών συχνοτήτων και ποσοστών** αλλά και **περιγραφικών μέτρων θέσης** (μέσων τιμών και τυπικών αποκλίσεων) των απαντήσεων των 29 ερωτήσεων.

Η παρουσίαση γίνεται σε ομάδες ερωτήσεων ανά παράμετρο.

✓ Ενότητα 2

Έλεγχος **αξιοπιστίας** για κάθε ομάδα ερωτήσεων προσδιορισμού των παραμέτρων.

Δημιουργία 5 νέων σύνθετων συνεχών μεταβλητών, μία ανά ομάδα ερωτήσεων.

Οι μεταβλητές δημιουργούνται από την μέση τιμή των ερωτήσεων των αντίστοιχων ομάδων. Επίσης δημιουργείται μία συνολική σύνθετη μεταβλητή.

Ακολουθεί **παρουσίαση των περιγραφικών μέτρων θέσης** (μέσων τιμών και τυπικών αποκλίσεων) των μεταβλητών. Έλεγχος συσχέτισης με πίνακα συνάφειας και υπολογισμό του δείκτη συσχέτισης R μεταξύ των 5 μεταβλητών.

✓ Ενότητα 3

Έλεγχος εξάρτησης των σύνθετων μεταβλητών με χαρακτηριστικά του δείγματος:

Από την παρουσίαση των αποτελεσμάτων των δημογραφικών μεταβλητών προέκυψε ότι στην περίπτωση του εκπαιδευτικού επιπέδου, της γνώσης χρήση Η/Υ, η εκπροσώπηση κάποιων κατηγοριών δεν είναι ικανή να υποστηρίξει ελέγχους στατιστικής συμπερασματολογίας. Όμοια και στην δήλωση της ηλικίας στην κατηγορία [20-30]. Για τον λόγο αυτό ο έλεγχος της εξάρτησης των σύνθετων μεταβλητών γίνεται με τα χαρακτηριστικά του δείγματος: **φύλο, ηλικία εκτός της κατηγορίας [20-30], βαθμίδα που υπηρετεί.**

Οι παραπάνω έλεγχοι θα γίνουν με εφαρμογή ελέγχου ισότητας μέσων τιμών και άρα γίνονται με **εφαρμογή t test** στην περίπτωση του ελέγχου του φύλου με τις συνεχείς μεταβλητές και με **ανάλυση διασποράς ANOVA** για τον έλεγχο της σχέσης ηλικίας και βαθμίδας εκπαίδευσης με τις σύνθετες μεταβλητές.

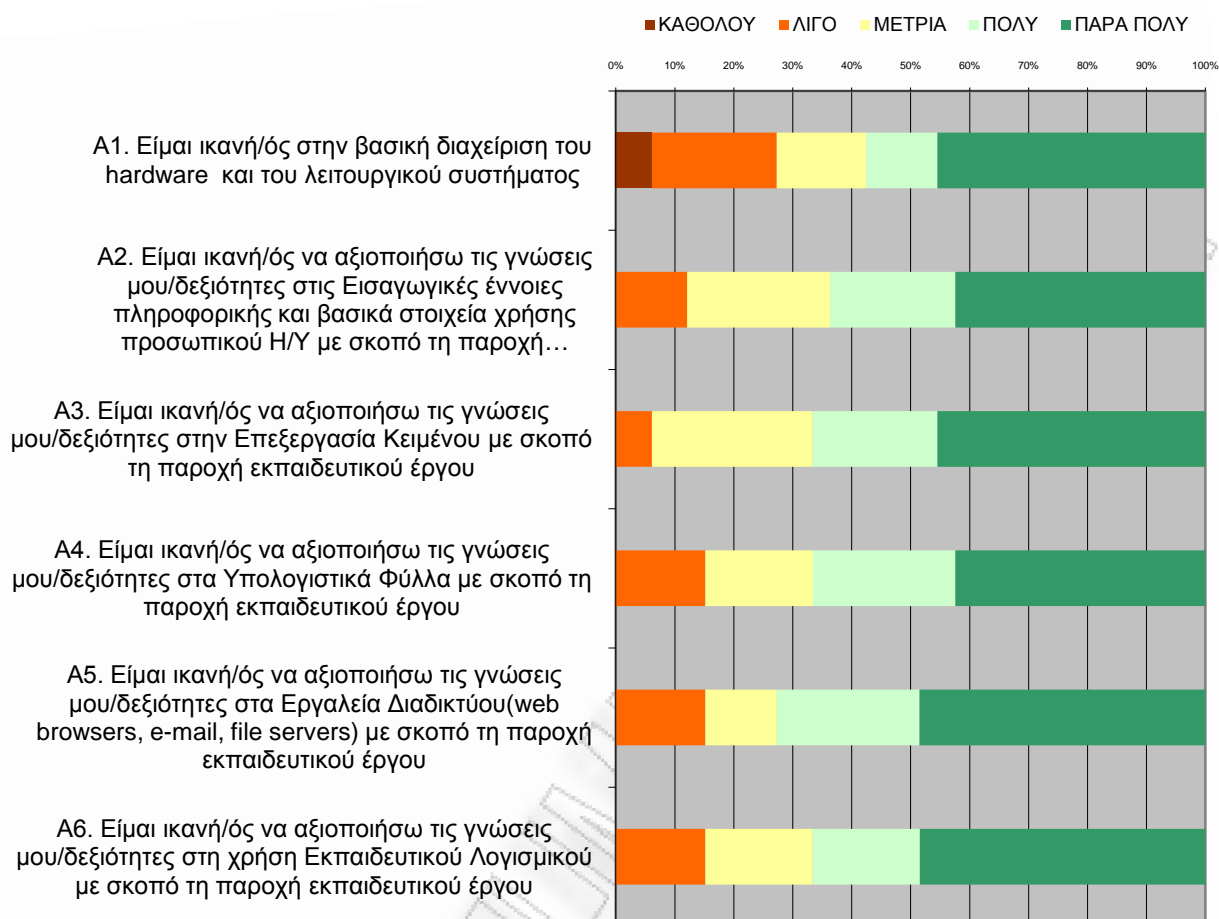
Ενότητα 1

Παρακάτω παρουσιάζονται οι κατανομές των ποσοστών των απαντήσεων για το σύνολο των μεταβλητών:

A. Δεξιότητες Βασικών Τεχνολογιών

	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΠΟΛΥ	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ
A1. Είμαι ικανή/ός στην βασική διαχείριση του hardware και του λειτουργικού συστήματος	6,1	21,2	15,2	12,1	45,5
A2. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στις Εισαγωγικές έννοιες πληροφορικής και βασικά στοιχεία χρήσης προσωπικού Η/Υ με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου		12,1	24,2	21,2	42,4
A3. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στην Επεξεργασία Κειμένου με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου		6,1	27,3	21,2	45,5
A4. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στα Υπολογιστικά Φύλλα με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου		15,2	18,2	24,2	42,4
A5. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στα Εργαλεία Διαδικτύου(web browsers, e-mail, file servers) με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου		15,2	12,1	24,2	48,5
A6. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στη χρήση Εκπαιδευτικού Λογισμικού με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου		15,2	18,2	18,2	48,5

Πίνακας 18 - Κατανομές Ποσοστών Μεταβλητής Α

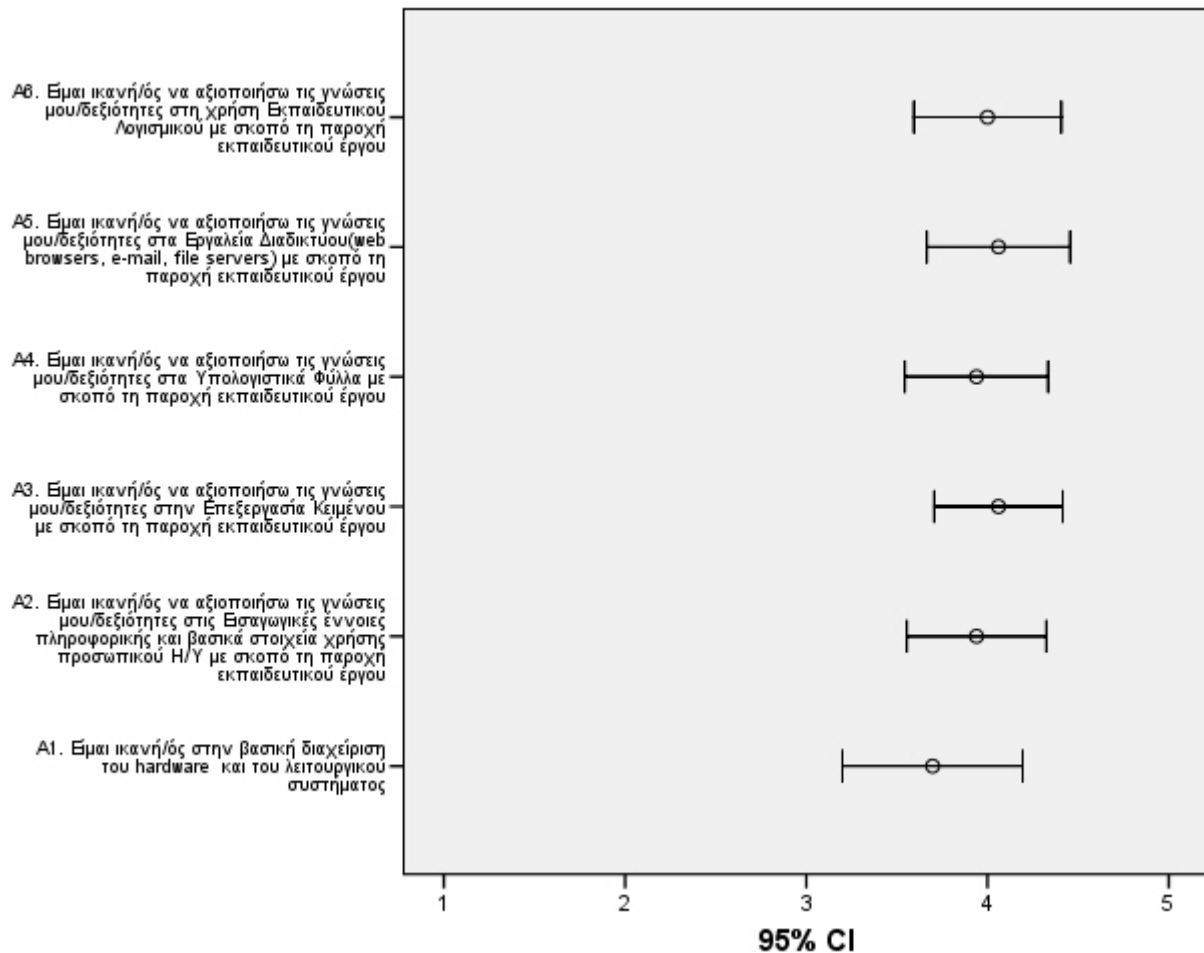

Εικόνα 21 - Κατανομές Ποσοστών Μεταβλητής Α

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
A1. Είμαι ικανή/ός στην βασική διαχείριση του hardware και του λειτουργικού συστήματος	33	1	5	3,70	1,403
A2. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στις Εισαγωγικές έννοιες πληροφορικής και βασικά στοιχεία χρήσης προσωπικού Η/Υ με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου	33	2	5	3,94	1,088
A3. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στην Επεξεργασία Κειμένου με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου	33	2	5	4,06	,998
A4. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στα Υπολογιστικά Φύλλα με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου	33	2	5	3,94	1,116
A5. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στα Εργαλεία Διαδικτύου(web browsers, e-mail, file servers) με σκοπό τη παροχή	33	2	5	4,06	1,116

εκπαιδευτικού έργου					
A6. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στη χρήση Εκπαιδευτικού Λογισμικού με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου	33	2	5	4,00	1,146
Valid N (listwise)	33				

Πίνακας 19- Μέση Τιμή Μεταβλητής A

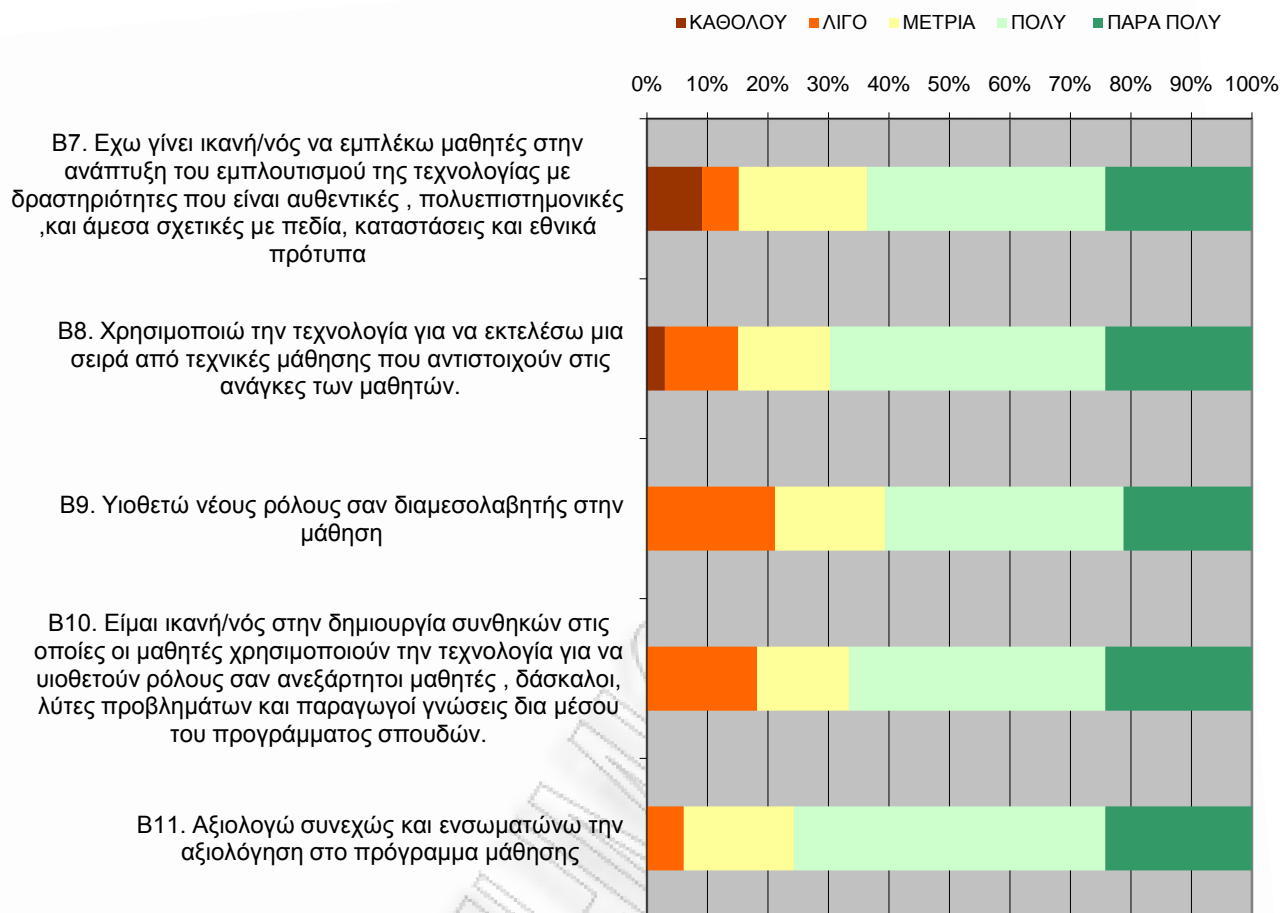
Εικόνα 22 - Κατανομές Συχνότητας Μεταβλητής A

B. Πρόγραμμα σπουδών, Μάθηση και Αξιολόγηση

	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΠΟΛΥ	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ
B7. Έχω γίνει ικανή/νός να εμπλέκω μαθητές στην ανάπτυξη του εμπλουτισμού της τεχνολογίας με δραστηριότητες που είναι αυθεντικές , πολυεπιστημονικές ,και άμεσα σχετικές με πεδία, καταστάσεις και εθνικά πρότυπα	9,1	6,1	21,2	39,4	24,2
B8. Χρησιμοποιώ την τεχνολογία για να εκτελέσω μια σειρά από τεχνικές μάθησης που αντιστοιχούν στις ανάγκες των μαθητών.	3,0	12,1	15,2	45,5	24,2
B9. Υιοθετώ νέους ρόλους σαν διαμεσολαβητής στην μάθηση		21,2	18,2	39,4	21,2
B10. Είμαι ικανή/νός στην δημιουργία συνθηκών στις οποίες οι μαθητές χρησιμοποιούν την τεχνολογία για να υιοθετούν ρόλους σαν ανεξάρτητοι μαθητές , δάσκαλοι, λύτες προβλημάτων και παραγωγοί γνώσεων δια μέσου του προγράμματος σπουδών.		18,2	15,2	42,4	24,2
B11. Αξιολογώ συνεχώς και ενσωματώνω την αξιολόγηση στο πρόγραμμα μάθησης		6,1	18,2	51,5	24,2

Πίνακας 20 - Κατανομές Ποσοτήτων Μεταβλητής B

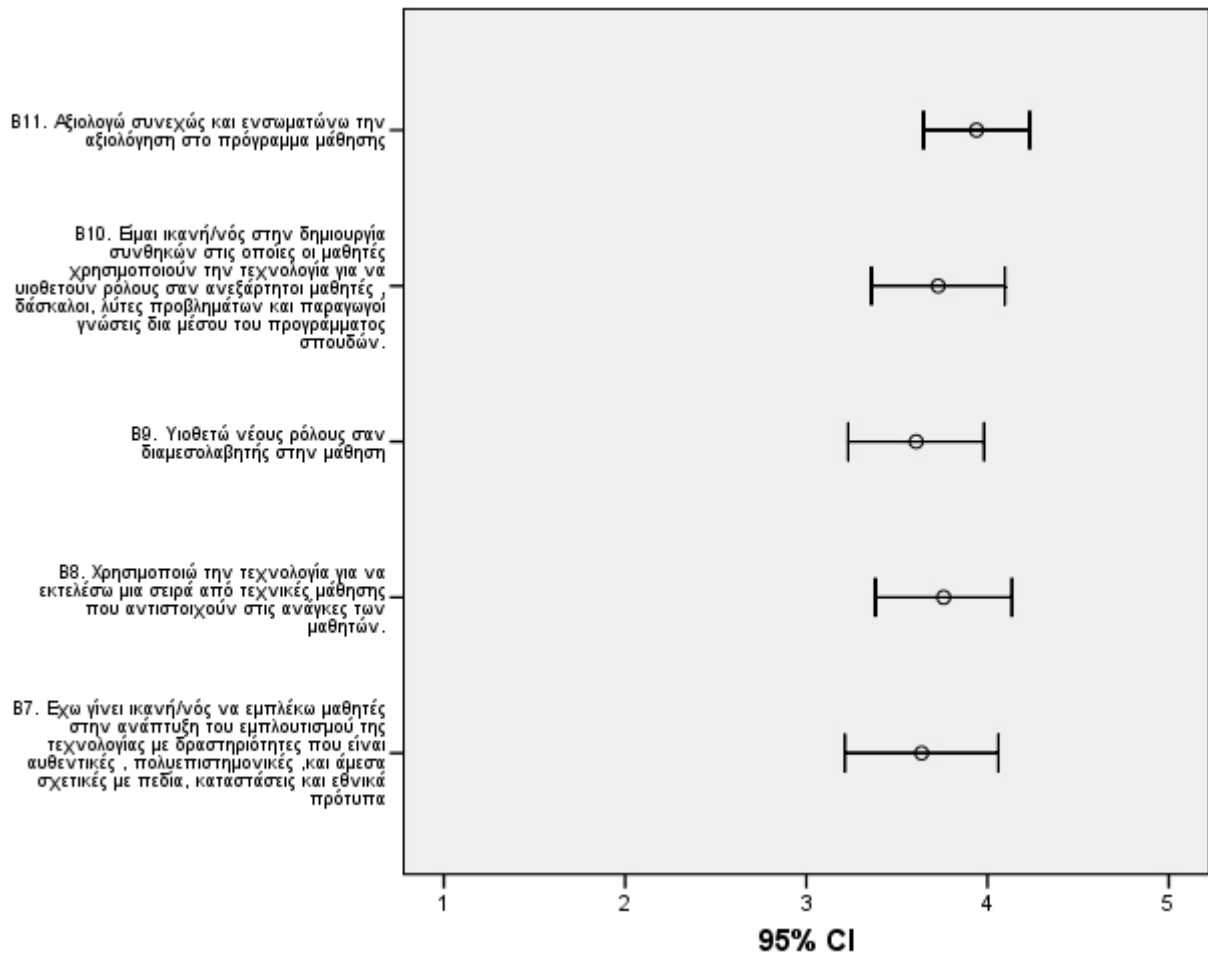

Εικόνα 23 - Κατανομές Ποσοστών Μεταβλητής Β

Περιγραφική Στατιστική(Descriptive Statistics)

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
B7. Εχω γίνει ικανή/νός να εμπλέκω μαθητές στην ανάπτυξη του εμπλουτισμού της τεχνολογίας με δραστηριότητες που είναι αυθεντικές , πολυεπιστημονικές ,και άμεσα σχετικές με πεδία, καταστάσεις και εθνικά πρότυπα	33	1	5	3,64	1,194
B8. Χρησιμοποιώ την τεχνολογία για να εκτελέσω μια σειρά από τεχνικές μάθησης που αντιστοιχούν στις ανάγκες των μαθητών.	33	1	5	3,76	1,062
B9. Υιοθετώ νέους ρόλους σαν διαμεσολαβητής στην μάθηση	33	2	5	3,61	1,059
B10. Είμαι ικανή/νός στην δημιουργία συνθηκών στις οποίες οι μαθητές χρησιμοποιούν την τεχνολογία για να υιοθετούν ρόλους σαν ανεξάρτητοι μαθητές , δάσκαλοι, λύτες προβλημάτων και παραγωγοί γνώσεις δια μέσου του προγράμματος σπουδών.	33	2	5	3,73	1,039
B11. Αξιολογώ συνεχώς και ενσωματώνω την αξιολόγηση στο πρόγραμμα μάθησης	33	2	5	3,94	,827
Valid N (listwise)	33				

Πίνακας 21 - Μέση τιμή Μεταβλητής B

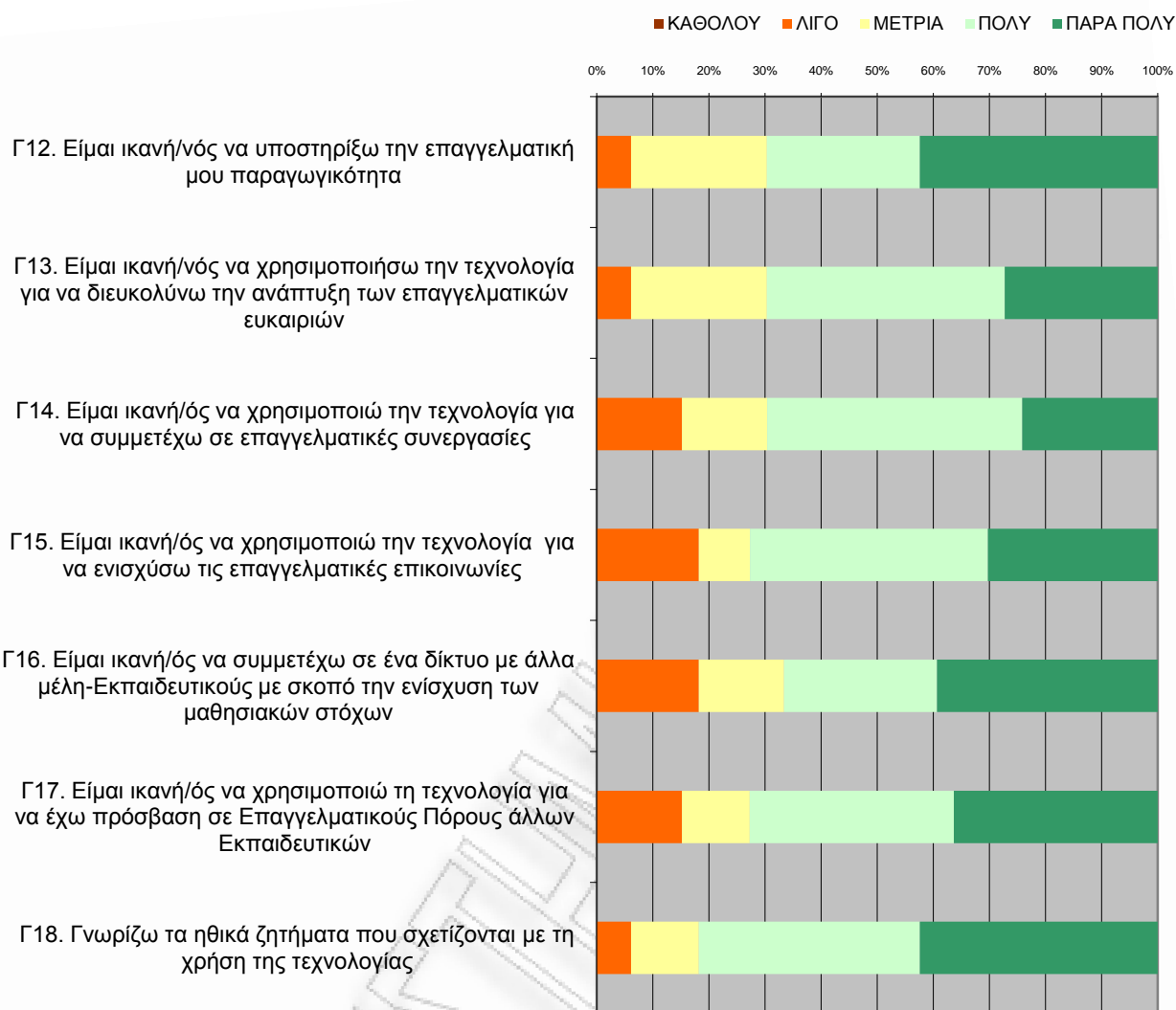

Εικόνα 24 - Κατανομές Συχνότητων Μεταβλητής Α

Γ. Επαγγελματική Πρακτική

	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΠΟΛΥ	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ
Γ12. Είμαι ικανή/νός να υποστηρίξω την επαγγελματική μου παραγωγικότητα		6,1	24,2	27,3	42,4
Γ13. Είμαι ικανή/νός να χρησιμοποιήσω την τεχνολογία για να διευκολύνω την ανάπτυξη των επαγγελματικών ευκαιριών		6,1	24,2	42,4	27,3
Γ14. Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ την τεχνολογία για να συμμετέχω σε επαγγελματικές συνεργασίες		15,2	15,2	45,5	24,2
Γ15. Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ την τεχνολογία για να ενισχύσω τις επαγγελματικές επικοινωνίες		18,2	9,1	42,4	30,3
Γ16. Είμαι ικανή/ός να συμμετέχω σε ένα δίκτυο με άλλα μέλη-Εκπαιδευτικούς με σκοπό την ενίσχυση των μαθησιακών στόχων		18,2	15,2	27,3	39,4
Γ17. Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ τη τεχνολογία για να έχω πρόσβαση σε Επαγγελματικούς Πόρους άλλων Εκπαιδευτικών		15,2	12,1	36,4	36,4
Γ18. Γνωρίζω τα ηθικά ζητήματα που σχετίζονται με τη χρήση της τεχνολογίας		6,1	12,1	39,4	42,4

Πίνακας 22 - Κατανομές Ποσοστών Μεταβλητής Γ

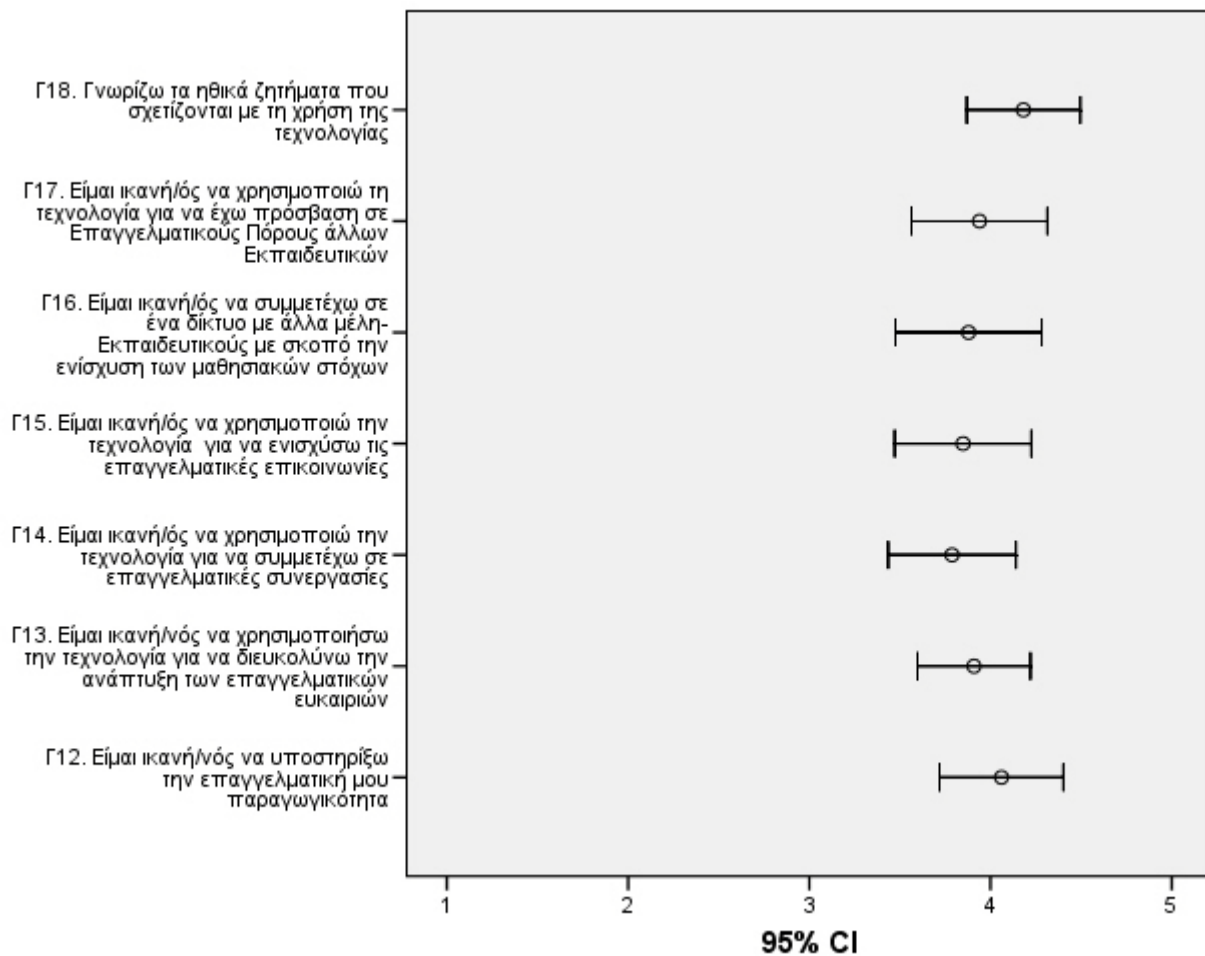

Εικόνα 25 - Κατανομές Ποσοστών Μεταβλητής Γ

	N	Minimu m	Maximu m	Mean	Std. Deviation
Γ12. Είμαι ικανή/νός να υποστηρίξω την επαγγελματική μου παραγωγικότητα	33	2	5	4,06	,966
Γ13. Είμαι ικανή/νός να χρησιμοποιήσω την τεχνολογία για να διευκολύνω την ανάπτυξη των επαγγελματικών ευκαιριών	33	2	5	3,91	,879
Γ14. Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ την τεχνολογία για να συμμετέχω σε επαγγελματικές συνεργασίες	33	2	5	3,79	,992
Γ15. Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ την τεχνολογία για να ενισχύσω τις επαγγελματικές επικοινωνίες	33	2	5	3,85	1,064
Γ16. Είμαι ικανή/ός να συμμετέχω σε ένα δίκτυο με άλλα μέλη-Εκπαιδευτικούς με σκοπό την ενίσχυση των μαθησιακών στόχων	33	2	5	3,88	1,139

Γ17. Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ τη τεχνολογία για να έχω πρόσβαση σε Επαγγελματικούς Πόρους άλλων Εκπαιδευτικών	33	2	5	3,94	1,059
Γ18. Γνωρίζω τα ηθικά ζητήματα που σχετίζονται με τη χρήση της τεχνολογίας	33	2	5	4,18	,882
Valid N (listwise)	33				

Πίνακας 23- Μέση Τιμή Μεταβλητής Γ

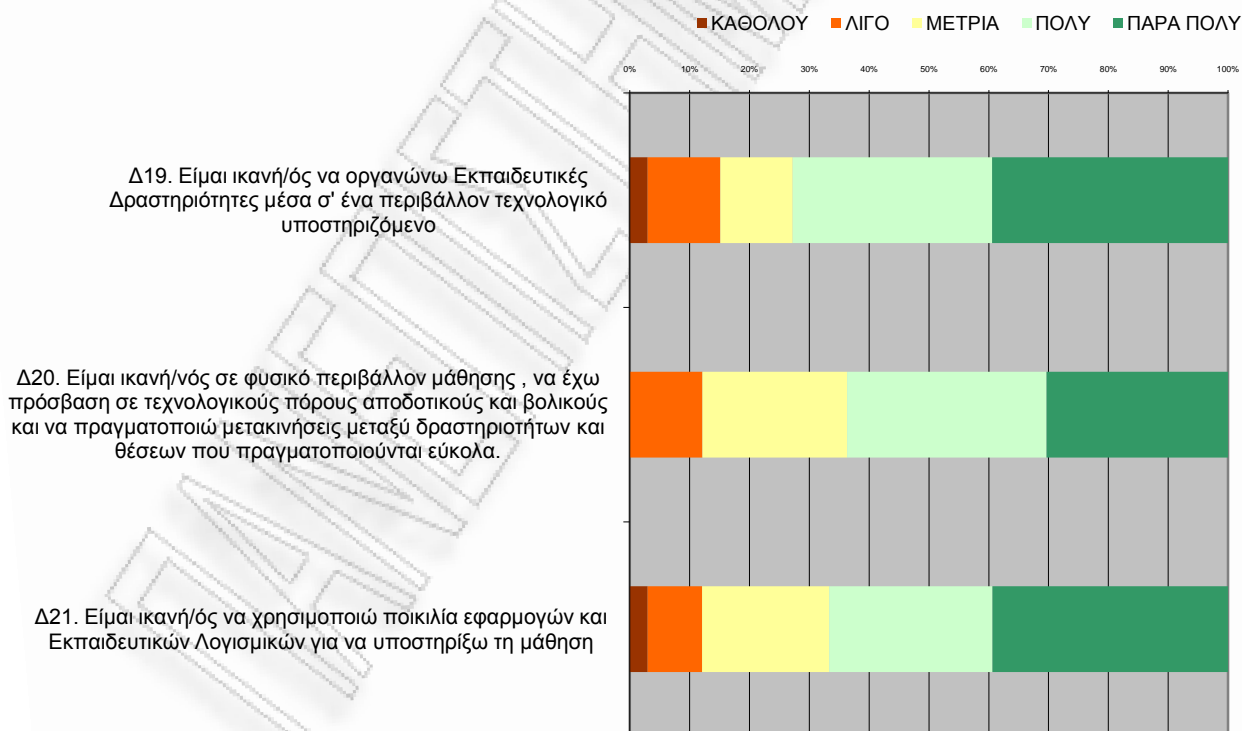

Εικόνα 26 - Κατανομές Συχνότητας Μεταβλητής Γ

Δ. Εκπαιδευτική Διαχείριση της Τάξης

	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΠΟΛΥ	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ
Δ19. Είμαι ικανή/ός να οργανώνω Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες μέσα σ' ένα περιβάλλον τεχνολογικό υποστηριζόμενο	3,0	12,1	12,1	33,3	39,4
Δ20. Είμαι ικανή/νός σε φυσικό περιβάλλον μάθησης , να έχω πρόσβαση σε τεχνολογικούς πόρους αποδοτικούς και βολικούς και να πραγματοποιώ μετακινήσεις μεταξύ δραστηριοτήτων και θέσεων που πραγματοποιούνται εύκολα.		12,1	24,2	33,3	30,3
Δ21. Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ ποικιλία εφαρμογών και Εκπαιδευτικών Λογισμικών για να υποστηρίξω τη μάθηση	3,0	9,1	21,2	27,3	39,4

Πίνακας 24- Κατανομές Ποσοστών Μεταβλητής Δ

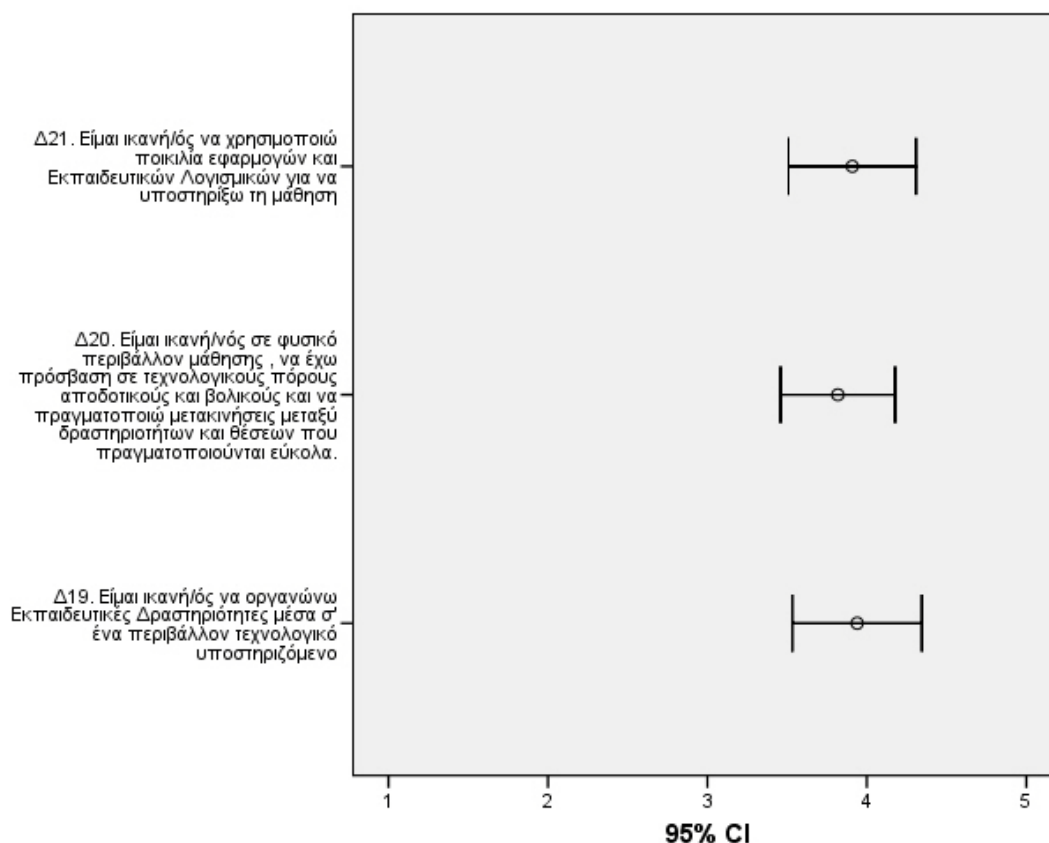

Εικόνα 27 - Κατανομές Ποσοστών Μεταβλητής Δ

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Δ19. Είμαι ικανή/ός να οργανώνω Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες μέσα σ' ένα περιβάλλον τεχνολογικό υποστηριζόμενο	33	1	5	3,94	1,144
Δ20. Είμαι ικανή/νός σε φυσικό περιβάλλον μάθησης , να έχω πρόσβαση σε τεχνολογικούς πόρους αποδοτικούς και βολικούς και να πραγματοποιώ μετακινήσεις μεταξύ δραστηριοτήτων και θέσεων που πραγματοποιούνται εύκολα.	33	2	5	3,82	1,014
Δ21. Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ ποικιλία εφαρμογών και Εκπαιδευτικών Λογισμικών για να υποστηρίξω τη μάθηση	33	1	5	3,91	1,128
Valid N (listwise)	33				

Πίνακας 25 - Μέση Τιμή Μεταβλητής Δ

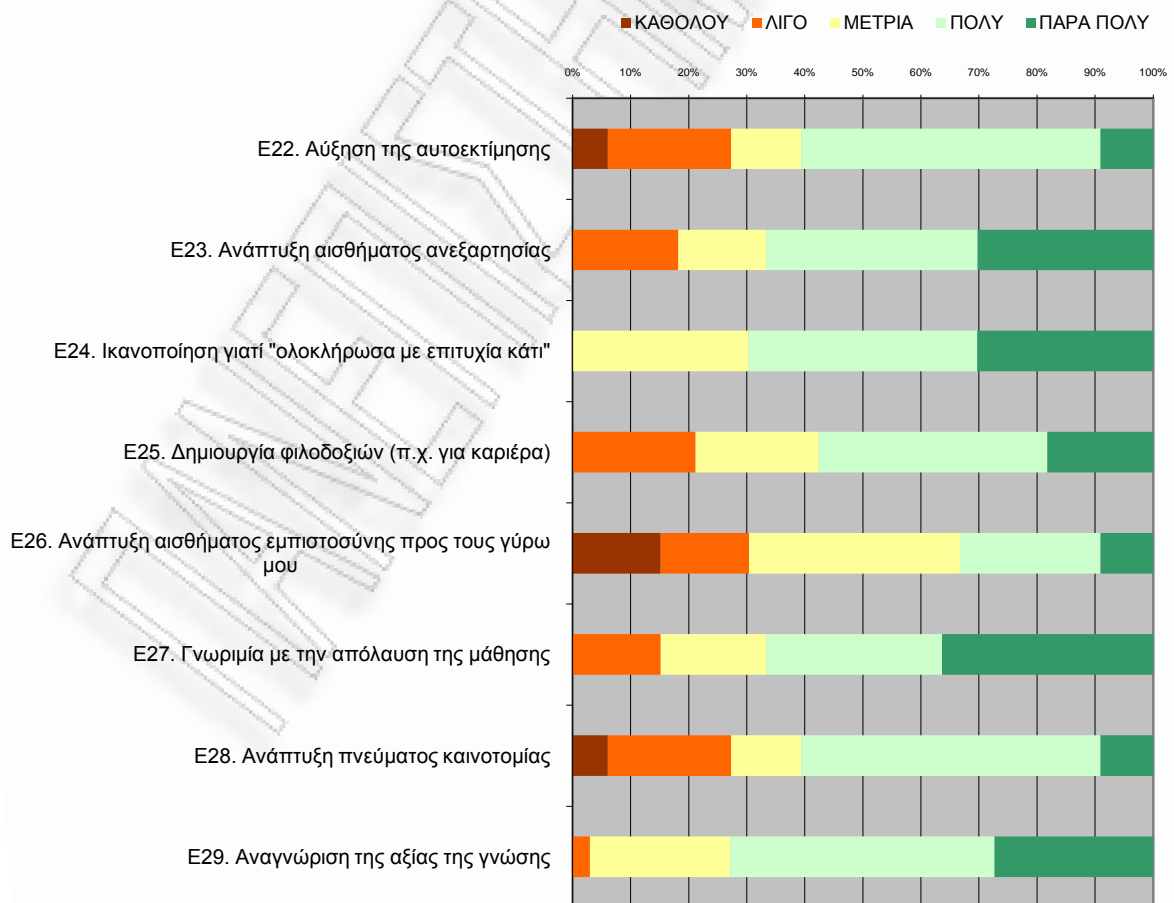

Εικόνα 28 - Κατανομές Συχνοτήτων Μεταβλητής Δ

Ε. Διαμορφωθείσες Στάσεις

	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΠΟΛΥ	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ
E22. Αύξηση της αυτοεκτίμησης	6,1	21,2	12,1	51,5	9,1
E23. Ανάπτυξη αισθήματος ανεξαρτησίας		18,2	15,2	36,4	30,3
E24. Ικανοποίηση γιατί "ολοκλήρωσα με επιτυχία κάτι"			30,3	39,4	30,3
E25. Δημιουργία φιλοδοξιών (π.χ. για καριέρα)		21,2	21,2	39,4	18,2
E26. Ανάπτυξη αισθήματος εμπιστοσύνης προς τους γύρω μου	15,2	15,2	36,4	24,2	9,1
E27. Γνωριμία με την απόλαυση της μάθησης		15,2	18,2	30,3	36,4
E28. Ανάπτυξη πνεύματος καινοτομίας	6,1	21,2	12,1	51,5	9,1
E29. Αναγνώριση της αξίας της γνώσης		3,0	24,2	45,5	27,3

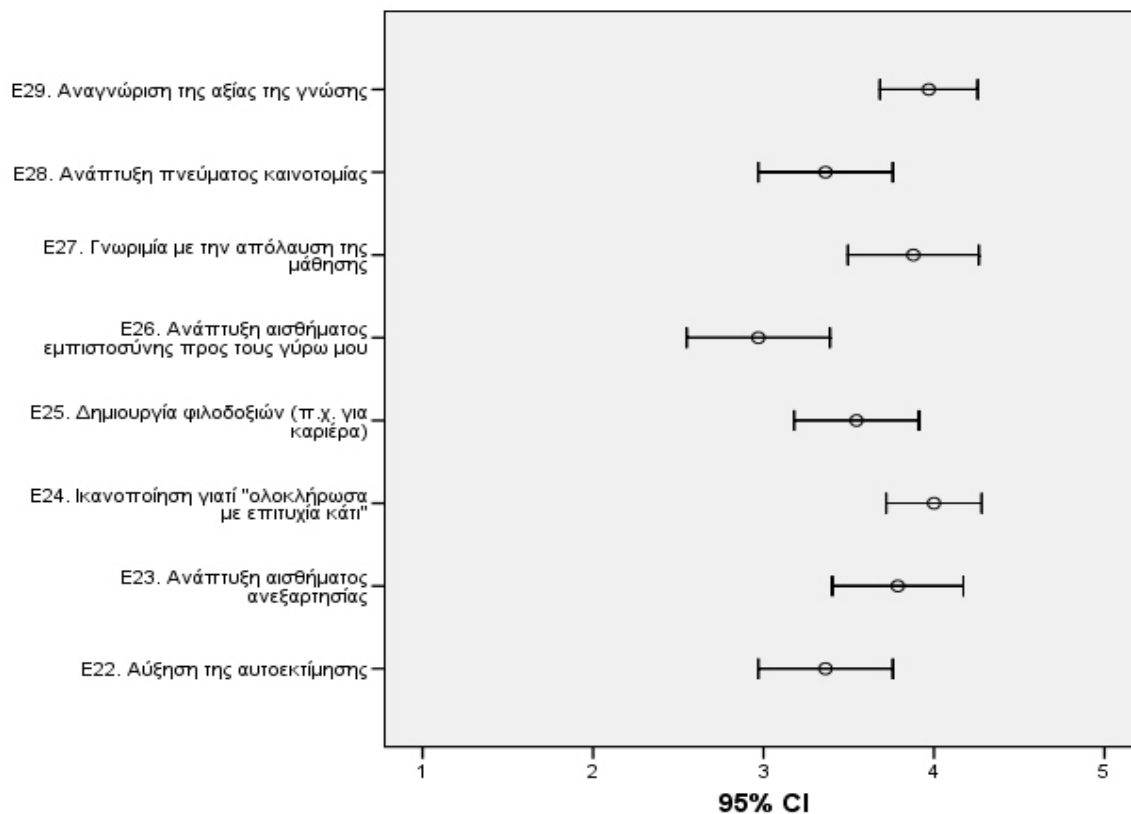
Πίνακας 26- Κατανομές Ποσοστών Μεταβλητής Ε

Εικόνα 29 - Κατανομές Ποσοστών Μεταβλητής Ε

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
E22. Αύξηση της αυτοεκτίμησης	33	1	5	3,36	1,113
E23. Ανάπτυξη αισθήματος ανεξαρτησίας	33	2	5	3,79	1,083
E24. Ικανοποίηση γιατί "ολοκλήρωσα με επιτυχία κάτι"	33	3	5	4,00	,791
E25. Δημιουργία φιλοδοξιών (π.χ. για καριέρα)	33	2	5	3,55	1,034
E26. Ανάπτυξη αισθήματος εμπιστοσύνης προς τους γύρω μου	33	1	5	2,97	1,185
E27. Γνωριμία με την απόλαυση της μάθησης	33	2	5	3,88	1,083
E28. Ανάπτυξη πνεύματος καινοτομίας	33	1	5	3,36	1,113
E29. Αναγνώριση της αξίας της γνώσης	33	2	5	3,97	,810
Valid N (listwise)	33				

Πίνακας 27 - Μέση Τιμή Μεταβλητής E

Εικόνα 30 - Κατανομές Συχνοτήτων Μεταβλητής Δ

Το σύνολο των μεταβλητών της **1ης ομάδας ερωτήσεων** βαθμολογούνται κυρίως με μέσες τιμές οι οποίες προσεγγίζουν την τιμή 4 η οποία εκπροσωπεί την δήλωση ΠΟΛΥ. Η μικρότερη μέση τιμή **3,70** αφορά την **ικανότητα στην βασική διαχείριση του hardware και του λειτουργικού συστήματος**. Κατά συνέπεια το σύνολο των απαντήσεων των μεταβλητών κατατάσσονται στην κατηγορία **ΠΟΛΥ** κάτι που γενικά εκπροσωπεί θετική υψηλή ικανότητα των επιμορφούμενων εκπαιδευτικών στις βασικές δεξιότητες.

Το σύνολο των μεταβλητών της **2ης ομάδας ερωτήσεων** βαθμολογούνται κυρίως με μέσες τιμές οι οποίες είναι ενδιάμεσα της τιμής **3 και 4** η οποίες εκπροσωπούν την δήλωση ΜΕΤΡΙΑ και ΠΟΛΥ. Η μικρότερη μέση τιμή **3,61** αφορά την **ανάληψη του ρόλου ως διαμεσολαβητή ενώ η υψηλότερη μέση τιμή αφορά την συνεχή αξιολόγηση του μαθήματος**. Γενικά όλες οι μέσες τιμές των αξιολογήσεων των ερωτήσεων, εκτιμώνται στην θετική πλευρά της κλίμακας Likert, κατατάσσονται όμως πριν την κατηγορία ΠΟΛΥ και άρα η ενότητα αντιπροσωπεύεται με μέτριες προς θετικές αξιολογήσεις αναφορικά με το πρόγραμμα σπουδών και την μάθηση.

Το σύνολο των μεταβλητών της **3ης ομάδας ερωτήσεων** βαθμολογούνται κυρίως με μέσες τιμές οι οποίες προσεγγίζουν την τιμή 4 η οποία εκπροσωπεί την δήλωση ΠΟΛΥ. Η μικρότερη μέση τιμή **3,79** αφορά την **ικανότητα στη χρήση της τεχνολογίας για τη συμμετοχή σε επαγγελματικές συνεργασίες**, ενώ η μεγαλύτερη μέση τιμή **4,18** αφορά την **γνώση των ηθικών ζητημάτων της τεχνολογίας**. Κατά συνέπεια το σύνολο των απαντήσεων των μεταβλητών κατατάσσονται στην **κατηγορία ΠΟΛΥ** κάτι που γενικά εκπροσωπεί θετική και σχετικά υψηλή ικανότητα των επιμορφούμενων εκπαιδευτικών στην εκπαιδευτική πρακτική.

Όμοια με τις προηγούμενες ομάδες το σύνολο των μεταβλητών της **4ης ομάδας ερωτήσεων** βαθμολογούνται κυρίως με μέσες τιμές οι οποίες προσεγγίζουν την τιμή 4. Κατά συνέπεια αναφορικά με την εκπαιδευτική διαχείριση της τάξης το σύνολο των απαντήσεων των μεταβλητών κατατάσσονται στην κατηγορία ΠΟΛΥ κάτι που γενικά εκπροσωπεί θετική και σχετικά υψηλή ικανότητα των επιμορφούμενων εκπαιδευτικών.

Τέλος, το σύνολο των μεταβλητών της **5ης ομάδας ερωτήσεων** βαθμολογούνται κυρίως

με μέσες τιμές μεταξύ των τιμών της κλίμακας 3 και 4. Οι μικρότερες μέσες τιμές ανήκουν στις ερωτήσεις **Ανάπτυξη αισθήματος εμπιστοσύνης προς τους γύρω μου (μ=2,97)** που κατατάσσεται στην κατηγορία **METΡΙΑ** και την **Αυτοεκτίμηση και την Καινοτομία (μ=3,36)** που κατατάσσονται όμοια ως **METΡΙΑ** προς θετικά (**ΠΟΛΥ**). Οι μεγαλύτερες μέσες τιμές αφορούν την **ικανοποίηση για την ολοκλήρωση του προγράμματος (μ=4)** και την **αναγνώριση της αξίας της γνώσης (μ=3,97)** κάτι που αξιολογείται θετικά καθώς οι μέσες τιμές προσεγγίζουν την κατηγορία **ΠΟΛΥ**. Γενικά το σύνολο των απαντήσεων των μεταβλητών κατατάσσονται ενδιάμεσα των κατηγοριών **METΡΙΑ** και **ΠΟΛΥ** και άρα εμφανίζεται μέτρια προς θετική συμφωνία ως προς τις επιπτώσεις της επιμόρφωσης σε προσωπικό επίπεδο.

Ιεραρχώντας τις ερωτήσεις ως προς τις μέσες τιμές προκύπτει ο παρακάτω πίνακας. Γενικά φαίνεται ότι οι **μεταβλητές της Α ομάδας ιεραρχούνται υψηλότερα.**

Οι ερωτήσεις της **Γ και Δ ομάδας** εμφανίζονται **σε ενδιάμεση σειρά.**

Ακολουθούν οι μέσες τιμές των ερωτήσεων της **Β ομάδας** και τέλος έπεται η **Ε ομάδα.**

Κατάταξη ερωτήσεων κατά φθίνουσα μέση τιμή	Mean	Std. Deviation
Γ18. Γνωρίζω τα ηθικά ζητήματα που σχετίζονται με τη χρήση της τεχνολογίας	4,18	0,882
A3. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στην Επεξεργασία Κειμένου με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου	4,06	0,998
A5. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στα Εργαλεία Διαδικτύου(web browsers, e-mail, file servers) με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου	4,06	1,116
Γ12. Είμαι ικανή/νός να υποστηρίξω την επαγγελματική μου παραγωγικότητα	4,06	0,966
A6. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στη χρήση Εκπαιδευτικού Λογισμικού με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου	4	1,146
E24. Ικανοποίηση γιατί "ολοκλήρωσα με επιτυχία κάτι"	4	0,791
E29. Αναγνώριση της αξίας της γνώσης	3,97	0,81
A2. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στις Εισαγωγικές έννοιες πληροφορικής και βασικά στοιχεία χρήσης προσωπικού Η/Υ με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου	3,94	1,088
A4. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στα Υπολογιστικά Φύλλα με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου	3,94	1,116
B11. Αξιολογώ συνεχώς και ενσωματώνω την αξιολόγηση στο πρόγραμμα μάθησης	3,94	0,827
Γ17. Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ τη τεχνολογία για να έχω πρόσβαση σε Επαγγελματικούς Πόρους άλλων Εκπαιδευτικών	3,94	1,059
Δ19. Είμαι ικανή/ός να οργανώνω Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες μέσα σ' ένα περιβάλλον τεχνολογικό υποστηριζόμενο	3,94	1,144
Γ13. Είμαι ικανή/νός να χρησιμοποιήσω την τεχνολογία για να διευκολύνω την ανάπτυξη των επαγγελματικών ευκαιριών	3,91	0,879
Δ21. Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ ποικιλία εφαρμογών και Εκπαιδευτικών	3,91	1,128

Λογισμικών για να υποστηρίξω τη μάθηση		
Γ16. Είμαι ικανή/ός να συμμετέχω σε ένα δίκτυο με άλλα μέλη-Εκπαιδευτικούς με σκοπό την ενίσχυση των μαθησιακών στόχων	3,88	1,139
E27. Γνωριμία με την απόλαυση της μάθησης	3,88	1,083
Γ15. Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ την τεχνολογία για να ενισχύσω τις επαγγελματικές επικοινωνίες	3,85	1,064
Δ20. Είμαι ικανή/νός σε φυσικό περιβάλλον μάθησης , να έχω πρόσβαση σε τεχνολογικούς πόρους αποδοτικούς και βολικούς και να πραγματοποιώ μετακινήσεις μεταξύ δραστηριοτήτων και θέσεων που πραγματοποιούνται εύκολα.	3,82	1,014
Γ14. Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ την τεχνολογία για να συμμετέχω σε επαγγελματικές συνεργασίες	3,79	0,992
E23. Ανάπτυξη αισθήματος ανεξαρτησίας	3,79	1,083
B8. Χρησιμοποιώ την τεχνολογία για να εκτελέσω μια σειρά από τεχνικές μάθησης που αντιστοιχούν στις ανάγκες των μαθητών.	3,76	1,062
B10. Είμαι ικανή/νός στην δημιουργία συνθηκών στις οποίες οι μαθητές χρησιμοποιούν την τεχνολογία για να υιοθετούν ρόλους σαν ανεξάρτητοι μαθητές , δάσκαλοι, λύτες προβλημάτων και παραγωγοί γνώσεις δια μέσου του προγράμματος σπουδών.	3,73	1,039
A1. Είμαι ικανή/ός στην βασική διαχείριση του hardware και του λειτουργικού συστήματος	3,7	1,403
B7. Εχω γίνει ικανή/νός να εμπλέκω μαθητές στην ανάπτυξη του εμπλουτισμού της τεχνολογίας με δραστηριότητες που είναι αυθεντικές , πολυεπιστημονικές ,και άμεσα σχετικές με πεδία, καταστάσεις και εθνικά πρότυπα	3,64	1,194
B9. Υιοθετώ νέους ρόλους σαν διαμεσολαβητής στην μάθηση	3,61	1,059
E25. Δημιουργία φιλοδοξιών (π.χ. για καριέρα)	3,55	1,034
E22. Αύξηση της αυτοεκτίμησης	3,36	1,113
E28. Ανάπτυξη πνεύματος καινοτομίας	3,36	1,113
E26. Ανάπτυξη αισθήματος εμπιστοσύνης προς τους γύρω μου	2,97	1,185

A	
B	
Γ	
Δ	
E	

Ενότητα 2: Έλεγχος αξιοπιστίας.

Η ανάλυση αξιοπιστίας επιτρέπει να μελετηθούν οι ιδιότητες των κλιμάκων μέτρησης και των στοιχείων που τους αποτελούν, και οι οποίες χρησιμοποιούνται προκειμένου να υπολογισθεί κάποιο χαρακτηριστικό της έρευνας. Ουσιαστικά αφορά και εφαρμόζεται σε ένα πλήθος μεταβλητών και εκτιμά τη συνέπεια των μεταβλητών αυτών στην καταμέτρηση του ίδιου χαρακτηριστικού.

Στο παρόν ερωτηματολόγιο υπάρχουν σαφείς ενότητες ερωτήσεων που χρησιμοποιούν κοινή κλίμακα μέτρησης και να οδηγούν στην μέτρηση ενός χαρακτηριστικού. Οι περιπτώσεις όπου χρησιμοποιείται κοινή κλίμακα σε ομάδες ερωτήσεων οι οποίες προσδιορίζουν κάποιο χαρακτηριστικό είναι:

- A. Δεξιότητες Βασικών Τεχνολογιών
- B. Πρόγραμμα σπουδών, Μάθηση και Αξιολόγηση
- Γ. Επαγγελματική Πρακτική
- Δ. Εκπαιδευτική Διαχείριση της Τάξης
- E. Διαμορφωθείσες Στάσεις

Εφαρμόζοντας **ανάλυση αξιοπιστίας (alpha Cronbach)** στις 5 παραπάνω ομάδες ερωτήσεων, προκύπτει:

Η αξιοπιστία των 5 ομάδων στοιχείων είναι:

A. Δεξιότητες Βασικών Τεχνολογιών	,947
B. Πρόγραμμα σπουδών, Μάθηση και Αξιολόγηση	,959
Γ. Επαγγελματική Πρακτική	,972
Δ. Εκπαιδευτική Διαχείριση της Τάξης	,913
E. Διαμορφωθείσες Στάσεις	,939

Οι ομάδες των ερωτήσεων διαθέτουν πολύ καλή αξιοπιστία καθώς ο συντελεστής άλφα είναι κοντά στο 0,7 και πάνω, ο οποίος κρίνεται ικανοποιητικός.

Επίσης σε καμία περίπτωση (δεν χρειάζεται βελτίωση του δείκτη με αφαίρεση κάποιου στοιχείου ώστε η αξιοπιστία να βελτιωθεί.

Αναλυτικά ακολουθούν οι δείκτες αξιοπιστίας ανά ομάδα:

✓ **Ομάδα Α**

Cronbach's Alpha	N of Items
,947	6

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1. Είμαι ικανή/ός στην βασική διαχείριση του hardware και του λειτουργικού συστήματος	20,00	25,563	,714	,957
A2. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στις Εισαγωγικές έννοιες πληροφορικής και βασικά στοιχεία χρήσης προσωπικού Η/Υ με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου	19,76	26,377	,903	,929
A3. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στην Επεξεργασία Κειμένου με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου	19,64	27,114	,918	,929
A4. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στα Υπολογιστικά Φύλλα με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου	19,76	27,314	,779	,943
A5. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στα Εργαλεία Διαδικτύου(web browsers, e-mail, file servers) με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου	19,64	26,426	,870	,933
A6. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στη χρήση Εκπαιδευτικού Λογισμικού με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου	19,70	25,780	,908	,928

Πίνακας 28 - Item-Total Statistics Ομάδα Α

✓ **Ομάδα Β**

Cronbach's Alpha	N of Items
,959	5

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
B7. Εχω γίνει ικανή/νός να εμπλέκω μαθητές στην ανάπτυξη του εμπλουτισμού της τεχνολογίας με δραστηριότητες που είναι αυθεντικές, πολυεπιστημονικές, και άμεσα σχετικές με πεδία, καταστάσεις και εθνικά πρότυπα	15,03	13,843	,910	,947
B8. Χρησιμοποιώ την τεχνολογία για να εκτελέσω μια σειρά από τεχνικές μάθησης που αντιστοιχούν στις ανάγκες των μαθητών.	14,91	14,835	,904	,946
B9. Υιοθετώ νέους ρόλους σαν διαμεσολαβητής στην μάθηση	15,06	14,746	,921	,943
B10. Είμαι ικανή/νός στην δημιουργία συνθηκών στις οποίες οι μαθητές χρησιμοποιούν την τεχνολογία για να υιοθετούν ρόλους σαν ανεξάρτητοι μαθητές, δάσκαλοι, λύτες προβλημάτων και παραγωγοί γνώσεις δια μέσου του προγράμματος σπουδών.	14,94	14,809	,934	,941
B11. Αξιολογώ συνεχώς και ενσωματώνω την αξιολόγηση στο πρόγραμμα μάθησης	14,73	17,267	,786	,966

Πίνακας 29 - Item-Total Statistics Ομάδα Β

✓ *Ομάδα Γ*

Cronbach's Alpha	N of Items
,972	7

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Γ12. Είμαι ικανή/νός να υποστηρίξω την επαγγελματική μου παραγωγικότητα	23,55	31,693	,878	,970
Γ13. Είμαι ικανή/νός να χρησιμοποιήσω την τεχνολογία για να διευκολύνω την ανάπτυξη των επαγγελματικών ευκαιριών	23,70	32,405	,900	,969
Γ14. Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ την τεχνολογία για να συμμετέχω σε επαγγελματικές συνεργασίες	23,82	31,028	,920	,967
Γ15. Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ την τεχνολογία για να ενισχύσω τις επαγγελματικές επικοινωνίες	23,76	30,314	,916	,967
Γ16. Είμαι ικανή/ός να συμμετέχω σε ένα δίκτυο με άλλα μέλη-Εκπαιδευτικούς με σκοπό την ενίσχυση των μαθησιακών στόχων	23,73	29,330	,937	,966
Γ17. Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ τη τεχνολογία για να έχω πρόσβαση σε Επαγγελματικούς Πόρους άλλων Εκπαιδευτικών	23,67	30,229	,930	,966
Γ18. Γνωρίζω τα ηθικά ζητήματα που σχετίζονται με τη χρήση της τεχνολογίας	23,42	32,939	,836	,973

Πίνακας 30 - Item-Total Statistics Ομάδα Γ

✓ **Ομάδα Δ**

Cronbach's Alpha	N of Items
,913	3

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Δ19. Είμαι ικανή/ός να οργανώνω Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες μέσα σ' ένα περιβάλλον τεχνολογικό υποστηριζόμενο	7,73	3,955	,872	,836
Δ20. Είμαι ικανή/νός σε φυσικό περιβάλλον μάθησης , να έχω πρόσβαση σε τεχνολογικούς πόρους αποδοτικούς και βολικούς και να πραγματοποιώ μετακινήσεις μεταξύ δραστηριοτήτων και θέσεων που πραγματοποιούνται εύκολα.	7,85	4,883	,740	,943
Δ21. Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ ποικιλία εφαρμογών και Εκπαιδευτικών Λογισμικών για να υποστηρίξω τη μάθηση	7,76	4,002	,876	,832

Πίνακας 31 - Item-Total Statistics Ομάδα Δ

✓ **Ομάδα Ε**

Cronbach's Alpha	N of Items
,939	8

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
E22. Αύξηση της αυτοεκτίμησης	25,52	35,070	,886	,923
E23. Ανάπτυξη αισθήματος ανεξαρτησίας	25,09	35,648	,864	,924
E24. Ικανοποίηση γιατί "ολοκλήρωσα με επιτυχία κάτι"	24,88	40,360	,697	,937

E25. Δημιουργία φιλοδοξιών (π.χ. για καριέρα)	25,33	35,729	,905	,922
E26. Ανάπτυξη αισθήματος εμπιστοσύνης προς τους γύρω μου	25,91	34,585	,860	,925
E27. Γνωριμία με την απόλαυση της μάθησης	25,00	38,000	,660	,939
E28. Ανάπτυξη πνεύματος καινοτομίας	25,52	35,070	,886	,923
E29. Αναγνώριση της αξίας της γνώσης	24,91	42,023	,506	,947

Πίνακας 32 - Item-Total Statistics Ομάδα Ε

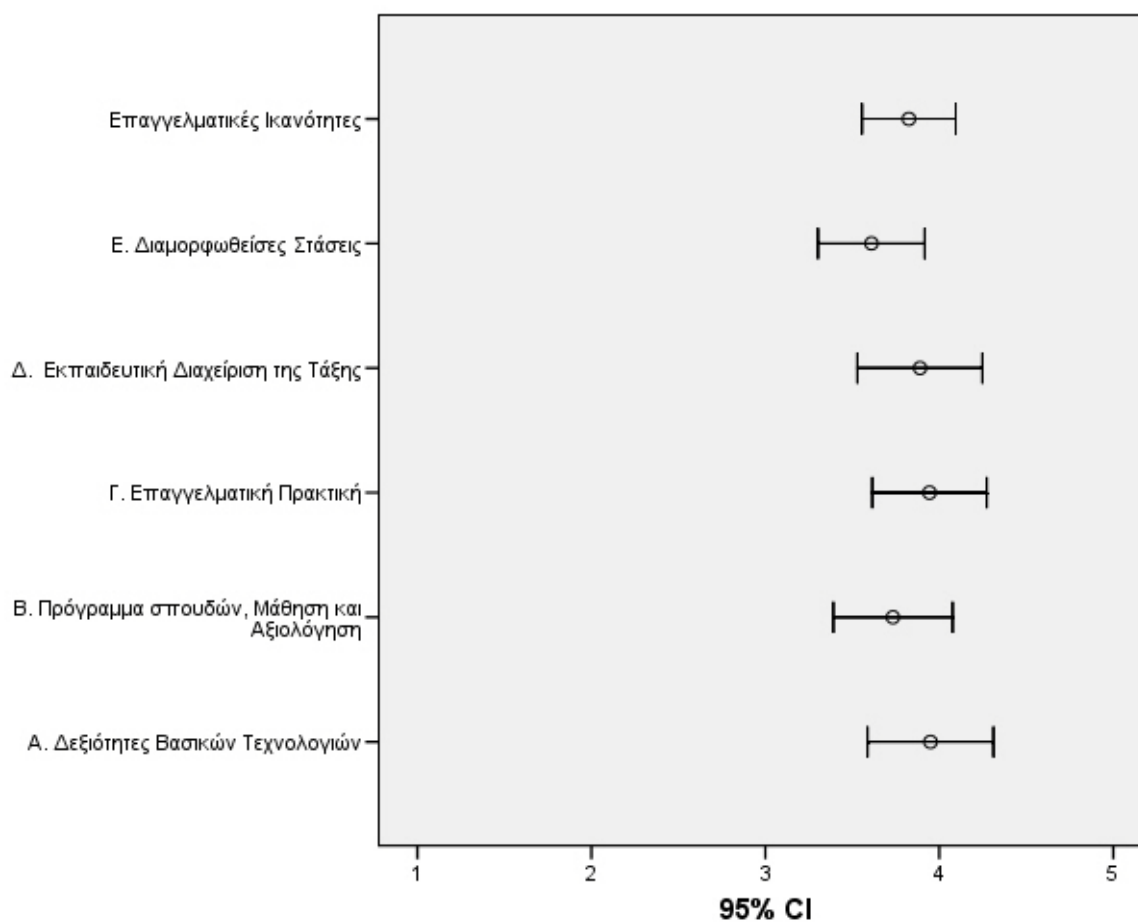
➤ *Σύγκριση των τιμών των σύνθετων μεταβλητών στο σύνολο του δείγματος*

Δημιουργία 5 νέων σύνθετων συνεχών μεταβλητών, μία ανά παράμετρο και μια συνολικά.

Ακολουθούν μέσες τιμές, διασπορές, των σύνθετων μεταβλητών για το σύνολο του δείγματος.

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
A. Δεξιότητες Βασικών Τεχνολογιών	33	2,00	5,00	3,9495	1,02273
B. Πρόγραμμα σπουδών, Μάθηση και Αξιολόγηση	33	1,80	5,00	3,7333	,96652
Γ. Επαγγελματική Πρακτική	33	2,00	5,00	3,9437	,92784
Δ. Εκπαιδευτική Διαχείριση της Τάξης	33	1,67	5,00	3,8889	1,01265
Ε. Διαμορφωθείσες Στάσεις	33	1,88	5,00	3,6098	,86589
Επαγγελματικές Ικανότητες	33	2,24	4,93	3,8251	,75944
Valid N (listwise)	33				

Πίνακας 33 - Μέσες Τιμές Σύνθετων Μεταβλητών

Εικόνα 31 - Κατάνομή Συχνότητων Σύνθετων Μεταβλητών

Από την κατασκευή των μεταβλητών έχουμε ότι η **ελάχιστη τιμή τους είναι το 1** και η **μέγιστη είναι το 5**. Με την τιμή 1 εμφανίζεται η περίπτωση όπου το άτομο δηλώνει μηδενική συμφωνία ως προς την παράμετρο ενώ με την τιμή 5 εμφανίζεται η περίπτωση όπου το άτομο δηλώνει υψηλή συμφωνία. Επίσης είναι προφανές ότι η **τιμή 3 είναι η διάμεσος** στο παραπάνω εύρος τιμών.

Από τα παραπάνω αποτελέσματα προκύπτει ότι και στις 5 αξιολογούμενες παραμέτρους οι **μέσες τιμές είναι μεγαλύτερες της ενδιάμεσης τιμής 3** και άρα στην θετική πλευρά της κλίμακας. Ειδικότερα σε 3 περιπτώσεις (βασικές δεξιότητες, επαγγελματική πρακτική και εκπαιδευτική διαχείριση της τάξης) οι μέσες τιμές προσεγγίζουν την τιμή 4 κάτι που ουσιαστικά κατατάσσει την αξιολόγηση των 3ων αυτών παραμέτρων των συμμετεχόντων στην κατηγορία ΠΟΛΥ.

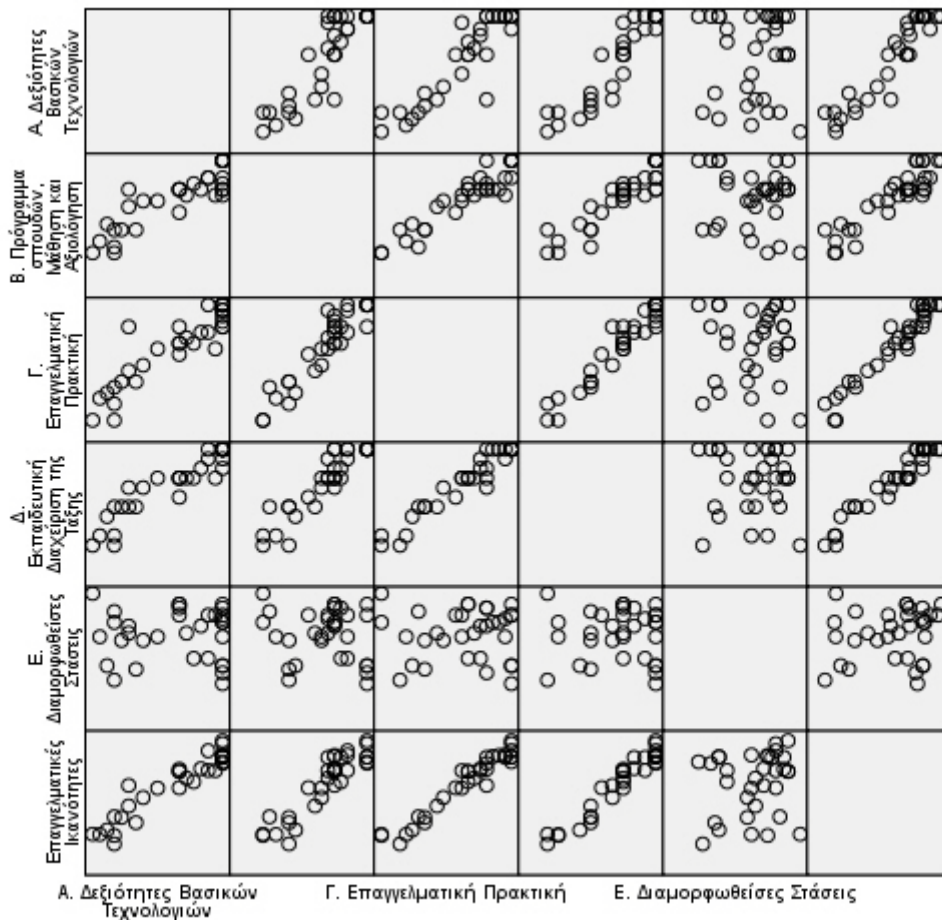
Στις **υπόλοιπες 2 παραμέτρους** (πρόγραμμα σπουδών μάθηση και αξιολόγηση και διαμορφωθείσες στάσεις) **οι μέσες τιμές είναι ελαφρά μικρότερες** για το δείγμα και κατατάσσονται ενδιάμεσα στις κατηγορίες ΜΕΤΡΙΑ και ΠΟΛΥ.

➤ Έλεγχος της σχέσης μεταξύ των παραγόντων

		A. Δεξιότητες Βασικών Τεχνολογιών	B. Πρόγραμμα σπουδών, Μάθηση και Αξιολόγηση	Γ. Επαγγελματική Πρακτική	Δ. Εκπαιδευτική Διαχείριση της Τάξης	Ε. Διαμορφωθείσες Στάσεις	Επαγγελματικές Ικανότητες
A. Δεξιότητες Βασικών Τεχνολογιών	R	1	,823(**)	,885(**)	,881(**)	,032	,937(**)
	P value		,000 <0,01	,000	,000	,859	,000
B. Πρόγραμμα σπουδών, Μάθηση και Αξιολόγηση	R		1	,936(**)	,765(**)	-,150	,875(**)
	P value			,000	,000	,406	,000
Γ. Επαγγελματική Πρακτική	R			1	,858(**)	,013	,953(**)
	P value				,000	,944	,000
Δ. Εκπαιδευτική Διαχείριση της Τάξης	R				1	,032	,916(**)
	P value					,859	,000
Ε. Διαμορφωθείσες Στάσεις	R					1	,210
	P value						,240
Επαγγελματικές Ικανότητες	R						1
	P value						

Πίνακας 34 – Πίνακας συσχέτισης μεταξύ των παραγόντων

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Εικόνα 32 - Γραφική Αναπαράσταση συσχέτισης μεταξύ παραγόντων

Εφαρμόζοντας **πίνακα συσχέτισης** μεταξύ των 5 μεταβλητών των παραμέτρων προκύπτει ότι στις περιπτώσεις:

- ✓ Δεξιότητες βασικών τεχνολογιών
- ✓ Πρόγραμμα σπουδών
- ✓ Επαγγελματική πρακτική
- ✓ Εκπαιδευτική διαχείριση τάξης

υπάρχει **στατιστικά σημαντική συσχέτιση**. Οι συντελεστές συσχέτισης στις παραπάνω περιπτώσεις είναι **μεγαλύτεροι του 0,7** και άρα οι συσχετίσεις είναι ισχυρές και θετικές. Αυτό σημαίνει ότι υψηλές τιμές σε μία από τις παραπάνω παραμέτρους εμφανίζονται παράλληλα με υψηλές τιμές στις υπόλοιπες.

Αντίθετα σε καμία περίπτωση **δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική σχέση** μεταξύ του παράγοντα **Διαμορφωθείσες στάσεις** και των **υπολοίπων παραγόντων**, κάτι που σημαίνει ότι η στάση των εκπαιδευτικών αναφορικά με τις επιπτώσεις του προγράμματος

επιμόρφωσης σε προσωπικό επίπεδο, δεν επηρεάζεται από τις ικανότητές τους στις υπόλοιπες ομάδες ερωτήσεων.

Ενότητα 3

✓ Σύγκριση των τιμών των σύνθετων μεταβλητών στα 2 φύλα

Εφαρμόζοντας έλεγχο μέσων τιμών ανά παράγοντα με σκοπό την αναζήτηση διαφορετικών συμπεριφορών ανά φύλο, προκύπτει:

	φύλο	N	Mean	Std. Deviation	t	df	Sig. (2-tailed)																																																								
Α. Δεξιότητες Βασικών Τεχνολογιών	γυναίκα	16	3,7292	1,13672	-1,209	31	,236																																																								
	άνδρας	17	4,1569	,88677				Β. Πρόγραμμα σπουδών, Μάθηση και Αξιολόγηση	γυναίκα	16	3,6375	,96945	-,546	31	,589	άνδρας	17	3,8235	,98459	Γ. Επαγγελματική Πρακτική	γυναίκα	16	3,9286	,99932	-,090	31	,929	άνδρας	17	3,9580	,88607	Δ. Εκπαιδευτική Διαχείριση της Τάξης	γυναίκα	16	3,6458	1,15770	-1,355	31	,185	άνδρας	17	4,1176	,82446	Ε. Διαμορφωθείσες Στάσεις	γυναίκα	16	3,7109	,91597	,645	31	,524	άνδρας	17	3,5147	,83254	Επαγγελματικές Ικανότητες	γυναίκα	16	3,7304	,83885	-,689	31	,496
Β. Πρόγραμμα σπουδών, Μάθηση και Αξιολόγηση	γυναίκα	16	3,6375	,96945	-,546	31	,589																																																								
	άνδρας	17	3,8235	,98459				Γ. Επαγγελματική Πρακτική	γυναίκα	16	3,9286	,99932	-,090	31	,929	άνδρας	17	3,9580	,88607	Δ. Εκπαιδευτική Διαχείριση της Τάξης	γυναίκα	16	3,6458	1,15770	-1,355	31	,185	άνδρας	17	4,1176	,82446	Ε. Διαμορφωθείσες Στάσεις	γυναίκα	16	3,7109	,91597	,645	31	,524	άνδρας	17	3,5147	,83254	Επαγγελματικές Ικανότητες	γυναίκα	16	3,7304	,83885	-,689	31	,496	άνδρας	17	3,9141	,69023								
Γ. Επαγγελματική Πρακτική	γυναίκα	16	3,9286	,99932	-,090	31	,929																																																								
	άνδρας	17	3,9580	,88607				Δ. Εκπαιδευτική Διαχείριση της Τάξης	γυναίκα	16	3,6458	1,15770	-1,355	31	,185	άνδρας	17	4,1176	,82446	Ε. Διαμορφωθείσες Στάσεις	γυναίκα	16	3,7109	,91597	,645	31	,524	άνδρας	17	3,5147	,83254	Επαγγελματικές Ικανότητες	γυναίκα	16	3,7304	,83885	-,689	31	,496	άνδρας	17	3,9141	,69023																				
Δ. Εκπαιδευτική Διαχείριση της Τάξης	γυναίκα	16	3,6458	1,15770	-1,355	31	,185																																																								
	άνδρας	17	4,1176	,82446				Ε. Διαμορφωθείσες Στάσεις	γυναίκα	16	3,7109	,91597	,645	31	,524	άνδρας	17	3,5147	,83254	Επαγγελματικές Ικανότητες	γυναίκα	16	3,7304	,83885	-,689	31	,496	άνδρας	17	3,9141	,69023																																
Ε. Διαμορφωθείσες Στάσεις	γυναίκα	16	3,7109	,91597	,645	31	,524																																																								
	άνδρας	17	3,5147	,83254				Επαγγελματικές Ικανότητες	γυναίκα	16	3,7304	,83885	-,689	31	,496	άνδρας	17	3,9141	,69023																																												
Επαγγελματικές Ικανότητες	γυναίκα	16	3,7304	,83885	-,689	31	,496																																																								
	άνδρας	17	3,9141	,69023																																																											

Πίνακας 35 - Σύγκριση των τιμών των σύνθετων μεταβλητών στα 2 φύλα

Από την εφαρμογή του t test προκύπτει ότι δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση σε καμία από τις 5 σύνθετες μεταβλητές που εκπροσωπούν τις βαθμολογίες των 5 ομάδων.

Κατά συνέπεια δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική εξάρτηση των 5 μεταβλητών μεταξύ των 2 φύλων.

✓ Σύγκριση των τιμών των σύνθετων μεταβλητών ανά ηλικία

Εφαρμόζοντας έλεγχο μέσων τιμών ανά παράγοντα με σκοπό την αναζήτηση διαφορετικών συμπεριφορών ανά ηλικία, προκύπτει:

		N	Mean	Std. Deviation	F	Sig.
Α. Δεξιότητες Βασικών Τεχνολογιών	30-40	10	4,5000	,64310	3,906	,032
	40-50	10	4,0667	1,01896		
	50-60	11	3,4091	,98704		
	Total	31	3,9731	,98610		
Β. Πρόγραμμα σπουδών, Μάθηση και Αξιολόγηση	30-40	10	3,9000	,95801	,456	,639
	40-50	10	3,8200	,81350		
	50-60	11	3,5273	1,04412		
	Total	31	3,7419	,92979		
Γ. Επαγγελματική Πρακτική	30-40	10	4,3143	,79340	1,465	,248
	40-50	10	3,9286	,73848		
	50-60	11	3,6494	1,07924		
	Total	31	3,9539	,90455		
Δ. Εκπαιδευτική Διαχείριση της Τάξης	30-40	10	4,6333	,29187	9,262	,001
	40-50	10	4,0000	,84620		
	50-60	11	3,1818	,98165		
	Total	31	3,9140	,96597		
Ε. Διαμορφωθείσες Στάσεις	30-40	10	3,4375	,96690	,282	,756
	40-50	10	3,7375	,83219		
	50-60	11	3,5682	,88453		
	Total	31	3,5806	,87414		
Επαγγελματικές Ικανότητες	30-40	10	4,1570	,50686	2,808	,077
	40-50	10	3,9105	,72921		
	50-60	11	3,4671	,75996		
	Total	31	3,8327	,71777		

Πίνακας 36 - Σύγκριση των τιμών των σύνθετων μεταβλητών ανά ηλικία

Από την εφαρμογή του ANOVA προκύπτει ότι δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση σε 3 από τις 5 σύνθετες μεταβλητές που εκπροσωπούν τις βαθμολογίες των 5 ομάδων.

Αντίθετα στατιστικά σημαντική σχέση με την ηλικία παρατηρείται στην ομάδα Α και Δ. Από την εφαρμογή πολλαπλών συγκρίσεων προκύπτει:

➤ **Ομάδα Α**

Scheffe

Ηλικία	Subset for alpha = .05	
	2	1
50-60	3,4091	
40-50	4,0667	4,0667
30-40		4,5000

Πίνακας 37 - Πίνακας Πολλαπλών Συγκρίσεων Ομάδας Α

Η βαθμολογία των δεξιοτήτων βασικών τεχνολογιών εξαρτάται στατιστικά σημαντικά από την ηλικία ($F(2,31)=3,906$, $p=0,032<0,05$). Συγκεκριμένα η διαφοροποίηση εντοπίζεται μεταξύ των ηλικιακών ομάδων 50-60 που δηλώνουν την μικρότερη μέση τιμή ($\mu=3,41$) και άρα εμφανίζουν τον μικρότερο βαθμό βαθμολογίας και της 30-40 που εμφανίζουν την υψηλότερη μέση τιμή ($\mu=4,50$) και άρα την υψηλότερη βαθμολογία στην συγκεκριμένη δεξιότητα. Η ηλικιακή ομάδα 40-50 εμφανίζει ενδιάμεση τιμή.

➤ **Ομάδα Δ.**

Scheffe

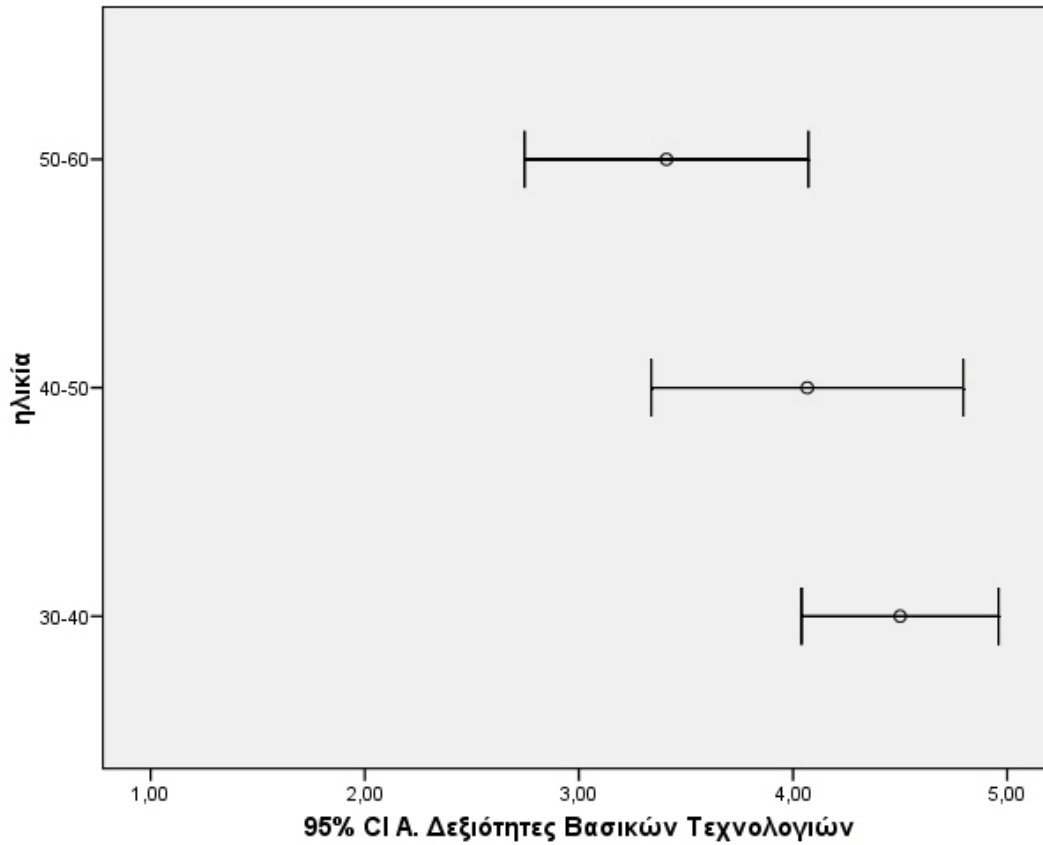
Ηλικία	Subset for alpha = .05	
	2	1
50-60	3,1818	
40-50	4,000	4,000
30-40		4,633

Πίνακας 38 - Πίνακας Πολλαπλών Συγκρίσεων Ομάδας Δ

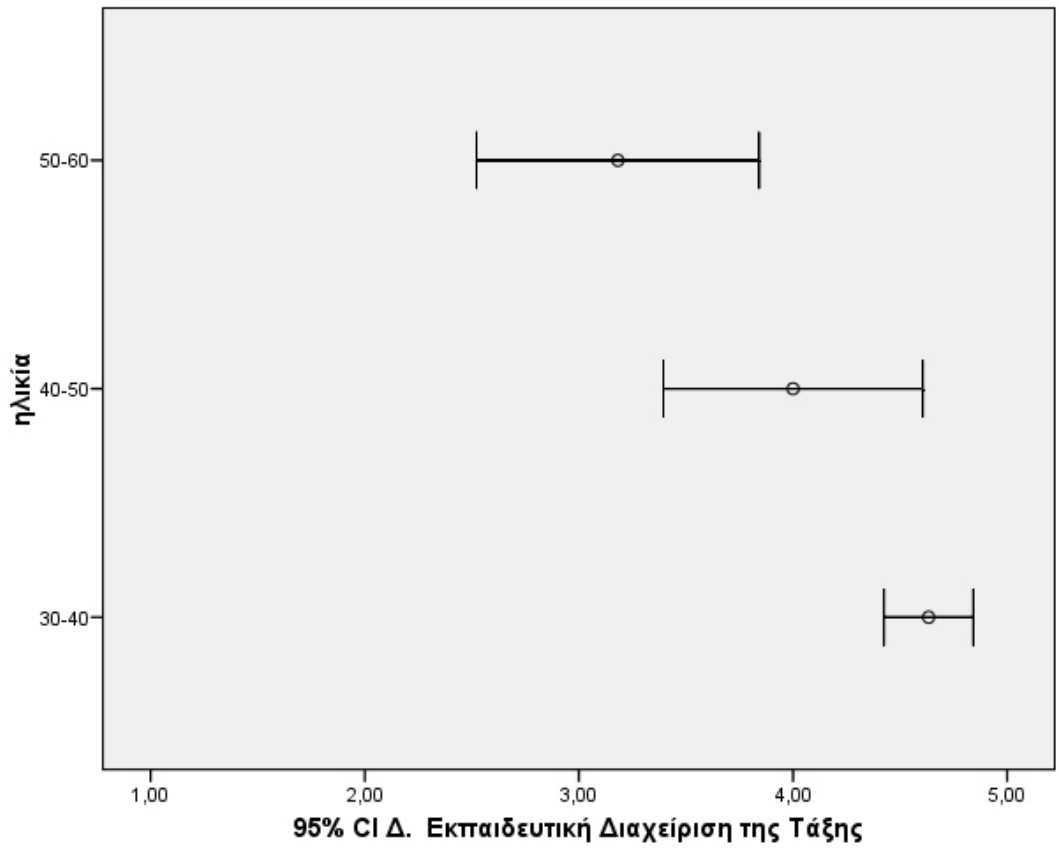
Η εκπαιδευτική διαχείριση της τάξης επίσης εξαρτάται στατιστικά σημαντικά από την ηλικία ($F(2,31)=9,262$, $p=0,001<0,05$). Συγκεκριμένα η διαφοροποίηση εντοπίζεται μεταξύ των ηλικιακών ομάδων 50-60 που δηλώνουν την μικρότερη μέση τιμή ($\mu=3,18$) και άρα εμφανίζουν τον μικρότερο βαθμό βαθμολογίας και της 30-40 που εμφανίζουν την υψηλότερη μέση τιμή ($\mu=4,63$) και άρα την υψηλότερη βαθμολογία στην συγκεκριμένη

δεξιότητα. Η ηλικιακή ομάδα 40-50 εμφανίζει ενδιάμεση τιμή.

Κατά συνέπεια η δυνατότητα εκπαιδευτικής διαχείρισης της τάξης αυξάνει όσο η ηλικία μειώνεται.

Εικόνα 33- Κατανομή Συχνοτήτων Ομάδας Α

Εικόνα 34 - Κατανομή Συχνότητων Ομάδας Δ

✓ Σύγκριση των τιμών των σύνθετων μεταβλητών ανά βαθμίδα υπηρεσίας

Εφαρμόζοντας έλεγχο μέσων τιμών ανά παράγοντα με σκοπό την αναζήτηση διαφορετικών συμπεριφορών ανά βαθμίδα υπηρεσίας, προκύπτει:

		N	Mean	Std. Deviation	F	Sig.
Α. Δεξιότητες Βασικών Τεχνολογιών	Πρωτοβάθμια	11	4,3030	,95108	,999	,380
	Δευτεροβάθμια	10	3,7333	1,03697		
	Δευτεροβάθμια - ΕΠΑΛ	12	3,8056	1,07269		
	Total	33	3,9495	1,02273		
Β. Πρόγραμμα σπουδών, Μάθηση και Αξιολόγηση	Πρωτοβάθμια	11	4,0000	1,09909	,617	,546
	Δευτεροβάθμια	10	3,6200	,98635		
	Δευτεροβάθμια - ΕΠΑΛ	12	3,5833	,84620		
	Total	33	3,7333	,96652		
Γ. Επαγγελματική Πρακτική	Πρωτοβάθμια	11	4,2468	,87386	,873	,428
	Δευτεροβάθμια	10	3,7857	1,01519		
	Δευτεροβάθμια - ΕΠΑΛ	12	3,7976	,91058		
	Total	33	3,9437	,92784		
Δ. Εκπαιδευτική Διαχείριση της Τάξης	Πρωτοβάθμια	11	4,2424	,97856	1,065	,357
	Δευτεροβάθμια	10	3,6333	1,05935		
	Δευτεροβάθμια - ΕΠΑΛ	12	3,7778	,99832		
	Total	33	3,8889	1,01265		
Ε. Διαμορφωθείσες Στάσεις	Πρωτοβάθμια	11	3,7045	1,02053		
	Δευτεροβάθμια	10	3,7750	,72121		
	Δευτεροβάθμια - ΕΠΑΛ	12	3,3854	,84856		
	Total	33	3,6098	,86589		
Επαγγελματικές Ικανότητες	Πρωτοβάθμια	11	4,0994	,70572	1,090	,349
	Δευτεροβάθμια	10	3,7095	,71647		
	Δευτεροβάθμια - ΕΠΑΛ	12	3,6699	,83152		
	Total	33	3,8251	,75944		

Πίνακας 39 - Σύγκριση των τιμών των σύνθετων μεταβλητών ανά βαθμίδα υπηρεσίας

Από την εφαρμογή του ANOVA προκύπτει ότι δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση σε καμία από τις 5 σύνθετες μεταβλητές που εκπροσωπούν τις βαθμολογίες των 5 ομάδων.

Κατά συνέπεια δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική εξάρτηση των 5 μεταβλητών μεταξύ των εκπαιδευτικών των διάφορων βαθμίδων.

4.5.2 Αποτελεσματικότητα Προγράμματος Επιμόρφωσης

Στην ενότητα αυτή, θα εξετάσουμε την αποτελεσματικότητα του προγράμματος Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών με βάση τα 4 επίπεδα του μοντέλου του KirkPatrick . Από την παραπάνω στατιστική ανάλυση, προκύπτει ο παρακάτω πίνακας:

Level - Επίπεδο	Evaluation Type – Τύπος Αξιολόγησης (Τι μετράμε)	Evaluation Description – Περιγραφή αξιολόγησης	Results - Συμπεράσματα
1	Reaction – Αντίδραση	Τους άρεσε η Επιμόρφωση	E3. Ικανοποίηση γιατί "ολοκλήρωσα με επιτυχία κάτι" E6. Γνωριμία με την απόλαυση της μάθησης
2	Learning – Μάθηση	Έμαθαν	B1. Έχω γίνει ικανή/νός να εμπλέκω μαθητές στην ανάπτυξη του εμπλουτισμού της τεχνολογίας με δραστηριότητες που είναι αυθεντικές, πολυεπιστημονικές, και άμεσα σχετικές με πεδία, καταστάσεις και εθνικά πρότυπα B2. Χρησιμοποίησα την τεχνολογία για να εκτελέσω μια σειρά από τεχνικές μάθησης που αντιστοιχούν στις ανάγκες των μαθητών. B3. Υιοθετώ νέους ρόλους σαν διαμεσολαβητής στην μάθηση B4. Είμαι ικανή/νός στην δημιουργία συνθηκών στις οποίες οι μαθητές χρησιμοποιούν την τεχνολογία για να υιοθετούν ρόλους σαν

			ανεξάρτητοι μαθητές , δάσκαλοι, λύτες προβλημάτων και παραγωγοί γνώσεις δια μέσου του προγράμματος σπουδών. B5. Αξιολογώ συνεχώς και ενσωματώνω την αξιολόγηση στο πρόγραμμα μάθησης
3	Behavior – Συμπεριφορά	Εφάρμοσαν όσα έμαθαν στην Εκπαιδευτική Διαδικασία	A.1 Είμαι ικανή/ός στην βασική διαχείριση του hardware και του λειτουργικού συστήματος A2. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στις Εισαγωγικές έννοιες πληροφορικής και βασικά στοιχεία χρήσης προσωπικού Η/Υ με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου A3. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στην Επεξεργασία Κειμένου με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου A4. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στα Υπολογιστικά Φύλλα με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου A5. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στα Εργαλεία Διαδικτύου(web browsers, e-mail, file servers) με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου A6. Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στη χρήση Εκπαιδευτικού Λογισμικού με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου Δ.1 Είμαι ικανή/ός να οργανώνω Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες μέσα σ' ένα περιβάλλον τεχνολογικό

			υποστηριζόμενο Δ.2 Είμαι ικανή/νός σε φυσικό περιβάλλον μάθησης , να έχω πρόσβαση σε τεχνολογικούς πόρους αποδοτικούς και βολικούς και να πραγματοποιώ μετακινήσεις μεταξύ δραστηριοτήτων και θέσεων που πραγματοποιούνται εύκολα. Δ.3 Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ ποικιλία εφαρμογών και Εκπαιδευτικών Λογισμικών για να υποστηρίξω τη μάθηση
4	Results - Αποτελέσματα	Άλλαξε η όλη διαδικασία τον τρόπο με τον οποίο βλέπουν τα πράγματα	E1. Αύξηση της αυτοεκτίμησης E2. Ανάπτυξη αισθήματος ανεξαρτησίας E4. Δημιουργία φιλοδοξιών (π.χ. για καριέρα) E5. Ανάπτυξη αισθήματος εμπιστοσύνης προς τους γύρω μου E7. Ανάπτυξη πνεύματος καινοτομίας E8. Αναγνώριση της αξίας της γνώσης Γ.1 Είμαι ικανή/νός να υποστηρίξω την επαγγελματική μου παραγωγικότητα Γ.2 Είμαι ικανή/νός να χρησιμοποιήσω την τεχνολογία για να διευκολύνω την ανάπτυξη των επαγγελματικών ευκαιριών Γ.3 Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ την τεχνολογία για να συμμετέχω σε επαγγελματικές συνεργασίες Γ.4 Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ την τεχνολογία για να ενισχύσω τις επαγγελματικές επικοινωνίες Γ.5 Είμαι ικανή/ός να

			συμμετέχω σε ένα δίκτυο με άλλα μέλη-Εκπαιδευτικούς με σκοπό την ενίσχυση των μαθησιακών στόχων Γ.6 Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ τη τεχνολογία για να έχω πρόσβαση σε Επαγγελματικούς Πόρους άλλων Εκπαιδευτικών Γ. 7 Γνωρίζω τα ηθικά ζητήματα που σχετίζονται με τη χρήση της τεχνολογίας

Πίνακας 40 - Αποτελεσματικότητα Προγράμματος Επιμόρφωσης

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΛΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

5.1 Επισκόπηση Αποτελεσμάτων

Το πρόγραμμα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών Π2, στις ΤΠΕ, υλοποιήθηκε και θα συνεχίσει να υλοποιείται, σύμφωνα με τις εξαγγελίες του Υπουργείου Παιδείας δια βίου μάθησης και Θρησκευμάτων. Η παρούσα ερευνητική προσπάθεια αναδεικνύει τον ικανοποιητικό βαθμό αποτελεσματικότητας, ως προς τους στόχους που είχαν τεθεί, από το περιεχόμενο του προγράμματος.

Οι εξαρτημένες μεταβλητές που τέθηκαν προς έρευνα, αναφέρθηκαν στις: α) δεξιότητες βασικών τεχνολογιών, β) πρόγραμμα σπουδών, γ) επαγγελματική πρακτική, δ) διαχείριση της τάξης, και ε) διαμορφωθείσες στάσεις.

Οι ανεξάρτητες μεταβλητές είναι τα γενικά χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών.

Από τα αποτελέσματα της έρευνας διαπιστώθηκε ότι το πρόγραμμα απέδωσε σε καλό επίπεδο και οι επιμορφωμένοι εκπαιδευτικοί απέκτησαν δεξιότητες χρήσης βασικών τεχνολογιών πολύ καλού επιπέδου, αναβάθμισαν την επαγγελματική πρακτική τους, διαχειρίζονται πολύ καλύτερα την εκπαιδευτική διαδικασία, σε ικανοποιητικό βαθμό ανατρέχουν στις ΤΠΕ για την αξιολόγηση, τα προγράμματα σπουδών και τις τεχνικές μάθησης. Ως προς τις διαμορφωθείσες στάσεις, μετά την επιμόρφωση, διακρίνεται μια μικρή επιφυλακτικότητα η οποία όμως δεν αναιρεί την όλη προσπάθεια και έχει σχέση με την ανάπτυξη αισθήματος εμπιστοσύνης προς τους γύρο. Ίσως αυτή η παράμετρος διαφοροποιηθεί με το πέρασμα του χρόνου.

Παρατηρήθηκε επίσης ότι η ηλικία επιμόρφωσης έχει αρκετά καθοριστικό ρόλο. Οι νεότερης ηλικίας εκπαιδευτικοί παρουσιάζουν υψηλού βαθμού ικανότητα ενστερνισμού και ενσωμάτωσης στην εκπαιδευτική διαδικασία, την χρήση των ΤΠΕ, στην παραγωγή εκπαιδευτικών αντικειμένων.

5.2 Συζήτηση - Διάλογος

Τα αποτελέσματα της έρευνας αναδεικνύουν κάποιες πτυχές του προγράμματος

επιμόρφωσης , σε σχέση με το περιεχόμενο και την οργανωτική δομή του.

- ✓ Είναι εμφανές μετά την φάση αυτή του εκπαιδευτικού προγράμματος , ότι η επιμόρφωση είναι μία διαδικασία απαραίτητη σε όλη τη διάρκεια της επαγγελματικής τους ζωής και αλληλένδετη με την επαγγελματική τους ιδιότητα.
- ✓ Είναι καλό να τεθεί σε συζήτηση η ανάγκη μιας αποτελεσματικότερης σύνδεσης της επιμόρφωσης με την εκπαιδευτική πραγματικότητα και τη σχολική πράξη. Η προοπτική της δημιουργίας συνθηκών στην τάξη , τέτοιων ώστε οι μαθητές να λύνουν προβλήματα και να παράγουν γνώσεις , ανεξάρτητοι, φαντάζει υψηλού επιπέδου.
- ✓ Το σχέδιο επιμόρφωσης σίγουρα θα αποδώσει καλύτερους καρπούς , διαμορφώνοντας στάσεις εκπαιδευτικής διαδικασίας ικανές να προσφέρουν σύνδεση με το χρόνο και το χώρο της σχολικής ζωής.
- ✓ Οι ερωτηθέντες επιμορφωμένοι εκπαιδευτικοί , στην πλειοψηφία τους ευρίσκονταν στην μέση βαθμίδα ηλικιών (30 – 50). Διαπιστώθηκε έλλειψη συμμετοχής στην έρευνα από εκπαιδευτικούς μικρότερης ηλικίας. Η προσπάθεια του επιμορφωτικού προγράμματος οφείλει να απευθυνθεί, με περισσότερη έμφαση, στην ηλικιακή ομάδα των νεωτέρων εκπαιδευτικών.
- ✓ Το πρόγραμμα που ακολουθήθηκε σίγουρα μπορεί να βελτιώσει το επαγγελματικό προφίλ των εκπαιδευτικών , τις αντιλήψεις τους για το επάγγελμά τους. Αποτέλεσμα τούτου θα είναι η αύξηση της αυτοεκτίμησης του εκπαιδευτικού και του αισθήματος ανεξαρτησίας στην παραγωγική διαδικασία, παραγόντων εξαιρετικά σημαντικών στην εκπαίδευση.

5.3 Κριτική ανασκόπηση και προβληματισμοί

Από την προηγηθείσα ανάλυση της έρευνας , φαίνεται ότι η επαγγελματική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών δίνει έμφαση στο ρόλο του εκπαιδευτικού επαγγέλματος , ως προωθητικής δύναμης στις αναδυόμενες κοινωνίες της μάθησης. Στην προοπτική αυτή εντοπίζονται μερικά ζητήματα που θα ήταν καλό να διερευνηθούν στην ελληνική πραγματικότητα, τα οποία μπορούν να συνοψισθούν στα εξής:

- ✓ Υποστήριξη της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών και ειδικότερα ενίσχυσης των ευκαιριών / κινήτρων του επαγγέλματος. Συνεχής βελτίωση των

ικανοτήτων και προσόντων των εκπαιδευτικών και διεύρυνση του ρόλου τους ως σχεδιαστών, διαμορφωτών και προωθητών της μάθησης.

- ✓ Ανάπτυξη της δια βίου επαγγελματικής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών , με έμφαση στα μεταβαλλόμενα περιεχόμενα των γνωστικών αντικειμένων, στις επιπτώσεις των Νέων Τεχνολογιών, στην πολυμορφία του μαθητικού δυναμικού, στους νέους τρόπους μάθησης, στις επιδράσεις των κοινωνικο-πολιτισμικών περιβαλλόντων κ.α.
- ✓ Μελέτη των τρόπων σύνδεσης της επιμόρφωσης με τη σχολική πράξη και γενικότερα με τη βελτίωση της μάθησης και του μορφωτικού περιβάλλοντος των σχολείων.
- ✓ Χρειάζεται ιδιαίτερα να διερευνηθεί η επαγγελματική επιμόρφωση ως διαδικασία συμμετοχής των εκπαιδευτικών σε όλες τις φάσεις της.

5.4 Περίληψη συζήτησης

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ , συμπερασματικά από τα παραπάνω, σκοπό έχει την ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών στην διαχείριση της εκπαιδευτικής πραγματικότητας. Η εξοικείωση με την διδακτική και παιδαγωγική διάσταση των γνωστικών αντικειμένων , αναδεικνύεται σε βασικό ζητούμενο της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών. Η βελτίωση των επαγγελματικών δεξιοτήτων , ενός εκπαιδευτικού , που λειτουργεί στην σημερινή πραγματικότητα, απαιτείται να υποστηρίζεται και να ενισχύεται συνεχώς. Κύριο ρόλο στην ανάπτυξη του νέου σύγχρονου μοντέλου , αποτελούν οι νέοι εκπαιδευτικοί, με προσλαμβάνουσες υψηλότερες και με απαιτήσεις ικανές να παραδώσουν τον εκπαιδευτικό , άριστα «εξοπλισμένο» , στην παραγωγή εκπαιδευτικού έργου.

5.5 Συμπεράσματα

Ο **βαθμός εξοικείωσης** απέναντι στις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (έχει τις απαραίτητες γνώσεις – δεξιότητες) με:

A. Δεξιότητες Βασικών Τεχνολογιών:

Είναι **υψηλός** καθώς εμφανίζει μέση τιμή 3,94 στην 5 βάθμια κλίμακα βαθμολογίας

B. Πρόγραμμα σπουδών, Μάθηση και Αξιολόγηση:

Είναι **μέτριος προς υψηλός** καθώς εμφανίζει μέση τιμή 3,73 στην 5 βάθμια κλίμακα βαθμολογίας

Γ. Επαγγελματική Πρακτική:

Είναι **υψηλός** καθώς εμφανίζει μέση τιμή 3,94 στην 5 βάθμια κλίμακα βαθμολογίας

Δ. Εκπαιδευτική Διαχείριση της Τάξης:

Είναι **υψηλός** καθώς εμφανίζει μέση τιμή 3,89 στην 5 βάθμια κλίμακα βαθμολογίας

Ε. Διαμορφωθείσες Στάσεις:

Είναι **μέτριος προς υψηλός** καθώς εμφανίζει μέση τιμή 3,60 στην 5 βάθμια κλίμακα βαθμολογίας

Τα **δημογραφικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού** (φύλο, ηλικία και βαθμίδα εκπαίδευσης στην οποία υπηρετεί ο εκπαιδευτικός) **δεν επηρεάζουν** γενικά το **επίπεδο εξοικείωσης** του εκπαιδευτικού στα παραπάνω στοιχεία.

Εξαίρεση αποτελεί η **ηλικία** σε σχέση με τις **δεξιότητες βασικών τεχνολογιών** και την **εκπαιδευτική διαχείριση της τάξης**. Και στις 2 αυτές περιπτώσεις η **εξοικείωση στη χρήση τεχνολογιών και στην εκπαιδευτική διαχείριση της τάξης** αυξάνει όσο η ηλικία μειώνεται.

5.6 Προτάσεις για περαιτέρω μελέτη και έρευνα

Η επιτυχία του προγράμματος επιμόρφωσης Π2, διαφαίνεται καθαρά , μετά την ολοκλήρωση του πονήματος τούτου. Με όλα τα προαναφερθέντα, διαμορφώνεται ένα πλαίσιο συνεχούς διερεύνησης και βελτίωσης της ποιότητας της παρεχόμενης επιμόρφωσης, πιθανόν με μία επέκταση του ερευνητικού πεδίου σε θέματα όπως:

- ✓ Συμμετοχή όσο το δυνατόν μεγαλύτερου πλήθους εκπαιδευτικών , όλων των ειδικοτήτων, και κυρίως νεοπροσληφθέντων στα εκπαιδευτικά δρώμενα.
- ✓ Συνεχής ανανέωση και επικαιροποίηση των μεθόδων και διαδικασιών με σύγχρονο λογισμικό.
- ✓ Διαδικασίες και εργαλεία συστηματικής διερεύνησης των εκπαιδευτικών αναγκών και των πιθανών εμποδίων στην επιμόρφωση.
- ✓ Διαμόρφωση του επαγγελματικού προφίλ του εκπαιδευτικού, συνεχώς ανανεωμένου και εξελισσόμενου.
- ✓ Πρακτικοί τρόποι σύνδεσης σχολείου και επιμορφωτικών δράσεων.
- ✓ Σύστημα επικοινωνίας/πληροφόρησης/συμβουλευτικής σχετικά με τις επιμορφωτικές δράσεις.
- ✓ Αξιοποίηση σε υψηλότερο βαθμό των ΤΠΕ με τις εξ αποστάσεως μορφές επιμόρφωσης, για την υπέρβαση χρόνου και αποστάσεων.
- ✓ Μελέτη των συνεργατικών μορφών επαγγελματικής επιμόρφωσης μέσω δικτύων συνεργασίας εκπαιδευτικών, σχολείων, επιμορφωτικών κέντρων, Πανεπιστημιακών Μονάδων κ.α.
- ✓ Διοργάνωση δικτύων επιμορφωτικών δράσεων – εφαρμογών στα σχολεία και άντληση καλών πρακτικών εφαρμογής, ώστε να εκλαμβάνονται σαν βάση για περαιτέρω βελτίωση.
- ✓ Σύστημα διασφάλισης της ποιότητας των επιμορφωτικών δράσεων, με συνεχή διερεύνηση των κριτηρίων , μεθοδολογιών και διαδικασιών.
- ✓ Ο έλεγχος με το εργαλείο αυτό να συνεχιστεί μετά το τέλος κάθε επιμορφωτικής περιόδου, αφού πρώτα εξασφαλιστεί ικανός χρόνος για την εφαρμογή των διδαχθέντων στην τάξη.

Παρόλο που η Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Β' Επιπέδου δεν έχει ολοκληρωθεί, κάτι το οποίο θα γίνει σύντομα, θα μπορούσε να γίνει προ-αξιολόγηση των γνώσεων των Εκπαιδευτικών πριν την παρακολούθηση του προγράμματος και στη συνέχεια να υπάρξει η τελική αξιολόγηση των γνώσεων – δεξιοτήτων τους με την ίδια διαδικασία που ακολουθήθηκε και στα πλαίσια της Διπλωματικής Εργασίας αυτής.

Παράρτημα 1

Α) Γενικά Χαρακτηριστικά

Φύλο	
Άνδρας	
Γυναίκα	

Ηλικία	
20-30 ετών	
30-40 ετών	
40-50 ετών	
50-60 ετών	
60 και άνω	

Εκπαιδευτικό επίπεδο	
Απόφοιτος ΑΕΙ	
Απόφοιτος Παιδαγωγικής Ακαδημίας	
Απόφοιτος ΤΕΙ	
Κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών (Master)	
Κάτοχος διδακτορικού διπλώματος	
Άλλο (παρακαλούμε προσδιορίστε)	

Βαθμίδα εκπαίδευσης στην οποία υπηρετείτε	
Πρωτοβάθμια	
Δευτεροβάθμια (Γυμνάσιο – Λύκειο)	
ΕΠΑΛ	

Γνώσεις ηλεκτρονικού υπολογιστή (πριν την παρακολούθηση του Προγράμματος Επιμόρφωσης)	
MS OFFICE	
MS WORD	
EXCEL	
POWERPOINT	
Άλλα	

Β) Εκπαιδευόμενοι

Οι Εκπαιδευόμενοι χρησιμοποιούν όσα έμαθαν από το Πρόγραμμα Επιμόρφωσης με τέτοιο τρόπο που να εμβαθύνουν την κατανόησή τους για τα ακαδημαϊκά πρότυπα και την ίδια στιγμή τις προϋπάρχουσες γνώσεις τους;

A. Ευχέρεια		Υπάρχουσα Κατάσταση				
Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ την τεχνολογία του υλικού(hardware)		1	2	3	4	5
Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ τη Τεχνολογία για να έχω πρόσβαση και να επεξεργάζομαι πληροφορίες		1	2	3	4	5
Είμαι ικανή/ός να επιλέγω τη κατάλληλη τεχνολογία ή πολυμέσα για ένα δεδομένο έργο		1	2	3	4	5
Έχω αναπτύξει ικανοποιητικές δεξιότητες αντιμετώπισης προβλημάτων με σκοπό τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας στη χρήση της τεχνολογίας		1	2	3	4	5
Είμαι ικανή/ός να εφαρμόζω τη τεχνολογία στη μάθηση με καινοτόμους τρόπους		1	2	3	4	5
B. Ενίσχυση Βασικών Γνώσεων		Υπάρχουσα Κατάσταση				
Τα επιτεύγματα των Εκπαιδευτικών επιταχύνθηκαν με τη χρήση της Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας		1	2	3	4	5
Η τεχνολογία βοηθάει στην βαθύτερη κατανόηση του περιεχομένου		1	2	3	4	5

Η τεχνολογία βελτιώνει την ποιότητα των γνώσεων των Επιμορφωμένων	1	2	3	4	5
Η τεχνολογία παρέχει ευκαιρίες για την ανάπτυξη των ικανοτήτων επίλυσης προβλημάτων	1	2	3	4	5

Γ. Υψηλότερο Επίπεδο Ικανοτήτων	Υπάρχουσα Κατάσταση				
Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ διαδραστικά συστήματα για την επίλυση προβλημάτων	1	2	3	4	5
Είμαι ικανή/ός να δημιουργώ δυναμικά προϊόντα	1	2	3	4	5
Είμαι ικανή/ός με τη βοήθεια της τεχνολογίας να παρουσιάζω εποπτικά τις έννοιες	1	2	3	4	5
Είμαι εξοικειωμένη/νος με την ομαδικότητα και τη συνεργασία	1	2	3	4	5
Η τεχνολογία αυξάνει τις ευκαιρίες επικοινωνίας και βελτιώνει τη ποιότητά της	1	2	3	4	5
Η τεχνολογία αυξάνει την διορατικότητα , συνδυάζοντας ερωτήσεις	1	2	3	4	5
Η τεχνολογία προάγει την ικανότητα να προβλέπεις τα αποτελέσματα	1	2	3	4	5

Δ. Κίνητρα	Υπάρχουσα Κατάσταση				
Η τεχνολογία έχει αυξήσει τον ενεργό και ανεξάρτητο ρόλο των Εκπαιδευτικών στην Εκπαίδευση	1	2	3	4	5
Η τεχνολογία έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση αυθεντικών έργων , σχεδιασμένων από τους μαθητές	1	2	3	4	5
Η τεχνολογία έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση ενδιαφέροντος για συμμετοχή σε πιο σύνθετες δραστηριότητες	1	2	3	4	5

Ε. Σχετικότητα					

Η τεχνολογία αυξάνει τις ευκαιρίες εμπλοκής σε πραγματικά προβλήματα	1	2	3	4	5
Η τεχνολογία αυξάνει τις ευκαιρίες για την ουσιαστική εφαρμογή του περιεχομένου	1	2	3	4	5
Η τεχνολογία αυξάνει τη πρόσβαση των Επιμορφωμένων σε πρωτογενής πηγές	1	2	3	4	5
Z. Συμβιβασμοί					

Έχω αναπτύξει μία αίσθηση επιστασίας-μια συνειδητοποίηση του ρόλου μου στην διαμόρφωση της κοινωνικής χρήσης της τεχνολογίας	1	2	3	4	5
Εκθέτω συνειδητοποιημένα , την κατάλληλη χρήση της τεχνολογίας και πρακτικής	1	2	3	4	5
Είμαι γνώστης σχετικά με τις πιθανές θετικές και αρνητικές συγκρούσεις της τεχνολογίας στην κοινωνία.	1	2	3	4	5

Γ) Μαθησιακό Περιβάλλον

Με βάση τις γνώσεις που απέκτησε ο Εκπαιδευτικός από την Επιμόρφωση, είναι σε θέση να οργανώσει ένα μαθησιακό περιβάλλον κατάλληλα σχεδιασμένο με σκοπό την επίτευξη υψηλών ακαδημαϊκών επιδόσεων από τους μαθητές, μέσω της χρήσης αποδεδειγμένων πρακτικών μάθησης και σύγχρονων τεχνολογιών από τους Εκπαιδευτικούς;

A. Πλαίσιο Εκμάθησης	Υπάρχουσα Κατάσταση				
Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ ένα σύνολο μεθόδων διδασκαλίας και να χρησιμοποιώ τη τεχνολογία για να τις υποστηρίξω	1	2	3	4	5
Οι τεχνολογικοί πόροι είναι στρατηγικά τοποθετημένοι για την μεγαλύτερη ή τη μικρότερη ευκολία των δασκάλων και των μαθητευόμενων	1	2	3	4	5
Είμαι ικανή/ός να επιλέγω ποικιλία τεχνολογιών (scanners, cameras, computers κ.λ.π.)	1	2	3	4	5
Οι δραστηριότητες κατά την διάρκεια της σχολικής ημέρας, περιλαμβάνει ισχυρά στοιχεία κατεύθυνσης της φοίτησης και η τεχνολογία με βοηθά για την διευκόλυνση της διαδρομής μου στην μάθηση	1	2	3	4	5
Η τεχνολογία διευκολύνει τη χρήση μεγάλης ποικιλίας των εκπαιδευτικών στρατηγικών που αποσκοπούν στη βελτίωση της μάθησης και ανταποκρίνονται στις ατομικές ανάγκες	1	2	3	4	5
Λειτουργώ σε ένα ανοιχτό περιβάλλον και επικοινωνώ και συνεργάζομαι με τους ανθρώπους έξω από την τάξη(συναδέλφους, γονείς, κ.λ.π)	1	2	3	4	5
B. Περιεχόμενο Μάθησης	Υπάρχουσα Κατάσταση				
Η μάθηση που βασίζεται στην τεχνολογία επικεντρώνεται σε σημαντικές έννοιες και συνδέεται άμεσα με τα πρότυπα	1	2	3	4	5
Η τεχνολογία υποστηρίζει την αξιολόγηση η οποία ενσωματώνεται σε δραστηριότητες μάθησης και συνδέονται άμεσα με τα πρότυπα και τα συναφή διδακτέα ύλη	1	2	3	4	5
Η τεχνολογία υποστηρίζει την μάθηση που στοχεύει ειδικά στις ατομικές δυνατότητες και τις ανάγκες	1	2	3	4	5

των μαθητών						
Γ. Σχολική Κουλτούρα		Υπάρχουσα Κατάσταση				
Υπάρχει η κουλτούρα της συνεργασίας. Το να δουλεύεις σε ομάδες είναι καλό τόσο για τους Εκπαιδευτικούς όσο για τους μαθητές		1	2	3	4	5
Ενθαρρύνω τους μαθητές να χρησιμοποιούν τη τεχνολογία ακόμα και αν δεν έχουν την απαραίτητη εμπειρία		1	2	3	4	5
Υπάρχει η κουλτούρα πειραματισμού στο σχολείο. Αποτυχίες και επιτυχίες είναι αποδεχτές στη μάθηση		1	2	3	4	5
Η επιτυχία μαθητών και Εκπαιδευτικών μοιράζεται με τους γονείς και τη σχολική κοινότητα		1	2	3	4	5
Δ. Πρόσβαση στη τεχνολογία		Υπάρχουσα Κατάσταση				
Η τεχνολογία είναι αρκετή να υποστηρίξει την ποιοτική χρήση και την επιτάχυνση των αλλαγών στην μαθησιακή διαδικασία.		1	2	3	4	5
Το σχολείο διαθέτει το απαραίτητο υλικό (hardware) με βάση τις ανάγκες των μαθητών		1	2	3	4	5
Το σχολείο διαθέτει δίκτυο και πρόσβαση σε αυτό από όλες τις αίθουσες διδασκαλίας		1	2	3	4	5
Ποικιλία λογισμικών είναι διαθέσιμη και μπορεί να υποστηρίξει τους καινούργιους τρόπους μάθησης		1	2	3	4	5
Το σχολείο είναι στο επίκεντρο της δια βίου μάθησης. Οι τεχνολογικοί πόροι είναι διαθέσιμοι από τη κοινότητα του σχολείου για οποιουδήποτε σκοπούς μάθησης ή παραγωγικότητας		1	2	3	4	5
Ε Πληροφορική και Επικοινωνίες		Υπάρχουσα Κατάσταση				
Η τεχνολογία έχει αλλάξει τον τρόπο επικοινωνίας μεταξύ του σχολείου και των γονέων , μέσω e-mail, internet, και άλλων στοιχείων επικοινωνίας		1	2	3	4	5
Επικοινωνώ και μαθαίνω μέσω internet.Αυτό το πεδίο έχει ευρείες δυνατότητες επαγγελματικής ανάπτυξης ικανές να υποστηρίξουν σχολικές πρωτοβουλίες.		1	2	3	4	5

Έχω αλλάξει την επαγγελματική μου πρακτική με την χρήση της τεχνολογίας.	1	2	3	4	5
Είμαι σε θέση να εισάγω νέες έννοιες επικοινωνίας , οργάνωσης και μάθησης καθημερινά και να είναι φανεροί στους μαθητές	1	2	3	4	5
Είμαι σε θέση να εισάγω συνεργασία με ειδικούς στην βάση του να βρώ , να ελέγξω και να επεξεργαστώ στο πεδίο της γνώσης					
Είμαι ικανή/ός να υιοθετήσω μια ποικιλία ρόλων ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών					
Είμαι σε θέση να εξυπηρετήσω, σαν ανεξάρτητος σπουδαστής, την λύση προβλημάτων γνωστικών αντικειμένων, κατά τη διάρκεια των σπουδών.					

Δ) Επαγγελματικές Ικανότητες

Μετά την Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών, ο εκπαιδευτικός είναι εξοικειωμένος άπταιστα με την τεχνολογία, την οποία μπορεί και την χρησιμοποιεί αποτελεσματικά με όφελος την εκμάθηση των μαθητών του;

A. Δεξιότητες Βασικών Τεχνολογιών	Υπάρχουσα Κατάσταση				
A.1 Είμαι ικανή/ός στην βασική διαχείριση του hardware και του λειτουργικού συστήματος	1	2	3	4	5
A.2 Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στις Εισαγωγικές έννοιες πληροφορικής και βασικά στοιχεία χρήσης προσωπικού Η/Υ με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου	1	2	3	4	5
A.3 Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στην Επεξεργασία Κειμένου με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου	1	2	3	4	5
A.4 Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στα Υπολογιστικά Φύλλα με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου	1	2	3	4	5
A.5 Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στα Εργαλεία Διαδικτύου(web browsers, e-mail, file servers) με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου	1	2	3	4	5
A.6 Είμαι ικανή/ός να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου/δεξιότητες στη χρήση Εκπαιδευτικού Λογισμικού με σκοπό τη παροχή εκπαιδευτικού έργου	1	2	3	4	5
B. Πρόγραμμα σπουδών, Μάθηση και Αξιολόγηση	Υπάρχουσα Κατάσταση				
B.1 Έχω γίνει ικανή/νός να εμπλέκω μαθητές στην ανάπτυξη του εμπλουτισμού της τεχνολογίας με δραστηριότητες που είναι αυθεντικές , πολυεπιστημονικές ,και άμεσα	1	2	3	4	5

σχετικές με πεδία, καταστάσεις και εθνικά πρότυπα					
B.2 Χρησιμοποιώ την τεχνολογία για να εκτελέσω μια σειρά από τεχνικές μάθησης που αντιστοιχούν στις ανάγκες των μαθητών.	1	2	3	4	5
B.3 Υιοθετώ νέους ρόλους σαν διαμεσολαβητής στην μάθηση	1	2	3	4	5
B.4 Είμαι ικανή/νός στην δημιουργία συνθηκών στις οποίες οι μαθητές χρησιμοποιούν την τεχνολογία για να υιοθετούν ρόλους σαν ανεξάρτητοι μαθητές , δάσκαλοι, λύτες προβλημάτων και παραγωγοί γνώσεις δια μέσου του προγράμματος σπουδών.	1	2	3	4	5
B.5 Αξιολογώ συνεχώς και ενσωματώνω την αξιολόγηση στο πρόγραμμα μάθησης	1	2	3	4	5
Γ. Επαγγελματική Πρακτική					Υπάρχουσα Κατάσταση
Γ.1 Είμαι ικανή/νός να υποστηρίξω την επαγγελματική μου παραγωγικότητα	1	2	3	4	5
Γ.2 Είμαι ικανή/νός να χρησιμοποιήσω την τεχνολογία για να διευκολύνω την ανάπτυξη των επαγγελματικών ευκαιριών	1	2	3	4	5
Γ.3 Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ την τεχνολογία για να συμμετέχω σε επαγγελματικές συνεργασίες	1	2	3	4	5
Γ.4 Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ την τεχνολογία για να ενισχύσω τις επαγγελματικές επικοινωνίες	1	2	3	4	5
Γ.5 Είμαι ικανή/ός να συμμετέχω σε ένα δίκτυο με άλλα μέλη-Εκπαιδευτικούς με σκοπό την ενίσχυση των μαθησιακών στόχων	1	2	3	4	5
Γ.6 Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ τη τεχνολογία για να έχω πρόσβαση σε Επαγγελματικούς Πόρους άλλων Εκπαιδευτικών	1	2	3	4	5
Γ. 7 Γνωρίζω τα ηθικά ζητήματα που σχετίζονται με τη χρήση της τεχνολογίας	1	2	3	4	5

Δ. Εκπαιδευτική Διαχείριση της Τάξης		Υπάρχουσα Κατάσταση				
Δ.1 Είμαι ικανή/ός να οργανώνω Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες μέσα σ' ένα περιβάλλον τεχνολογικό υποστηριζόμενο		1	2	3	4	5
Δ.2 Είμαι ικανή/νός σε φυσικό περιβάλλον μάθησης , να έχω πρόσβαση σε τεχνολογικούς πόρους αποδοτικούς και βολικούς και να πραγματοποιώ μετακινήσεις μεταξύ δραστηριοτήτων και θέσεων που πραγματοποιούνται εύκολα.		1	2	3	4	5
Δ.3 Είμαι ικανή/ός να χρησιμοποιώ ποικιλία εφαρμογών και Εκπαιδευτικών Λογισμικών για να υποστηρίξω τη μάθηση		1	2	3	4	5
Ε. Διαμορφωθείσες Στάσεις						
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ		Υπάρχουσα Κατάσταση				
E.1 Αύξηση της αυτοεκτίμησης		1	2	3	4	5
E.2 Ανάπτυξη αισθήματος ανεξαρτησίας		1	2	3	4	5
E.3 Ικανοποίηση γιατί "ολοκλήρωσα με επιτυχία κάτι"		1	2	3	4	5
E.4 Δημιουργία φιλοδοξιών (π.χ. για καριέρα)		1	2	3	4	5
E.5 Ανάπτυξη αισθήματος εμπιστοσύνης προς τους γύρω μου		1	2	3	4	5
E.6 Γνωριμία με την απόλαυση της μάθησης		1	2	3	4	5
E.7 Ανάπτυξη πνεύματος καινοτομίας		1	2	3	4	5
E.8 Αναγνώριση της αξίας της γνώσης		1	2	3	4	5

Παράρτημα 2

▼ Αρχική

- Σκοπός
- Γιατί Toolkit;
- Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης
- Χρήση Toolkit

▼ Περιβάλλον Μάθησης

- ▼ Εκπαιδευτικές Μέθοδοι
  - Πηγές Περαιτέρω Εμβάθυνσης
  - ▶ Πηγές Λογισμικού
  - ▶ Κανόνες Υγιεινής - Ασφάλειας
  - ▶ Χρήση των ICT
  - ▶ Χρήση Εκπαιδευτικού Λογισμικού
  - ▶ Εκπαιδευτικά Σενάρια
- ▼ Χώρος Εκπαιδευόμενου
  - Forum
  - Chat Room
  - FAQ's
  - Ημερολόγιο

Επαγγελματικές Ικανότητες

Ικανότητα 1
Ικανότητα 2

Ερωτηματολόγια

Εισαγωγικό Μήνυμα
Γενικά Χαρακτηριστικά
Μέρος Α - Εκπαιδευόμενοι
Μέρος Β - Μαθησιακό Περιβάλλον
Μέρος Γ - Επανεξιτιτικές

Εκπαιδευτικές Μέθοδοι

Στόχοι Ενότητας: Με αυτές τις δραστηριότητες θα πρέπει να:

- γνωρίζετε και να κατανοείτε τις **σύγχρονες μεθόδους** και τεχνικές διδασκαλίας ,
- να είστε σε θέση να επιλέγετε αυτές που μπορούν να προσαρμοστούν στα **διδακτικά τους αντικείμενα** , προωθώντας την αποτελεσματικότητα της μάθησης.

➕ Προσθήκη αρχείου   📁 Μετακίνηση σε   🗑 Διαγραφή   ✉ Εγγραφή στις αλλαγές

Deksiotita_1.pdf   Δραστηριότητες   200k   έκδ. 1   07 Φεβ 2010 4:44 | Χρυσάνθη

Εικόνα 35 - Δραστηριότητες Ενότητας: Εκπαιδευτικοί Μέθοδοι

ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΓΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗ

Ως **μέθοδος διδασκαλίας** θεωρείται ένα πρότυπο (pattern) οργάνωσης του μαθήματος και συμπεριφοράς του εκπαιδευτικού, ένα οργανωμένο σύνολο διδακτικών στοιχείων, που εφαρμόζεται με συστηματικό τρόπο σε μια σειρά μαθημάτων.

Μέθοδοι Διδασκαλίας:

1. Ομαδοσυνεργατική μάθηση

Ευνοείται η κοινωνική αλληλεπίδραση και η συνεργατική, η αμοιβαία μάθηση.

Δυνατότητες για **επικοινωνία και συνεργασία**: άμεση, σύγχρονη επικοινωνία (με ήχο, εικόνα, γραπτό κείμενο), συνεξεργασία κειμένων, εικόνων και ντοκουμέντων πάσης φύσεως, από κοινού επίλυση προβλημάτων, διαμοίραση ψηφιακών πόρων, παιχνίδια ρόλων και συλλογικών κατασκευών, συμμετοχή σε Κοινότητες, ιστολόγια και wikis, ασύγχρονες επικοινωνίες.

Ο **εκπαιδευτικός** είναι υποχρεωμένος να λάβει μερικές αποφάσεις που είναι σημαντικές:

- Εκτίμηση του μεγέθους των ομάδων, τον τρόπο με τον οποίο θα σχηματισθούν, τον τρόπο με τον οποίο θα αλληλεπιδρούν οι ομάδες, τα

Εικόνα 36 - Φυλλάδιο πηγών περαιτέρω εμβάθυνσης

Ομαδοσυνεργατική μάθηση

Σχέδια Συνεργατικής Έρευνας - Μέθοδος Project

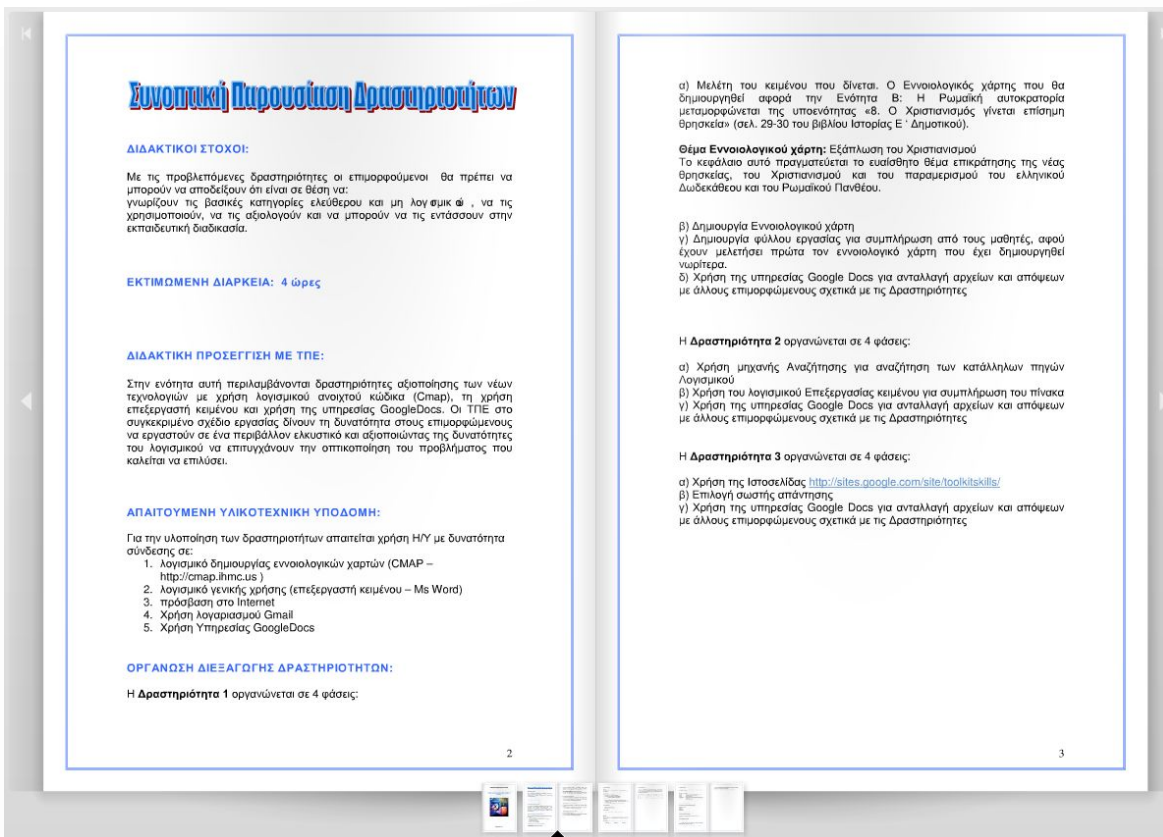
Επίλυση Προβλημάτων - Problem Solving

Σχέδια Συνεργατικής Έρευνας - Μέθοδος Project

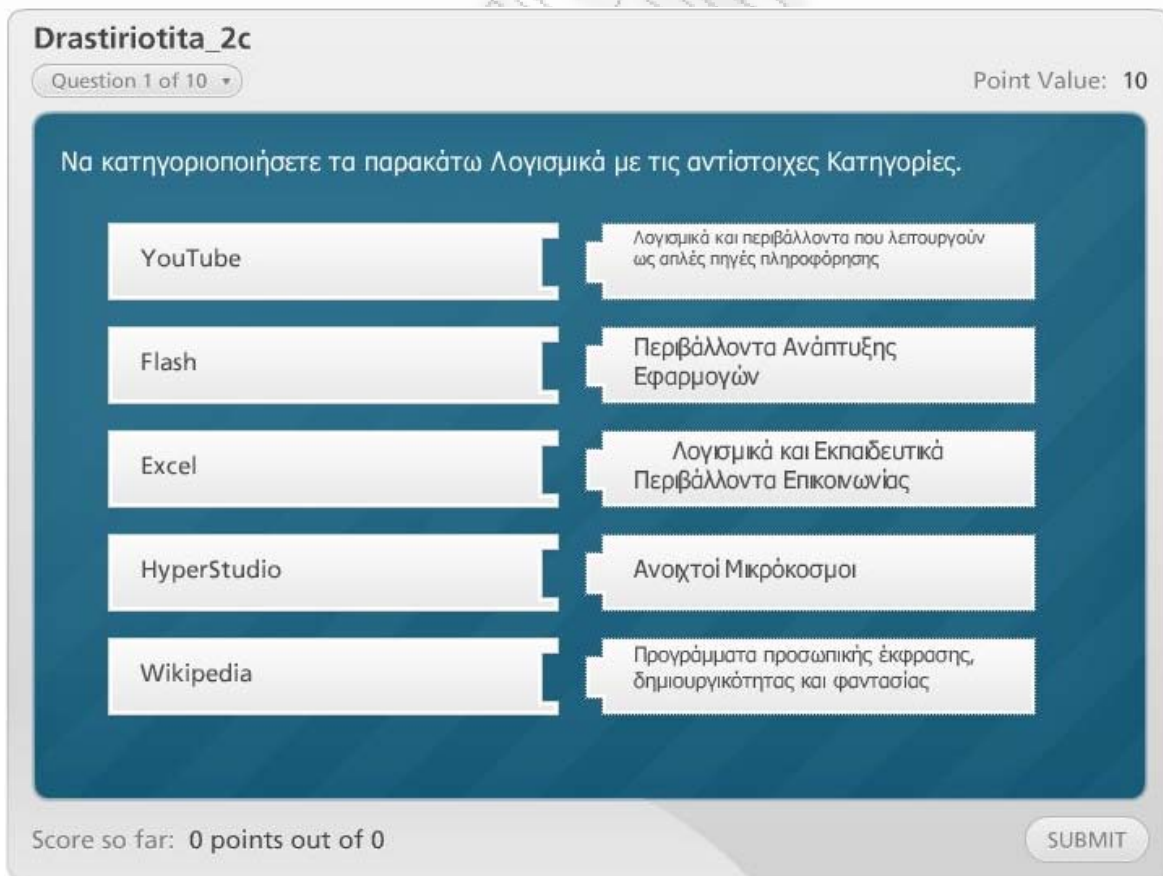

Ως *projects* θεωρούνται ομαδικές εργασίες που εκτελούνται σε σχετικά μεγάλο χρονικό διάστημα. Αποσκοπούν στην από κοινού διερεύνηση ενός ανοιχτού προβλήματος. Όλες οι εργασίες που πραγματοποιούνται ομαδικά και έχουν όλα τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά των projects (τελικό προϊόν, αξιολόγηση κλπ).

Εικόνα 37 - Ενότητα Εκπαιδευτικές Μεθόδους

Εικόνα 38 - Φυλλάδιο Δραστηριοτήτων

Εικόνα 39 - Ερωτήσεις για την Ενότητα Πηγές Λογισμικού

Στόχος της ενότητας

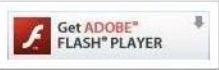
Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να χρησιμοποιούν ένα φυλλομετρητή και μια μηχανή αναζήτησης για να έχουν πρόσβαση σε εκπαιδευτικές πύλες ώστε να αναζητούν ποικίλες μορφές εκπαιδευτικού υλικού. Ειδικότερα οι εκπαιδευτικοί πρέπει να μπορούν να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες με φυλλομετρητές και μηχανές αναζήτησης στο πλαίσιο δραστηριοτήτων για όλα τα γνωστικά αντικείμενα.

Στόχος της ενότητας

Επεξεργασία Κ... Λογισμικό Παρ... Λογιστικό Φύλλο **Μηχανές αναζήτησης στο Διαδίκτυο** Ιστολόγια (blogs)

Εικόνα 40 - Ενότητα ευχέρεια στην χρήση των ICT

Web Creator

Γιομέλου Χρυσάνθη

Στοιχεία Επικοινωνίας:
xrisa.giomelou@gmail.com

[Επεξεργασία πλάντου μενού](#)

Παρακάτω μπορείτε να δείτε Βίντεο σχετικά με:

- τις τεχνολογίες Web2.0

Web2.0

Web 2.0 ... The Machine is Us/ing Us

Blogger

CREATE ACCOUNT NAME BLOG CHOOSE TEMPLATE

2 Name your blog

Blog title

Blog address (URL) http:// .blogspot.com

Word Verification

ογιμίστq

0:00 / 4:31

Εικόνα 41 - Βίντεο σχετικό με τη δημιουργία Blog

Drastiriotita_5b

Question 4 of 7

Point Value: 10

Το εκπαιδευτικό λογισμικό αφορά:

- στην υπολογιστική υποστήριξη της δίδασκαλας
- στην υπολογιστική υποστήριξη της μάθησης
- στην υπολογιστική υποστήριξη της δίδασκαλας και στην υπολογιστική υποστήριξη της μάθησης.

Score so far: 0 points out of 0

SUBMIT

Εικόνα 42 - Ερωτήσεις για την ενότητα Εκπαιδευτικό Λογισμικό

Ευχέρεια στην εξεύρεση και χρήση του κατάλληλου εκπαιδευτικού λογισμικού

3 Λογομάθεια

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Κλειστού τύπου πρόγραμμα, με δομημένη πλοήγηση, μερικώς διαδραστικό, για τοπική χρήση σε Η/Υ. Υπάρχει ενσωματωμένη αξιολόγηση του προγράμματος με ποικιλία επιβραβεύσεων, οι οποίες μπορούν να επιλεγθούν από τους χρήστες. Ενώ διατηρείται και βαθμολογία του κάθε χρήστη.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ: Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου, το οποίο ιδρύθηκε το 1991, με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας ώστε να είναι ερευνητικός οργανισμός του Υπουργείου Ανάπτυξης.

ΜΑΘΗΜΑ / ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ:

1 2 3 4 5

Εικόνα 43 - Ενότητα Χρήση του κατάλληλου Εκπαιδευτικού Λογισμικού

Βιβλιογραφία

Α. Ελληνόγλωσσα Βιβλιογραφία

Δελιμπόκης Ηλίας, Δρ.Θ.Ναλμπάντη, Σ.Δέλλας (2005), Αποτίμηση Επιμορφωτικών Προγραμμάτων στις Νέες Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας στο Νομό Έβρου, Αλεξανδρούπολη.

Ζαχαριάς Π. – Νίκας Α. (2005), Ηλεκτρονική Μάθηση και Περιβάλλον Εργασίας, Αθήνα.

Κατσαρού Ε. - Δεδούλη Μ. (2008), Επιμόρφωση και αξιολόγηση στο χώρο της εκπαίδευσης, ΥΠΕΠΘ/Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα.

Κελεσιδής Β. (2001), Συγκριτική Αξιολόγηση, Θεσσαλονίκη.

Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης (2008), Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών για την Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών Ειδικό Μέρος, Αθήνα.

Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης (2008), Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών για την Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών Γενικό Μέρος, Αθήνα.

Κόμης Β. (2004), Εισαγωγή στις Εκπαιδευτικές Εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.

Κοντογιάννης Κ. (2005), Νέες Τεχνολογίες και Εκπαίδευση: Εκσυγχρονισμός του σχολείου ή αναβάθμιση της Εκπαιδευτικής πράξης; , Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα.

Κουτσογιάννης Δ. (2007), Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας στη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων και κυρίως στη διδασκαλία της ελληνικής. Έρευνα στους φιλόλογους που επιμορφώθηκαν στο πλαίσιο του έργου *Οδύσσεια*, Θεσσαλονίκη.

Κωνσταντίνου Κ. (2005), Διδασκαλία και μάθηση σε μια σύγχρονη κοινωνία, Ρετάλης Σ. (επιμ.), Οι προηγμένες τεχνολογίες διαδικτύου στην υπηρεσία της μάθησης, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα.

Μαυρογιώργος Π. (1996, α΄ Έκδ. 1986), «Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών: Οι μορφές της και το κοινωνικοπολιτικό τους πλαίσιο» στον τόμο Γκάτοβος Α. - Μαυρογιώργος Γ. - Παπακωνσταντίνου Π., *Κριτική παιδαγωγική και εκπαιδευτική πράξη*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα, 85-103.

Μαυρογιώργος Π. (1999), «Επιμορφωτικό πολιτικό στην Ελλάδα» στον τόμο Αθανασούλα-Ρέππα Α. - Ανθοπούλου Σ. - Κατσουλάκης Σ. - Μαυρογιώργος Γ., *Διοίκηση Εκπαιδευτικ'ων Μονάδων. Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού*, ΕΑΠ, Πάτρα, 120-124.

Μπαγάκης, Γ. (επιμ.) (2005), Επιμόρφωση και επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα.

Μπιλάλη Α. (2008), Συγκριτική Προσέγγιση των Εκπαιδευτικών Συστημάτων Ελλάδας – Ουγγαρίας – Σουηδίας, στο παράδειγμα της Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης, στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, Πάτρα.

Μπουζίκης Σ. - Τζίκας Χ. – Ανθόπουλος Κ. (2000), Η επιμόρφωση και η μετεκπαίδευση των δασκάλων-διδασκαλισσών και των νηπιαγωγών στο νεοελληνικό κράτος, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.

Μπρατίστης Θ. – Χλαπάνης Γ. (2001), Σχεδιασμός Προγράμματος Διαρκούς Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών από Απόσταση, με βάση Δεδομένα Έρευνας από τρέχουσα Επιμόρφωση στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας, Ρόδος.

Νικολούδη Τ. – Τοπαλίδου Σ. (2005), Οι διαφορετικές τεχνικές αξιολόγησης κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος υλοποίησης Π.Ε., Κόρινθος.

- Ντρενογιάννη Ε. (2005)**, Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών: Σκοποί, Στόχοι και Περιεχόμενα, Μεθοδολογικές και Οργανωτικές Αρχές, Θεσσαλονίκη.
- Ντρενογιάννη Ε. (2005)**, Η Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας - Συσχετισμοί και Αποκλίσεις, Προβλέψεις και Προβληματισμοί, Θεσσαλονίκη.
- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2000)**, Προετοιμασία του Δασκάλου της Κοινωνίας της Πληροφορίας (ΚτΠ), Αθήνα.
- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2009)**, Πρόταση για την Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών, Αθήνα.
- Πανάρετος Ι. – Μπάνου Αιμ. (2004)**, Η αυτοαξιολόγηση στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στις χώρες της Ε.Ε. , Αθήνα
- Παπαδόπουλος Γ. - Γόγουλου Α.- Γουλή Ε.- Ιωάννου Β.- Τριαντοπούλου Θ.- Χούσου Ε. – Κασιμάτης Ν. (2005)**, Πλαίσιο Προγράμματος Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διαδικασία της διδασκαλίας και της μάθησης, Αθήνα.
- Σάμψων Δ. (2007)**, Πανεπιστημιακές Διαλέξεις: Τι είναι η ικανότητα, Αθήνα
- ΥΠΕΠΘ/Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2007)**, Μέθοδος πιστοποίησης δεξιοτήτων και γνώσεων επιμορφωτών Β' Επιπέδου, Αθήνα
- ΥΠΕΠΘ/Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2008)**, Η ποιότητα στην εκπαίδευση: Έρευνα για την αξιολόγηση ποιοτικών χαρακτηριστικών του συστήματος Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Αθήνα.
- Φαχαντίδης Ν. – Χριστοφόρου Β. – Πνευματικός Α. (2004)**, Αντιλήψεις Εκπαιδευτικών μετά τη βασική τεχνολογική επιμόρφωση, Αθήνα
- Χαρίσης Α. (2007)**, Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και του εκπαιδευτικού έργου – αξιολόγηση της σχολικής μάθησης και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Κατερίνη.

Β. Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

- American Psychological Association(2007)**, Assessment of Competency Benchmarks
- American Psychological Association(2007)**, Initial Teacher Training National Curriculum for the Use of Information and Communications technology in Subject Teaching, United Kingdom.
- Burquel Nadine(2007)**, Benchmarking in European Higher Education, Brussels.
- Boekaerts M. – Corno L. (2005)**, Self-Regulation in the Classroom: A Perspective on Assessment and Intervention, USA.
- CITL (1999)**, Being fluent with Information Technology, Washington, DC: National Academy Press
- Commonwealth Department of Education, Science and Training (2002)**, Raising the standards: A proposal for the development of an ICT competency framework for teachers, Australia-Canberra: DEST
- Commonwealth Higher Education Management (1998)**, Benchmarking in Higher Education: An International Review USA.
- Coughlin E. – Lemke Ch. (1999)**, Professional Competency Continuum: Professional Skills for the Digital Age Classroom, Santa Monica.
- Davis N. E. (2003)**, Technology in teacher education in the USA: what makes for sustainable good practice?, Technology, Pedagogy and Education, 12 (1), 61-86

DfEE (1998), Circular 4/98 Annex B, Available online at the Teacher Training Agency web site: <http://www.teach-tta.gov.uk>

Drenoyianni H. (2004), Designing and implementing a project-based ICT course in a teacher education setting: rewards and pitfalls, *Education and Information Technologies*, 9(4), 387-404

ETS (2002), *Succeeding in the 21st Century*, Princeton: ETS, Center for Global Assessment

European Commission, Standing Group on Indicators and Benchmarks (Ιούλιος 2003), *Implementation of Education and Training 2010*.

Eurydice, the Information Network on Education in Europe (2001), Basic Indicators on the In-corporation of ICT into European Education Systems: Facts and Figures, 2000/01 Annual Report. European Commission Directorate General for Education and Culture, Brussels (διαθέσιμο online: http://www.eurydice.org/Documents/TicBI/en/IBTIC_EN.pdf).

Guile D. (1998), *Information and Communication Technology and Education*, Institute of Education, University of London, London.

Guskey T.R. (2002), «Professional Development and Teacher Change», *Teachers and Teaching: Theory and Practice* 8. 3-4, 381-391.

International Society for Technology in Education(2008), *The ISTE NETS and Performance Indicators for Teachers*, USA.

KnowledgeAdvisors - Inc – CompTIA (2003), *Learning Impact Benchmarks and Standards*, USA.

Learning and Teaching Support Network Physical Sciences (2002), *Virtual Learning Environments*, United Kingdom.

Lewy ArieH (1991), *National and school-based Curriculum Development*, UNESCO, Paris.

MacBeath J. - McGlynn A. (2002), *Self-evaluation – What’s in it for School*, London-N.Y.

MacBeath J. - Mortimore P. (2001), *Improving School Effectiveness*, Open University Press, Great Britain.

MacBeath J. - Schratz M. (2000), *Self-evaluation in European School. A Story of Change*, London-N.Y.

Midoro V. (2005) (ed.), *European teachers towards the knowledge society*, Ortona: Edizioni Menabo

Midoro V., Bocconi S., Pozzi F. & Repetto S. (2005), *Towards a common European framework on teachers’ profile in ICT for Education*, in IFIP (ed.), *Proceedings of the 8th IFIP World Conference on Computers in Education*, University of Stellenbosch, Cape Town–South Africa: IFIP

North Central Regional Educational Laboratory (2005), *Nets for Teachers: Achievement Rubric*

Oliver R. – Towers St. (2001), *Benchmarking ICT Literacy in Tertiary Learning Settings*, Australia.

Project undertaken by UWS, ACSA, ACCE & TEFA on behalf of the Commonwealth Department of education, Science and training Raising the Standards, A Proposal for the Development of an ICT Competency Framework for Teachers

Project undertaken by UWS, ACSA, ACCE & TEFA on behalf of the Commonwealth Department of education, Science and training Raising the Standards, Appendices to the Proposal for the Development of an ICT Competency Framework for Teachers

PHS Management Training - Neil Jones (2004), Benchmarking Training Article, USA.

Prawat R. (1996), «Learning Community, Commitment and School Reform», Curriculum Studies 28.1, 91-110.

Teacher Training Agency (TTA) (2005), E-learning today for the teachers of tomorrow, United Kingdom.

The Massachusetts School Counselors Association (MASCA) (2005) , Massachusetts Model for Comprehensive School Counseling Programs, Massachusetts.

Training and Development Agency for Schools, Professional Standards for teachers in England from September 2007

Training and Development Agency for Schools, Professional standards for teachers: Guidance on the craft of teaching

Training and Development Agency, Supporting the induction process- *TDA guidance for newly qualified teachers*

UNESCO (2002), ICTs in Teacher Education. A planning Guide, UNESCO (διαθέσιμο online: <http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001295/129533e.pdf>).

UNESCO (2008), ICT Competency Standards for Teachers

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (2008). ICT Competency Standards for Teachers: *Implementation Guidelines*. Paris, UNESCO. Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο:

<http://cst.unesco-ci.org/sites/projects/cst/The%20Standards/ICT-CST-Implementation%20Guidelines.pdf>

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (2008). ICT Competency Standards for Teachers: *Policy Framework*. Paris: UNESCO. Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο:

<http://cst.unesco-ci.org/sites/projects/cst/The%20Standards/ICT-CST-Policy%20Framework.pdf>

UNESCO (2004). *Education. Standards for Guiding Implementation of ICTs*. Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο: http://portal.unesco.org/education/en/ev.php-URL_ID=27040&URL_DO=DO_PRINTPAGE&URL_SECTION=201.html

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (2008), ICT Competency Standards for Teachers: Competency Standards Modules. Paris, UNESCO.

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (2008), ICT Competency Standards for Teachers: Implementation Guidelines. Paris, UNESCO.

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (2008), ICT Competency Standards for Teachers: Policy Framework. Paris: UNESCO.

University of Massachusetts(2004), Massachusetts Technology Self-Assessment Tool, Massachusetts.

Winterton J. - Delamare - Le Deist F. – Stringfellow E (2004), Typology of knowledge, skills and competences: clarification of the concept and prototype, **Toulouse**.

Work Group: A Developmental Model for the Defining and Measuring Competence in Professional Psychology, United Kingdom.

Γ. Διαδικτυακοί Τόποι

UNESCO ICT Competency Standards For Teachers:

<http://cst.unesco-ci.org/sites/projects/cst/default.aspx>

ICT for education.co.uk

<http://www.ictforeducation.co.uk>

International Society for Technology in Education

<http://www.iste.org/AM/Template.cfm?Section=NETS>

International Society for Technology in Education (ISTE):

<http://www.iste.org/>

Talent Consortium Materials site

<http://ecs.lewisham.gov.uk/talent/index.html>

Teacher Vision

<http://www.teachervision.fen.com/slideshow/resource/50971.html>

Teaching pre k-8 , Professional Development and Classroom Activities for Teachers

<http://www.teachink-8.com>

Teaching expertise

<http://www.teachingexpertise.com>

Wikipedia: <http://el.wikipedia.org>

Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων:
<http://www.ypepth.gr>

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο:
<http://www.pi-schools.gr>

Ερευνητικό και Ακαδημαϊκό Ινστιτούτο Τεχνολογία Υπολογιστών:
<http://www.cti.gr>

**Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών στη Χρήση και Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην
Εκπαιδευτική Διδακτική Διαδικασία:**
<http://b-epipedo.cti.gr/portal/>

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΡΔΑΛΙΑΣ

Συντομογραφίες

ΞΕΝΕΣ

CPD (Continuing Professional Development)

eCPD (E- Learning Continuing Professional Development)

ePD (e-learning Professional Development)

ICT (Information and Communication Technology)

ISTE (International Society for Technology in Education)

IT (Information Technology)

ITT (Initial Technology Training)

NETS (National Educational Technology Standards)

NETS- T (National Educational Technology Standards for Teachers)

TSAT (Massachusetts Technology Self- Assessment)

TTA (Teacher Training Agency)

UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)

VLE (Virtual Learning Environment)

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ

ΕΚΕΠΙΣ (Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης)

ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης)

ΤΠΕ (Τεχνολογίες Πληροφορικής στην Εκπαίδευση)

ΥΠΕΠΘ (Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων)